

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ULUS-DEVLET YAPISINA SAHİP OLAN SİNGAPUR'UN,
ULUSAL KİMLİK OLUŞTURMASINA
MÜZELERİN KATKISI

İnş. Müh. Ceyda ÖZÇELİK TEZEL

SBE Sanat ve Tasarım Anabilim Dalı Müzecilik Programında
Hazırlanan

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı: Öğr. Gör. Burçak MADRAN

İSTANBUL, 2007

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ŞEKİL LİSTESİ	i
GRAFİK LİSTESİ.....	v
TABLO LİSTESİ.....	vi
ÖNSÖZ	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT	ix
1. GİRİŞ.....	1
2. SİNGAPUR	5
2.1 Singapur'un Tarihi.....	5
2.2 Singapur'un Sosyal ve Kültürel Yapısı	10
2.2.1 Toplumunu Oluşturan Etnik Kimlikler	11
2.2.2 Toplumun Sosyal ve Kültürel Yapısı	13
2.3 Singapur'un Uluslaşması	15
2.4 Singapur'un Ulusal Kimliği ve Oluşumuna Katkı Sağlayan Etkenler	21
3. ULUSAL KİMLİĞİN OLUŞUMUNA KATKI SAĞLAYAN KÜLTÜREL ARAÇLAR VE ETKİNLİKLER	25
3.1 Festival ve Bayramlar	26
3.2 Kültür Varlıkları, Anıtlar ve Heykeller	30
3.3 Halk Merkezleri ve Derneği	35
3.4 Kütüphaneler	37
4. SİNGAPUR'DAKİ MÜZELER ve MÜZECİLİK.....	41
4.1 Singapur'daki Müzeciliğin Başlangıcı ve Gelişimi.....	41
4.2 Müzelerin İdari Yapısı.....	46

4.2.1 Devlet Müzeleri	49
4.2.2 Özel Müzeler	50
4.3 Müzeler	53
4.3.1 Sanat Müzeleri	55
4.3.2 Kültür Müzeleri	58
4.3.3 Sivil ve Askeri Savunma Müzeleri	63
4.3.4 Sağlık Müzeleri	64
4.3.5 Tarih Müzeleri	66
4.3.6 Bilim ve İcat Müzeleri	71
5. MÜZELERİN ULUSAL KİMLİK OLUŞUMUNA KATKISI	74
5.1 Singapur’da Müzelerin Toplumsal İletişim Yöntemleri.....	75
5.1.1 Müzelerdeki Sergilemeler.....	78
5.1.1.1 Kalıcı Sergiler.....	78
5.1.1.2 Geçici Sergiler	83
5.1.2 Müzelerin Düzenlediği Etkinlikler	85
5.1.2.1 Düzenlenen Kurslar ve Atölye Çalışmaları	86
5.1.2.2 Konferanslar ve Seminerler	88
5.2 Singapur’daki Müzelerin Toplum İçindeki Yeri ve İşlevleri	89
5.3 Singapur’daki Müzelerin Ulusal Kimlik Oluşumuna Katkısı	91
6. SONUÇ	95
KAYNAKÇA.....	136
EKLER	143
Ek1. Ulusal Kültür Miras Kurulu’nun düzenli olarak yayınladığı bülten	144
Ek2. Müzelere üye olan kişilere e-mail yolu ile gönderilen bülten.....	147
Ek3. Öğretmenlerin müze turları öncesinde hazırlanabilmeleri için kullandıkları “öğretmen notları”	150

Ek4. Öğretmenlerin, öğrencilerini müzeye hazırlayabilmek için kullanabilecekleri çalışma belgelerine örnek 158

ÖZGEÇMİŞ 169

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 2.1	Singapur ve çevre ülkeleri	5
Şekil 3.1.1	Ramazan boyunca Arab Caddesi'nde kurulan pazarlardan birisi	99
Şekil 3.1.2	Hint Mahallesi, her sene farklı temalarla (festival süresince) süslenmektedir	99
Şekil 3.1.3	Hint Mahallesi'nde kurulan ve unutulmaya yüz tutmuş eski mesleklerin anlatıldığı bir sergi	100
Şekil 3.1.4	Mooncake Festivali süresince Çin Mahallesi'nde kurulan pazarlar	100
Şekil 3.1.5	Mooncake Festivali süresince açılan Çin Bahçesi'ndeki fenerler	101
Şekil 3.1.6	Çin Yılbaşı'nda yapılan "Chingay Geçit Töreni"	101
Şekil 3.1.7	Yılbaşı süresince kurulan sokak sergilerinden birisi	102
Şekil 3.1.8	Christmas ve Yeni yıl dönemi "Orchard Caddesi"nin süslenmesi	102
Şekil 3.1.9	Dört ırkı simgeleyen afiş	103
Şekil 3.1.10	Ulusal Bayram nedeniyle çevreye asılan afişlerden bir örnek	103
Şekil 3.1.11	Ulusal Bayram nedeniyle bir alışveriş merkezinde açılmış sergi	104
Şekil 3.1.12	2006 yılında Deepavali ve Hari Raya Aidilfitri (Ramazan Bayramı)'nin aynı zamana denk gelmesiyle beraber kutlanması	104
Şekil 3.1.13	Dans Festivali'nde bir hafta boyunca tanıtılan geleneksel danslardan "Hint Dansı"	105
Şekil 3.1.14	Singapur Kültür Mirası Festivali süresince bir alışveriş merkezinde düzenlenmiş sergi	105
Şekil 3.2.1	Eski Thong Chai Sağlık Enst.	106
Şekil 3.2.2	Aziz Andrew Katedrali	106
Şekil 3.2.3	Telok Ayer Pazarı	107
Şekil 3.2.4	Sri Mariamman Tapınağı	107
Şekil 3.2.5	Eski Aziz Joseph Enstitüsü	108

Şekil 3.2.6	Sultan Camii	108
Şekil 3.2.7	Sivillere Adanmış Savaş Anıtı	109
Şekil 3.2.8	Cenotaph.....	109
Şekil 3.2.9	Şehrin çeşitli yerlerine konulmuş, Singapur'un eski dönemlerini anlatan bronz heykellerden birisi	110
Şekil 3.4.1	Singapur Ulusal Kütüphanesi.....	110
Şekil 3.4.2	“Esplanade Kütüphanesi”nde düzenlenen “Tayland Kültürü” sergisi (Mayıs 2006)	111
Şekil 3.4.3	“Ulusal Kütüphane”de düzenlenen “Geçmişten Günümüze Hokkien” sergisi (Kasım 2006).....	111
Şekil 4.1.1	1887 yılında açılan Raffles Müzesi (Günümüzde hala aynı bina kullanılmaktadır.)	112
Şekil 4.1.2	Raffles Müzesi'nin sahip olduğu geniş doğa koleksiyonundan bir görüntü	112
Şekil 4.3.1.1	Nei Xue Tang- Budist Sanat Müzesi	113
Şekil 4.3.1.2	Singapur Sanat Müzesi (“Duvarların Üstünde” isimli sergide tüm müzenin dış cephesi de kullanılmıştır).....	113
Şekil 4.3.2.1	Asya Medeniyetleri Müzesi.....	114
Şekil 4.3.2.2	Malay Kültür Mirası Merkezi.....	114
Şekil 4.3.3.1	Sivil Savunma Kültür Mirası Galerisi	115
Şekil 4.3.5.1	Singapur Ulusal Müzesi	115
Şekil 4.3.5.2	Singapur Pul Müzesi	116
Şekil 5.1.1	Ülkedeki bir otobüs durağında Asya Medeniyetleri Müzesi'nin koleksiyonundan bir parçanın gösterildiği reklam panosu.....	116
Şekil 5.1.2	2006 yılında düzenlenen Singapur Bienali'ne ait duyuru panolarından bir örnek (Alt tarafta dekorasyon amacıyla kullanılmış yeşillikler ve çiçekler de reklamın bir parçasıdır.)	117
Şekil 5.1.3	Ülkede yapılan festivaller ve sergiler için kullanılan vazgeçilmez reklam panoları	117

Şekil 5.1.4	Asya Medeniyetleri Müzesi'nin internet sayfası.....	118
Şekil 5.1.5	Ulusal Müze'nin internet sayfası.....	118
Şekil 5.1.6	Ulusal Kültür Miras Kurulu'nun internet sayfası.....	119
Şekil 5.1.7	Museum Roundtable'ın internet sayfası.....	119
Şekil 5.1.8	Müzeseverlerin müzeler hakkında yazdığı yazıların bulunduğu ve etkinliklerin duyurulduğu “blog”	120
Şekil 5.1.1.1.1	Savaş Kutusu'nun sergileme yapılan kısmına giriş.....	120
Şekil 5.1.1.1.2	Savaş Kutusu'nun içinde loş ışıktaki karşılaşılacak askerler	121
Şekil 5.1.1.1.3	Odanın diğer tarafına bakılan dürbünler	121
Şekil 5.1.1.1.4	Odada askerlerin çalıştığı masalar.....	122
Şekil 5.1.1.1.5	15 Şubat 1942 tarihinde önemli kararların alındığı toplantı.....	122
Şekil 5.1.1.1.6	15 Şubat 1942 tarihinde harita başında alınan kararların canlandırılması	123
Şekil 5.1.1.1.7	Çin Mahallesi Kültür Merkezi'nin dıştan görünümü	123
Şekil 5.1.1.1.8	İnşaat işçisi olarak çalışan bir kadına ait oda	124
Şekil 5.1.1.1.9	Hayat kadını olarak çalışan bir kadın ait oda	124
Şekil 5.1.1.1.10	Hem ev hem de atölye olarak kullanılan oda	125
Şekil 5.1.1.1.11	Sergilemede kullanılan ve o dönemde işçilerin en büyük zaaflarından birisi olan uyuşturucu için iki adamın görüntülediği bir fotoğraf.....	125
Şekil 5.1.1.1.12	Dış görünümü ile tezat oluşturan müzenin iç cepheden görünümü	126
Şekil 5.1.1.1.13	Müzenin ilk galerisi.....	126
Şekil 5.1.1.1.14	Sergileme vitrinlerinde etiket yerine kullanılan numaralar	127
Şekil 5.1.1.1.15	Ülkenin koloni olduğu dönemde, kendi aralarında yaşayan kapalı gruplar halinde yaşayan İngilizler.....	127
Şekil 5.1.1.1.16	Adadaki ilk yerleşimlerden birisine ait bir fotoğraf	128
Şekil 5.1.1.1.17	Geleneksel elbisesiyle, Singapur'a gelen ilk Hintli göçmenlerden birisi.....	128
Şekil 5.1.1.1.18	Eski dönemlere ait kullanılan eşyalara örnekler.....	129

Şekil 5.1.1.1.19 Tavana kadar asılmış pek çok resmin bulunduğu odadaki dokunmatik ekran sayesinde ziyaretçiler resimleri yakından görebilmektedir	129
Şekil 5.1.1.1.20 Yakın geçmişe ait aile albümlerinin ve fotoğrafların sergilendiği galeri	130
Şekil 5.1.1.1.21 Yakın geçmişe ait aile albümlerinin ve fotoğrafların sergilendiği galeri	130
Şekil 5.1.1.1.22 Fotoğraflar hakkında hararetli bir şekilde konuşan iki ziyaretçi	130
Şekil 5.1.1.1.23 Yapılan röportajların izlendiği dokunmatik ekranlar	131
Şekil 5.1.1.1.24 Sinema galerisindeki dev film ekranları	131
Şekil 5.1.1.1.25 Sergilenen elbiseler hakkında bilgi alınması için konulmuş dokunmatik ekranlar	132
Şekil 5.1.1.1.26 Asya mutfak kültürünün anlatıldığı galeri	132
Şekil 5.1.1.1.27 Resimde görülen aparatlar sayesinde ziyaretçi kavanoz içindeki baharatı koklayabilmektedir	133
Şekil 5.1.1.2.1 Kültür Mirası sergisi kapsamında sergilenen nesneler	133
Şekil 5.1.1.2.2 Festivaller ve bayramlar hakkında bilgi verilmek için kurgulanmış dolap	134
Şekil 5.1.1.2.3 İkinci Dünya Savaşı'nın 60.yıldönümü dolayısıyla düzenlenmiş bir sergi	134
Şekil 5.1.1.2.4 İkinci Dünya Savaşı'nın 60.yıldönümü dolayısıyla düzenlenmiş bir sergide ziyaretçilerin okuduğu gazete ve mektuplar	135
Şekil 5.1.2.1.1 Yere yapılmış bir Rangoli sanatı örneği	135

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 2.2.1.1 Singapur'daki Nüfusun Irklara Göre Yüzde Olarak Dağılımı, (2003)	13
Grafik 2.3.1 Singapur Nüfusunun Konuşulan Dillere Göre Okuryazar Yüzde Dağılımı, (2000)	20
Grafik 2.3.2 Singapur'daki Dinlerin Yüzde Olarak Dağılımı, (2003).....	20
Grafik 4.1.1 Singapur'da Kurulan Müze Sayılarının Senelere Göre Dağılımı	46
Grafik 4.3.1 Koleksiyonlarına Göre Sınıflandırılan Müzelerin Sayıları	55

TABLO LİSTESİ

Tablo 4.2.1.1	Ulusal Müzeler	49
Tablo 4.2.1.2	Ulusal Müzeler dışındaki devlet müzeleri.....	50
Tablo 4.2.2.1	Özel Müzeler (Koleksiyonerlere ait).....	51
Tablo 4.2.2.2	Özel Müzeler (Vakıflara ve Bağımsız Kişilere Ait).....	51
Tablo 4.2.2.3	Özel Müzeler (Tüzel Kişilere Ait)	52
Tablo 4.2.2.4	Özel Müzeler (Turizm Kurulu'na Ait)	52

ÖNSÖZ

Singapur müzeciliği ve toplumla ilişkisinin çözümlenmesi üzerine hazırlanan bu tez çalışması, yazım süreci boyunca ülkede bulunmak deneyimi ile doğrudan ilişkilidir. Türkiye’de müzecilik çalışmaları söz konusu olduğunda, genellikle Batı modelleri üzerine yapılan araştırmalar, çalışmalar ve uyarlamalardan farklı olarak, gelişmekte olan Uzakdoğu, Asya yapılanma modeli için bir bakış açısı yaratması ümit edilmiştir. Henüz 41 yıllık genç bir cumhuriyet olan Singapur’un politik, ekonomik ve kültürel açıdan oluşum şekli, kısa sürede kazandığı başarı, bu kültüre yabancı bir kişi olarak gerçekten dikkat çekicidir. Son derece ilginç olan nokta ise, ülkedeki ırk, dil, din, kısacası kültür çeşitliliği, bununla birlikte toplumu oluşturan tüm bireylerin, birbirlerine karşı sonsuz saygısı ve yaşanan beraberlik duygusunun yoğunluğudur. Birbirlerinden çok farklı kültürleri barındıran ada, hem herkesin kendi kültürlerini özgürce yaşamalarına imkan vermekte, hem de herkesi tek bir ulus çatısı altında başarılı bir şekilde toplamaktadır.

“Ulus-devlet Yapısına Sahip Olan Singapur’un, Ulusal Kimlik Oluşturmasına Müzelerin Katkısı” isimli tez çalışmada, çok kültürlü bir yapıya sahip ülkedeki müzelerin, ulusal kimliğe katkıları tartışılmıştır. Asya bölgesinin en küçük ve halkı göçmenlerden oluşan ülkesi Singapur, kendisini bir devlet olarak kabul ettirebilmek için, sonsuz bir kimlik oluşturma çabasına girmiştir. Ülke, oluşturduğu ulusu ve kimliği her fırsatta ifade etmektedir. Tez çalışmada anlatılmaya çalışılan nokta, oluşturulan kimliğin gerçekliliği ve sağlamlığıdır. Bu bağlamda, ülkede kutlanan bayramların, düzenlenen festivallerin, kütüphanelerin, halk merkezlerinin ve merkezde rol aldıklarına inanılan müzelerin, “Singapurlu” kimliğini güçlendirdiği düşünülmektedir.

Tezin yazım aşamasında, tıkanıp gittiğim noktalarda konuya farklı açılardan bakmamı sağlayarak, çıkış yolu bulmama yardımcı olan sevgili hocam Öğr. Gör. Burçak Madran’a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum. Aramızdaki kıtalararası uzaklığa rağmen, büyük bir sabırla bana her konuda destek oldu. Singapur’daki müzelerin idari açıdan yapılaşmalarını incelemem sırasında, benim için yaptığı araştırmalarla çok yardımcı olan Singapur Ulusal Kültür Miras Kurulu’ndan, Sayın Sylvia Goh’a teşekkürü bir borç bilirim. Ayrıca, en başından beri yüksek lisans yapmam konusunda bana destek olan, umutsuzluğa kapıldığımda beni yüreklendiren ve hem maddi hem de manevi desteğiyle bana güven veren sevgili eşim Orçun Tezel’e çok teşekkür ederim...

ÖZET

Uzun yıllar İngiltere'nin kolonisi olan ve 1965 yılında bağımsızlığına kavuşan Singapur, Güneydoğu Asya'nın coğrafya açısından en küçük ülkesidir. Ülke halkının yapısına bakıldığında, belli bir ulustan bahsetmek çok zordur. Toplumunun neredeyse tamamı göçmenlerden oluşan Singapur'un halkı, Çin, Malezya, Hindistan, Endonezya gibi ülkelerden göç etmiş insanlardan ve ülkedeki koloni yönetiminin kalan İngilizler'den meydana gelmiştir. Bu bağlamda ülke, çok ırklı, çok dilli, çok dinli kısacası çok kültürlü bir yapıya sahiptir. 2006 yılının Ağustos ayında bağımsızlığının 41. yılını kutlayan ülke, halkı meydana getiren farklı etnik kimliklerin sahip olduğu kültürler ile ulusal kimliğini zenginleştirerek, kendisine farklı ve eşsiz bir kültür harmonisi yaratmıştır.

Yapılan çalışmada, "Singapurlu" kimliğinin oluşturulmasında kültürel araçların, özellikle de müzelerin katkısı olduğu düşünülerek, bu katkılar incelenmiştir. Ülkedeki, müzeciliğin ilk çıkış noktasından günümüze kadar geçirdiği evrimler irdelenerek, sosyal, ekonomik ve politik olayların müzelere etkisi yorumlanmıştır. Günümüzde kültürel açıdan toplumun her ihtiyacına cevap vermeye çalışan müzelerin, 1990'lıların ortalarına kadar ekonomik ve politik olayların gölgesinde kaldığı gözlenmiştir. Singapur'daki müzelerin ülkeyi oluşturan etnik kimliklere karşı duyarlı olduklarını ve ulus kimliğini güçlendirmek için bu kimlikleri destekledikleri sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Kültürel miras, Müze, Etnik kimlik, ulusal kimlik, Ulus-devlet, Çok kültürlülük

ABSTRACT

Singapore, which had been a colony of England for many years and gained her independence in 1965, is the smallest country in Southeast Asia in terms of geography. It is very difficult to mention about a particular nation when we look into structure of people. People of Singapore is composed of emigrants almost entirely and it consists of people migrated from countries such as China, Malaysia, India, Indonesia and of English people remaining from colonial administration in the country. In this context, the country has a multi-racial, multi-lingual, multi-religious and in brief a multi-cultural structure. Celebrating 41st anniversary of its independence in August 2006, the country has created a distinguished and unique cultural harmony by enriching its national identity with cultures owned by various ethnic identities consisting the people.

Considering that cultural instruments, especially the museums, have important contributions in creation of Singaporean identity, such contributions are examined in this study. Starting point of the museology and the evolutions it has been undergone so far are analyzed and effects of the social, economical and political events on the museums are interpreted. It has been observed that museums which are trying to meet all cultural needs of the society today, was left behind under the shadows of economical and political events. It has been concluded that museums in Singapore are sensitive to ethnical identities constituting the country and they are supporting such identities in order to strengthen the national identity.

Key words: Cultural heritage, Museum, Ethnical identity, Nation-State, Multi-Culturalism, National identity

1. GİRİŞ

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, koloni ülkelerinde başlayan ulusal özgürlük hareketleri, 1960'lı yıllarda hız kazanmıştır. 1990'lı yıllara kadar devam eden hareketlenmeler, birçok yeni ulus-devletlerinin oluşumuyla sonuçlanmıştır. Afrika ve Asya'da başgösteren bağımsızlık hareketlerinin sonucunda, uzun süre egemen devletlerin siyasi ve sosyal yapılanması doğrultusunda yaşayan bu ülkelerin en önemli sorunlarından biri kültürel kimliklerini tanımlamak olmuştur.

Siyasi ve ekonomik yapıların yeniden oluşumu süreçlerinde, ulus-devlet bütünlüğünün sağlanabilmesi için, toplumun aidiyet unsurlarının da yeniden tanımlanması gerekir. Emperyalist devletlerin zorunlu kültür değişimlerinden sıyrılarak, öz kültürlerini ortaya çıkarmak, yeni yönetimlerin planlı uygulamalarını beraberinde getirir. Bunlar da kültürün temel bileşenleri üzerinden yaşam bulur. Sembollerin, değerlerin, inançların, sosyal normların, dilin, zamana ve şartlara uyarlanmasına çalışılır. Kültürel anlamda, kısmi kesintiye uğrayan geçmişin anlaşılması ve geçmişte kalan değerlerin hatırlanması, gelecek vizyonları için kaçınılmazdır. Bu anlamda müzeler, geçmişin maddi kanıtlarının geleceğe aktarılması için, yeni ulusların vazgeçilmez araçlarıdır.

Dünyanın dengelerini bir anda değiştiren ulusçuluk hareketleri içerisinde yer alan Singapur'da, 1965 yılında tamamıyla bağımsızlığını kazanmıştır. Ancak diğer ülkelerde olduğu gibi Singapur'da, belli bir süre ulusal kimlik sorunu yaşamıştır. Singapur, halkın büyük bir kısmını oluşturan göçmenlerin anavatanlarından getirdikleri kültürel yaşayışları sürdürmekte olmasından dolayı, ada üzerinde yaşayan kültürleri birleştirecek bir "ulusal kimlik" tanımına ihtiyaç duymuştur. Bu da ülkedeki kimlik oluşumunun Avrupa ülkelerdeki gibi doğal ve uzun sürede değil, planlı ve kısa bir sürede oluşturulmasına neden olmuştur. 2006 yılının Ağustos ayında, bağımsızlığının 41. yılını kutlayan ülke, gösterdiği politik, ekonomik ve sosyal istikrarla her yönden başarılı olduğunu ispatlamakta ve sahip olduğu "Singapurlu kimliği" ile gurur duymaktadır.

"Ulus-devlet yapısına sahip olan Singapur'un ulusal kimlik oluşumuna müzelerin katkısı" isimli tez çalışmasında, ülkedeki tüm kültürel araçların ulusal kimlik oluşumuna katkıda bulunduğu

düşünülmektedir. Bu bağlamda incelenen kültürel araçlar, kutlanan bayramlar, düzenlenen festivaller, ülkede bulunan halk merkezleri, kütüphaneler, anıtlar ve müzelerdir. Ancak müzelerin, ulus kimliğinin yapılanmasında, geliştirilmesinde ve korunmasında en önemli kurumlar olduğu düşünüldüğü için, tezin esas konusu ve amacı bu yönde geliştirilmiştir. Tez çalışması sırasında, müzelerin ulusal kimlikle ilişkisi incelenerek, katkıları tartışılmıştır.

Tez çalışması esas olarak altı bölümden oluşmaktadır. Giriş sonrasını oluşturan ikinci bölümde, Singapur'un tarihsel gelişimine yer verilmektedir. Genelde, Singapur'un tarihi ile ilgili kaynaklara bakıldığında hemen hemen hepsinin 1819 yılında Sir Raffles Thomas'ın adaya gelip ticaret kolonisi –Singapurlular'ın deyişi ile “Modern Singapur”u- kurması ile başlamaktadır. Sadece birkaç kaynakta adanın daha önceki tarihine değinilmektedir. Tez çalışmasında, adada kurulan ülkenin oluşumu açısından, 1819 yılı öncesinin önemli olduğu düşünüldüğü için, mümkün olduğu kadar bu döneme de değinilmeye çalışılmıştır. Ayrıca, bu bölümde Singapur'un toplumunu oluşturan insanların sosyal yapıları incelenmiştir. Singapur, kendisi gibi aynı zamanlarda bağımsızlığa kavuşan Güneydoğu Asya ülkelerine göre, toplumsal açıdan farklılık göstermekte ve adanın, Malezya, Endonezya veya Kamboçya gibi yerli halkı bulunmamaktadır. Ülkenin halkı, Çin, Malezya, Hindistan, Endonezya gibi ülkelerden göç etmiş insanlardan ve ülkedeki koloni yönetimini oluşturan İngilizler'den meydana gelmiştir. Bu bölümde, ülkeyi oluşturan etnik kimliklerle, bunların oluşturduğu sosyal ve kültürel yapı, kaynakların yardımıyla yorumlanmıştır. Ayrıca, ülkenin uluslaşma sürecine ve oluşturduğu ulusal kimliğin yapısına da bu bölümde yer verilmiştir. Ülkede kabul edilen çokkültürlülük politikalarıyla, toplumu meydana getiren etnik kimlikler arasında oluşturulmaya çalışılan eşitlik ve dengeden bahsedilmiştir. Bunun da ötesinde önemli olan, ortaklık ve aidiyet duygusunun gelişimi anlatılmış, son olarak, ulusal kimliğin oluşumuna katkı sağlayan etmenlere kısaca yer verilerek bir sonraki bölüme zemin hazırlanmıştır.

Üçüncü bölümde, ulusal kimliğin oluşumuna katkı sağladığı düşünülen kültürel araçlara genişçe yer verilmiştir. Bölümün ana fikri, bir ulusun, sahip olduğu kimlik ve aidiyet duygusunu sağlamlaştırıp devam ettirebilmek için, ortak değerlerine ve kültürüne sahip çıkması gerekliliğinden ortaya çıkmıştır. Bu devamlılık da kültürel mirasın korunmasıyla mümkün olmaktadır. Kültürel miras, halk arasında kültürel bilincin oluşmasında ve ulusların devamlılığında ana temeldir. Bunlar, kulaktan kulağa anlatılan mitler, hikayeler, efsaneler,

şarkılar, danslar gibi “somut olmayan” kültürel miraslar ile tarihi yapılar, mekanlar ve müzelerde sergilenen eserler gibi “somut” kültürel miraslardır. Burada da incelenen alt başlıklar, ülkede kutlanan hem dini hem de resmi bayramlar, düzenlenen festivaller, kültür varlıkları, anıtlar, heykeller, halk merkezleri ve kütüphanelerdir. Sonuncu bölüm olan kütüphaneler kısmında ise müzelerle kütüphaneler arasındaki yakın ilişkiden yola çıkılarak tezin esas konusuna geçiş yapılmıştır.

Ülkedeki müzeleri anlatan dördüncü bölümde, Singapur’daki müzeciliğin geçmişi ile ülkede oluşan politik, ekonomik ve sosyal olaylarla birlikte gelişen müzeciliğin değişimi anlatılmıştır. Özellikle 1965 yılında kazanılan bağımsızlık sonrası, müzenin toplumun kimliğini oluşturma konusunda, üzerine aldığı rolün önemi vurgulanmıştır. Kazanılan bağımsızlıkla birlikte, ulus inşasında görev alan müze için, 1960’lı yıllar büyük dönüşümlerin yaşandığı yıllar olmuştur. Bundan sonraki alt bölümde ise, ülkedeki müzelerin idari yapılarından bahsedilmiş, müzecilik alanında ve devletin kültürel çalışmaları konusunda görev alan, Ulusal Kültür Mirası Kurulu (NHB), yapılanma konusunu vurgulayabilmek için özellikle ele alınmıştır. Ayrıca, idari yapının sivil bir bileşeni olarak, 1996 yılında kurulan, özel müzelerle devlet müzeleri arasında bağlantı unsurunu teşkil eden ve müzecilik alanında örnek bir örgüt olan Müze Yuvarlak Masası (MR)’nın etkinlikleri de bir alt başlığın konusudur. Singapur’da, önümüzdeki sene açılması planlanan müzelerle birlikte 45’e yakın müze bulunmaktadır. Bunların yaklaşık 40 tanesi MR örgütüne dahildir. Yapılan tez çalışmasında, örgüt çatısı altında bulunan müzeler, planlı ve dinamik bir şekilde ülkedeki etkinlikler içinde yer aldıkları için, öncelikli olarak ele alınmıştır. Son alt bölümde ise koleksiyonlarına göre gruplanan müzelerin tarihçeleri ve koleksiyonları hakkında genel bilgiler verilmiştir.

Beşinci bölümde ise müzelerin toplumsal iletişim yöntemleri, toplum içindeki yeri ve ulusal kimlik oluşumuna katkısı incelenmiştir. Bunun için öncelikle, genel olarak müzelerin toplumsal iletişim yöntemlerinden bahsedilerek, konu daha sonra Singapur özelinde incelenmiştir. İncelenen alt başlıklar müzelerin koleksiyonları ve düzenlediği etkinlikler olup, çeşitli müzelerden tezin konusuyla örtüşecek örnekler toplanmıştır. Bunların dışında ülkedeki müzelerde düzenlenen ilgi çekici – ve tez konusuyla paralel olan- etkinliklerden de söz edilmiştir. Son olarak yine bu bölümde, yapılan tüm sergilerin ve etkinliklerin topluma duyurulma yöntemlerinden de kısaca bahsedilmiştir. Beşinci bölümün son iki başlığı ise, sonuç için basamak

oluşturmaktadır. Öncelikle genel olarak müzelerin toplumdaki yeri ve işlevlerinden bahsedilmiştir. Burada da müzelerin, günümüzde toplum içindeki yerlerini belirlemek için, geçmişteki oluşumlarından sözedilmiştir. Müzeler ilk olduğu yıllarda sadece sahip olduğu koleksiyonu koruyup saklamakla görevli iken, zaman içinde geçirdiği evrimlerle farklı amaçlar edinmiştir. Müzeler için, halkın müzeye giden bir topluma dönüşmesi, eğitim ve öğretim konusunda gelişmesi önem kazanmıştır. Artık müzeler, adeta birer araştırma ve eğitim kurumları haline dönüşmüştür. Singapur'daki müzelerin toplumsal rollerini belirlemek açısından, genel müzeciliğin geçirdiği dönüşümü anlatmanın yararlı olacağı düşünülmektedir.

Sonuçtan bir önceki alt başlıkta ise, Singapur'daki müzelerin günümüzde geldiği nokta ve ulusal kimliğe katkısı incelenmiştir. Burada, ülkenin politik açıdan oluşum şekli ve toplumunun çok kültürlü bir yapıya sahip olması gibi iç etkenlerle, modernleşme ve küreselleşmenin oluşturduğu dış etkenlere yer verilmiştir. Tüm bu etkenlerin müzelerin ulusal kimlik oluşumuna katkısını nasıl yönlendirdiği anlatılmış, ayrıca burada, müzelerin oluşumu ve rolleri açısından bazı kesimlerin farklı görüşlerine yer verilmiştir. Sonuç bölümü ise tüm tez çalışmasında yapılan araştırmaların ve gözlemlerin sonucunda, yapılan değerlendirmelerden oluşmuştur.

Araştırma sırasında, tez konusuyla ilişkili olabilecek birincil yazılı ve internet kaynakları taranmıştır. Bunlar, kitaplar, makaleler, tezler, yazılı medya yayınları, devlet yöneticilerine ait konuşmalar (arşivler), ülke yıllıkları ve müzelerin internet sayfalarıdır. Ayrıca tez çalışması, ülkenin sosyal ve kültürel durumunu görsel olarak gösterebilmek amacıyla fotoğraflarla desteklenmiştir. Tarihsel veriler, farklı görüşler içeren araştırmalar, yapılan gözlemlerle karşılaştırılarak yorumlanmıştır.

“Ulus-devlet yapısına sahip olan Singapur’un, ulusal kimlik oluşturmaya müzelerin katkısı” isimli tez çalışmasının amacı, ülkede başarılı bir şekilde oluşturulduğu düşünülen “ulusal kimliğin” müzelere yansımaları ve müzelerin bu konuda gösterdiği çabaları anlatabilmektir. Ülkedeki müzeciliğin, Singapur gibi çok kültürlü yapıya sahip diğer ülkelere, iyi bir örnek olabileceği düşünülmektedir.

2. SİNGAPUR

Singapur, Malezya yarımadasının güney ucunda bulunan bir adada kurulmuş şehir-devletidir. Ülke, iki köprü ile Malezya'ya bağlıdır. Singapur'un yüzölçümü, sahip olduğu 59 adacık ile birlikte, 641.6 km²'dir. Adacıklardan sadece 20 tanesinde yerleşim bulunmaktadır (Seah, 1973).

Şekil 2.1 Singapur ve çevre ülkeleri¹

2.1 Singapur'un Tarihi

Singapur'un tarihi ile ilgili kaynaklara bakıldığında hemen hemen hepsinin 1819 yılında Sir Raffles Thomas'ın adaya gelip ticaret kolonisi –Singapurlular'ın deyişi ile “Modern Singapur”u kurması ile başlamaktadır. Hem yerel hem de yabancı tarihçilere ait olan bu kaynakların sadece bir kaçında adanın daha önceki tarihine değinilmektedir. Ancak bunların da, ilk yazılı bilgilerin eksik olmasından dolayı, çok eskiye dayanmadıkları görülmektedir. Tüm kaynaklarda görüldüğü gibi “East Meets West: Singapore” isimli kaynakta da Dick Wilson, Singapur'un ilk olarak 3. yüzyıldaki bir Çin kaynağında “Pu-luo-chung”, yani Malay yarımadasının ucundaki ada olarak geçtiğini vermektedir (Wilson, 1975).

¹<http://kamleung.com/triplog/0206spore/singapore.htm>, (10 Aralık 2006).

1365 yılında adaya gelen Javalı Nagarakretagama, Temasek (Deniz Şehri) isimli bir yerleşim yerinden bahsetmiştir. 14. yüzyıl'ın ilk yarısında Singapur'a gelen Çinli bir tüccar, Wang Ta-yuan, ada için Tan-ma-hsi (Danmaxi) adını kullanmıştır. Ayrıca, Malayların ve Çinlilerin birlikte yaşadığı Bukit Larangan isimli bir yerleşim yeri bulunduğunu söylemiştir. Wang Ta-yuan'a göre adanın toprağı çok verimsiz olmakla birlikte, yerel geçim kaynağı ahşap ve kalaycılığa dayanmaktaydı. Ayrıca ada, jeolojik açıdan Batı ve Doğu Çin'in deniz yolu üzerinde olduğu için korsanlar için ideal bir yerdi. Yolculuk yapan ticaret gemileri burada korsanlar tarafından kolayca avlanmaktaydı (LePoer, 1991).

14. yüzyıl'ın sonuna gelindiğinde ise ada için Sanskritçe bir isim olan "Singapura- Aslan Şehir" adı kullanılmaya başlanmıştır. Sejarah Melayu (Malay tarihi)'na göre, bu ismin hikayesi şu şekildedir: "Palembang'ın -yani günümüzdeki Endonezya'nın- kralı olan Sang Nila Utama (veya Sri Tri Buana), bir gün ordusu ile çıkmış olduğu deniz yolculuğunda, fırtınaya yakalanarak, Temasek (Deniz Şehri)'e demir atmak zorunda kalır. Kral ve mürettebatı karaya ilk ayak bastıklarında bir aslan ile karşılaşır. Bunun üzerine Sang Nila Utama, adaya Singapura adını verir ve burada bir yerleşim yeri kurar."² Günümüzde de efsanede anlatılan aslan, Singapur'un simgesi olmuştur. 15.yüzyıldan itibaren, girdiği savaşları kaybeden, Palembang Prensi'nin kurduğu farklı hanedanlıklara (Malakka ve Johor) bağlanan Singapur, 1613 yılında Portekiz'in saldırılarından sonra uzun bir süre terkedilmiş olarak kalmıştır (Chew ve Lee, 1991). 1722 yılında ise, Sülaveşi Adası (Endonezya)'ndan gelen Bugisler (deniz insanları)'in verdiği destek ile Johor Hanedanlığı tekrar yapılanmaya başlamıştır. Özellikle biber ve gambier tarımı³ bölgenin en önemli geçim kaynağı olmuş ve 1784 yılında, tahmini olarak 10.000 işçi Güney Çin'den tarlalarda çalıştırılmak üzere Bintan ve Riyau Adaları'na getirilmiştir. Daha sonra gambier tarımı sadece bu bölgelerde sınırlı kalmayarak, Singapur'a yayılmıştır (LePoer, 1991).

18.yüzyıl'ın sonlarına doğru ise Singapur, Malaylar'ın kontrolüne geçmiştir. Singapur ve çevre adalarının yönetimini üzerine alan ve Sultan'ın yardımcısı olan Temenggong Abdülrahman,

² <http://www.sg/explore/history.htm>, (10 Nisan 2006).

³ Gambier tarımı genellikle biber tarımı ile beraber gelişmiştir. Uncaria Gambier bitkisinin özünden elde edilen Gambier, biber bitkisi için mükemmel bir gübredir. Bitkinin yaprakları uzun süre kaynatıldıktan sonra çektiği su nedeniyle kahverengimsi renge dönüşür. Daha sonra yapraklar sıkılarak bitkinin özsuyu çıkarılır. Küp şeklindeki kalıplara konulan özsu, açıkavada kurutulur. Elde edilen Gambier, biber tarımında olduğu kadar, dericilikte ve bazı medikal ilaçların yapımında da kullanılmaktadır (<http://www.goldenagro.com/spice/gambier.html>, 05 Eylül 2006).

Singapur Nehri'nde yerleşim kurmuştur. Singapur'a yerleşen halk, geçimini meyve yetiştirerek ve satarak, balıkçılıkla ve korsancılıkla sağlamıştır. Temenggong ile gelenler dışında, adada yaşayan yüz, ikiyüz kadar nüfusa sahip yerli Orang-lautlar (ilk Malaylar)'da meyvecilik ve balıkçılık yaparak yaşamıştır. Büyük bir ihtimal ile Temenggong tarafından getirildiği farzedilen Çinliler (sayısı oldukça az) ise, adada gambier ve biber üretimine başlamıştır. Sonuçta, o dönemde Singapur'un nüfusu bin kişi civarında olmuş ve ada koloni dönemine kadar bu şekilde yaşamıştır (Chew ve Lee, 1991).

"A History of Singapore 1819- 1988" isimli kaynakta ise C. M. Turnbull, Singapur'un 1819 yılındaki nüfusu hakkında bize daha net bilgi vermektedir. Turnbull'a göre, adada yaşayanların büyük bir çoğunluğunu nehir ağzında –botlarda- yaşayan yerli halk yani Orang-lautlar oluşturmakta idi. Aşağı yukarı bin kişi civarındaki nüfusta, yalnızca 20-30 tane Malay ve aynı miktarda da Çinli bulunmaktaydı (Turnbull, 1989).

18.yüzyılın ikinci yarısında uzun zamandır Hindistan'ın yönetimini elinde bulunduran İngiltere, ticaret ağını genişletmek için Çin'e açılmak istemiş, Çin ve Hindistan arasında yolculuk yapan ticaret gemileri için uygun bir limana ihtiyaç duymuştur. Bu nedenle de İngiltere Hükümeti tarafından görevlendirilen Francis Light, "1786 yılında günümüzdeki Malezya'nın bir adası olan Penang'da bir liman kurmuş, böylece bölgede yayılmak için ilk adımını atmıştır." (Chew ve Lee, 1991: 21.). Ancak Penang'ın kuzey Çin'e uzak, Hindistan'a da yakın olması yeni bir liman arayışını gerektirmiştir. Bu amaçla yeni bir arayışa giren İngilizler, Singapur'da liman kurma kararı almıştır.

İleride Singapur için bir dönüm noktası olarak hatırlanacak 28 Ocak 1819 tarihinde, Sir Raffles Thomas ve yardımcısı William Farquhar, yanlarına aldıkları Hintli askerler ile adaya ayak basmıştır. Tarihte ilk kez İngilizler'le birlikte adaya gelen Hintliler, günümüzde Singapur halkının yaklaşık olarak %7'sini oluşturmaktadır. Raffles, adayı denetimi altında tutan Johor Hanedanı ile bir antlaşma imzalayarak, Singapur'da ticaret sömürgesi kurabilmek için izin almıştır. Bu tarihten sonra da ada İngiltere'nin bir limanı haline gelmiştir.

1819 yılında nüfusu ancak 1000'i bulan Singapur, bulunduğu jeolojik konum ve Raffles'ın adayı serbest ticaret bölgesi olarak açmasıyla, kısa sürede başarılı olmuş ve adada oluşan yeni iş imkanları, çevre ülkelerden insanların çalışmak için adaya akın etmesine neden olmuştur. Oluşan

göç dalgası 1824 yılında adanın nüfusunu 10.000 kişiye çıkarmıştır. (Wilson, 1975). Ancak, adanın nüfusu bir anda artmaya başlasa da henüz tam anlamıyla “Singapur halkı”, daha doğrusu “Singapurluluk” kavramı oluşmamıştır. Çünkü adaya ilk gelenler, sadece para kazanıp tekrar ülkelerine dönmeyi düşünen işçi ve tüccar erkeklerden oluşmaktaydı. Nitekim ilk göçmenler ailelerini geride bırakarak yalnız gelmiş, ancak ilerleyen yıllarda gelenler eşlerini ve ailelerini getirmiştir. Daha sonraları ise, erkeklerin yanı sıra kadınlar da çalışmaya başlamış ve insanlar ülkelerine dönmek yerine, Singapur’u yeni evleri olarak kabul etmiştir. Böylece yavaş yavaş adanın halkı oluşmaya başlamıştır.

Singapur’un ilk dönemlerine bakıldığı zaman şu andaki gibi güvenli ve temiz bir yer olmadığı görülmektedir. Çünkü farklı ülkelerden çalışmak için adaya gelen insanlar dil, din ve yaşam şekilleri açısından birbiriyle uyuşmamaktaydı. Aradaki bu fark yüzünden insanlar birbirleri ile sosyal iletişime girmekten kaçınarak, kapalı gruplar halinde kendi içlerinde yaşamıştır. Bu da gruplaşmalara ve anlaşmazlıklara neden olmuştur. Farklı etnik gruplar arasında sık sık çıkan çatışmalar 1840’lı yıllara gelindiğinde oldukça ciddi boyuta varmıştır. Zaman içinde yapılan iyileştirmeler sayesinde de 1900’lü yıllara gelindiğinde, adadaki yasa ve düzen işler duruma gelmiştir (Turnbull, 1989).

1914 yılında çıkan Birinci Dünya Savaşı hiçbir şekilde Singapur’u etkilememiştir. Ancak, İngiltere olası bir saldırıya karşı Singapur’a Hintli askerlerden oluşan bir ordu yollamış, savaş sonrası ise adaya bir deniz üssü inşa etmiştir. Ancak, her zaman en iyi birlik ve savaş ekipmanlarını Avrupa’da tutan İngiltere, Singapur’a hiçbir zaman gereken önemi vermemiştir. Nitekim yaptığı bu büyük hatayı, adayı İkinci Dünya Savaşı’nda, Japonlar karşısında kaybederek ödemek zorunda kalmıştır.

Birinci Dünya Savaşı sonrası daha da güçlenen Japonya, 1937 yılında Çin’e saldırmış, bunun karşılığında da Müttefik Güçleri (Amerika, Fransa ve İngiltere) Japonya’ya kalay, demir, kauçuk ve diğer maddeleri satmayı durdurmuştur. Japonya, konulan ambargo karşısında, kendisi için gerekli hammaddeleri tedarik edebilmek amacıyla Malay Yarımadası’na ve Singapur’a saldırmıştır. 7 Aralık 1941 tarihinde Japon ordusu Malay Yarımadası’nın doğu kıyısına ulaşmış ve Müttefik Güçleri’nin ordusunu yenilgeye uğratmıştır. Adanın kısa sürede düşmesi, tüm halk tarafından şaşkınlıkla karşılanırken, İngilizler Singapurlular karşısında kendilerine olan

saygınlığını kaybetmişlerdir. Aynı zamanda bu yenilgi, savaş sonrası halkın kendilerine olan özgüvenin oluşmasına ve bağımsızlığa daha kısa sürede kavuşmalarını sağlayacaktır.

1942-1945 yılları arasında, Japonlar tarafından yönetilen adanın adı, “Syonan to- Güneyin Işığı” olarak değiştirilmiştir. Kuşkusuz Singapur tarihinin en kötü günleri olarak hatırlanan ve üçbuçuk yıl süren bu dönem, tarihe “Japon İşgali” olarak geçmiştir. Singapurlular işgal süresince, Japonlar tarafından uygulanan ve “Japonizm-Japanisation” olarak adlandırılan yoğun bir kültürel baskı uygulamasına maruz kalmıştır (National Archives of Singapore, 1985: 69-84). Yayınlanan günlük gazeteleri ve yayın yapan radyoları hergün kontrol eden İşgal kuvvetleri, tüm adaya Japon dilinin hakim olması için, Japonca yayınlar çıkarmaya başlamıştır. Ayrıca, kendi dillerini öğrenmeleri için insanlara baskıda bulunarak, 12 yaşından küçük olduğu için hapse gönderilmeyen çocukların, okullarda Japonca öğrenmelerini zorunlu tutmuştur. Halk, her sabah güne Japon milli marşını söyleyerek başlamak zorunda bırakılmıştır. Ayrıca, ülkede Japon kültürünün yayılması için, tüm bayram ve festivaller kutlanmaya başlamıştır (Bun ve Kiong, 2003). Uzun yıllar süren İngiliz güdümünden sonra, Japon kültürünün zorunlu değişimlerini yaşamış olan yerleşik halk, kendilerine özgü bir kimlik yapısı tarifleyebilmenin özlemini, bu dönemlerde yoğun olarak yaşamış olmalıdırlar.

6 Ağustos 1945 tarihinde, Amerika Birleşik Devletleri’nin önce Hiroşima’ya, üç gün sonra da Nagasaki’ye atom bombası atmasının ardından savaş sona ermiş ve Singapur’un kontrolü tekrardan adaya gelen İngilizler’e geçmiştir. Ancak İngilizlerin Singapur’u savaşta yeterince savunamaması ve kolayca yenilmesi, Singapurlular’ın “Koloni Yönetimi”ne farklı bir açıdan bakmasına neden olmuştur. Diğer koloni ülkelerinde olduğu gibi, Singapur’da da artık kolonyalizmin sonuna gelindiğine dair sinyaller verilmeye başlanmıştır. Halkta yavaş yavaş anti-kolonyalizm ve milliyetçilik duyguları oluşmaya başlamış, savaş öncesi İngilizler’i “üstün ırk” olarak gören Singapurlular, artık kendi kendilerini daha iyi yönetebileceklerini düşünmeye başlamıştır (Singh ve Arasu, 1985). Aynı şekilde Hindistan, Burma, Endonezya ve Malaya Yarımadası bağımsızlıkları için mücadeleye başlamıştır.

Herhangi bir durumda ülkelerini koruyacak tek gücün kendileri olduğunu anlayan halk, ilerleyen yıllarda kendi insanlarına yatırım yaparak “Sivil Savunma Gücü”ne çok önem vermiştir. Bu arada Singapur’a dönen Koloni Hükümeti yeniden hükümetini kurmuş, bununla birlikte savaş sonrası oluşan karşıt fikirlerden dolayı İngiltere, Malezya’ya bağımsızlığını vermeye hazırlanmıştır. 1948

yılında da Malezya Federasyonu kurulmuştur. Federasyona Penang Adası ve Malakka'da katılmış, Singapur ise hala koloni olarak devam etmek zorunda kalmıştır. İngilizler, Singapur'u serbest ticaret limanı ve askeri üs olarak kullanışlı görmeye devam etmiştir. 1955 yılına gelindiğinde ise, halk İngiliz yönetimine karşı protestolarını arttırmış, yönetimde Singapurlular'ın da yer almasını sağlamıştır. Sonunda 1959 yılında İngiltere, Singapur'a bağımsızlık verme kararı almış, 140 yıl süren kolonilik döneminden sonra ilk kez, adada yaşayanlar kendi hükümetlerini kurmuştur.

Bununla beraber, Singapur kendi hükümetini kurmuş olsa bile dışişlerinde İngiltere'ye bağlı olduğu için, tam olarak bağımsızlığını elde edememiştir. Adadaki doğal kaynakların yetersizliği ve yalnızca ticarete dayalı bir ekonominin bulunmasından dolayı Singapur, Malezya Federasyonu'na katılma girişiminde bulunmuştur. Singapur, 16 Eylül 1963 yılında Sarawak ve Kuzey Borneo (Sabah) ile birlikte federasyona katılmıştır. 1965 yılında ise, çıkan etnik antlaşmazlıklar sonucunda, Merkez Hükümet, Singapur'un Malezya'nın bir parçası olamayacağına karar vermiştir (Turnbull, 1989).

Sonunda, 9 Ağustos 1965 tarihinde, ani alınan bir kararla Singapur, Malezya'dan ayrılarak tamamı ile bağımsız bir ülke olmuş, ismini "Singapur Cumhuriyeti" olarak değiştirmiştir. Devlet Başkanı olan Yusuf bin İshak'ın ünvanı, Cumhurbaşkanı olarak değiştirilmiş, "Yasama Meclisi"de "Parlemento"ya dönüştürülmüştür. Bağımsız bir ülke olan Singapur, sağlam bir ulus oluşturabilmek için çalışmış, ama öncelikle Komünizm ve ırksal farklılıklardan doğan sorunlar ile uğraşmak zorunda kalmıştır.

2.2 Singapur'un Sosyal ve Kültürel Yapısı

Singapur halkının yapısına bakıldığında, belli bir ulustan bahsetmek çok zordur. Halk, esas olarak, Çinliler, Malaylar, Hintliler ve Avrasyahılar olmak üzere, Avrupalı, Endonezyalı, Taylandlı, Koreli ve Filipinli gibi birçok farklı ulusun bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Halkı meydana getiren farklı etnik kimliklerin sahip olduğu kültürler ile ulusal kimliğini zenginleştiren Singapur, kendisine farklı ve eşsiz bir kültür harmonisi yaratmıştır.

2.2.1 Toplumunu Oluşturan Etnik Kimlikler

Singapur'a ilk gelenler, ilk Malayların bir kolu olan Orang-Lautlar'dır. Bunları 13. yüzyılda Sumatra'dan göç etmiş Deutero-Malaylar takip etmiştir. Hayatlarını avlanarak ve balıkçılık yaparak kazanan halk, zamanla ticaret yapmaya başlamıştır. Adaya daha sonra göç edenler ise Malay Yarımadası'ndan gelmiştir. "İlk göçmenlerin Malay olmaları, Singapur ile Malay yarımadasının birbirine yakın olmasından dolayıdır ve Malay nüfusunun artışına büyük bir etkindir."(Seminar on Natural Values of Singapore, 1974: 25). 19. yüzyıla kadar çoğunluğunu Malaylar'ın oluşturduğu küçük bir balıkçı kasabası olan Singapur, İngilizler tarafından ticaret kolonisi haline getirilince, adanın önemi bir anda artarak, ekonomik açıdan büyümeye başlamıştır. İlk zamanlarda bölgede kurulan yerleşimler "Boğaz Yerleşmeleri" dışında seyrek bir dağılım göstermiş, halk genelde kıyı bölgelerinde dağınık bir şekilde yaşamıştır. Kısa zamanda ekonomik alanda gelişim, adanın nüfusuna da yansımış ancak bu yansıma çok olumlu olmamıştır (Ryan, 1969). Asya'dan gelen göçlerle adanın nüfusu kontrolsüzce artmıştır. 1900'lü yıllarda adadaki Malay nüfusu da, 36.000 kişiye ulaşmıştır.

Zamanla farklı ırklar arasında oluşan sorunların artması sonucunda Singapur'un kurucusu Sir Raffles Thomas çareyi şehri yeniden tasarlamakta bulmuştur. Ancak günümüzdeki politikanın tam tersi olarak, etnik grupları birbirinden ayrı bölgelere yerleştirmiştir. Buna göre, adanın yerli halkını oluşturan Malaylar'ı ve Orang-lautlar'ı, adadaki Kampung Glam bölgesine yerleştirmiştir. Raffles bu bölgeyi Malaylar'ın bot yapımında kullandıkları Glam ağaçlarının burada yetişmesinden dolayı seçmiştir. Hemen hemen hepsi Müslüman olan Malaylar, dini birleştirici bir unsur olarak kabul ederek, kendileri ile aynı inancı paylaşan müslüman Hintliler ve ticaret amacıyla adaya yerleşen Araplar ile karışmışlardır.

İngilizlerin adaya gelmesinden sonra, özellikle ilk elli yıl içinde Çin'den gelen büyük bir göç dalgasıyla, adadaki Çinli nüfusu olağanüstü bir şekilde artmıştır. Malaylar gibi Çinliler de Raffles tarafından geldikleri yerlere göre ayrılarak, Singapur Nehri'nin güneybatısına yerleştirilmiştir. 1822 yılında ise Boat Quay (nehir kıyısı)'a yerleştirilen Çinliler, zamanla günümüzde Chinatown (Çin Mahallesi) olarak bilinen bölgeyi oluşturmuşlardır. İlk olarak, 14. yüzyılda Güneydoğu Asya'ya açılmaya başlayan Çinliler, daha sonraları Malay yarımadasına ve Singapur'a yerleşmeye başlamıştır. İngilizler döneminde ise, Çinliler'in bir çoğu ülkelerindeki politik

huzursuzluktan, fakirlikten ve kıtlıktan kaçarak refaha kavuşma hayali ile Singapur'a göçmen olarak gelmiştir. İkinci Dünya Savaşı'nda adanın Japon İşgali sırasında ise, Singapur'da bulunan Çin popülasyonu son derece zor bir dönem geçirmiş, savaş sonrasında ise emek verdikleri bu ülkeyi, yeni vatanları olarak kabul etmişlerdir. "Sonuçta çoğu Çinli, adanın vatandaşı olmak için başvurmuş, Singapur'un bağımsızlığına kavuşması için ve yeni ulus inşasında görev almıştır." (Seminar on Natural Values of Singapore, 1974: 26). Günümüzde Çinliler yaklaşık %77'lik oran ile Singapur'un en büyük nüfusunu oluşturmaktadır.

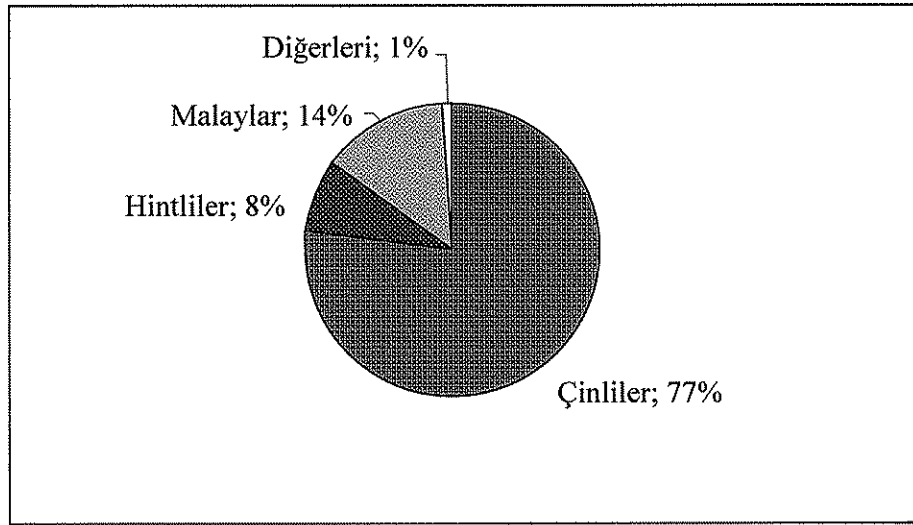
Singapur'a gelen Çinli göçmenler, ülkelerinin farklı bölgelerinden geldikleri için sadece kendi lehçelerini konuşmaktaydılar. Bu nedenle de önceleri geldikleri bölgelere ve sahip oldukları lehçelere göre gruplaşmaya başlamışlardır (LePoer, 2000). Bu durum, ülkeyi oluşturan halkların yalnızca etnik kimliklerine göre değil, aynı zamanda alt kimliklerine göre de farklılaştıklarını, dolayısıyla daha karmaşık bir yapı oluşturdıklarına örnektir.

Çin'in alt etnilerinden Malay Yarımadası Boğazı'ndan göç eden ve Peranakanlar olarak adlandırılan bir grup, 400 yılı aşkın bir süredir bu bölgede yaşamaktaydı. Irk olarak Çinli olsalar da, yaşadıkları bölgeden dolayı birçok Malay adetlerini benimseyen Peranakanlar, kendilerine has bir kültür ve yaşantı biçimi yaratmışlardır. Günümüzde farklı kültür yapısı ile göze çarpan Peranakanlar'a adanmış bir etnoğrafik müze bulunmaktadır (Kummer, 2003).

Hintliler ise Singapur'a ilk kez İngilizler'le birlikte gelmiştir. "Sepoy" adı verilen Hintli askerler dışında birçok mahkum, işçi olarak gemilerle adaya getirilmiştir. İngilizler tarafından kontrolü kolay olduğu için adada çalıştırılmış mahkumlar dışında, Güney Hindistan'dan tarım ve ticaret amacı ile gelenler Hintli göçmenler de olmuştur. Çinlilere göre daha az organize olan Hintliler, Müslüman, Hindu, Sikh ve Hristiyan olmak üzere farklı inançlara sahip grupları barındırıyordu. Her grubun farklı tapınakları, camileri ve kiliseleri vardı. İlk gelen Hintliler, aynı Çinli göçmenler gibi para kazandıktan sonra anavatanlarına geri dönmüştür. Yıllarca işçi olarak çalıştırılan mahkumlar ise özgürlüklerine kavuştuktan sonra Singapur'da kalarak burada kendilerine yeni bir yaşam kurmuşlardır. İlerleyen yıllarda ise Hintliler de Singapur ulusunun bir parçası olarak bağımsızlık mücadelesine katılmıştır. Günümüzde ise Hintliler, nüfusun yaklaşık %7'sini oluşturmaktadır (Seminar on Natural Values of Singapore, 1974).

Toplumu oluşturan en önemli kimliklerden birisi de şüphesiz İngilizler'dir. Singapur'a ticaret kolonisi kurmak için gelen İngilizler, her zaman yönetici ve gücü elinde bulunduran taraf konumunda olmuştur. Ancak, hayatlarının büyük bir kısmını burada geçirseler de, çok azı Singapur vatandaşlığına geçmeyi tercih etmiştir. Günümüzde de adada yaşayan çok az Avrupalı vatandaşlığa başvurmaktadır (Seminar on Natural Values of Singapore, 1974).

Singapur'da belli bir azınlığı oluşturan Avrasyalılar ise, adaya Hindistan'dan, Sri Lanka'dan, Portekiz'den ve Hollanda'dan gelmiştir. Genellikle avukat, doktor, tüccar ve bankacı olarak çalışmışlardır. Ayrıca Singapur'un İngiliz kolonisi olmasından sonra misyoner amaçlı gelen İngilizler, zamanla adaya yerleşmiş ve yerel kadınlarla evlenmişlerdir. Asya ve Avrupa kültürlerinin birleşimiyle kendi içlerinde farklı yaşantıları ile dikkati çekmektedirler. Günümüzde Singapur'daki Avrasyalılar'ın nüfusu 15.000 civarındadır.

Grafik 2.2.1.1 Singapur'daki Nüfusun Irklara Göre Yüzde Olarak Dağılımı, (2003)

2.2.2 Toplumun Sosyal ve Kültürel Yapısı

Singapur'a son 150 yıl içinde birçok yerden insan göç etmiştir. Adaya gelen bu insanlar, sadece iş güçlerini ve mesleklerini değil, aynı zamanda sahip oldukları inançlarını, değerlerini, yaşantı biçimlerini kısacası kültürlerini beraberinde getirmiştir. Dr. Ang Koh-Ping'in "Singapur'un

Ulusal Değerleri” konulu seminerde yapmış olduğu konuşmasında ülkenin kültürel varlığını şu şekilde açıklamıştır:

Singapur, derin bir tarihe sahip olmasa da, toplumunu oluşturan ulusların atalarına ait tarihe ve onların getirdikleri sosyo-kültürel değerlere sahip çıkmıştır. Ayrıca bir kültürün, ırk ya da ırklara ait olduğu düşünüldüğünde, Singapur sadece bir ırkın değil birden fazla değişik ırkın oluşturduğu kültüre sahiptir. Adayı oluşturan halkın kültürünün dayandığı medeniyetler dünya nüfusunun yarısını oluşturmaktadır. Bu da Singapurlular’ın kendileri ile övünmeleri için haklı bir sebeptir (Seminar on Natural Values of Singapore, 1974: 25).

Singapur, her zaman ticari ve iletişim merkezi olarak ön plana çıkmış olsa da, aynı zamanda doğu ile batı kültürünü birleştiren bir noktada olması sebebiyle önemli olmuştur. Günümüzde Çin, Malay-Arap, Hindu ve Batı kültürlerinin karışımından oluşan benzersiz bir kültür kimliği ortaya çıkarmıştır. Singapur sahip olduğu bu kültürün zenginliğini mimaride, sanatta, resimde, dramada, oymacılıkta, elbiselerde ve yiyeceklerde göstermektedir.

Günümüzdeki kültürel bütünlüğün aksine, 19. yüzyıl Singapur’unda sadece ekonomik açıdan büyük gelişmeler yaşanırken, kültürel ve sosyal açıdan geride kalınmıştır. Adada bulunan sosyal düzensizlik ve etnik gruplar arasında henüz gelişmeyen “halk” duygusu tam bir karmaşa yaratmıştır (LePoer, 2000).

Eğitim konusunda ise Singapur, İngilizler gelmeden önce çok zayıf kalmıştır. Ancak İngilizler’in Singapur’a gelişi, adanın hızlı yükselişi ile birlikte nüfusun ve zamanla yaşayan aile sayısının artmasıyla, adadaki eğitim eksikliği iyice kendisini göstermeye başlamıştır. Bu eksiklik, bir çok misyoner derneğinin Singapur’a gelmesine neden olmuştur. Koloni Dönemi’nde hükümet, ücretsiz okullar açarak hem İngilizce hemde ada halkının anadillerinde (Cantonese, Teochew, Malay, Tamil) eğitim vermiştir. Ancak, okulların düşük kalitede olması ve gerek öğrenci gerekse öğretmen yetersizliği nedeniyle zamanla kapatılmıştır. Bunun aksine İngilizce eğitim veren okulların iyi durumda olması, üst sınıfların açılmasına neden olmuştur. Sonuçta her etnik grup kendi çocukları için gerekli eğitimi vermeye çalışmış, ancak bu daha çok halk arasında bölünme meydana getirmiştir. Diğer yandan, eğitim konusunda genellikle tutarsız olan İngilizler, bir yandan eğitimi desteklemekte, bir yandan da ada halkının iyi eğitilmesinden çekinmekteydi. Alınan iyi eğitim sonrasında yerli halk, daha fazla hak isteyebilirdi ki bu da kolonyalizmin sonu demekti (Bun ve Kiong, 2003). Ancak zamanla eğitilmiş memur ihtiyacının artması, eğitim düzeyinin yükseltilmesine neden olmuştur. Ayrıca, İngilizce öğrenenlerin iş bulma açısından avantajlı duruma geçmesi, anadil eğitiminin zayıflamasına yolaçmıştır.

Bu dönemde oluşan tüm sosyal karmaşa ve eğitim bozuklukları sorunların iyice büyümesine sebep olmuştur. Günümüzde ise tüm devlet okullarında ilkokuldan itibaren, eğitim İngilizce olarak görülmektedir. Bunun yanında her Singapurlu kendi etnik grubuna ait anadili yine okullarda, zorunlu olarak öğrenmektedir.

2.3 Singapur'un Uluslaşması

Modern anlamda ulusların doğuşu 16. ve 17. yüzyıla dayansa da, siyasal anlamda yapılanmaları Fransız Devrimi sonrasında oluşmaya başlamıştır. Devrimin etkisiyle, belli sınırlara sahip bir toprak üzerinde yaşayan vatandaşların özgür yaşaması fikri ile ulus kavramı doğmuştur. Ancak ortaya çıkan ulus kavramında etnik, dinsel veya dilsel açıdan bir homojenlik aranmayarak, devlet yönetimi altında birleştirilen özgür irade sahibi halktan bahsedilmiştir. Zamanla ulus-devletlerin oluşumuyla vatandaşların sahip oldukları ulusal kimlikler önem kazanarak, dini ve etnik kimliklerin işlevini yocketmiştir. Tek bir ulusal kimlik adı altında birleştirilen halka, ulusal dil ve kültür kazandırılmıştır (Şen, 2004). Ulus-devlet yapısına sahip olan bir ülkede devlet, ulusal eğitim sistemleri kurmaya, ulusal dili dayatmaya, ulusal bir kültür oluşturabilmek için bayrak, marş, törenler ve gelenekler icat etmektedir. Halkın sahip olduğu tüm yerel kimlikleri yokederek üstte homojen bir ulus kimliği oluşturmaya çalışmaktadır. Yapılmak istenen, siyasal iktidarı merkezileştirerek, kültürü standartlaştırmak ve ekonomik bütünlüğü sağlamaktır. Bu hali ile ulus-devlet, toplumu homojenleştirerek türdeş bir yapı oluşturmaya çalışmaktadır denilebilir.⁴

Batı toplumları sahip oldukları siyasi ve toplumsal modelleri yavaş yavaş geliştirip hayata geçirirken, diğer toplumlar için olay çok hızlı gelişmek zorunda kalmıştır. Batı ülkelerinin toplumları yaşadıkları evrim ile geleneksellikten modernliğe kendiliğinden doğal ve yavaş bir geçiş yaşarken, diğer tarafta bu geçisi sağlayacak bir kuvvete ihtiyaç duyulmuştur. Genellikle aradaki geçişin olabilmesi ve fikirlerin ortaya çıkması için, yabancı elit bir grubun veya “Batı Kültürü” ile yetişmiş yerli entellektüellerin öncülüğü gerekmiştir. Bu nedenledir ki batılı olmayan ülkelerde, ulus inşası ve bununla birlikte ulusal kimlik olgusu ilk olarak batılılaşmış elit kesim arasında fikir olarak ortaya çıkmaktadır. Bu aynı zamanda, 19. yüzyıl Avrupa’sının siyasi tarihi

⁴ <http://freehost02.websamba.com/bilgiguctur/ulusdevlet.htm>, (05 Eylül 2006).

ve koloni güçlerinin kültürel açıdan genişleme ve batılılaştırma politikaları ile çok yakından ilişkilidir (Chee ve Evers, 1972).

Özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrasında, tüm dünyada sömürgeci güçlere yönelik “karşıt düşünceler” belirmeye başlamış ve bu Güneydoğu Asya’daki birçok ülkenin politik düşüncelerinin temelini şekillendirmiştir. 20. yüzyılın başlangıcında Asyalı entellektüellerin, Avrupalı güçlere karşı yapıcı tepkileri, yüzyılın sonlarına doğru tam tersine gelişmeye başlamıştır. Dönemin liderleri, kendilerine empoze edilen “Batılı” değerler karşısında sahip oldukları “Asyalı” değerlerini öne sürerek, sömürgeci karşıtı duygularla hareket etmişlerdir. Böylece, “batı gücüne ve düşüncelerine” karşı tepki göstererek, mücadele etmişlerdir. Tüm bunlar yavaş yavaş milliyetçiliği beraberinde getirerek sömürge devletlerin ulus yapısı içine girmelerine yardımcı olmuştur (Clive, 1990). Ortaya çıkan milliyetçilik Malezya, Endonezya ve Singapur gibi ülkelerin ulus-devlet yapısına girmelerine hız kazandırmıştır.

Günümüzün getirilerinden olan küreselleşme ile sahip olduğu ulus-devlet yapısını modern bir boyuta taşıyan Singapur, her iki yapının da özelliklerini göstermektedir. Şu andaki durumuna uzun ve planlı bir politika ile kavuşan Singapur’un sömürge olduğu dönemde ülke, kültürel, politik ve demografik olarak Çinliler’den, Hintliler’den, Malaylar’dan, Endonezyalıları’dan ve İngilizler’den oluşmaktaydı. İlk gelenler sadece para kazanma umuduyla gelerek, sonunda da ülkelere geri dönmüştür. Gelenler, Singapur’da yaşadıkları sürece birbirlerine karışmak yerine kendi içlerinde yaşamayı tercih etmiştir. Dolayısıyla “Kuşkusuz bu dönemde bir ulustan bahsedemeyiz. Çünkü koloni rejimine sadakatle bağlanmayan ve birbirleri ile yarışan bu insanlardan bir ulus yaratma içgüdüsi oluşturmaları beklenemezdi” (Quah, 1990: 7).

Ulus, kavram olarak farklı tanımlansa da genel olarak insan topluluğunu ifade etmektedir. Anthony Smith’in “National Identity” isimli kitabında ulus, “tarihten gelen bir toprak parçasını, topluluğun ortak mitlerini ve tarihsel belleğini, kitlesel bir kamusal kültürü, ortak yasal hak ve görevleri paylaşan bir insan topluluğunun adı” (Smith, 1991: 14) olarak tanımlanmıştır. Bunun dışında ulus kavramı için Şen, “Globalleşme, Milliyetçilik ve Ulus-devlet” adlı kitabında “İnsan topluluğunun ulus aşamasına geçebilmesi için, topluluğun aynı etnik özelliklere sahip olması, aynı dili konuşması ve aynı dine inanması gereklidir.” (Şen, 2004: 11) demiştir. Ancak günümüzde farklı etnik kökenlerden gelip, din ve dil konusunda farklılık gösteren grupların oluşturduğu ulusların olması bu tanıma biraz olsun zayıf kılmaktadır. Fransız düşünür Renan ise,

verdiği bir konferansta ulusun, bireyleri arasındaki, “birlikte yaşama duygusuna, bir ortak kültüre, bir ruh birliğine” dayandığını belirtmiştir. Ayrıca Renan modern bir ulusun, “uluslararası düzen tarafından tanınan ortak bir kader birliği topluluğu” (Şen, 2004: 13) olduğunu söylemiştir. Rupert Emerson ise “From Empire to Nation” isimli eserinde ulus için “Toplumsal miraslarının tüm unsurlarına sahip çıkarak gelecekte ortak kadere sahip olduklarını hissedilen insan topluluğudur.” (Emerson, 1960: 98) demiştir.

Yapılan birçok “ulus” tanımı içinde Singapur için, Emerson’un tanımı yapılabilecek en uygun tanım olarak görülebilir. Nitekim, Singapur’un ilk Başbakanı Lee Kuan Yew, 1981 yılında vermiş olduğu bir röportajda Singapurlular arasında gelişmesi gereken ulus oluşumunu şu sözleri ile açıklamıştır: “Benim, bir ulusun inşasındaki en temel prensibim, Singapur’daki azınlık ve çoğunluk tüm ırkları birleştirerek, onlara ortak değerlerinin neler olduğunu bildirmek, dolayısıyla da iyi ve kötü zamanı beraber paylaşmalarını sağlamaktır.” (Suryadinata, 2000: 76). Lee’nin sözlerinde ulusun oluşumu için Emerson’un dediği gibi bir kader birliği ve beraberlik sözkonusudur.

9 Ağustos 1965’de iktidarda geçen Halk Hareketi Partisi-PAP (the People's Action Party of Singapore)’nin başkanı Lee Kuan Yew, Singapur’un Malezya Fedarasyonu’ndan ayrıldığını ve bundan sonra tek başlarına yola devam edeceklerini açıklamıştır. Sadece 2 yıl süren ve ani bir kararla bitirilen birliktelik sonrasında, herkeste aynı endişe bulunmaktaydı:

2 milyon kişilik nüfusu ile küçük bir ada olan Singapur, ters düştüğü Malezya gibi güçlü bir komşunun yanında, yetersiz bir askeri güce sahiptir. Ayrıca hiçbir doğal kaynağı ve yeterli suyu bulunmamaktadır. Tüm bu koşulları düşündüğümüzde Singapur tek başına nasıl bir ulus oluşturabilir? (Suryadinata, 2000: 74).

Lee Kuan Yew, ayrılıktan iki gün sonra Singapur’un “Cumhuriyet” olduğunu, Mandarin, Tamil, Malay ve İngilizce’nin resmi diller olduğunu açıklamış, ardından da ülke İngiltere, Amerika, Avustralya ve Y.Zelanda tarafından tanınmıştır. Ayrıca, ülke Birleşmiş Milletler’e ve İngiliz Milletler Topluluğu’na üye olmuştur. Federasyon’dan ayrıldıktan sonra, bir süre daha Malezya ile, ekonomik, savunma ve dışişleri politikaları gibi konularda tartışan Singapur, bir kaç ay sonra tartışmalara son noktayı koyarak, tüm dikkatini kendisi için çok daha önemli olan ulus oluşumuna yöneltmiştir (LePoer, 2000).

Ülkenin geliştirdiği vizyon, ulusu temel prensipler üzerine oturtmak olmuştur. Buna göre Singapur, “ okırkklı, komunist ve hiçbir bloğa bağlı olmayan, sosyal demokrat bir ülke” olarak kabul edilmiştir. 1966 yılında alınan karar ile  okırklılık fikri, ülkedeki dil, din ve ırk açısından yaşayan azınlıkların haklarını korumak amacıyla ideoloji olarak esas alınmıştır. Irk, din, dil ve kültür tarafından birbirinden farklılık gösteren heterojen yapıya sahip halkın, sosyal yapısı için, tek bir kimlik oluşturmak için çokdilli, çokkültürlü ve  okdinli bir yapı olan  okırkklı yapı ilan edilmiştir. Ülkenin tekliliğine ve b t nliğ ne dayanan bu ideoloji ile halkı oluşturan tüm etnik kimliklere, hiçbir şekilde ırkçılık yapılmadan eşit haklara sahip oldukları gösterilmektedir. Bu sayede herkes farklı din, dil, kültür ve ırka sahip olsa da bir arada yaşamayı ve birbirlerine hoşgörü ile yaklaşmayı kabul etmekteydi (Kong ve Yeoh, 2003).

 lke için yapılan en önemli ve öncelikli program ekonomi alanındaki gelişmeleri desteklemek olmuştur. İngiltere’nin sömürgesi olduğu sürece serbest liman olarak kullanılan Singapur, iç pazara çalışmaktaydı. Bağımsızlık ile birlikte, ülkede doğal kaynak bulunmamasından dolayı ekonomik açıdan zorlanan ülke, uluslararası pazara çıkma gerekliliğini duyarak kapılarını tüm yabancı yatırımcılara açmıştır. Ada, 1960’larda 443 dolarlık Gayrisafi Milli Hasıla ile “fakir ülke” konumunda iken, 1997 yılında 32.940 dolarlık Gayrisafi Milli Hasıla ile “gelişmiş ülkeler” arasında ilk kırk içinde yer almayı başarmıştır (Suryadinata, 2000).

Singapur’un uluslaşmasında bir diğer önemli adım ise eğitimde uygulanan politikadır. Ülkenin doğal kaynağının olmaması hükümetin, eğitime yani insana yatırım yapmasına neden olmuştur. Eğitim, modernleşme ve endüstrileşme yolunda ilerleyen bir ülke için, insanların ulusa bağlılığı ve sahip olunan değerleri anlayabilmeleri önemsenmiştir. 1980’lerden itibaren ise hükümet, bilim ve teknik alanındaki uygulamaların geliştirilmesini desteklemiştir. Bu amaçla da 1991 yılında Ulusal Bilim ve Teknoloji Kurulu kurulmuştur. Küresel endüstrinin gereklerini daha iyi karşılayabilmek için teknik ve endüstriyel anlamda yatırımlar yapılarak okulların içeriklerinde değişiklikler yapılmıştır (Quah, 1990). Günümüzde de birçok  niversite bilimsel ve teknik bölümlere ağırlık vermektedir.

Bir diğer önemli gelişme ise halkın birbiri ile yakından iletişime girip kaynaşması için, konutlaşma konusundaki uygulanan politikadır. Alınan karar doğrultusunda hükümet 1960 yılında HDB’yi (Toplu Konut Geliştirme Kurulu) kurmuştur. Kurulun görevi, kendi etnik gruplarına göre gruplaşarak farklı bölgelerde yaşayan insanların, ulus duygusunu

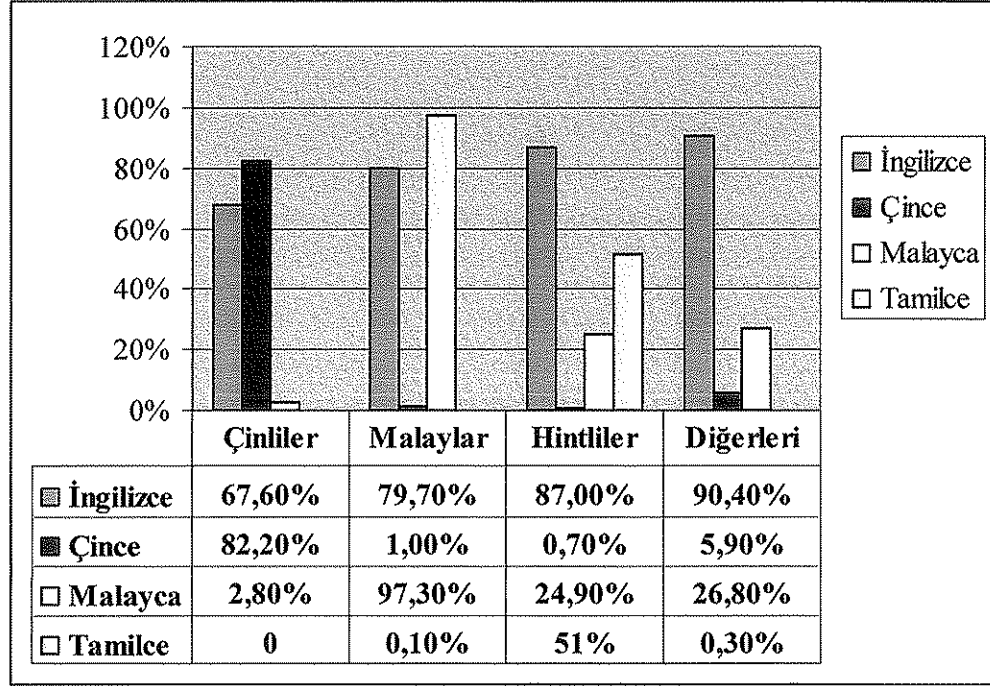
hissedebilmeleri için, içiçe yaşamaları için çözüm üretmektir. Bu amaç doğrultusunda, hükümetin yapmış olduğu yeniden yerleştirme projesi ile adanın çeşitli taraflarından gelen halk yüksek katlı apartmanlara yerleştirilmiştir. Hayatlarında ilk defa farklı etnik kimliğe, dile ve dine sahip komşu edinen insanlarda ilk önceleri yabancılaşma oluşmuştur. Aradaki uyumu sağlayabilmek amacı ile de 1978 yılında “Konut Sakinleri Komitesi” kurulmuştur. Komitenin amacı oturan ev sakinlerin sorunlarına yardımcı olmak birbirleri ve hükümet ile aralarındaki ilişkiyi geliştirmek olmuştur (Singh, 1984). 1999 yılında Başbakan Goh Chok Tong, Nanyang Teknoloji Üniversitesi’nde yapmış olduğu konuşmasında;

...bizim uzun vadede ulaşmayı ümid ettiğimiz amacımız, çokırklı bir yapıya dayanan bir insan, bir aile ve bir ulus meydana getirmektir...Ancak bu azınlıkların çoğunluk içinde kaybolması demek değildir. Tam tersi en küçük azınlık bile sahip olduğu farklı kimliği devam ettirmelidir. Amacımız, farklı ırk ve inançlara sahip olmalarına rağmen toplumu ortak değerler altında birleştirmektir (Suryadinata, 2000: 84).

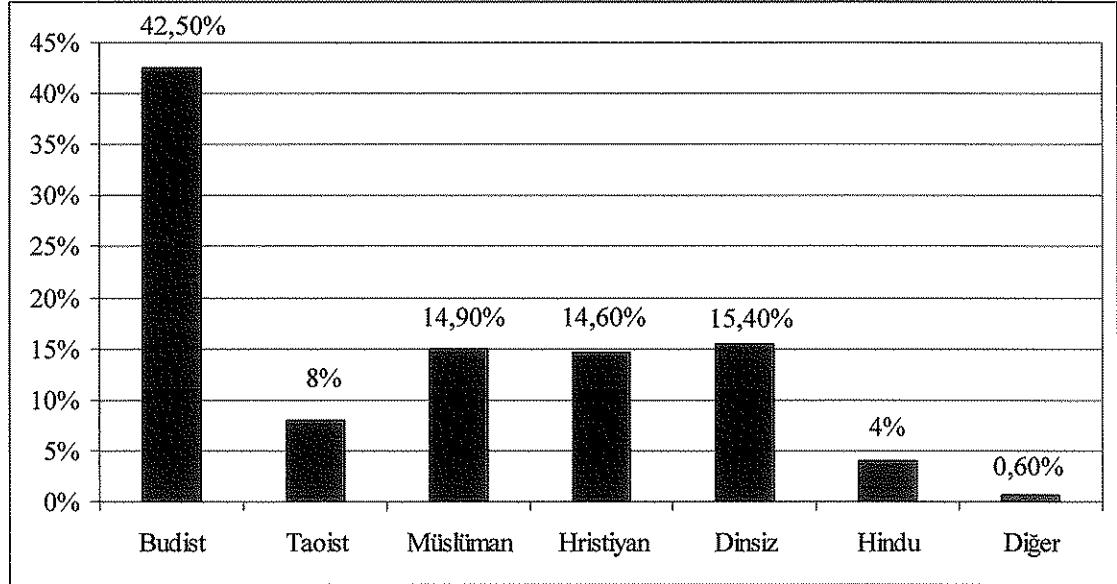
diyerek ulaştıkları noktayı açıklamıştır. Ulusun paylaştığı ortak değerler ise şunlardır:

- Ulus, her zaman halktan önce gelmektedir.
- Aile, toplumun esas temel birimidir.
- Bireysel saygı ve halkın desteklenmesi esastır.
- Çekişme ve rekabet yerine fikirbirliği oluşturulmalıdır.
- Yaşayan ırklar ve dinler arası uyum desteklenmelidir.

Yavaş yavaş başarı basamaklarını çıkan Singapur, 1993 yılında dünyanın en iyi üçüncü yatırım yapılabilecek ülkesi seçilmiştir. Ülke, 1997 yılında da İsviçre, Japonya ve Norveç’ten sonra dünyanın en zengin dördüncü ülkesi olmayı başarmıştır. Günümüzde her yönden başarılı ve refah düzeyi çok yüksek bir ülke olmaya devam eden ülke, çok ırklı bir yapıya sahip olup; nüfusunun % 77’sini Çinliler, %14’ünü Malaylar, %8’sini Hintliler ve %1’ini ise diğer etnik grupları oluşturmaktadır. Bunun yanında ülkede birden fazla dil konuşulmakta; ülkede geçerli olan, dört resmi anadil -Mandarin, Tamilce, Malayca ve İngilizce- bulunmaktadır (Grafik 2.3.1). Din konusunda ise aynı şekilde farklılık gösteren Singapur’un %42.5’ini Budist, %8.5’ini Taoist, %14.9’unu Müslüman, %15.4’ünü dinsiz, %14.6’sını Hristiyan, %4’ünü Hindu ve %0.6’sını da diğer dinler (Sikhizm, Jainizm ve Judaizm) oluşturmaktadır (Grafik 2.3.2). Bu kadar çeşitliliğe karşın, herkes birbirinin yaşam şekline ve kültürüne saygı duymaktadır. Halk adaya ilk gelenler gibi kendi aralarında gruplar oluşturarak değil, beraber içiçe yaşamaktadır (Kummer, 2003).

Grafik 2.3.1 Singapur Nüfusunun Konuşulan Dillere Göre Okuryazar Yüzde Dağılımı, (2000)

Grafik 2.3.2 Singapur'daki Dinlerin Yüzde Olarak Dağılımı, (2003)

2.4 Singapur'un Ulusal Kimliği ve Oluşumuna Katkı Sağlayan Etkenler

1963 yılında Malezya Fedarasyonu'na katılan Singapur 2 yıl sonra ani bir şekilde ayrıldığında, henüz bir ulusal kimliğe sahip değildi ve ulus inşası konusunda da bir çalışması yoktu. Bu nedenle de ulus yapısına hızlı bir şekilde girmek zorunda kalmıştır. Ülke “uluslaşma” konusunda iki yönden farkıyla Güneydoğu Asya bölgesindeki ülkelerden ayrılmaktaydı. Birincisi, ülkedeki ulus oluşumu ulusal kimlikten önce ortaya çıkmıştır. İkincisi ise, nüfusun büyük bir çoğunluğunun Çinli olmasına rağmen ülkede gerek iç savaş gerekse büyük çaplı çatışma olmaksızın çok ırklı yapı kabul edilmiştir (Ah Eng, 2004).

Singapur tamamı ile göçmen ülkesi olması nedeniyle her zaman karışık bir yapıya sahip olmuştur. Bu da kendisine has bir uyum ve istikrar politikası geliştirerek bunu uygulamaya koymasını kaçınılmaz hale getirmiştir. Bu politika, farklılıklar zemininde birlik anlayışına dayanan çokkültürlülük olmuştur. J.W. Bery'ye göre, bünyesinde birden fazla etnik topluluk barındıran ülkelerde uygulanacak ulus politikasında şuna dikkat edilmelidir;

- Ülkedeki etnik/kültürel farklılıklar korunup desteklenmeli midir?
- Farklı etnik/kültürel topluluklar arasında olumlu ilişkiler kurulmalı mıdır?

Buradan da ülkede oluşturulabilecek 4 temel farklı ilişki ortaya çıkmaktadır:

- Ayrışma: Etnik grupların farklılığı desteklenip geliştirilirken, birbirleri arasında oluşabilecek olumlu ilişkilerin desteklenmemesi.
- Etnik Kıyım: Farklı etnik grupların desteklenmeyip, korunmaması.
- Benzeştirme: Etnik grupların farklılığı desteklenmezken, aralarında kurulabilecek olumlu ilişkilerin desteklenmesi.
- Çokkültürlülük: Hem etnik kimliklerin farklılığı hem de birbirleri arasındaki olumlu ilişkilerin desteklenip, geliştirilmesi.

Çokkültürlülük yapısına daha yakından baktığımızda öncelikle amacı, ülkede etnik farklılıkları görmezlikten gelmek yerine daha çok yüceltmesidir diyebiliriz. Ülkeyi oluşturan her farklı kimlik, ulusal mozağin bir bileşeni olarak görülmektedir. Farklılıklar ulusal çıkarlara rakip yapılaşma ve toplumsal oluşumlar olarak değil de ulusal kimliğin birer yapı taşı olarak

görülmektedir. Bireyler ulusal bir üst kimlik kazanırken, ikinci bir kimliğe de sahip olabilmektedir (Vatandaş, 2002). Sonuçta çokkültürlülük, farklı etnik kökenlere sahip toplulukların kendi öz kimliklerini korumalarına destek olarak, onları topluluklar üstü yeni bir ulusal kimlik altında toplamaktadır. İşte Singapur’da da uygulamaya konulan politika aynen bu şekilde olmuştur.

Ülkedeki diğer etnik gruplara bakıldığında, Çinliler’in sahip olduğu ezici çoğunluk, azınlıkları tehlike altına sokmaktaydı. Ancak, dönemin Başbakan’ı Lee her etnik grubun kendi kültürünü istediği gibi yaşamaya hakkı olduğunu söyleyerek herkese sahip çıkmıştır. Lee’ye göre Singapur, diğer azınlıkların Çin kültürü tarafından asimile edildiği bir ülke olmamalıydı. Tüm etnik gruplar, hükümetin uygulayacağı politika doğrultusunda “Singapurlu kimliği” altında birleştirilerek, değişmez Asya kültürü ve her etnik kimliğin değerlerine dayanan kültürel farklılıklar desteklenmeliydi. 1965 yılında da bu amaç ile kurulan “Azınlık Haklarını Koruyan Komisyon” kültürel ve etnik çeşitliliği koruyup, desteklemiştir. Dışişleri Bakanı Rajaratnam UN genel meclisi toplantısında şöyle demiştir:

Eğer şu andaki kuşak gelecek 30 sene içerisinde oluşturulan politikamıza bağlı kalıp uygular ise biricik Singapur kimliğini yaratmakta başarılı olabiliriz. Yaratılan bu kimlik, 4 büyük uygarlığın köklerine sahip olup, özellikle sadece birisine ait olmayacaktır (LePoer, 1989: 58).

Bununla birlikte, bağımsızlığı kazanma yolunda birçok kez etnik çatışmalara sahne olan Singapur, başarılı bir ulus oluşturabilmek için, bir arada uyum içinde yaşamayı öğrenmek zorunda kalmıştır. Bu ulus içinde halk Malay, Çinli, Hintli veya Avrasyalı kimliğine sahip olarak değil Singapurlu kimliği ile yaşaması amaçlanmıştır (Suryadinata, 2000). 1980’lerin ortalarından sonra da ulusal kimliğin yapılandırılması konusunda “ortak tarihe”, “kültürel mirasa” ve “Asyalı değerlerin yükseltilmesine” odaklanılmıştır. Geliştirilen ortak değerler ve ulusal ideoloji, “batılı” ve “doğulu” gelenek ve göreneklerin arasından uygun olanların benimsenmesiyle geliştirilmiştir (Kong ve Yeoh, 2003).

Bir ulusa kimliğini veren en önemli bileşen kültürdür. Kültür, bir toplumun yaşama biçimi ve doğa karşısında insanların yarattıklarıdır. Kültür bir toplumun tüm hayat biçimi, üyesi olan insanoğlunun kazandığı bilgi, inançlar, sanat, ahlak, yasalar, görenekler ve tüm öteki alışkanlıkları içeren karmaşık bir bütündür. Kuşaktan kuşağa aktarılmakta ve hiçbir zaman saf kalmayarak çevre kültürlerden etkilenmektedir. Kültür nesilden nesile aktarılacak ve öğrenilmekte, bu da dil ile mümkün olmaktadır. Kültür dilde yaşayarak anlamını bulmaktadır ve

biri varolmadan diğeri de varolamaz. Bir ulusun bireylerini birbirine anlamlı bir şekilde bağlayan şey ortak ulusal dildir (Çoban, 2005).

Singapur halkını oluşturan insanların ise bağımsızlık öncesine kadar birbirlerinden kopuk ve ayrı yaşamlarının en büyük sebeplerinden birisi de aradaki dil farklılığı olmuştur. Etnik kimliklerin ve dolayısıyla da sahip oldukları dillerin birbirinden farklı olması yıllarca iletişimin bozuk olmasına neden olmuştur. Bu nedenle hükümet, ulus kimliğini oluştururken öncelikle herkesin ortak kullanabileceği, ancak hiçbir etnik kimliğe ait olmayan bir dil seçme yoluna gitmiştir. Çünkü dil birliği ulus için çok önemliydi. Ortak bir dile sahip olmayan bir topluluk birbiriyle anlaşılamadığı gibi varlıklarını da sürdüremezdi. Sonuçta, ülke İngilizce'yi ortak dil olarak seçmiş ve daha sonra da hükümet, Singapur'un neden İngilizce konuşulan bir ülke olmasını istediğini şu şekilde açıklamıştır (Quah, 1990):

- Öncelikle insanların birbirleri ile iletişimini sağlamak,
- Bir diğer neden ise, nüfus açısından çoğunluğa sahip Çinliler arasında oluşabilecek şövenizm duygusunu bastırabilmek,
- Ayrıca ekonomik gelişimi artıracak, “modern bilgi, bilim ve teknolojiye” ulaşmaktır.

Hükümet, Singapur'daki farklı etnik gruplara duyulan saygıdan dolayı herbirinin kültürüne, yaşam tarzına, inancına ve diline karşı tamamı ile özgürlük sağlamıştır. Din açısından herkesi serbest bırakmıştır. Herkes kendi dini ibadetlerini ve görevlerini yerine getirebilmektedir. Ülkede her dine ait iki “dini bayram” kutlanmakta ve o günler resmi tatil olarak kabul edilmektedir. Tüm etnik gruplar, gerek dini gerekse kültürel ideolojilerini gösteren elbiselerini giymek konusunda özgürdür.

Önceden de açıklandığı gibi ulus kimliğinin en önemli bileşeni kültürdür. Geçmişe ait kültürel miras, bugünümüzü anlamamıza ve geleceğimizi biçimlendirmemize destek olur. Bunun için Singapur, sahip olduğu tarihe ve kültürel mirasa sahip çıkarak, geçmişini ve geleneksel kültürünü öne çıkarma yoluna gitmiştir. Ancak adada yaşayanların ortak ve derin bir tarihi ve belleği olmadığı için, ülkeyi oluşturan etnik kimliklerin sahip oldukları tarihe ve kültüre sahip çıkmıştır. Başta, ulusal kimlik bu şekilde oluşturulmuş ve zamanla tüm kültürlerin karışımı ve birbirleriyle etkileşimi ile Singapur kültürü ortaya çıkmıştır. Emre Kongar “Küreselleşme ve kültürel farklılıklar çerçevesinde ulusal kültür” isimli makalesinde çağdaş ulus-devleti şu şekilde

açıklamıştır: “Çağdaş bir ulus-devlet profiline sahip ülke, vatandaşlarını oluşturan farklı kültürel kimliklerin renkliliğini ve çeşitliliğini, devletin ve o devleti oluşturan toplumun güzelliği ve gücü olarak geliştirdiği oranda refahı ve gücü artar.”⁵ Bu da farklı kimlik mesuplarının tutum ve davranış alanlarını zenginleştirerek, hem farklı kültürlerin birarada yaşamasını hem de birbirlerine hoşgörü ile bakmasını sağlamıştır.

Bu aşamada da iktidardaki her hükümet için bir takım yaptırımlar ortaya çıkmıştır. Öncelikle hükümet, nüfusun sahip olduğu farklı ırkları, dilleri ve dinleri destekleyerek, geliştirmektedir. Bunun dışında yapılacak kamu ve özel organizasyonlarda tüm etnik kimliklere yönelik eşit ilgi göstermektedir. Singapurlular için önemli olan hayati değerlerin “ulusal ideoloji” olarak formülize edilip evlerde okullarda ve işyerlerinde öğretilmesi desteklenmektedir. Bunun yapılmasının iki sebebi bulunmaktadır; ülkenin dış güçlerden etkilenmesini önlemek ve Singapur’u ulus olarak birarada tutmaktır. Sorumlulukların kaybedilmediği sürece Singapurlu olmanın özünü bünyesinde bulunduran ortak değerlerin ve kültürel mirasın korunması esas olarak alınmaktadır (Quah, 1990). Ayrıca küreselleşmenin kültürel açıdan oluşturduğu yozlaşma ve kültür benzeşimi karşısında ülke tüm etnik bayramları, festivalleri, kütüphaneleri, toplumun kültürel belleğini yaşatan ve besleyen müzeleri bir araç olarak kullanmaktadır.

⁵ Kongar, www.kongar.com, (01 Eylül 2006).

3. ULUSAL KİMLİĞİN OLUŞUMUNA KATKI SAĞLAYAN KÜLTÜREL ARAÇLAR VE ETKİNLİKLER

Günümüzde yapılan araştırmalar, ulusal kimliğin sadece politik değil aynı zamanda sosyal bir yapılaşma olduğunu, bunun da kültürel yenilikler ve yerel politikalarla oluşturulduğunu ortaya koymaktadır. 1965 yılında Malezya'dan ayrılan Singapur, ulus inşa etme aşamasında halkı bir arada tutmak için bir takım yerel politikalar uygulamıştır. Singapur ilk olarak halkı oluşturan tüm etnik kimliklerin tarih ve kültürlerine sahip çıkmıştır. Ancak bunun yanında ortak bir bellek ve aidiyet duygusu oluşturmaya gerekiyordu. Çünkü ortak bir geçmişe sahip olmayan ve farklı etnik kimliklerden oluşan halkı bir arada tutmak için oluşturulacak ulusal kimliğe daha fazla emek verilmeliydi. Nitekim, 1969 yılında ırksal farklılıklardan dolayı çıkan ayaklanmalar, 1973 ve 1974 yıllarında oluşan ekonomik durgunluk, 1985 ve 1986 yıllarında meydana gelen küresel durgunluğun getirdiği problemler, ülkenin bütünlüğünü ve oluşturulmaya çalışılan ulusal kimliği tehdit etmiştir (Kong ve Yeoh, 1997).

Bir ulus, sahip olduğu ortak kimlik ve aidiyet duygusunu sağlamlaştırıp devam ettirebilmek için, ortak değerlerine ve kültürüne sahip çıkmalıdır. Bunun en etkin yöntemlerinden biri kültürel mirasın korunmasıdır. Kültürel miras, geçmiş, bugün ve gelecek arasında kurulan iletişimin bir aracıdır, halk arasında kültürel bilincin oluşmasında ve ulusların devamlılığında ana temeldir. Bunlar, kulaktan kulağa anlatılan mitler, hikayeler, efsaneler, şarkılar, danslar gibi “somut olmayan” kültürel miraslar ile tarihi yapılar, mekanlar ve müzelerde sergilenen eserler gibi “somut” kültürel miraslardır.

Singapur, bağımsızlığına kavuştuğu günden bu yana bitip tükenmez bir enerji ile ulusal kimliğini oluşturmak için çaba sarfetmektedir. Afrika ülkeleri ve Hindistan gibi, ulus-devlet oluşumunu deneyimleyen diğer ülkelerden farklı olarak, kimlik yapılanması, Singapur için kültürel bileşim vurgusunu çok daha belirleyici bir unsurdur. Birbirlerinden tamamı ile farklı ve baskın etnik grupların, inançların, dillerin bir arada yaşayabilme hoşgörüsünün sürekliliği, ülkenin ana uğraşlarından biridir. Kültür alanının sosyal bir mekan olarak gelişiminde, birçok farklı aracı bir araya getirirler. Halkın kültürel bütünlüğüne verilen önem halk merkezleri, müzeler, anıtlar, ulusal kütüphane gibi kültürel araçlarla, ayırım gözetmeksizin kutlanan bayramlarla ve düzenlenen festivallerle en iyi şekilde halka ulaşmaktadır.

3.1 Festival ve Bayramlar

Küreselleşmenin, yerel kültürlerle karşı bir tehlike olarak görüldüğü günümüz dünyasında, halkın sahip olduğu geleneklerin korunması ve yaşatılması önem kazanmıştır. Bunda da festivallerin ve bayramların büyük bir katkısı bulunmaktadır. Singapur, sahip olduğu farklı etnik kimliklerin dini bayramlarını kutlayarak ve geleneksel festivaller düzenleyerek, kültür çeşitliliğini desteklemektedir. Bunun yanında laik ve dünyevi konularla ilgili düzenlenen festivaller ülke bütünlüğünü korumak, ortak kültür, bellek ve beraberlik yaratmak için üretilmektedir.

Jan Assmann, Kültürel Bellek adlı kitabında “her kültür, bağlayıcı yapı olarak adlandırdığımız bir şey oluşturur...” (Assmann, 2001: 21) der. Bahsedilen bu yapı, sosyal açıdan birleştirici bir özelliğe sahiptir. Ortak kazanılan deneyimler, yaşanan mekanlardan çıkan sembolik anlam ile insanlar arasında güven ve dayanak oluşturarak, insanları birbirlerine bağlar. Aynı zamanda yaşananlar ve geçmişteki anılar canlı tutulur. Şimdiki zamanda, geçmişin anıları canlandırılarak dün ve bugün birleştirilir. Kültürün iletici yönü, bireylere “biz” deme imkanını veren kimlik ve aidiyet duygularını yaratmamızı sağlar. Zamanla yenilenen ve birer ritüel haline gelen olaylar ortak bir kimliğin, kültürün bileşenleri olarak tanınır. Edinilen ritüeller, periyodik olarak kutlanan bayramlarla tekrarlanarak, geçmişle bağlantı kurulmasını sağlar. Böylece, hatırlayan toplumun kimliği kuvvetlendirilir. “Toplum, tarihini hatırlayarak ve kökenine ait hatırlama figürlerini belleğinde canlandırarak kimliğinden emin olur.” (Assmann, 2001: 59).

Singapur’da her sene kutlanan bayramlar ve düzenlenen geleneksel festivaller, ulusun birer parçasını oluşturan etnik kimliklerin yapısını korurken, kütüphaneler, halk merkezleri ve müzeler kutlanan bayramları ülke çapında yayarak toplumun ortak belleğine yerleştirmeye çalışır. Bu ritüellerle bilgi sürekliliği sağlanarak, her yıl tekrarlanan bilgi gelecek kuşaklara aktarılır. Ülkede bulunan farklı etnik gruplara ait olan ve resmi tatil ilan edilerek kutlanan bayramların ve düzenlenen festivallerin bazıları şunlardır:

1. Müslümanların kutladığı bayramlar:

- Hari Raya Aidil-Fitri (Ramazan Bayramı): Dini takvime göre yılın 9. ayı Ramazan ayı olarak kutlanır. Hari Raya Aidil-Fitri, Ramazan ayının bitiminde kutlanan dini bayramdır. Ramazan süresince, müslümanların yoğun olarak yaşadığı Arab Caddesi ve Geylang Serai bölgelerinde pazarlar kurulur, her akşam Ramazan Programları düzenlenir (Şekil 3.1.1).

Tüm halka bayramda bir gün resmi tatil verilmektedir. Bayramda, insanlar akrabalarını ve yakınlarını ziyaret ederek, yemek davetleri verir. Çocuklara zarf içinde para verilir.

- Hari Raya Aidil-Adha (Kurban Bayramı): Kurban Bayramı, dini takvime göre yılın 12. ayında kutlanır. Bayramda sadece bir gün resmi tatildir. Kurban kesilir ve tüm yakınlar biraraya gelerek kutlama yaparlar.

2. Hinduların kutladığı bayramlar:

- Deepavali: Her yıl Kasım ayında kutlanan bir dini bayramdır. Hindu inancına göre iyi tanrı Lord Krishna'nın şeytan kral Narakasura'yı yenmesini kutlarlar. Bayram süresince herkes evlerini küçük kandillerle aydınlatır. Aynı zamanda insanlar ruhların dünyaya indiğine inanarak yaktıkları ışıklarla onlara yol gösterirler. Yine diğer festival ve bayramlarda olduğu gibi Hint mahallesi süslenir ve her yerde pazarlar kurulur (Şekil 3.1.2). Kurulan pazarlarda, zaman zaman eski mesleklerin canlandırıldığı sokak sergileri yapılmaktadır. Yapılan sergiler, sadece Hintliler'in değil tüm Singapurlular'ın ve tursitlerin ilgisini çekmektedir (Şekil 3.1.3).

3. Budistlerin kutladığı bayramlar:

- Sonbahar Festivali- Mooncake Festival (Lantern Festival): Her yıl sonbaharın başında Çinliler tarafından kutlanan Mooncake Festivali, ayın en parlak olduğu dönemde kutlanır. Çinliler'in inancına göre festival günü, kristal sarayında yaşayan "Ay Perisi" ayın yüzeyinde dansetmektedir. Bu nedenle insanlar o gece aya bakarak "Ay Perisi" nin yansımaları görmeye çalışırlar. Festival süresince Çin Mahallesi'nde her yer süslenir ve fenerlerle aydınlatılır. Gösteriler yapılır, pazarlar kurulur ve yiyecekler satılır (Şekil 3.1.4). Mooncake adı verilen dolunayı simgeleyen yuvarlak kekler satılır. Çocuklar çeşitli şekillerde renkli fenerler taşır (Kummer, 2003). Ülkedeki Çin Bahçesi sadece yılda bir kez festival için açılır. Tüm festival süresince açık kalan bahçe, dekoratif fenerlerle süslenir (Şekil 3.1.5).
- Çin Yeni Yılı- Chinese New Year (Chunjie): Çinliler'in ay takvimine göre 12. ayın ortasında kutlanan yılbaşıdır. Her bayramda olduğu gibi her yer süslenir ve programlar düzenlenir (Şekil 3.1.6). Yılbaşı gecesi tüm aile bir araya gelir ve geleneksel yemekler yenir. Çocuklara "hong bao" adı verilen kırmızı renkteki zarflarda para verilir. Her sene ülkenin en önemli caddesi olan "Orchard Caddesi"nde "Chingay Geçit Töreni" adı

verilen, yürüyüş yapılır. Aylar öncesinden hazırlanan yürüyüş akşam düzenlenir ve büyük bir coşku ile kutlanır. Sadece Çinliler'in değil, tüm etnik grupların katıldığı yürüyüşte her grup kendi kültürel kostümlerini giyer ve yol boyunca çalınan müzikler eşliğinde dans ederek gösteri yapar (Şekil 3.1.7).

4. Hristiyanların kutladığı bayramlar:

- Christmas: Hz. İsa'nın doğduğu gün olarak kabul edilen 24 Aralık gecesi kutlanır. Genellikle “Yeni yıl” ile birleştirilen kutlamalar tüm ülkede büyük bir coşku ile kutlanır. Tüm alışveriş merkezlerinde ve bazı sokaklarda “yılbaşı ağacı” süslenir. Adanın en geniş ve lüks caddesi olan “Orchard Caddesi” süslenir ve akşamları aydınlatılır (Şekil 3.1.8).

Yukarıdaki resmi olarak kutlanan bayramların dışında her yıl 9 Ağustos tarihinde Singapur'un bağımsızlığına kavuştuğu gün “National day-Ulusal Gün” olarak kutlanmaktadır. Ulusal kimliğin oluşturulmasında ve güçlenmesinde önemli bir yere sahip olan gün boyunca şehirde çeşitli yürüyüşler geçitler ve gösteriler yapılır (Kong ve Yeoh, 1997). Yapılan kutlamalara bir kaç hafta önceden başlanır. Öncelikle şehrin birçok yeri süslenir, ulusun kimliğini ve birlikteliğini vurgulayacak panolar asılır (Şekil 3.1.10). “Asılan afişlerde ulus, 4 ırkı sembolize edecek şekilde Çinli, Malay, Hintli ve Avrasyalı özelliklere sahip insan profilleri ile tasvir edilir” (Ah Eng, 1995: 181). Bu eşitliği vurgulamak açısından önemlidir (Şekil 3.1.9). Ayrıca birkaç hafta öncesinden günün önemini vurgulamak amacıyla müzelerde, kütüphanelerde, alışveriş merkezlerinde ve halk merkezlerinde konuşmalar ve konferanslar verilir, sergiler açılır (Şekil 3.1.11).

Kutlanan festival ve bayramlar, topluma ortak yaşanan bir zamanı yansıtmaktadır. Yaşanan her hatıra, bir mekanda geçmektedir. Kendisini bir birliktelik içinde gören ve yerini sağlamlaştırmak isteyen her toplum, sahip olduğu kimliklerin sembolü ve hatıralarının dayanak noktası olarak bir mekan yaratmak ister. Yaşatılan belleğin mekana ihtiyacı vardır (Assmann, 2001). 9 Ağustos günü kutlanan Ulusal Gün için de sembolikleşmiş Yargıtay binası önündeki büyük çim alan seçilmiştir. Yapılan etkinlikler ve mekan artık bütünleşmiştir. Mekanda yapılan kutlama günü hep birlikte ulusal marş ve şarkılar söylenmektedir. Her sene bestelenen tüm şarkılarda ulusun tekliği ve ulus içindeki tüm ırkların birlik içinde yaşamaları vurgulanmaktadır. 1988 yılında bestelenen “Birçok ırk, bir ulus”, 1989 yılında bestelenen “İrkların Uyumu”, 1990 yılında bestelenen “Bir insan, bir ulus, bir Singapore” ve 1994 yılında National Day Yürüyüşü'nde “İrkların harmonisi” isimli dans gösterisi bunlara verilebilecek örneklerdir (Purushotam, 1995). 1996 yılındaki Ulusal

Gün konuşmasında halka seslenen Başbakan Goh Chok Tong, her zaman vurgulanan ulusa bağlılık duygusundan şu şekilde bahsetmiştir:

Tüm Singapurlular'a sesleniyorum; Singapur'u ve Singapurlu olmayı aklınızda ve kalbinizde hissetmelisiniz. Bizler burada yaşıyor, çalışıyor ve çocuklarımızı büyütüyoruz. Bizler ülkemiz için mücadele edeceğiz ve gerekirse hayatımız ve ülkemiz için öleceğiz...Haydi hep birlikte çalışıp Singapur'u en iyi şekilde yaşayacağımız evimiz haline getirelim (Singapore 21, 1999: 5).

1997 yılının Ağustos ayında Başbakan Goh Chok Tong tarafından oluşturulan Singapur 21 Komitesi, ulusun sosyal birlikteliğini, politik istikrarını, halkın sahip olduğu değerleri güçlendirmek ve ülkeyi 21. yüzyıla hazırlamak amacıyla kurulmuştur. Ülkeyi ilgilendiren beş farklı konuyu işleyen komite, 5. başlık altında ulusun kimliğini oluşturmada izlenen yolun maddelerini hazırlamışlardır. "Singapur'un Kalp Atışı" ismi ile oluşturulan on maddenin 5.maddesi ülke içinde kutlanacak etkinlikleri şu şekilde desteklemektedir:

Birbirinden farklı ırk ve kültürlere sahip Singapurlular arasında hoşgörünün ötesinde geliştirmemiz gereken başka şey olmalıdır. Okullar, işyerleri ve kamu grupları birbirimize karşı etkileşimlerimizi destekleyebilirler. Kutlanan farklı etnik festivaller ve bayramlar ırklararası ilişkilerde odak noktası vazifesi görmelidir (Suryadinata, 2000: 95).

Festivaller ve bayramlar açısından son derece zengin olan Singapur'da yılın her ayı bir ya da birden fazla kutlama vardır denilebilir. Örneğin 2006 yılında kutlanan Hari Raya Aidil Fitri (Ramazan Bayramı), Mooncake Festival (Sonbahar Festivali) ve Deepavali, ay takvimine göre kutlandığı için bu sene aynı aya denk gelmiş ve beraber kutlanmıştır (Şekil 3.1.12). Bunun dışında her sene düzenli olarak kutlanan mücevher, yemek, sanat, dans ve sinema festivalleri halkın beraber organizasyonlar düzenlemesini sağlamaktadır. Ayrıca, bu sene ilki düzenlenen Singapore Bienali, seçtiği "İnanç" teması ile çağdaş toplumlardaki inancı sorgulamıştır. Modern sanatla sergilenen tema dünyanın dörtbir yanından gelen uluslararası sanatçıları ağırlamıştır. Bienal süresince çoğu müzede farklı etkinlikler ve sergiler düzenlenmiş, bunun dışında tema doğrultusunda seçilen bazı dini mekanlarda enstalasyonlar sergilenmiştir.

Her sene düzenli olarak yapılan dans festivalinde, geleneksel danslardan modern danslara kadar her türlü canlı performans -adanın tüm kültürel etkinliklerine evsahipliği yapan- Esplanade (Tiyatro)'da sahnelenmektedir. Festival süresince Hint, Endonezya, Malay ve Çin gibi farklı etnik kültürlerin geleneksel dans gösterilerine yer verilmektedir. Ayrıca yapılan atölye çalışmaları, insanların diğer dansları öğrenmelerini sağlayarak, halkı kaynaştırmayı amaçlamaktadır (Şekil 3.1.13). Kasım ayında kutlanan "Hint Kültürü Festivali" gibi ırklara özgü

yapılan festivaller, sadece o ırkın değil tüm ülke halkının o kültürü yakından tanınmasını sağlamaktadır. Müzikten, dansa yemekten, tiyatroya kadar çeşitli etkinliklerle kutlanan festival tüm ırkların katılımı ile zenginleşmektedir. Bunun dışında yine ırkların birbirleriyle kaynaşmasına katkıda bulunan Singapur Kültürel Mirası Festivali, bu sene üçüncü kez düzenlenmiştir. Festival müzelerde, kütüphanelerde, halk merkezlerinde ve alışveriş merkezlerinde düzenlenen sergilerle, konferanslarla, canlı gösterilerle (dans, drama, orkestra, moda şovu gibi) kutlanmaktadır (Şekil 3.1.14). Bu sene festivalde “What makes you you?-Seni sen yapan nedir?” teması konu alınmıştır. Ülkenin sahip olduğu benzersiz kimlik ve kültürel miras, çeşitli açılardan bakılarak işlenmiştir. Ayrıca festival boyunca dokuz farklı gezi düzenlenmiştir. Bunlardan beş tanesi ülkenin farklı kültürlerini yansıtan mekanlara yapılmıştır. Geziye katılan kişiler bu sayede ülkelerindeki farklı kültürleri yakından tanıma olanağı bulmuşlardır.

3.2 Kültür Varlıkları, Anıtlar ve Heykeller

1850’lerde insanların para kazanmak için geldiği Singapur, gerek yaşam şartları gerekse çalışma şartları açısından iyi bir konumda değildi. Ülkede belli bir düzen yoktu. 1980’lere gelindiğinde ise, hızla değişen ekonomik dengeler ülkeye birçok iş fırsatları getirmiştir. Modernleşme ve küreselleşmenin etkisiyle ülkeye giren yabancı sermaye ekonomisi refah düzeyini artırırken, halkta batı ile kültürel yönden etkileşim içine girmiştir. Ülke kazandığı bağımsızlığının ardından ilk 20 yıl içerisinde kentsel değişim çerçevesinde yapılaşmaya gitmiştir. Modernleşme uğruna, geçmişten kalan tarihi yapıları ve bölgeleri önemsememiş, birçok eski yapıyı yoketmiştir. Zamanla artan batı kültürünün etkisi, halkın sahip olduğu Asya kültürünü tehdit eder duruma gelmiştir. Singapur’da yaşayan Avustralyalı mimar Peter Keys, 1981 yılında Singapur Planlama Enstitüsü’nde vermiş olduğu seminerde, ülkedeki hızlı değişimi şu şekilde dile getirmiştir: “Singapur kimliğinin sahip olduğu değerli bölgeler, şehir yenileme çalışmaları çerçevesinde yokediliyor...Eski yapıların yerine yapılan gökdelen tipi binalar ülkeye maalesef tek tip bir görünüm vermektedir.” (Powell, 1994: 22).

1984 yılında basılan ve büyük ilgi uyandıran “Pastel Portraits” isimli çalışma ise, Singapur’un zengin mimari mirasına dikkat çekmiştir. Yapılan çalışma alanında bir ilk olup, ülkenin üst düzey yöneticilerine ve entellektüellerine sahip olunan kültürel mirasın, genç bir ulus için ne kadar

önemli olduğunu göstermeye çalışmıştır. (Powell, 1994). O dönemde bu durumu vurgulayan bir çok konuşma yapılmıştır. Buna verilebilecek en güzel örnek, 1988 yılında halka seslenen ilk Başbakan yardımcısı Goh Chok Tong'dır:

Bizler büyük Asya Medeniyetleri'nin birer parçasıyız ve bununla gurur duymalıyız. Biz kesinlikle Batı tarafından asimile edilmiş ve Batı'nın taklidi olan bir toplum haline gelmemeliyiz. Çokırklı ve Asyalı bir ulus olarak sahip olduğumuz geleneksel kültür ve mirasımıza sahip çıkarak gurur duymalıyız. (Yeoh ve Kong, 1996: 54).

Bu konuda aslında atılan ilk adım, 1972 yılında kurulan “Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu” olmuştur. Ancak koruma konusunda yeterli olamayan Kurul, 1990 yılında Kentsel Gelişim Kurulu (URA)'nın kendisine destek olarak atanmasına kadar pasif kalmıştır. 1986 yılında ise “Kültürel Miras Komitesi” ülkenin sahip olduğu tarihi, kültürü ve kimliği anlayıp genç nesillere öğretmek için kurulmuştur. Amaç, sahip olunan Asya kimliği ile Batı etkisini dengeleyerek, çokkültürlü kimliğin oluşumuna yardımcı olmak ve yüceltilmesini sağlamaktır.

Küçük bir balıkçı kasabasını, refah bir ülkeye çeviren ilk ada sakinlerinin kültürlerini, dillerini ve inançlarını yaşadıkları kiliseler, tapınaklar, camiler, evler ve caddeler günümüzdeki Singapur ulusunun belleğini oluşturmaktadır. Bu yapılar, geçmişteki tarihi olaylara tanıklık etmiş veya kültürel ve toplumsal açıdan öneme sahip anıt niteliğindeki yapılardır ve birer belge olarak korunmalıdır. Yapılar, somut mirastır ve ülkenin çokırklı öncüllerinin amaçlarını, ümitlerini ve başarılarını bizlere fiziksel olarak göstermektedir (Powell, 1994). Önceki bakanlardan Rajaratnam “Kentsel Gelişim Kurulu”na verdiği demeçte, bir ulusun kimliğini oluşturma da ortak tarihin ve mirasın korunmasındaki önemi şu şekilde vurgulamıştır: “Bir ulus, devamlılığını sağlayabilmek ve uyum içinde ulusal kimlik duygusunu yaratabilmek için ortak belleğe sahip olmalıdır...sahip olduğumuz tarih ve miras, dünyanın dört bir yanından gelmiştir ve herkesi bir arada tutarak bizi birbirimize bağlar...” (A Future With a Past, 1991: 24).

Günümüzde Singapur'da korunan 55 adet kayıtlı anıt niteliğinde kültürel yapı bulunmaktadır. Bunlardan 11 tanesi kilise, 9 tanesi Budist ve Hindu tapınağı, 5 tanesi cami ve 2 tanesi de sinagogtur. Geri kalanı ise ticari, devlet ve hükümet binalarıdır. Bunların bazıları şunlardır:

- Eski Thong Chai Sağlık Enstitüsü: 6 Temmuz 1973 yılında “kültürel varlık” olarak kabul edilmiştir (Şekil 3.2.1). Korumaya alınan ilk binalardan birisidir. İlk önce 1868'de açılan ve 1892'de günümüzdeki yerine taşınan bina Kuzey Çin mimarisine göre yapılmıştır.

Eskiden, maddi durumu iyi olmayan Çinliler'e geleneksel Çin sağlık yöntemleri ile hizmet vermekteydi. Günümüzde ise ticari amaçlı kullanılmaktadır (Hoi, 1982).

- Aziz Andrew Katedrali: 1973 yılında kültürel varlık olduğu kabul edilen ve ilk korumaya alınan binalardan birisidir (Şekil 3.2.2). 1856-64 yılları arasında yapılmıştır. Katedralin inşasında Hintli mahkumlar çalıştırılmıştır. Yapımından sonra iki kez yıldırım düşünce hasar alan yapı tekrar yapılmak zorunda kalmıştır. Singapur'daki ilk Anglikan kilisesidir (Lee, 1990).
- Telok Ayer Pazarı: 1890-94 yılları arasında inşa edilen ve balık pazarı olarak kullanılan bina, 1973 yılında korumaya alınmıştır (Hoi, 1982). Günümüzde bina, ülkenin finans merkezi sayılan "Raffles Place" bölgesinde, yüksek gökdelenler arasında kalmıştır. "Lau Pa Sat Festival Market" adını alan eski balık pazarı, artık ülkenin tüm mutfaklarına ait yemeklerin bulunduğu lokantalara evsahipliği yapmaktadır (Şekil 3.2.3).
- Sri Mariamman Tapınağı: Orjinali 1827 yılında yapılan tapınak ülkenin en eski Hindu tapınağıdır. Daha sonra 1862-63 yıllarında tekrar yapılmıştır. En son 1996 yılında restorasyondan geçirilmiştir (Şekil 3.2.4). Tapınak Çin Mahallesi'nde bulunmaktadır (Lee, 1990).
- İlk Aziz Joseph Enstitüsü: Ana binası 1867 yılında, kilise bölümü 1912'de, okul kısmı ise 1907'de yapılan enstitü, ilk katolik kilise ve erkek okuludur. Okul 1992 yılında restorasyondan geçirildikten sonra müzeye dönüştürülmüştür (Hoi, 1982). Günümüzde "Singapur Sanat Müzesi" olarak kullanılmaktadır (Şekil 3.2.5).
- Sultan Camii: 1975 yılında listeye alınan camii, ilk olarak 1826 yılında yapılmıştır. 1924-26 yılları arasında tekrar yapılan ve adadaki en büyük camii olan yapı Arab Caddesi'nde bulunmaktadır (Lee, 1990). İlginç mimarisi ile pek çok turistin ilgisini çekmektedir (Şekil 3.2.6).

Korunan mirasa ulusun açısından bakıldığı zaman, sosyal, ekonomik ve politik yönlerden önemli olduğu görülmektedir. Sadece ülkenin zenginliğini ve çeşitliliğini göstermekle kalmayarak, çokırkl bir yapıya sahip halkın birbiriyle uyumlu yaşamasını sağlamaktadır. Tüm bunların dışında Singapur'un egzotik turizm merkezi olarak diğer ülkelere pazarlanmasında rol oynamaktadır. 1980'lerde Kentsel Gelişim Kurulu tarafından Çin Mahallesi, Hint Mahallesi ve Kampong Glam (Malay Mahallesi) korumaya alınmış ve etnik kültürler yaşatılmaya çalışılmıştır. Günümüzde ise Singapur Tarih Müzesi, Singapur Sanat Müzesi ve Asya Medeniyetleri Müzesi

bu konuda birlikte çalışarak projeler yürütmektedir. Müzeleri denetleyen “Ulusal Kültür Mirası Kurulu” ile birlikte amaçlanan hedef, Singapurlular’ın sahip olduğu tarihi mirasa karşı ilgi ve sorumluluk duygusu taşımalarını sağlamaktır. Gerek geçmişini anlamamıza yardımcı olan yerleşim yerleri gerekse anıt niteliğindeki tarihi yapılar, güçlü birer araç olarak ulus üzerinde psikolojik etkiye sahiptir. Çünkü bu mekanlar Singapurlular’ın belleklerindeki ülke profilini oluşturmalarına yardımcı olurken, ulusun sahip oldukları çokırklı yapıyı güçlendirici yönde desteklemelerini sağlamaktadır (Yeoh ve Kong, 1996).

Bunun yanı sıra, yine geçmişte olmuş önemli olayları hafızalardan silmemek ve her zaman hatırlamak için yapılan anıtlar da ulus kimliğini etkileyen araçlardan birisidir. Yapılan bu anıtlar, zaman zaman kazanılan bir zaferi veya fethi sembolize ederken, bir kısmı da savaşlar sonucunda kaybedilen askerler, kumandanlar ve insanlara adanmıştır. Yapılan anıtlar, ortak manevi duyguların, somut olarak fiziksel dışavurumudur (Yeoh ve Ho, 1997).

Singapur’a baktığımızda ülkenin tarihinde hatırlanması gereken en önemli olay kuşkusuz Birinci ve İkinci Dünya Savaşı’dır. Hemen hemen her ülkede olduğu gibi Singapur’da da savaşta kaybedilen askerlere adanmış anıtlar bulunmaktadır. “Kültürel Bellek” adlı kitabında, Jan Assmann’ın dediği gibi, ölümlerin anılması, belleğin ortaklık yaratmasına karakteristik bir örnektir ve topluluk ölümlerini anarak kimliğini onaylamaktadır. Ortak hatırlama ilişkisini oluşturan, binlerce ölünün adının geçtiği ya da isimsiz asker anıtlarında önemli olan ortak kimliğin hissedilmesidir (Assmann, 2001). B. Anderson’da , kitabında “mezarlıktakiler ister kimliksiz ceset artıkları ister ölümsüz ruhlar olsun, onlar artık ulusal maneviyatla doludur.” (Anderson, 1995: s.23) diyerek J. Assmann ile aynı noktayı vurgulamıştır. Ülkenin tarihinde yaşanan savaşlara adanmış anıtların en önemlileri şunlardır:

- Sivillere Adanmış Savaş Anıtı: Mimarisinden dolayı “Chopsticks (Çinliler’in çatal-kaşık yerine kullandıkları çubuklar)” diye de isimlendirilen anıt, 2. Dünya Savaşı’nda Japonlar’ın adayı işgali sırasında öldürdükleri sivil vatandaşlara adanmıştır (Şekil 3.2.7). Anıt 4 adet birbiri ile eşit 92.5 metre yüksekliğinde kolonlardan oluşmuştur. Her bir kolon Çinliler, Malaylar, Hintliler ve diğer ırklar olmak üzere farklı etnik kimlikleri sembolize etmektedir.

Kimliği belli olmayan savaş kurbanlarının gömülü olduğu alanda her yıl 15 Şubat'ta anma töreni yapılmaktadır.⁶

- Cenotaph: Adliye Sarayı'nın tam karşısında yapılan anıt, Birinci ve İkinci Dünya Savaşı'nda ülkeleri adına savaşan ve hayatlarını kaybeden askerlere adanmıştır (Şekil 3.2.8).⁷
- Lim Bo Seng Anıtı: İkinci Dünya Savaşı'nda Japonlar'a karşı direnişte öncülük eden Singapurlu Lim Bo Seng adına yapılmıştır. Seng, 1944 yılında Malezya'da ele geçirilerek öldürülmüştür.⁸

Ulusal Gelişimden Sorumlu Bakan Lim Hohg Kiang yaptığı bir konuşmada anıtların ülke için önemini şu şekilde dile getirmiştir: "Her bir ulusal anıt paylaştığımız tarihin, köklerimizin, mücadelelerimizin, başarılarımızın ve ilerlememizin birer güçlü hatırlatıcı olarak durmaktadırlar...bunlar bizlere doğru tarihi hissetmemizi sağlarlar..." (The Museum Precinct and Its Vicinity : Teacher's Notes, 1997: 2).

Toplum bireysel veya ulus olarak kimliğini hissetmek ve devamlılığını sağlamak için, sahip olduğu belleği korumaktadır. Bunu da sahip olduğu somut (tangible) ve somut olmayan (intangible) mirasları koruyarak sağlamaktadır. Tüm kültür varlıkları birer somut mirastır. Tarihi bir camii, kilise, tapınak veya ev, bireye ait olduğu toplumun yaşadıklarını hatırlatmaktadır. Her kültür varlığı başlı başına dokunulan, görülen ve hissedilen bir mirası insanlara taşımaktadır. Geçmişte yaşanmış önemli olayları anma amacıyla yapılan anıt mezarlar ise hissedilen manevi ve ulusal duyguların birer hatırlatıcısıdır. Yapılan anıtlar, sahip olunan manevi mirasın birer sembolleridir. Bunun dışında şehrin çeşitli yerlerine konulmuş heykeller, geçmişin yaşantılarını günümüze taşımaktadır. Birebir boyutuna yakın olarak tasarlanmış bronz heykeller, yıllar önce göçmen olarak adaya gelen ilk Singapurlular'ın yaşamlarını anlatmaktadır. Bu sayede, yeni nesillerin geçmişe karşı ilgi duyması ve sahiplenmesi sağlanmaktadır. Yapılan heykellerin herbiri farklı bir meslekten veya yaşantıdan kesitler sunmaktadır. Özellikle adaya ilk gelenlerin yaşadığı bölge olan Singapur Nehri boyunca yeralan heykeller, izleyicilerine açık hava müzesi havasını yaşatmaktadır. Günümüzde heykeller halkın ilgisini çektiği kadar, turistlerin de ilgisini çekmektedir (Şekil 3.2.9).

⁶ http://infopedia.nlb.gov.sg/details/SIP_516_2004-12-23.html, (08 Kasım 2006).

⁷ www.nhb.gov.sg/CDT/Trail1/C.htm, (08 Kasım 2006).

⁸ www.roll-of-honour.com/Overseas/limboseng.html, (08. Kasım. 2006).

3.3 Halk Merkezleri ve Derneği

Singapur'daki ilk halk merkezi 1950'li yılların başlarında kurulmuştur. Günümüzdekinden biraz farklı olan halk merkezinin kurulmasındaki ilk amaç, koloni hükümetinin ülke halkını daha kolay kontrol etmek istemesidir. 1946 yılında, Londra'daki Koloni Ofisi, Sosyal Hizmetler Kurumu'na bu görevi vererek kararını yürürlüğe koymuştur. Halkın gelişimine yönelik bir program olarak ortaya çıkan proje, halkı oluşturan insanların "daha iyi bir birey" olmaları için katılıma teşvik edilmiştir. İlk zamanlar kurulan halk merkezlerinin bir kısmı, savaş sonrası çocukların korunmasına ve beslenmesine yönelik kullanılan kreşlerin bulunduğu yerlerde kurulmuştur. İlk beş sene boyunca Sosyal Hizmetler Kurumu halk merkezlerine gereken önemi vermemiştir. Bundan dolayı belirli bir amaca hizmet etmeyen kurumlar, eğlence merkezi olmaktan öteye gidememiştir.

1959 yılında hala İngiltere'ye bağlı olsa da özerk bir oluşuma giren Singapur ilk kez kendi seçimini yapmış ve Halk Hareketi Partisi-PAP, büyük bir çoğunlukla seçimi kazanmıştır. PAP Hükümeti iktidara geldiğinde, halk merkezlerinin durumu tamamı ile içler açısı durumundaydı. Bir kısmı bar gibi kullanılmaktaydı. Çocuklara yönelik eğitim verenler ise, Amerikan eğitiminin hakim olduğu beyin yıkama merkezlerine dönüşmüş ya da insanların politik amaçlı kullandığı mekanlar haline gelmişti (Seah, 1973). Halk merkezleri ilk açıldığında düşünüldüğü gibi insanları birleştirip bir araya toplamak yerine toplumu bölmeye başlamıştı.

Kısa süre sonra hükümetin aldığı kararla, 1 Temmuz 1960 tarihinde, kanunlara uygun bir yapıya sahip Halk Derneği (The People Association) kurulmuştur. Halk merkezlerinin yönetimini, Sosyal Hizmetler Kurumu'ndan devrelan dernek hemen çalışmalarına başlamıştır. Toplum arasındaki, ırksal uyumu ve sosyal birleşimi besleyip, güçlendirmek amacıyla kurulan Dernek amacına halk merkezleri ile ulaşmayı hedeflemiştir (The Role of Community Centres in the 1980s, 1979).

Singapur'un ilk Başbakanı ve Halk Derneği'nin başkanı olan Lee Kuan Yew, derneğin 25. yıldönümünde halk merkezlerinin geçmişten günümüze değişimi şöyle dile getirmiştir:

...Yirmibeş sene önce halk merkezleri zayıf ve yetersizdi. Ancak iki katlı yapılardan oluşuyordu. Yemek pişirme, dikiş dikme, radyo tamiri, edebiyat, siyah-beyaz televizyon izleme, satranç oynama, masa tenisi, badminton ve basketbol etkinlikleri bulunmaktaydı. Günümüze baktığımızda ise, modern halk merkezleri

şehir kulüplerine benzemektedir. Bilgisayar öğrenme, bale ve aerobik yapma, el becerilerini artırıcı kurslar, squash ve tenis oynama gibi etkinlikler bulunmaktadır. Zarif, şık ve modern görünümüyle halk merkezlerimiz Singapur'un değişen yönünü bizlere göstermektedir...(25 years with the people 1960-1985,1985: 8).

Her zaman ulusun inşası için temel şart olan ırklararası hoşgörüyü ve sosyal uyumu artırmayı hedefleyen halk merkezleri ve Halk Derneği, bu amacı düzenli olarak yaptıkları toplantılarda vurgulamaktadır. Farklı ırk, dil, inanç, gelir ve yaş grubuna ait Singapurlular'ı bir araya getiren halk merkezleri, insanlar arası paylaşımı ve etkileşimi artırmaktadır (The People's Association 1960-1990, 1990).

Ulusun devamlılığı için ırklararası uyumu merkez alarak, beş ayrı "Halkı Geliştirme Kurulu" ile ortak çalışmalar yapan Halk Derneği, tüm etkinliklerini ya internetten ya da merkezlere asılan ilan panolarıyla duyurmaktadır. Düzenli olarak yapılan etkinlik ve programlara şunları örnek verebiliriz⁹:

- Singapur Uyum Turu: Her halk merkezinin, ülkenin sahip olduğu mirası, renkli kültürleri, değerleri ve gelenekleri tanımaya yönelik yaptığı kültürel turdur.
- Uyum Programı Ortakları: Halk Derneği ve halk merkezleri çalışanlarının birbiri ile daha yakın olmaları ve farklı geleneklere, inançlara sahip olanların kültürlerini paylaşmalarına yardımcı olmak için yapılan program kapsamında yemekler ve çeşitli organizasyonlar düzenlenmektedir.
- Chingay: 1973 yılında ilk defa düzenlenen, geçit töreni Çin Yeniyılı'nda düzenlenmektedir. Birincisi sadece Çinli-Singapurlular tarafından yapılan geçit töreni, yıllar geçtikçe, Singapur'un tüm kültürünü yansıtacak şekle dönüştürülmüştür. Günümüzde yapılan geçit töreninde ülkede yaşayan tüm ırklar kendi geleneksel danslarını sergilemektedir.
- Ses Dalgaları: Yine tüm etnik kimliklerin katılımıyla gerçekleştirilen müzik, dans konserleri ve yarışmalarıdır.
- Bunların dışında düzenli olarak, yemek pişirme, Çince dili, Hint dansı, yoga, çocuklar için drama ve İngilizce kursları düzenlenmektedir.

⁹ www.pa.gov.sg, (15.Kasım.2006).

3.4 Kütüphaneler

Günümüzde kütüphaneler, bilgiyi toplayan, koruyan ve insanların yararına sunan mekanlar olarak görevlerini sürdürmektedirler. Bilgi çağı olarak adlandırılan bu dönemde, bireylerin bilgiye erişmesinde büyük bir role sahip kütüphaneler, aynı zamanda üretilen bilginin paylaşılmasına ve yayılmasına aracılık etmektedirler.¹⁰ Bunun dışında “kütüphaneler, ulusal kimliğin oluşumunda ve korunmasında büyük bir role sahiptir.” (Byrne, 2004: 1). Sahip olduğu bilgiyi insanlara iletmekle sorumlu olan kütüphaneler bunu, kayıtlı veya yazılı bilgilerini belgeleme (kitap, mikrofilm, video, kaset vb...) yoluyla yapmaktadırlar.

Kütüphanelerin kimlik oluşumundaki rolü, devlet ile yakından ilgilidir. Özellikle ulus-devlet yapısına sahip ülkelerde kütüphaneler, devlet tarafından kurulmakta ve ulusal bir sembol olarak kullanılmaktadır. Kütüphanelerin sahip olduğu karakter, ulus-devletin bir yansımasıdır. Ulusal kütüphaneler ulusu temsil eden ve güçlendiren kurumlar olarak düşünülmektedir (Byrne, 2004). Ayrıca, birden fazla etnik kimlik barındıran ulus-devletlerde bireyin, kendi kültürü dışında diğer kültürleri öğrenerek, ait olduğu topluluğu ve ulusu tanımasına yardımcı olmaktadır.

Singapur’daki ilk kütüphane, 1844 yılında kurulmuştur. 1849 yılında kütüphane bünyesinde açılan müze ile uzun yıllar birarada olan kurum, 1960 yılında, başka bir binaya taşınmıştır. Böylece “Ulusal Kütüphane”nin kurulması için ilk adım atılmıştır. Günümüzde ise, Singapur’da yaklaşık olarak 500 adet kütüphane bulunmaktadır. Bunlardan 1 tanesi ulusal kütüphane, 20 tanesi kamu kütüphaneleri, 46 tanesi halk ve çocuk kütüphaneleri, 13 tanesi enstitü kütüphaneleri ve 36 tanesi de hükümet kütüphaneleridir. Geri kalanı ise özel ve kurumsal kütüphanelerdir. Okul ve enstitü kütüphaneleri, Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilmektedir. Ulusal ve kamu kütüphaneleri ise İletişim, Bilgi ve Sanat Bakanlığı’na bağlı Ulusal Kütüphane Kurulu tarafından yönetilmektedirler (Ramachandran, 2003). Ülkede kütüphaneler, kayıtlı olarak bulundurduğu tüm bilgileri kitap, video kaset ve mikrofilm olarak topluma ulaştırmaktadır. Ulusal Kütüphane, sadece sahip olduğu kayıtlı bilgiyi aktarmakla kalmayarak, yaptığı çeşitli etkinlikler, konferanslar ve sergilerle kendisini her zaman aktif tutmaktadır (Şekil 3.4.1). Bunun yanı sıra diğer kütüphaneler de -Ulusal Kütüphane kadar olmasa da- çeşitli etkinliklerle insanlara ulaşmaktadır.

¹⁰ www.bilgibelge . humanity. ankara. edu.tr/ ogrefiles/ha/ blg- topve- tpl-blg. doc, (11Kasım 2006).

Kütüphane içinde yapılan etkinlikler genellikle toplumun sahip olduğu kültürel zenginliğin ve çeşitliliğin vurgulanmasına yöneliktir. Örneğin, Esplanade Binası (tiyatro) içinde bulunan ve genellikle sanat ağırlıklı kaynaklar barındıran kütüphane içinde Tayland Kültürü'nü tanıtan bir sergi yapılmıştır (Şekil 3.4.2). Yapılan sergi ülkede yaşayan Tayland kökenli vatandaşların sahip olduğu yerel kültüre verilen bir saygının göstergesidir. Aynı zamanda diğer etnik kimliğe sahip Singapurlular'ın Tayland kültürünü yakından tanımasına olanak vermiştir. Bu serginin bir benzeri de Ulusal Kütüphane içerisinde düzenlenmiştir. "Trades of Local Hokkiens Past and Present- Geçmişten Günümüze Yerel Hokkienler'in Ticaretleri " isimli sergi, ülkeye yıllar önce Çin'den göç etmiş Hokkienler'in geçmişten günümüze yaşadıklarını aktarmaktadır. Sergi Hokkienler'in sahip olduğu ticaret ve iş alanında yaşadıkları gelişimleri ve en önemlisi ulus-inşasına yapmış oldukları katkıları izleyicilerine göstermektedir (Şekil 3.4.3). Ayrıca sergi kütüphane içinde olmasından dolayı gençlere kolayca ulaşmakta, ilkökul öğrencilerine yaptığı "worksheet"lerle de öğretici yönünü öne çıkarmaktadır. Her ay düzenli etkinlikler yapan Ulusal Kütüphane, yapacağı etkinlikleri broşürlerle ve ilanlarla duyurmaktadır.

Genellikle müzelerle yakından ilişkili olan ve ortak sorumlulukları paylaşan kütüphaneler, ülkenin sahip olduğu tarihi kitapları, ziyaretçilerine sergileme yoluyla ulaştırmaktadır. Ulusal Kütüphane içerisinde konumlandırılmış sergileme vitrinleri ülkenin ilk zamanlarından kalma el yazma kitaplarını teşhir etmektedir. Ayrıca, 11. katın girişinde düzenlenmiş sergi ülkenin farklı etnik kimliklerine sahip, ilk yazarlarını anlatmaktadır. Edebiyattaki gelişimi anlatan sergide Malayca, Tamilce ve Çince olarak yazılmış kitapların ilk orjinal baskıları sergilenmektedir. Her fırsatta ülkenin tekliğini, başarılarını ve beraber yaşamının verdiği gücü vurgulayan bu tip kültürel araçlar ve etkinlikler, gençlerin, ait olduğu toplumu daha iyi tanımalarını sağlamaktadır.

Ulusal kütüphane düzenlediği geçici sergiler dışında panel ve seminerlere de yer vermektedir. 2006 yılının Ocak ayında düzenlenen panelde Malay dilindeki Çin Edebiyatı'nın klasikleri tartışılmıştır. Her iki dilin edebi yönleri ve birbirilerine olan etkileri konuşulmuştur. Özellikle yeni nesil için çok yararlı olan bu tip paneller, gençlerin sahip olduğu ana dillerin İngilizce karşısında yozlaşmasını engellemektedir. 7 Kasım 2006'da Singapur Bienali kapsamında, Ulusal Kütüphane'de "Kültür Kaybı" isimli bir forum düzenlenmiştir. Konuşmacılar şu konulara dikkat çekmiştir:

- Kültürel mirasımızın önemi nedir?

- Şehirleşme içerisinde kültürel mirasımızın korunmasının anlamı nedir?
- Sahip olduğumuz tarihi mirasın maddi değerini düşünürken, kültürel mirasımızın değerini kaçınıyor muyuz?

Yukarıdaki üç konuda toplumun sahip olduğu kültürel mirasın kendilerine vermiş olduğu manevi değer vurgulanmaktadır.

Kasım 2006- Ocak 2007 tarihleri arasında yapılmakta olan “Explore Singapore!-Singapur’u Keşfet!” isimli etkinlik, “Ulusal Kültür Mirası Kurulu (NHB)”, “Ulusal Kütüphane Kurulu (NLB)” ve “Kitle İletişim Araçlarını Geliştirme Kurulu (MDA)” tarafından ortaklaşa yürütülmektedir. 3 ay süresince yapılacak olan etkinliklerde amaç, ülkedeki müzelere ve kütüphanelere 1.3 milyondan fazla ziyaretçi çekebilmektir. Adanın mevcut nüfusunun 4 milyon civarında olduğu düşünüldüğünde amaçlanan hedefin ne kadar büyük ve yapılan etkinliğin ne kadar önemli olduğu anlaşılmaktadır. Yapılan etkinliklerin bir diğer özelliği ise çok yönlü olmalarıdır. Müzelerde ve kütüphanelerde yapılan sergiler, programlar, paneller, çocuklar için oyunlar ve hikaye anlatımları v.b... dışında şehir turları, Çin Mirası Merkezi’nin bahçesinde ailelerin katılımlarıyla gerçekleştirilen piknikler, Singapur Bilim Merkezi’ndeki müzik festivali de etkinlikler arasındadır. Bunun dışında hem eğlendirici hem de öğretici amaçlı televizyon ve radyo programları yapılmaktadır. Son zamanlarda tüm dünyada yayılan ve herkes tarafından kullanılan “blog”, “Explore Singapore!-Singapur’u Keşfet!” etkinliğinde de kullanılmıştır. Singapur’un mirasını ve müzelerini konu alan “blog”, yapılan etkinliklerin duyurulmasında ve insanların siteye etkinliklerle ilgili yazılar, görüşler ve yorumlar yazarak birbirleri ile paylaşımın artırılması sağlanmaktadır. Ulusal Kütüphane Kurulu Başkanı Dr. N. Varaprasad, “Explore Singapore!-Singapur’u Keşfet!”ın önemini şu şekilde vurgulamıştır:

Bu proje gerçekten çok anlamlı, çünkü Singapurlular arasındaki uyumu ve birlikteliği artırmaktadır. “Explore Singapore!-Singapur’u Keşfet!”, insanların ülke kültürüne ve mirasına karşı olan ilgilerini canlandırmak ve tekrar keşfetmeleri için katalizör görevi görebilir. Bizler insanları kütüphanelerin sadece bilgi sağlayıcı kaynaklar değil, aynı zamanda öğrenme mekanları olduğu konusunda teşvik etmeliyiz. Öyle ki bilginin hayat bulduğu ve toplumun biraraya gelerek diğerlerinin kültürlerini öğrenebileceği yerler olduğunu göstermeliyiz.¹¹

Kütüphanelerin sergi düzenleme yönü, ICOM’un 6 Temmuz 2001’de Barselona’da toplanan Genel Kurul’da, (1989 ve 1995 yılında kabul edilen kararlar yeniden gözden geçirilerek

¹¹ www.nlb.gov.sg, (01 Kasım 2006).

düzenlenmiştir.) kabul edilen müze tanımının 2. maddesinde “...arşiv merkezleri ve kütüphaneler tarafından sürekliliği sağlanan sergilemeler...”¹² diyerek, kütüphaneleri de müze tanımı içine almıştır. Buradan da müzenin diğer kültürel araçlara göre daha kapsamlı olduğu sonucunu çıkarabiliriz.

Küreselleşmenin getirileri ile ekonomik açıdan fayda sağlayan Singapur, ulusunun kültürel yozlaşma karşısında asgari zararlarla devam edebilmesi için durmadan çalışmaktadır. Ulus-devlet yapısına sahip ada için, sahip olduğu ulusal kimlik çok önemlidir bu nedenle de kendisini sonu gelmeyen ulus ve kimliği inşasına adanmıştır (Chong, 2006). Bunu yaparken de üçüncü bölümde bahsedildiği gibi festivallerden, bayramlardan, kültür varlıklarından, anıtlardan, halk merkezlerinden ve kütüphanelerden yardım almaktadır. Bunların dışında bir ülkede kimlik oluşumuna yardımcı olan en önemli kültürel araç müzeleri kullanmaktadır.

¹² <http://icom.museum/statutes.html#table>, (20 Kasım 2006).

4. SİNGAPUR'DAKİ MÜZELER ve MÜZECİLİK

Singapur'un ilk olarak müze kurumu ile tanışması İngilizler sayesinde olmuştur. Ülkedeki ilk müze 1849 yılında, 2 adet sikke ile kütüphanenin bünyesinde açılmıştır. 1965 yılında bağımsızlık sonrası, diğer birçok sosyal,kültürel konu gibi müzecilik konusunu da tek başına ele almak durumunda kalan Singapur, uzun süre yabancı danışmanlarla çalışmak zorunda kalmıştır. Günümüzde ise ülkede kırkın üzerinde müze bulunmaktadır. Daha birçoğu da projelendirilmiş olarak açılma çalışmaları içerisinde.

4.1 Singapur'daki Müzeciliğin Başlangıcı ve Gelişimi

Sir Thomas Stamford Raffles, 1819 yılında Singapur'u kurduğu zaman kimse adanın bu kadar başarılı olacağını tahmin etmemişti. Ancak kısa bir süre içinde, kurulan küçük ticaret kolonisi büyüyerek başarı kazanmaya başlamıştır. Bu nedenle de Raffles, İngiliz Doğu Hindistan Şirketi için çalışan ve adada yaşayan yerel insanların eğitim alabilmesi için bir enstitü kurmayı planlamıştır. Aynı zamanda kurulan enstitünün, bölgeye ait kültürleri yansıtan yazılı çalışmaları toplaması düşünülmüştür. Bu da adada kurulacak ilk kütüphane için atılan önemli bir adım olmuştur. Böylece ülkedeki ilk kütüphane enstitü içinde kurulmuş, gerçek anlamda kütüphane ise ancak 1844 yılında hayata geçirilebilmiştir.¹³

Raffles, kişisel olarak eğitime ve bilgiye değer vermektedir. Özellikle doğaya düşkün olan Raffles, sadece Singapur'da değil, İngiltere'nin kolonisi olan ve kendisinin yönetici olduğu tüm Asya ülkelerinde kültürlere duyduğu ilgi ile tanınan meraklı bir koleksiyonerdi (Marianne, 1987). Java'da yöneticilik yaptığı sırada "Java'nın Tarihi" ve Kalküta'da yerel sanatın örneklerinden oluşturduğu kişisel koleksiyonu bunun en iyi örnekleridir (Anderson, 1995). 19. yüzyılda, İngiltere Güneydoğu Asya'da bir çok ülkeyi kolonisi haline getirdiğinde, bu ülkelerde de ilgisini çeken nesneleri toplamaya devam etmiştir. Böylece, uzun bir süre İngiltere, kendi müzeleri için birçok Güneydoğu Asya ülkelerinden nesneler toplamıştır. Ancak, İngilizler'in toplayıcı özelliği ve nesneye önem vermesi, koloni ülkelerinin müzelerini bir yönden iyi etkilemiştir. Yaşanılan

¹³ <http://exhibitions.nlb.gov.sg/bookstobytes/zone1/index.html> (01 Aralık 2006).

topraklardaki somut mirasın önemi ve değeri yavaş yavaş yerel halka aşılarmıştır. Bu da bazı müzelerin sağlam temeller üzerine kurulmasını sağlamıştır (Kelly, 2000).

Ülkede ilk müze fikri ise 1820'li yıllarda Raffles'ın kafasında gelişmiş, ancak gerçek anlamda müze 1887 yılına kadar kurulamamıştır (Henderson, 2005). "Singapur'a sadece ticari amaçlı bakmayan Raffles'ın, bunun da ötesinde şehrin sanat merkezi olmasına dair bir hayali olmuştur." (Marianne, 1987: 8'den alıntı: Morrison, 1823). Raffles ile aynı hayali paylaşan misyoner ve araştırmacı Dr. Robert Morrison'da, kurulacak olan bir müzenin Güneydoğu Asya insanların zengin kültürüne ve tarihine hizmet edebileceğini düşünmüştür. Ancak Raffles ve Morrison görevleri gereği adadan ayrıldığında, düşünülen hayal gerçekleşememiş, ülkedeki kütüphane yerel memurlar tarafından yönetilmiştir. İngiliz Doğu Hindistan Şirketi'nin ve yerel yöneticilerin, adayı sadece bir ticaret aracı olarak görmeleri, gerçek anlamda müzeciliğin oluşumunu ertelemiştir.

26 Ocak 1849 tarihinde, dönemin valisi W. J. Butterworth Singapur'daki kütüphaneye, Johor (Malezya) Sultanı adına iki adet sikke getirmiştir. Butterworth, sikkelerin kütüphanede sergilenmesinin hem ileride kurulacak müze için bir temel, hem de gelenlere Malay Tarihi'ni açıklamak için uygun olabileceğini söylemiştir. Böylece kurulacak müzenin temeli atılmış, kütüphane komitesi toplanarak kurulacak müze için gerekli toplama kriterlerini oluşturmuşlardır. Oluşturulacak koleksiyondaki nesneler, Singapur'un ve Doğu Malay Takımadaları'nın genel tarihini ve arkeolojisini göstermek için toplanmasına karar verilmiştir. Koleksiyonu oluşturmak için toplanması uygun görülen nesneler ise şu şekilde belirlenmiştir (Marianne, 1987: 10'dan alıntı: Singapur Kütüphanesi 7. Yıllık Raporu, 1851):

- Sikkeler, el yazmaları, yazıtlar,
- Etnoğrafik eşyalar,
- İnanç nesneleri,
- Savaş alet ve silahları,
- Müzik aletleri,
- Dini törenlerde kullanılan kaplar,
- Metaller, mineraller ve fosiller,
- Müzenin -yukarıda belirtilen- amacına uygun olabilecek diğer nesneler.

Zamanla Singapur'daki ticaretin artması ile ada "Boğaz Yerleşmeleri"nin merkezi haline gelmiştir. Bu da adanın genel yapısını etkilemeye başlamış, yavaş yavaş kültürel ve bilimsel anlamda gelişmeye başlamıştır. Avrupada'ki seçkinler gibi adada yaşayan bazı zenginlerden özel koleksiyonculuğa başlayanlar olmuştur. Bunlara verilebilecek en iyi örnekler, zengin bir Çinli göçmen olan Hoo Ah Kay'ın evini, topladığı koleksiyonu ile adeta müzeye çevirmesi (Marianne, 1987: 10'dan alıntı: North, 1892) ve Amerikan Konsolosu Mr. Balestier'in eşinin oluşturduğu kişisel koleksiyondur (Marianne, 1987: 10'dan alıntı: Yvan, 1855).

Singapur 1867 yılında "Kraliyet Kolonisi" olmuş, İngiliz Doğu Hindistan Şirketi'nden ayrılıp doğrudan İngiltere'ye bağlanmıştır. Adadaki ekonomik ve kültürel olumlu gelişmelere rağmen yerel kütüphane yöneticilerinin ilgisizliğinden dolayı kütüphane ve müze hiçbir şekilde ilerleyememiştir. Hatta 1851 yılında Londra'da yapılan "Büyük Sergi"ye Singapur'dan gidecek eserler müze görevlileri tarafından değil, dışarıdan seçilen bir komite tarafından toplanmış ve seçilmiştir. 1876 yılında ise, Londra'da bulunan ve koloni ülkelerden toplanmış eserlerle oluşturulan kalıcı sergi için adadan da eser istenmiştir. Dönemin valisi Sir Andrew Clarke, Londra'daki benzer bir serginin Singapur'da da olabilmesi için bir mekan gerektiğini dile getirerek, "Adada bir müze olması, Singapur'un bir ticaret limanı olmasının ötesinde, gelişmesinin önemini artırabilirdi." (Marianne, 1987: 14) demiştir. En sonunda da Koloni Hükümeti 1874 yılında Singapur Kütüphanesi ve Müzesi'nin yönetimini devralmıştır.

1874 yılında da Singapur Kütüphanesi'nin ismi "Raffles Kütüphanesi ve Müzesi" olarak değiştirilmiştir. Zamanla kitap sayısının artması ve koleksiyonun genişlemesinden dolayı, kurum başka bir yere taşınmak istenmiştir. Böylece, 1887 yılında Raffles Kütüphanesi ve Müzesi, müze amacıyla yapılan ve günümüzde de hala kullanılan esas binasına taşınmıştır (Şekil 4.1.1).¹⁴ 1906-1934 yılları arasında yapılan dört tadilat ile bulunduğu alanı genişleten kurum, 1930'lu yıllarda yavaş yavaş halka açılmaya başlamıştır. Halka yönelik yaptığı konferanslar ve aktivitelerle sadece Avrupalılar'ı değil, aynı zamanda adadaki yerel insanları da çekmeye başlamıştır (Marianne, 1987).

1942-1945 savaş yıllarında ise, müze "Syonan Hakabutsukan-Güneyin Müzesi", kütüphane de "Syonan Tosyokan-Güneyin Kütüphanesi" adını almıştır. Neyse ki bu dönemde müze ve

¹⁴ <http://exhibitions.nlb.gov.sg/bookstobytes/zone2/1887.html> (01 Aralık 2006).

kütüphane olduğu şekli ile korunmuş, kurumun İngiliz ve Asyalı çalışanları, Japonların gözetiminde görevlerine devam etmiştir.¹⁵ İkinci Dünya Savaşı sonrasında koloni olan ülkeler hareketlenmeye başlamış ve kendi bağımsızlıklarını elde etmek için mücadeleye başlamışlardır. Tüm dünyada kolonizasyon yavaş yavaş çözülürken, Singapur da önce 1959’da özerkliğini elde etmiş daha sonra da 1965 yılında bağımsızlığını kazanmıştır. Bu süreçte ülkede artan ulusçuluk hareketleriyle, müzecilik paralel ilerlemiş ve bu alanda bir takım değişiklikler yapılmıştır. Raffles Kütüphanesi ve Müzesi ikiye ayrılarak müze ve kütüphane iki farklı kurum olarak yoluna devam etmiştir. Daha önceleri Sir Thomas Stamford Raffles’ın yıllar evvel hayal ettiği müze-kütüphane fikrinden dolayı “Raffles” ismini alan kurum, 1960 yılında kabul edilen bir kanun ile değiştirilerek “Ulusal Kütüphane” ve “Ulusal Müze” isimlerini almıştır. Müzenin ulusallaştırılması, kurumun ulus inşa etme konusunda büyük bir role sahip olduğunu yansıtmak amacıyla yapılmıştır.¹⁶

Müze isim olarak kolonizasyon sonrası ve ulusallığı yansıtsa da içindeki koleksiyon için aynı şey söylenemezdi. Çünkü müze koleksiyonunun çoğunu doğa tarihiyle ilgili nesneler oluşturmaktaydı (Şekil 4.1.2). İngilizler’in kurduğu ve yönlendirdiği müze, ülkede ortak bir kimlik yaratılması için çalışmamıştı. Ayrıca, yeni bağımsızlığına kavuşan Singapur’un çokırklı bir yapıya sahip halkı için, ortak bir kimlik olduğu söylenemezdi. Halk için ortak değerler bulunmalı veya türetilmeliydi. Bu nedenle de, yeni oluşturulmakta olan bir ulus için önemli bir yere sahip olması beklenen müzeye, en sonunda bir danışman bulunmasına karar verilmiştir. Bu amaçla 1966 yılında Tokyo Ulusal Müzesi’nden Modern Sanat Küratörü Mr. Y. Takizawa, 1970 yılında ise UNESCO’da uzman olan James Gardner, Müze’ye danışman olarak atanmıştır. Her iki danışman da hazırladıkları raporda müzenin “ulusal amaçları” yansıtmadığını ve koleksiyonun değiştirilmesi gerektiğini söylemişlerdir (Marianne, 1987).

1 Nisan 1972 yılından itibaren Ulusal Müze, sahip olduğu koleksiyon ile Singapur ve Güneydoğu Asya’nın etnoloji, tarih ve sanat müzesi haline gelmiştir. Müzenin sahip olduğu geniş doğa tarihi koleksiyonunda 1970 yılında kurulan “Bilim Merkezi”nin temelini oluşturmuştur (Singapur Yıllığı, 1978). Koleksiyonun zoolojik bölümü de Singapur Üniversitesi (günümüzdeki Singapur Ulusal Üniversitesi)’ne verilmiştir. 1976 yılında ise Ulusal Müze’nin Sanat Galerisi açılmıştır.

¹⁵ <http://exhibitions.nlb.gov.sg/bookstobytes/zone2/1942.html> (02 Aralık 2006).

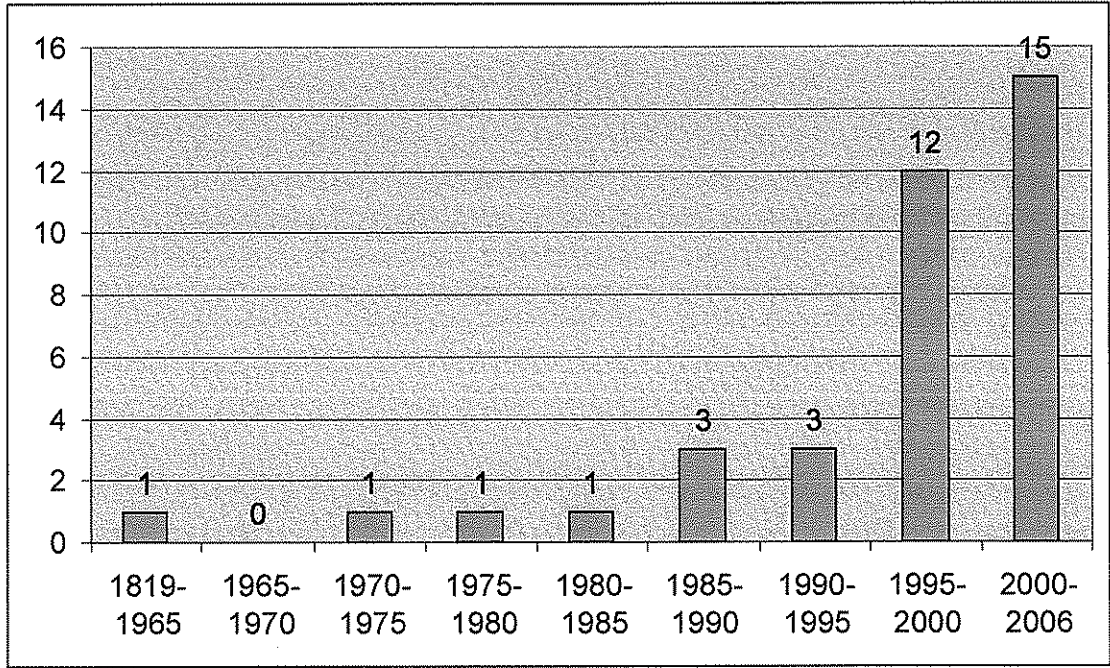
¹⁶ <http://www.nationalmuseum.sg> (02 Aralık 2006).

Halkın kültürel açıdan gelişimini sağlamak için açılan Galeri ile aynı zamanda ülkedeki genç yetenekleri desteklemeyi amaçlamıştır. Ayrıca açılan bölüm halkın ilgisini sadece görsel sanatlara değil, diğer sanat formlarına da çekmek istemiş, bu nedenle de müzede çeşitli programlar düzenlemeye başlamıştır. Bunlar, kültür ve sanat üzerine yapılan konferanslar, dans, drama, resital ve film gösterimleridir (Singapur Yıllığı, 1976). Ulusal Müze'nin 1977 yılında yayınlanmaya başlayan dergisi "Heritage"da müzenin belirginleşen ve oturmaya başlayan amaçları şu şekilde dile getirilmiştir:

"Ulusun sahip olduğu kültürel mirası toplayarak, koruyarak ve onlara anlam vererek sergileyen bir yer olan müze, mirasın anlaşılmasını ve değerinin bilinmesini sağlamalıdır. Ayrıca toplum için yapacağı ve herkesin katılımında bulunabileceği program ve aktivitelerle, eğitsel ve kültürel hizmet vermelidir. Ulusal Müze, toplumdaki bireylerin kişiliklerini zenginleştirecek kültürel ve eğitsel tecrübeler kazanmalarını sağladığı kadar eğlendirmelidir." (Sheares, 1977: 61).

1980 yılında ise, halkın kendi geçmişi hakkında daha fazla bilgiye sahip olabilmesi için Tarih Galerisi kurulması teklif edilmiştir. Ayrıca açılacak yeni bölüm, ulusal kimlik duygusunu yaratma konusunda oldukça önemli bir rol oynayacağı düşünülmüştür. 1985 yılında müzeye eklenen tarih bölümleri, üç sene süren çalışmalar sonucunda açılmıştır. Böylece, açılan yeni bölümlerle uzun süredir müzenin kimliği hakkında konuşulan belirsizlik de ortadan kaldırılmıştır. Halkın Geliştirilmesinden Sorumlu Bakan Mr. Dhanabalan, açılışta yaptığı konuşmada, "Eğer Ulusal Müze adı bir anlam taşıyorsa, halkımız, çocuklarımız ve Singapur'un başarılı nesilleri için değerli olan şeyleri anlatan bir kurum olmalıdır." (Straits Times, 1985: 7) diyerek, müzenin izlemesi gereken yolu vurgulamıştır. Bunun yanında, yeni galerilerin açılmasından sonra yurtdışından gelecek dört müze danışmanı, müzenin idari, finans, personel ve pazarlama gibi diğer alanlarıyla ilgilenilmesi planlanmıştır (Straits Times, 1985: 13).

1980'lerde kimlik olarak yerine oturan Ulusal Müze artık dikkatini müzeciliğin diğer yönlerine kaydırmaya başlamıştır. Ülkede göze çarpan bir diğer gelişim ise müzelerin sayısındaki artış olmuştur. 1985 yılında ülkede 3-4 müze bulunurken, 1990'dan sonra müze sayısı giderek artmıştır (Grafik 4.1.1).

Grafik 4.1.1 Singapur’da Kurulan Müze Sayılarının Senelere Göre Dağılımı

4.2 Müzelerin İdari Yapısı

Günümüzde Singapur’da bulunan müzelerin sayısı her geçen gün artmaktadır. Önümüzdeki sene açılması planlanan müzelerle birlikte adada 45’in üzerinde müze bulunmaktadır. Ülkede, müzecilik alanındaki ve devletin kültürel çalışmaları konusundaki en önemli kurumu, Ulusal Kültür Mirası Kurulu (National Heritage Board- NHB)’dur. Kurum, 1993 yılında Bilgi, İletişim ve Sanat Bakanlığı tarafından kurulmuştur. Ülkedeki bir çok kültürel olaydan sorumlu olan NHB’nin başlıca görevleri şunlardır:

- Ülkede canlı bir kültürel çevre oluşması ve gelişmesi için çalışmak,
- Kültürel mirası zenginleştirmek, ulaşılır kılmak, bunların üstünde de Singapurlular’ın ve ziyaretçilerin zevk alması için çalışmak,
- Singapur halkının ve atalarının, Güneydoğu Asya’da ve tüm dünyada bulunan köklerine ait kültürel mirasları toplamak, korumak, yorumlamak ve sunmak,

- Singapur'un kültürel mirası ile ilgili kurulabilecek ve geliştirilebilecek organizasyonları desteklemek,
- Devlet adına arşivleri yönetmek,
- Singapur'un tarihini sözlü tarih yoluyla kaydetmek, korumak ve yaymak,
- Halkın sanata, kültüre ve mirasa karşı olan ilgisini ve verdiği değeri artırmak,
- Singapur'un ulusal kültür mirasıyla ilgili olaylarda devlete tavsiyelerde bulunmaktır.

NHB, sorumlu olduğu görevlerin dışında, birçok yaptırım gücüne sahiptir. Bunlardan bazıları şu şekildedir:

- Gerekli olduğunu düşündüğü durumda müze açmak,
- Himayesi altındaki müzeleri, arşivleri ve sözlü tarih merkezlerini yönetmek,
- Tarihi alanların korunması konusunda tavsiyelerde bulunmak,
- Nesne toplanmasını, korunmasını, sergilenmesini ve arşivlenmesini yönetmek,
- Singapur ulusal kültür mirası ile ilgili kişi ve kuruluşlara, ödünç vermek ve bağışta bulunmak,
- Kurum tarafından sağlanacak servis veya herhangi bir nesnenin kiralanması gibi durumlarda, ücret ve komisyon miktarını tayin etmek,
- Yasal çerçevede para, bağış ve yardım toplamak,
- Diğer müzelerle ilişki kurulmasını sağlayan kurum, personelin eğitilmesinden, müzelere sponsor sağlanmasına kadar tüm işlerden sorumludur.¹⁷

NHB'nin bütçesini ise yapılan bağışlar, yardımlar ve yıl içinde verilen hizmetlerden gelen paralar oluşturur. Ayrıca, Bilgi, İletişim ve Sanat Bakanlığı kanalıyla, Parlamento'dan bir miktar para aktarılmaktadır. Günümüzde NHB, beş ulusal müzeyi, 4 tane de kültür mirası enstitüsünü yönetmektedir:

Ulusal Müzeler:

- Asya Medeniyetleri Müzesi (Ermeni Caddesi-2007'de açılmak üzere kapatılmıştır.)
- Asya Medeniyetleri Müzesi (İmparatoriçe Evi)
- Singapur Ulusal Müzesi

¹⁷ <http://agcvldb4.agc.gov.sg/> (04 Aralık 2006).

- Singapur Sanat Müzesi
- Singapur Pul Müzesi

Kültür Mirası Enstitüleri:

- Bukit Chandu Yansımaları
- Eski Ford Fabrikası'ndaki Anılar
- Kültür Miras Koruma Merkezi
- Singapur Ulusal Arşivleri

NHB, sadece himayesinde bulunan müzelerden sorumlu değildir. Ülkedeki diğer müzelerle de iletişim halinde olabilmek ve onlara yakın durmak için 1996 yılında resmi bir kuruluş olmayan Müze Yuvarlak Masası (Museum Roundtable- MR)'ı kurmuştur. MR, hem devlet hem de özel müzeler arasında merkez görevi görmektedir. Kuruluşun amacı, müzeleri toplumda kültürel anlamda ilgi çekici yerler haline getirmek ve Singapurlular'ın müzeye giden bir toplum olmasına çalışmaktır. Ülkede kurulan her müzenin MR'un üyesi olma gibi bir zorunluluğu yoktur. Ancak MR, yeni kurulan her müzeye teklifte bulunarak kendisine katılmasını istemektedir. Bunun dışında MR, devlet müzesi (NHB'a bağlı olanlar dışında) olan müzeler için bir proje yürütmektedir. NHB'den aldığı maddi destek ile, oluşturduğu kural ve standartlara uyan devlet müzelerine, nesne alımında, vergi ödemesinde v.b... durumlarda yardımda bulunmaktadır.¹⁸ MR'a üye olan müzelere yönetildikleri kurumlar açısından bakıldığında, özel ve devlet müzeleri olmak üzere ikiye ayırabiliriz. Devlet müzeleri 18, özel müzeler ise 20 adettir.

Günümüzde birçok müzeye sahip olan Singapur, İngilizler'in sömürgesi olduğu sürece müzecilik konusunda pek birşey yapmamıştır. Bağımsızlık sonrası ise uzun süre toplumun kimlik sorunlarıyla uğraşmış ancak 1985'ten sonra müzecilik konusunda iyi duruma gelmeye başlamıştır. Singapur 1965 yılında bağımsızlığına kavuştuğunda ülke, politik açıdan tamamen bağımsız olmuşsa da, kültürel açıdan "kültür çölü" olarak adlandırılmaktaydı. Ancak, 1990'lardan itibaren kendisi için "Sanatın Şehri" ismini vererek büyük bir değişim geçiren ülke, bunu açılan müze sayısının artmasıyla da göstermiştir (Kawasaki, 2004). Bir diğer adım ise devletin, sahip olduğu "Asyalı Değerleri" korumak ve devam ettirmek için, ülkedeki farklı etnik kimlikleri kendi müzelerini kurmaları için teşvik etmesi olmuştur (Kadir, 2005). 1995 yılında

¹⁸ <http://www.museums.com.sg/aboutus.asp> (04 Aralık 2006).

açılan Çin Kültür Mirası Merkezi, oluşturduğu bağımsız ve yardım amaçlı çalışan uluslararası yönetim kurulu ile bu alanda ilk olmuştur. Aynı zamanda 1995 yılına kadar devletin tekelinde kalan diğer müzeler için yeni bir başlangıç oluşturmuştur. Bunun dışında, ilk kez tüzel kişilik tarafından kurulan müze ise 15 Şubat 1997 yılında açılan ve İkinci Dünya Savaşı'nı anlatan "Savaş Kutusu" olmuştur. Ülkedeki ilk şahıs müzesi ise, 2003 yılında bir koleksiyonerin elindeki eserleri halka açmasıyla gerçekleşmiştir (Sanat Sığınağı Müzesi). Ülkede özel müzelerin açılması zaman almışsa da, günümüzde devlet bu konuda girişimcilere destek vermektedir. 9 Nisan 2005 tarihinde Sanat Sığınağı Müzesi'ndeki bir serginin açılışında konuşan Bilgi, İletişim ve Sanat Bakanı Lee Boon Yang şunları söylemiştir:

Özel müzeler, devlet müzelerinin tamamlayıcısıdır...son onbeş yıldan bu yana devlet, kültürel mirasımızın korunmasında kilit görev alan müzelerin gelişiminde ve kurulmasında büyük bir rol oynamıştır....Bizim müzelerimiz sanatı ve kültürel mirası halka yakınlaştırdı ve Singapur'un global bir şehir olarak, yabancı ziyaretçiler tarafından ilgi çekici olmasını sağladı...özel müzeler de sahip olduğumuz sanatı ve kültürel mirasın değerinin artmasında yardımcı olacaktırlar...(Yang, 2005).

MR'a üye olan devlet müzeleri ve özel müzeler yönetildikleri kurumlar açısından kendi aralarında da farklılık gösterdikleri için ayrı ayrı incelenmesinde yarar bulunmaktadır.

4.2.1 Devlet Müzeleri

Bunlar, Ulusal Kültür Mirası Kurulu (NHB)'na bağlı olan devlet müzeleri ve bunlar dışında kalan devlet müzeleri olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Aynı zamanda NHB'a bağlı olan müzeler, Ulusal Müzeler'dir (Tablo 4.2.1.1).

NHB Müzeleri-Ulusal Müzeler		Bağlı Olduğu Kurum
1	Asya Medeniyetleri Müzesi	NHB (Ulusal Kültür Miras Kurulu)
2	Memories at the Old Ford Factory	NHB
3	Reflections at Bukit Chandu	NHB
4	Singapur Sanat Müzesi	NHB
5	Singapur Ulusal Müzesi	NHB
6	Singapur Pul Müzesi	NHB

Tablo 4.2.1.1 Ulusal Müzeler

Ulusal Müzeler dışında devlete bağlı olan müzeler ise 12 tanedir. Bunlardan 2 tanesi Singapur Ulusal Üniversitesi'ne, 6 tanesi bakanlıklara, 4 tanesi de çeşitli devlet kuruluşlarına bağlıdır (Tablo 4.2.1.2).

NHB Dışındaki Devlet Müzeleri		Bağlı Olduğu Kurum
1	Singapur Ulusal Üniversitesi Sanat Merkezi Müzesi	Singapur Ulusal Üniversitesi
2	Raffles Müzesi, Biyoçeşitlilik Araştırma Merkezi	Singapur Ulusal Üniversitesi
3	Sivil Savunma Kültürel Miras Galerisi	Singapur Sivil Savunma Kuvvetleri-Savunma Bakanlığı
4	Singapur Cumhuriyeti Hava Kuvvetleri Müzesi	Singapur Cumhuriyeti Hava Kuvvetleri-Savunma Bakanlığı
5	Singapur Cumhuriyeti Denizcilik Müzesi	Singapur Cumhuriyeti Deniz Kuvvetleri-Savunma Bakanlığı
6	Singapur Bilim Merkezi	Eğitim Bakanlığı
7	NeWater Ziyaretçi Merkezi	Singapur Su İdaresi- Çevre ve Su Kaynakları Bakanlığı
8	Polis Kültürel Mirası Galerisi	Singapur Polis Gücü- İçişleri Bakanlığı
9	Sağlık Bölgesi- HealthZone	Sağlık Koruma Kurulu
10	Singapur Şehir Galerisi	Kent Geliştirme Kurulu
11	Spor Müzesi	Singapur Spor Kurulu
12	Grassroots Kültürel Miras Galerisi	Ulusal Toplum Liderleri Enstitüsü

Tablo 4.2.1.2 Ulusal Müzeler dışındaki devlet müzeleri

4.2.2 Özel Müzeler

Ülkedeki özel müze sayısı ise 20 adettir. Bunlardan 4 tanesi özel koleksiyonerlerin halka açtıkları koleksiyonların oluşturduğu müzelerdir (Tablo 4.2.2.1). Bu tip müzeler maddi yönden şahıslar tarafından fonlanmaktadır.

Özel Müzeler (Koleksiyonerlere ait)	Bağlı Olduğu Kurum
1 Selat Kültürel Miras Merkezi	Mr Tan Lai Huat (Özel Koleksiyoner)
2 Şangay Oyuncak Müzesi	Marvin Chan (Özel Koleksiyoner)
3 Nei Xue Tang – Budist Sanat Müzesi	Mr. Woon Wee Teng (Özel Koleksiyoner)
4 Sanat Sığınağı, Özel Müze	Kwee Swie Teng (Özel Koleksiyoner)

Tablo 4.2.2.1 Özel Müzeler (Koleksiyonerlere ait)

Adadaki 3 müze ise bağımsız kişiler ve vakıflar tarafından yönetilmekte ve fonlanmaktadır. Çin Mahallesi Kültürel Miras Merkezi'nin yönetim kurulu dünyanın çeşitli yerlerinde yaşayan Çinliler tarafından oluşturulmuştur (Tablo 4.2.2.2).

Özel Müzeler (Vakıflara ve Bağımsız Kişilere Ait)	Bağlı Olduğu Kurum
1 Çin Kültürel Miras Merkezi	Uluslararası bağımsız yönetim kurulu tarafından yönetilmektedir.
2 Malay Kültürel Miras Merkezi	Malay Kültürel Miras Fonu
3 Ngee Ann Kültür Merkezi	Ngee Ann Kongsi Fonu

Tablo 4.2.2.2 Özel Müzeler (Vakıflara ve Bağımsız Kişilere Ait)

Ülkedeki 10 özel müze ise, çeşitli özel kuruluşlar ve şirketler tarafından yönetilmektedir (Tablo 4.2.2.3). Maddi olarak, bunlar da aynı şekilde bağlı oldukları kuruluşlar tarafından desteklenmektedirler.

Özel Müzeler (Tüzel Kişilere Ait)	Bağlı Olduğu Kurum
1 NHG Poliklinikleri Anı Galerisi	Sağlık Grubu Poliklinikleri
2 Singapur Genel Hastanesi Müzesi	Singapur Genel Hastanesi
3 Singapur Keşif Merkezi	Singapore Discovery Centre Pte Ltd
4 Tan Tock Seng Hastanesi Kültürel Miras Galerisi	Tan Tock Seng Hastanesi

5	Fort Siloso (Sentosa)	Sentosa Leisure Group
6	Fuk Tak Chi Müzesi	Far East Organization
7	Images of Singapore (Sentosa)	Sentosa Leisure Group
8	Sun Yat Sen Nanyang Anı Galerisi	Singapur Çin Ticaret ve Endüstri Odaları
9	The Battle Box	The Legends Country Club
10	Red Dot Design Müzesi	Red Dot Singapore Pte Ltd

Tablo 4.2.2.3 Özel Müzeler (Tüzel Kişilere Ait)

Geriye kalan 3 müze ise diğer müzelere göre daha farklı bir yapıya sahiptir. Yukarıda anlatılan tüm müzelerin ait oldukları ve yönetildikleri birim aynıdır. Ancak “Çin Mahallesi Kültürel Miras Merkezi”, “Hua Song Müzesi” ve “Changi Müzesi”, Singapur Turizm Kurulu (STB)’na ait olmakla birlikte farklı şirketler tarafından yönetilmektedirler (Tablo 4.2.2.5). Bu üç müze özel şirketler tarafından yönetilse de Singapur Turizm Kurulu tarafından fonlanmaktadır. Ancak, müzelerde bulunan eserlerin kaynağı ise tam olarak belirtilmemektedir. “Çin Mahallesi Kültürel Miras Merkezi” ve “Hua Song Müzesi”’lerindeki eserlerin bir kısmı özel koleksiyon olup, bir kısmı bağış yoluyla kazanılmıştır. Changi Müzesi’ndeki nesneler ise yerinde olan ve savaş döneminden kalmış kültür varlıklarıdır.¹⁹

Özel Müzeler (Turizm Kurulu’na Ait)	Bağlı Olduğu Kurum
1 Çin Mahallesi Kültürel Miras Merkezi	Müze Singapur Turizm Kurulu’na ait olsa da Mount Faber Leisure Group tarafından yönetilmektedir.
2 Hua Song Müzesi	Müze Singapur Turizm Kurulu’na ait olsa da Singapore Explorer tarafından yönetilmektedir.
3 Changi Müzesi	Müze Singapur Turizm Kurulu’na ait olsa da Changi Museum Pte Ltd tarafından yönetilmektedir.

Tablo 4.2.2.4 Özel Müzeler (Turizm Kurulu’na Ait)

¹⁹ Sylvia Goh ile 05 Aralık 2006 tarihinde yapılan yazılı görüşme.

4.3 Müzeler

Singapur'daki müzelere bakıldığında gerek yapısal, gerekse işlevsel olarak klasik müzecilikten çok farklı oldukları görülmektedir. Yaptığı etkinliklerle ve programlarla müzeciliği sadece dört duvar içinde sınırlamayıp, modern müzecilik anlayışıyla hizmet vermektedirler. Bunun en güzel örnekleri ülkedeki bazı galerilerin, kütüphane sergileme alanlarının, arşivlerin ve bilim merkezlerinin de müze olarak kabul edilmesidir. ICOM'un yaptığı "müze" tanımının ikinci maddesine baktığımızda, ülkede müze olarak kabul edilen yapıların tanıtımında yer aldığı görülmektedir. 1995 yılında toplanan 18. Genel Kurul'da, 1989 yılında toplanan 16. Genel Kurul'un benimsediği müze tanımı, yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir:

- (i) Toplum ve çevresi ile ilgili malzemeyi toplayan, koruyan ve sunan müze karakterindeki...tarihi anıtlar...
- (iii) Bilim merkezleri ve planeteryumlar,
- (iv) Arşiv merkezleri ve kütüphaneler tarafından sürekli olarak tutulan sergilemeler...
- (v) Doğal rezerv alanları,
- ...
- (vii) Müzeler ve müzoloji ile ilişkili araştırma, eğitim, öğretim, belgeleme ve diğer etkinlikleri yürüten kazanç sağlama endişesinden uzak kurum ve kuruluşlar...(Madran, 1999: 6)

Tüm bu tanımların dışında 2001 yılında 20.si düzenlenen Genel Kurul'da yeni bir madde eklenmiştir:

- (viii) Somut ve somut olmayan kültür mirasını koruyan, devamını sağlayan ve yöneten kültür merkezleri ve diğer varlıklar...²⁰

Ülkedeki müzelere bakıldığında yukarıdaki tanımı karşılayacak her tip müzenin bulunduğu görülmektedir:

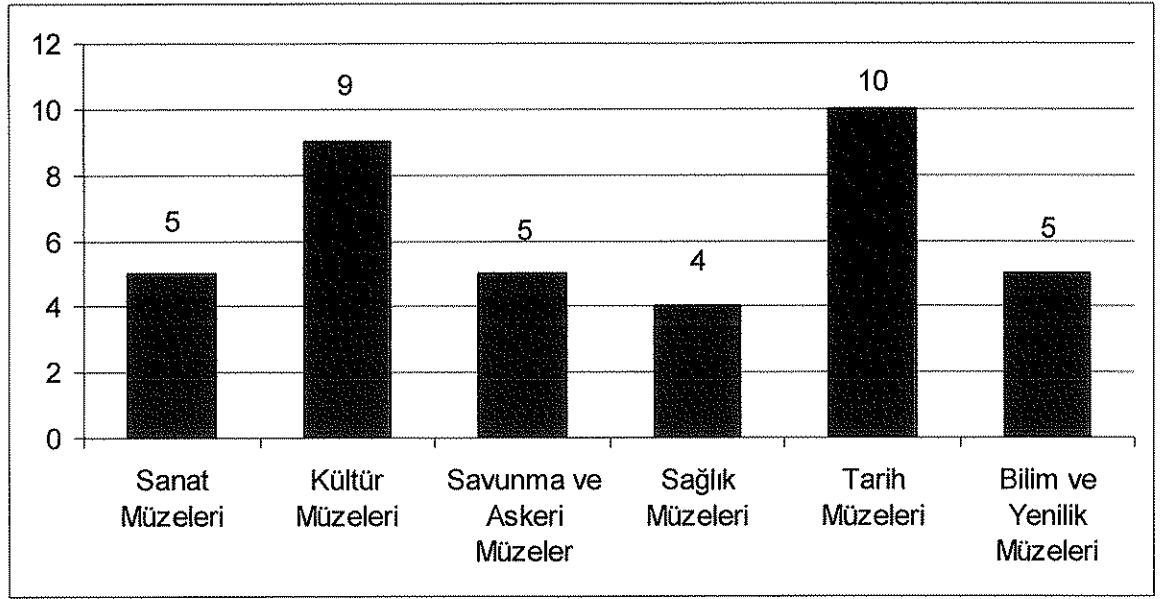
- Kültür varlığı ve anıt olarak kabul edilen bazı yapıların ve alanların müzeye çevrilmesi: Savaş yıllarından kalan kalenin ve tunelin müzeye dönüştürülmesi (Siloso Kalesi, Savaş Kutusu).

²⁰ <http://icom.museum/statutes.html#2> (03 Aralık 2006).

- Ülkedeki Bilim Merkezi ve Araştırma Merkezlerinin eğitim amacı güdülerek müze olarak kullanılması (Singapur Bilim Merkezi, Singapur Keşif Merkezi).
- Ulusal Kütüphane'nin bünyesinde açılan sergilerin müze olarak nitelendirilmesi. Ulusal Arşivler'in elindeki kaynağı toplum yararına kullanmak için kurduğu müzeler (Eski Ford Fabrikasındaki Anılar, Bukit Chandu'daki Yansımalar).
- Singapur için çok önemli olan "su"yun reserve edildiği alanda müze kurularak halkın eğitilmesi (NEWater).
- Yaptığı eğitim amaçlı etkinlikler dışında, yaptığı araştırmalarla ve yayınlarla toplum yararına çalışan kurumların müze olarak adlandırılması (Çin Kültür Mirası Merkezi).
- Ülkenin sahip olduğu somut ve somut olmayan kültürel mirası koruyan ve devamını sağlayan merkezlerin müze olarak geçmesi (Malay Kültür Mirası Merkezi, Çin Mahallesi Kültür Mirası Merkezi).

Ulusal Kültür Miras Kurulu'nun altında çalışan ve Singapur'daki tüm müzelerin gelişimi için çalışan MR, sayıları kırk civarında olan müzeleri koleksiyonlarına göre ayırmıştır (Grafik 4.3.2):

- Sanat Müzeleri,
- Kültür Müzeleri,
- Savunma ve Askeri Müzeler,
- Sağlık Müzeleri,
- Tarih Müzeleri,
- Bilim ve Yenilik Müzeleri.

Grafik 4.3.1 Koleksiyonlarına Göre Sınıflandırılan Müzelerin Sayıları

4.3.1 Sanat Müzeleri

Singapur’da beş adet sanat müzesi bulunmaktadır. Bunlardan iki tanesi devlete (Bir tanesi devlet üniversitesinin bünyesindedir.) bağlı çalışan müzelerdir.

1. Singapur Ulusal Üniversitesi Sanat Merkezi Müzesi

Singapur Ulusal Üniversitesi Sanat Merkezi Müzesi, 1997 yılında, Singapur Ulusal Üniversitesi Müzeleri adı altında kurulmuştur. Müze, üniversitenin “Kent Ridge” kampüsündeki Kültür Merkezi’nde bulunmakta ve birden fazla koleksiyonu tek çatı altında sergilemektedir. Yakın zamanda da müzeye eklenecek yeni bölüm ile “Çağdaş Sanat” eserleri halka açılacaktır.

Müzenin misyonu, stratejik alımlar, araştırmalar ve sergiler yaparak, Asya sanatı ve sosyal tarihi alanındaki uzmanlığını zenginleştirmektir. Müzede 7000 nesne bulunmakta ve çok yönlü eğitim sağlamak ve canlı bir kültürel çevre yaratmak için çalışmaktadır. Müzede, üniversiteye ait üç sanat koleksiyonu bulunmaktadır:

- Lee Kong Chian Sanat Müzesi: 7000 yıllık Çin kültürü ve medeniyetine ait koleksiyona sahip bölüm seramik, bronz, resim ve elyazma eserleri sergilemektedir. Müze ilk olarak 1972 yılında, Singapur'da bulunan Çin Üniversitesi olan Nanyang Üniversitesi'nde açılmıştır. 1989 yılında şu andaki yerine taşınan koleksiyon, 1990 yılında halka tekrar açılmıştır. Müze, açıldığı ilk günden beri resim, kaligrafi ve seramiğe odaklanmıştır. "Lee Vakfı" tarafından desteklenmektedir. Eserler tematik olarak stillerine göre periyodik sergilenmektedir.
- Güney ve Güneydoğu Asya Sanat Müzesi : Güney ve Güneydoğu Asya medeniyetlerine ait eserlerin sergilendiği müze, 1955 yılında Malaya Üniversitesi'nin öğretim koleksiyonu olarak başlamıştır. Michael Sullivan ve William Willetts tarafından yönlendirilen ve desteklenen koleksiyon ilk olarak 2002 yılında açılmıştır. Klasik olduğu kadar çağdaş sanata ait eserlerin de bulunduğu koleksiyon resim, seramik, heykel, bronz ve tekstil olmak üzere beş grupta toplanmaktadır.
- Ng Eng Teng Galerisi: Sanatçı Ng Eng Teng'in kırk yıllık ve çok yönlü koleksiyonunu sergilemektedir. 1099 eser barındıran galeri 1997 yılında sanatçının kendi bağışlarıyla açılmıştır. Resim, pişmiş toprak ve heykel eserler bulunmaktadır (Kelly, 2000).

2. Nei Xue Tang- Budist Sanat Müzesi

Singapur'da evmüze olarak tasarlanan ilk özel müzedir (Şekil 4.3.1.1). Avukat Woon Wee Teng'in çeşitli ülkelerden toplayarak oluşturduğu kişisel koleksiyonunu Budist eserler oluşturmaktadır. Japonya'dan, Hindistan'dan, Çin'den, Tibet'ten, Tayland'tan, Kamboçya'dan ve Afganistan'dan toplanmış koleksiyonu oluşturan eserler, altın, bronz, gümüş, yeşim taşı ve kristalden yapılmış, eski Buddist rahiplerine ait rölikler ve dini eşyalardır (amulets and talismans).

3. Singapur Sanat Müzesi

Singapur Sanat Müzesi, Güneydoğu Asya bölgesinde açılan ilk uluslararası standartlara sahip müzelerden birisidir (Şekil 4.3.1.2). Müzenin koleksiyonu, Singapur ve Güneydoğu Asya'nın modern ve çağdaş sanatına aittir. Müze modern müzecilik anlayışıyla yaptığı aktiviteler, programlar ve sosyal hizmetlerle kendisinden sözettirmektedir. Singapur ulusal sanat

koleksiyonuna sahip müze, aynı zamanda 20. yüzyılın en geniş Güneydoğu Asya sanatı koleksiyonunu elinde bulundurmaktadır. Müzenin misyonu, görsel sanatlar eğitimi, bilgi alışverişini ve araştırmayı kolaylaştırmak için, Güneydoğu Asya ve Singapur sanat tarihini ve çağdaş sanat yapıtlarını korumak ve sergilemektir. Müzenin amaçları, bölgenin sanat eserlerini toplamak ve korumak, sergiler, organizasyonlar, yayınlar ve eğitici programlar yolu ile görsel sanatların önemini göstererek, halkın ilgisini çekmektir.

Müzenin şu anda bulunduğu bina, 1852 yılında St. Joseph Enstitüsü olarak yapılmıştır. 1987 yılında ulusal anıt olarak kabul edilen okul binası, 1992 yılında restorasyondan geçirilerek, 1996 yılında müze olarak açılmıştır. Açıldığı günde 2000 adetten daha az olan müze koleksiyonu günümüzde 7000 adetin üzerindedir. Müze alanı toplam 10.000 m² olup, 14 galerisi bulunmaktadır.

4. Sanat Sığınağı Müzesi

2003 yılında Kwee Swie Teng adındaki Endonezyalı koleksiyoner tarafından kurulan müze, Singapur'un ilk özel müzesidir. Sahip olduğu geniş Güneydoğu Asya ve Çin sanatı eserleri ile hem kalıcı hem de geçici sergilerle topluma ulaşmaktadır. Koleksiyonda 1500 civarında eser bulunmaktadır. Eserler Endonezyalı, Singapurlu, Çinli ve Avrupalı olmak üzere 135 farklı sanatçıya aittir. Koleksiyon, 15 yıldan daha uzun bir süre de toplanmıştır. 4600 m²'lik esas sergileme alanı dışında, 2500 m²'lik galeride sadece Wu Guanzhong isimli Çinli bir sanatçının eserlerine yer verilmektedir.²¹

5. Kırmızı Nokta Tasarım Müzesi

Red Dot Tasarım Müzesi, dünyadaki en geniş çağdaş tasarım sergisidir. "Red Dot" ise, uluslararası tanınmış tasarım standartıdır. Almanya'da ve Singapur'da bulunan müzeler gerek bulundukları bina gerekse içeriği açısından çarpıcı görünüme sahiptir. 11 Kasım 2005 yılında Singapur'da açılan müze, etkileyici koloni döneminden kalan ve eskiden polis ofisi olan bir binada kurulmuştur. Günümüzde müze, parlak kırmızı renge boyanmıştır. Çeşitli ürünlerin tasarımları

²¹ http://www.sagg.com.sg/scripte/past_junjul06.html (04 Aralık 2006).

konusunda düzenledikleri yarışmalarda kazanan ürünlerin sergilenmesiyle Asya bölgesinde bu konuda tektir.²²

4.3.2 Kültür Müzeleri

Ülkede dokuz tane kültür müzesi olup, koleksiyonlarını toplumu oluşturan etnik kimliklerin kültürel mirasları oluşturmaktadır.

1. Asya Medeniyetleri Müzesi

Singapur Ulusal Müzeleri'nden birisi olan Asya Medeniyetleri Müzesi (ACM) tüm Asya kültürlerini ve medeniyetlerini bünyesi altında bütünleştirerek topluma sunan ilk müzedir. Ulusal Kültür Mirası Kurulu (NHB) tarafından yönetilen ACM, Singapur'un sahip olduğu birden fazla etnik kimlikli toplumun oluşturduğu zengin kültüre duyulan minneti göstermek ve önemini vurgulamak için çalışmaktadır. Müze, koleksiyon politikasını Singapur halkını oluşturan ilk göçmenlerin bıraktığı kültürel miras yönünde geliştirmiştir. Günümüzden 200 yıl önce Çin'den, Güneydoğu Asya'dan, Güney Asya'dan ve Batı Asya'dan gelen insanların tüm kültürel miras kalıtları ACM'in koleksiyonunu oluşturmaktadır.

Müze ilk olarak, 1997 yılında Armenian Caddesi'nde bulunan eski bir okul binasında açılmıştır. 1910 yılında Çinli öğrenciler için açılan Tao Nan Okulu 1982'de adanın başka bir tarafına taşınmıştır. 1994 yılında binanın restorasyonuna başlanmış iki sene sonra da 1997'de Asya Medeniyetleri Müzesi (ACM) olarak halka açılmıştır. Zamanla müzenin koleksiyonun artması sonucunda yer konusunda sıkıntılar başlamış ve yeni yer arayışına girilmiştir. 1867 yılında koloni hükümetinin yöneticileri için Singapur Nehri boyunca yapılmış "İmparatoriçe Evi" adındaki bina, yeni müze binası olarak seçilerek, restorasyonuna başlanmıştır. Aynı zamanda binanın bulunduğu alan Modern Singapur'un kurucusu olan Sir Raffles Thomas'ın Singapur'a ilk geldiğinde ayak bastığı yer olduğu için de tarihi bir önemi bulunmaktaydı. Sonunda müze 1997-2003 yılları arasında binanın geçirdiği restorasyon sonucunda halka açılmıştır.

²² <http://en.red-dot.org/2031.html> (01 Aralık 2006).

Günümüzde de Ermeni Caddesi'nde bulunan diğer müze tamamı ile "Peranakan Kültürü" ne adanmış bir müze olarak devam etmektedir. Yaklaşık 14.000 m²'lik bir alana ve 6 galeriye sahip müze 2006 yılında geçici olarak kapılarını ziyaretçilerine kapayarak daha iyi hizmet verebilmek için, 2008 yılında tekrar açılmak üzere yenileme çalışmalarına girmiştir. İmparatoriçe Evi ise yayıldığı 3000 m²'lik alanda, 11 galerisi ile sahip olduğu zengin koleksiyonu ziyaretçileri ile paylaşmaktadır. Müzenin koleksiyonu, ülkenin 1887 yılında kurulan ilk müzesi olan "Raffles Müzesi ve Kütüphanesi" ne dayanmaktadır. 1960'lı yıllarda ise "Ulusal Müze" olarak kütüphaneden ayrılan kurum 1991 yılında "Singapur Sanat Müzesi (SAM)", "Asya Medeniyetleri Müzesi (ACM)" ve "Singapur Tarih Müzesi (SHM)" olarak üçe ayrılmıştır. ACM'nin sahip olduğu koleksiyon, şu anda beş ayrı bölümde sergilenmektedir:

- Singapur Nehri Galerisi: Singapur Nehri, her zaman ada için çok önemli bir bölge olmuştur. İlk zamanlar kurulan tüm yerleşimler buradaydı ve genel geçim kaynağı nehirten sağlanıyordu. Galeri, buradan hareketle, nehirin hikayesini geçmişten günümüze ziyaretçilere ulaştırmaktadır.
- Güneydoğu Asya Galerileri: Tayland, Kamboçya, Malezya ve Endonezya gibi bölgedeki bir çok ülkelerden toplanmış eserler sergilenmektedir. Toplandığı ülkelerin tarihlerini ve kültürlerini anlatan nesneler tapınak eşyalarından, mücevherlere, kabile elbiselerinden günlük ve iş hayatında kullanılan aletlere kadar geniş bir yelpazeye sahiptir.
- Batı Asya ve İslam Galerileri: Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam olamk üzere üç büyük din üzerine yoğunlaşmış bölümde dinlerin tarihçeleri ve el yazması kutsal kitaplar sergilenmektedir.
- Kwek Hong Png Çin Kültürü Galerisi: Çin kültürünü anlatan Budist heykellerin, porselenlerin, boyama resimlerin ve günlük yaşam kostümlerinin sergilendiği bölümdür.
- Güneyasya Galerileri: Hint kültürünü ve Hinduizmi anlatan bölümdür. Aynı zamanda Sikhler'e, Müslüman Hintliler'e ait eserlerinde yer aldığı galerilerde, çeşitli tekstil nesneler, bronz paralar, dini aksesuarlar ve heykeller sergilenmektedir (Lenzi, 2004).

2. Çin Mahallesi Kültür Mirası Merkezi

Çin Mahallesi Kültür Mirası Merkezi (CHC), 12 Temmuz 2002 tarihinde Singapur Turizm Kurulu ile Ulusal Kültür Mirası Kurulu'nun ortak bir projesi sonucu hayata geçirilmiştir. Çin

Mahallesi'ndeki Pagoda Caddesi'nde bulunan üç adet dükkan-evin restore edilmesiyle, kurulmuştur. CHC'ın her katında Çin Mahallesi'nin farklı zamanlarına ait tarihi, geçmişe ait anlatılmamış hikayeleri ve anıları canlandırılmıştır. Burada, Çin mahallesinin zengin kültürel tarihi sergilenmekte, tipik bir Çin mahallesi dükkan-evinin her yönü ve insanların yaşadığı hayat sergilenmektedir. Müzede, yıllar önce adaya göç eden insanların yaşadıkları zor şartları ve hayat biçimlerini göstermektedir.

3. Çin Kültür Mirası Merkezi

Çin Kültür Mirası Merkezi (CHC), ülkelerinden uzakta yaşayan ve dünyanın dört bir yanına dağılmış Çinliler hakkında daha fazla bilgi edinmek ve onları daha iyi anlamak için kurulmuştur. Misyonu, topladığı ve koruduğu sanat eserlerini sergileme yolu ile Çin kültürünün desteklemektir. 1995 yılında kurulan merkez, kar amacı gütmeyen bir kuruluştur. Yönetim kurulunu oluşturan kişiler sadece Singapur'dan olmayıp, diğer ülkelerdendir. Merkez, halk eğitimi, belgeleme ve araştırma gibi bir çok alanda projelere girişmiştir. Bunların en önemlilerinden birisi, 1998 yılında yayınlanan, “Yurtdışında Yaşayan Çinliler Ansiklopedisi”dir. Günümüzde Çince, İngilizce ve Fransızca olarak ikinci basımı yapılan yayın, standart referans kitabı olarak kabul edilmektedir.

CHC, ayrıca, Çin dışında yaşayan Çinliler için bir kaynak ve araştırma merkezi olmayı hedeflemektedir. 20.000 adet kitabıyla, Wang Gungwu Kütüphanesi bu konuda mükemmel bir kaynak merkezi olarak tüm öğrencilere ve araştırmacılara açıktır. Ayrıca, uzun süreli sergilerle halka ulaşan merkez, 2005 yılında “Çinlilerin Kimliği” isimli sergisini açmıştır.

“Çinli olmak” ve “Çin Kimliği” üzerine yaptığı araştırmalar ve sergilerle topluma ulaşan merkez, Hokkien Huay Kuan ve Ngee Ann Kongsi gibi Asya'nın ve Singapur'un önemli klanları tarafından maddi olarak desteklenmektedir.

4. Malay Kültür Mirası Merkezi

Günümüzde toplumların gelişmesiyle ve sanayileşmenin artmasıyla, geçmişe ait bağlar zayıflamakta ve kültürel kökler yavaş yavaş kaybolmaktadır. Singapur Hükümeti, gittikçe artan bu eğilimin önüne geçebilmek için, halkı oluşturan etnik kimlikleri kendi tarihlerini ve sahip

oldukları kültürel mirası korumaları için teşvik etmiştir. Kurulan kültürel miraslarında yapılan etkinlikler ve sergilerle özellikle yeni nesile ulaşmak hedeflenmiştir. Bu amaçla da 28 Temmuz 1999 yılında Malay Kültür Mirası Fonu kurulmuştur. Bilgi, İletişim ve Sanat Bakanlığı tarafından desteklenen fon, ülkede yaşayan Malay kökenli halkın kültürel mirasının desteklenmesi için “Malay Kültür Mirası Merkezi”ni kurmuştur. Aynı zamanda Merkez, Ulusal Kültür Miras Kurulu (NHB) ile ortaklıktır.

Merkezin bulunduğu yapı (Istana Kampong Gelam) 162 sene önce Sultan Ali tarafından yaptırılmıştır. İçinde bulunan dokuz galeride Singapurlu Malaylar’ın ülkeye gelişleri, yaşantıları, başarıları ve ulusu oluşturmadaki katkıları anlatılmaktadır. Deniz insanları olarak bilinen Bugisler (Malaylar’ın bir kolu)’den, Malay Sultanları’nın kostümlerine, geçmişte altın çağını yaşayan Malay eğlence endüstrisinden, yaptıkları sanatsal çalışmalara kadar geniş bir koleksiyona sahip Merkez, sahip olduğu eserlerle geçmişi günümüze taşımaktadır.

5. Fuk Tak Chi Müzesi

Fuk Tak Chi, Singapur’un en eski Çin tapınaklarından birisidir. 1824 yılında, Çin’den gelen Hakka ve Cantonese Çinlileri için kurulmuştur. Daha sonra ise her iki cemiyet-diyalekt grup için (dialect group), sosyal faaliyet edinebilecekleri bir derneğe dönüştürülmüştür. Artık tamamı ile tapınak işlevini kaybeden yapı müze olarak Çin Mahallesi sakinlerinden toplanmış nesnelerin sergilendiği bir müzeye dönüştürülmüştür.

6. Selat Kültür Mirası Merkezi

Selat Kültür Mirası Merkezi, özel bir müze olup, müze sahibine ait 22 yıllık koleksiyonu barındırmaktadır. Müzede sergilenenler, kişisel olarak hatırlanmaya değer eşyaların toplanmasıyla oluşturulmuştur. Bunlar, kitaplar, takvimler, masa lambaları, yemek masası eşyaları, çay takımları vb... Sergilenen tüm nesneler 20. yüzyılın ilk dönemlerinde yaşamış aile büyüklerinin canlı, zengin ve çeşitli kültürlerini günümüze taşımaktadır.

7. Hua Song Müzesi

Hua Song Müzesi, 11 March 2006 tarihinde açılmış ve dünyadaki tüm Çinli toplulukların adanmıştır. “Huo Song” adı, Çinliye övgü anlamındadır. Yıllar önce ülkelerinden göç etmiş

Çinliler'in hayat mücadelelerini, yaşadıklarını ve zaferlerini sergilemektedir. Ülkelerinden çıkıp diğer ülkelerde başarıya ulaşan Çinliler anlatılarak, modern dünyayı nasıl etkiledikleri gösterilmektedir. Birçok uluslararası akademik araştırmaya konu olan “yurtlarından uzakta yaşayan Çinliler'in nasıl diğer kültürler tarafından eritmeye çalışıldığı” konusu aynı zamanda Hua Song Müzesi'nin de araştırma alanına girmektedir.

8. Ngee Ann Kültür Merkezi

Ngee Ann Kültür Merkezi, 1998 yılında Teochew Binası'nda kurulmuştur. Merkez'in amacı, Singapurlular arasında, Çin kültürünün özellikle de Teochew (Çinliler arasında bir diyalekt grup) kültürel mirasının değerini artırmaktır. Bunu da görsel ve sahne sanatları ile yapmaktadırlar. Aynı zamanda merkez, ülkedeki Teochew Çinli-Singapurlular'ı bir araya getirerek sanatçılara eserlerini sergilemek imkanı vermektedir. Çin kaligrafisi, boyama, Teochew opera, dans, müzik ve drama gibi etkinlikler merkezin faaliyetleridir. Bunun dışında Merkez'de hem Singapurlu hemde Singapur dışından sanatçılar sergi açabilmekte ve organizasyonlar düzenleyebilmektedir. Merkez, Ngee Ann Kongsi Vakfı tarafından yönetilmektedir. Vakıf, 1845 yılında Çin'den gelen Teochew'lere yardımcı olmak için hayır amaçlı kurulmuştur. Günümüzde de eğitsel, kültürel ve hayır işleri ile uğraşmaktadır.

9. Şangay Oyuncak Müzesi

Özel bir müze olan, Şangay Oyuncakları Müzesi, Marvin Chan isimli bir koleksiyonerin topladığı oyuncakların sergilenmesinden oluşmuştur. Müzede, sadece Çin'den toplanmış oyuncaklardan bulunmaktadır. 1910'lardan 1970'lere kadar geçen süre içinde Şangay ve Çin'den toplanan oyuncaklar, o dönemleri anımsatmaktadır. Çin'deki 1919 yılındaki devrim sonrası vatanseverler tarafından üretilen ulusal ürünler içerisinde yer alan oyuncaklar, o dönemi ziyaretçilerine aktarmaktadır. Aynı şekilde yıllar geçtikçe üretim tekniklerinin değişmesiyle oyuncakların da değişmesi, 1966 yılındaki kültürel devrim sonrası Batı kültürünün etkisinin oyuncaklara yansımaları, sergilenen oyuncaklar vasıtasıyla izlenebilmektedir.

4.3.3 Sivil ve Askeri Savunma Müzeleri

Ülkede beş adet sivil ve savunma müzesi bulunmaktadır. Bunlardan iki tanesi askeri savunma müzesi olup devlete bağlıdır. 2007 yılının sonunda üçüncü askeri müzesinin açılma çalışmaları yapılmaktadır.

1. Sivil Savunma Kültür Mirası Galerisi

Sivil Savunma Kültür Mirası Galerisi 1890'lerden günümüze kadar itfaiyecilik ve sivil savunma konusunda ülkede yaşanan gelişmeleri anlatan bir galeridir. Kurulan galeri, halkın Sivil Savunma Gücü konusunda daha bilgili ve ilgili olup ülkeleri ile gurur duymalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Galeri, Merkez İtfaiye İstasyonu'nda kurulmuştur. Yapı 1908 yılında yapılmış olup, günümüzde Ulusal Kültür Varlığı olarak kabul edilmektedir (Şekil 4.3.3.1).

2. Halk Kültür Mirası Merkezi

4 Ekim 2003 yılında açılan Halk Kültür Mirası Merkezi, Halk Derneği'nin bir parçası olan, Ulusal Halk Liderliği Enstitüsü (NACLI) tarafından kurulmuştur. Merkez'de bulunan galerilerde halkın bağımsızlık sonrası geçen sürede geçirdikleri gelişimler ve önemli olaylar sesli ve görüntülü olarak, anlatılmaktadır. Ayrıca eserlerin ve resimlerin sergilenmesiyle, zaman zaman yapılan organizasyonlarla halka ulaşılmaktadır.

3. Polis Kültür Mirası Merkezi

Polis Kültür Mirası Merkezi, Singapur Polis Gücü'nün tarihi geçmişini korumak ve günümüzdeki durumunu halka göstermek amacıyla kurulmuştur. Merkez, ilk olarak 2002 yılının Ağustos ayında kapılarını ziyaretçilerine açmıştır. İlk olarak 1819 yılında çalışmalarına başlayan Singapur Polis Gücü, sahip olduğu zengin geçmişi, geçirdiği dönüm noktaları ve ulusun inşasındaki önemini kurduğu Merkez'de sergiledikleri ile göstermektedir. Merkez'in en önemli amaçlarından birisi, polis memurları ve halk arasındaki Singapur Polis Gücü'ne karşı olan farkındalığı ve saygıyı artırmaktır.

4. Singapur Cumhuriyeti Denizcilik Müzesi

Singapur Cumhuriyeti Denizcilik Müzesi, 1934 yılından günümüze Singapur'daki denizciliğin tarihini ve gelişmelerini anlatmaktadır. Müzedeki 3 boyutlu gösteriler ile izleyicilere birçok olay yoğun bir şekilde yaşatılmaktadır. 1987 yılında açılan müzenin bulunduğu bina 2. Dünya Savaşı öncesinde Kraliyet Deniz Donanması tarafından kullanılan bir yapıdır. Bina müzeye dönüştürülmek için, iç mekan geminin içine benzetilmiştir (dar yürüme yolları, çukurlar gibi).

5. Singapur Cumhuriyeti Hava Kuvvetleri Müzesi

Hava Kuvvetleri Müzesi, Singapur Hava Kuvvetleri'nin sahip olduğu ruhu ve mirası yansıtan bir müzedir. İlk olarak 1 Eylül 1988 tarihinde Changi Hava Üssü'nde kurulan müze, zamanla genişleyen koleksiyonundan dolayı iki sene sonra günümüzdeki yerine taşınmıştır. Şu anda Paya Lebar'da bulunan müze yeni yapılmış bir binada hizmet vermektedir. Müzenin bulunduğu alan, 10.600 m² olup, kapalı alan 4600 m²'dir. Sergileme alanı olarak hem açık hava hemde iç mekan kullanılmaktadır. Birinci katta başlayan sergi ikinci kattaki 8. galeriye kadar basamak basamak Singapur Hava Kuvvetleri'nin geçirdiği aşamaları göstermektedir. Tüm sergileme, "İnsan, Makina ve Yöntem" teması ile düzenlenmiştir.

4.3.4 Sağlık Müzeleri

Adada dört adet sağlık müzesi bulunmaktadır. Hepsi hastane içinde bir bölümde açılmıştır. Sadece NHGP Gallery of Memories (Ulusal Sağlık Poliklinikleri Anı Galerisi), ülkenin genel sağlık tarihini anlatmaktadır.

1. Ulusal Sağlık Poliklinikleri Anı Galerisi

"Ulusal Sağlık Poliklinikleri Grubu" Sağlık Sekreteri Moses Lee tarafından 2002 yılında açılan "Ulusal Sağlık Poliklinikleri Anı Galerisi", Bukit Batok Polikliniği'nin 2. katında bulunmaktadır. Galeri, aynı zamanda ülkedeki ilk sağlık müzesi olma özelliğini taşımaktadır. Sağlık üzerine müze kurulması fikri ilk olarak Ulusal Sağlık Poliklinikleri Başkanı Prof. Shanta Emmanuel

tarafından ortaya atılmıştır. Müze, Singapur'un sağlık tarihini belgelemekte ve 1819 yılından günümüze sağlık alanındaki gelişmeleri 100 adetten fazla koleksiyonu ile sergilemektedir.

2. Singapur Genel Hastanesi Müzesi

Müze, Singapur Genel Hastanesi'nin bulunduğu Outram Kampüsü içinde bulunmaktadır. Sahip olduğu nesneler ve kayıtlı belgeleri ile Hastane'nin uzun ve zengin tarihini sergilemektedir. Aynı zamanda, Singapur'daki sağlık eğitiminin ve sektörünün gelişimini de anlatan müze, görsel ve işitsel cihazlarla teknolojik açıdan modern bir sergileme sunmaktadır. 20 Mayıs 2005 tarihinde açılan müze, aynı zamanda MR'ın bir üyesidir.

Müze, Hastane'nin sahip olduğu 180 yıllık tarihi tematik bir yaklaşımla sergilemektedir. Bu sayede ziyaretçilerine sadece geline nokta ve geçirilen evrimler değil aynı zamanda, yaşanan olayların toplum üzerindeki etkiler anlatılmaya çalışılmaktadır.

3. Tan Tock Seng Hastanesi Kültür Mirası Müzesi

Müze, Hastane'nin kurucusu olan Tan Tock Seng'in onuruna kurulmuş ve 25 Temmuz 2001 tarihinde açılmıştır. Tan Tock Seng'in yaşadığı 1800'lü yılların ortalarında kullanılan aletlerin sergilendiği müze, aynı zamanda Peranakan (Malay-Çinli) kültürünü yansıtmaktadır. Hastane, Singapur'un ilk halk hastanesidir ve açıldığı günden itibaren ırk ayrımı yapmadan herkese yardımcı olması sebebiyle farklı bir özelliğe sahiptir. Aynı zamanda MR'ın bir üyesidir.

4. Sağlık Bölgesi

Sağlık Tanıtım Kurulu tarafından kurulan merkezde, amaç halkı beslenme konusunda bilinçlendirmektir. Çocuklar, yetişkinler, yaşlılar ve okulları ile gelen öğretmenler için farklı bölümleri ve eğitim programları olan merkezde, tüm teknolojik araçlar kullanılmıştır. İnteraktif ve multi-medya cihazlarla yapılmış insan vücudunun çeşitli bölümleri, tırmanma duvarları, insanların kendi kan basınçlarını ve vücut yağ oranları ölçebilecekleri aletler, sağlıklı beslenme şekillerinin anlatıldığı canlandırmalar her yaşta insanın ilgisini çekmek için hazırlanmıştır.

4.3.5 Tarih Müzeleri

Ülkede on tane tarih müzesi bulunmaktadır. Bunların bir çoğu, ülkenin tarihinde en önemli yere sahip olan ve her zaman hatırlanması gerektiği düşünülen İkinci Dünya Savaşı'nı anlatan müzelerdir.

1. Singapur Ulusal Müzesi

Müze, Singapur'un ilk müzesidir ve bulunduğu bina müze yapılma amaçlı inşa edilmiştir. Bu özelliklerinden dolayı ayrı bir öneme sahip müze, 1887 yılında Boğaz Yerleşmeleri'nin Valisi olan Sir Frederick Weld tarafından, Raffles Kütüphanesi ve Müzesi olmak üzere iki bölüm şeklinde açılmıştır. 2. Dünya Savaşı süresince Kurum, işgalci Japon Ordusu'nun Kumandanı General Yamashita ile dostça ilişkileri bulunan, Japon Volkan Uzmanı Profesör Hidezo Tanakadate tarafından idare edilmiş ve hiç değiştirilmemiştir.

Raffles Kütüphanesi ve Müzesi, uzun bir süre birlikte devam etmiş ve 1960 yılında, müzenin ismi Raffles Müzesi olarak değiştirilerek kütüphaneden ayrılmıştır. 1965 yılında Singapur'un bağımsızlığına kavuşması ile müzenin, yeni ulus inşası süresince çok önemli bir rol oynadığını yansıtabilmek için, müzeye "Ulusal Müze" ismi verilmiştir. 1970 yılına kadar genellikle doğa ve tabiat konusu üzerine yoğunlaşmış olan müze, zamanla ilgisini tarih ve kültüre yönlendirmiştir. Bundan dolayı da elindeki birçok nesneyi Malezya'daki ve ülke içindeki enstitülere bağışlamıştır (Kelly, 2001). 1993 yılında ise müze, Ulusal Kültür Miras Kurulu (NHB)'na dahil olunca ismi "Singapur Tarih Müzesi" olarak değiştirilmiş ve üç bölüm olarak ayrılmıştır:

- Singapur Tarih Müzesi
- Singapur Sanat Müzesi
- Asya Medeniyetleri Müzesi

Bunlardan sadece Singapur Tarih Müzesi, tarih açısından zengin Ulusal Müze binasında yer almaktadır. Müzenin misyonu, çokkimlikli yapısı olan Singapur'un ulusal kimliğini, toplumun sahip olduğu somut kültürel mirası koruyarak, sergileyerek ve yorumlayarak keşfetmek ve yükseltmektir. Müze, pek çok sosyal destek programları ve etkinlikleri ile kendisini insanlara

adamış, yeni nesil müzesidir. Toplumun yaşadıkları ülkenin kimliğini öğrenerek, sahip olunan kültürün ve tarihin değerinin anlaşılmasını hedeflemektedir.

2003 yılına kadar Singapur Tarih Müzesi olarak devam eden kurum, 118 yıllık müze binasını 28 Nisan 2003 tarihinde geniş kapsamlı restorasyon için kapatmıştır. 2007 yılının başında “Ulusal Singapur Müzesi” olarak açılması hedeflenmektedir. Restorasyon dahilinde, müze binasına eklemeler yapılmaktadır. Ayrıca tarihi bina modern yorumlamalarla ve eklemelerle canlı bir görünüme kavuşturulmaktadır. Yapılan yenilikler içinde eklenen sinema ve geçici sergi salonları bulunmaktadır. restorasyon süresince ise, müzenin çok küçük bir bölümü Singapur Nehri boyunca yer alan Riverside Point’e taşınarak burada hizmete açılmıştır.

2. Changi Müzesi

Adanın doğusunda bulunan Changi bölgesi, İkinci Dünya Savaşı sırasında halk için önemli bir yere sahiptir. Singapur’u işgal eden Japonlar’ın savaş döneminde ele geçirdikleri tutsaklar için yaptıkları Changi Tutsak Kampı burada bulunmaktadır. O dönemde 50.000 kişiye yakın savaş tutsağı burada tutulmuştur. Bu nedenle de 1988 yılında Changi Hapishanesi’nde, gerek tutsakların gerekse halkın savaştan nasıl etkilendiğini göstermek için bir müze açılmıştır. Daha sonra yer sıkıntısından dolayı, 15 Şubat 2001 tarihinde, -yine aynı bölgeye yakın- günümüzdeki yerine taşınmıştır. Müze, ülkede İkinci Dünya Savaşı’na adanan müzelerden sadece birisidir. Özellikle Changi bölgesinde yaşamış ve ülkenin karanlık dönemi olarak adlandırılan savaş döneminde hayatlarını kaybetmiş insanlara adanmıştır. Amaç, gelecek nesillere, savaş döneminde kahramanlık yapanları ve onların ibret verici hikayelerini anlatmaktır. Müze, sahip olduğu belgelerle, Singapur’un “Japon İşgali” dönemine ışık tutarak bir eğitim kurumu ve kaynak merkezi olarak hizmet vermektedir.

Müzede, sergileme alanı beş farklı bölümden oluşmaktadır. Savaş dönemi sanatçıların resimleri, o döneme ait çeşitli mektuplar, belgeler, fotoğraflar ve eşyalar sergilenmektedir. Ayrıca bir bölümde tutsakların aileleleri tarafından kendilerine gönderilen yorganlar (replika) sergilenmektedir. Tutsakların eşleri tarafından dikilen ve işlenen yorganlar, sadece birer eşya olarak görülmemiştir. Hapishanede tutulanlar için eşlerinden gelen manevi bir destek ve umut olmuş, yaşama bağlanmalarını sağlamıştır (Lenzi, 2004).

3. Siloso kalesi

Fort Siloso, Singapur'un deniz kıyısında bulunan tek korunmuş kalesidir ve savaş yıllarına dair önemli bir bölgedir. Kale, Singapur'un adacıklarından birisi olan "Sentosa"dadır ve 1880'li yıllarda İngilizler tarafından adanın limanını korumak amaçlı yapılmıştır. Kalenin dışında açıkavada sergilenen, 17. yüzyıldan kalma gerçek toplar ve silahlar, kurulan ses düzenekleriyle gerçek sesler çıkararak geçmiş yaşatılmaya çalışılmaktadır.

İç mekanda kurulan müze ise, ülkenin koloni zamanını ve İkinci Dünya Savaşı'nı anlatmaktadır. Savaş'a dair zengin bir koleksiyonu olan müze, 245 adet fotoğrafla, belgelerle ve filmlerle geçmişi günümüze taşımaktadır. Ayrıca sergileme mekanlarında kullanılan gerçek boyutlu replikalar, etkileşimsel sergileme teknikleri anlatılan zamanı birebir yaşatmaktadır. Bunun dışında yemek pişirilen bir mutfaktan yayılan et kokusu, çamaşırlanede yıkanan çamaşırlardan gelen deterjan kokuları herşeyin gerçekçi olması için özellikle kullanılmaktadır.

4. Bukit Chandu Yansımaları

Ülkedeki bir diğer savaş yıllarına adanmış bir müzedir. 7 Şubat-15 Şubat 1942 tarihleri arasında adaya çıkartma yapan Japon askerleriyle çarpışan Singapurluları ve yaşadıkları mücadeleyi anlatmaktadır. Müzede sergileme ve anlatım canlandırmaya dayanmaktadır. Yapılan çıkartma 3 boyutlu Singapur haritası üzerinde sesler ve grafik animasyonlarıyla anlatılmaktadır. Ayrıca galerilerde, bir hafta içinde yaşanan tüm mücadele gerek haritalar üzerinde gerekse maketlerle ve belgelerle, teknoloji yardımıyla gerçekçi bir şekilde aktarılmaya çalışılmıştır.

5. Savaş kutusu

Singapur'un İkinci Dünya Savaşı sırasında kullanılmış, en büyük askeri yeraltı sığınağıdır. Fort Canning Parkı'nda bulunan yeraltı sığınağı yerin yaklaşık 9 metre altındadır. Zamanında Singapur'un en büyük askeri operasyon merkezi olan yer, aynı zamanda Malay Ordusu'nun da merkezi idi. Günümüzde müze olarak kullanılan sığınakta, 15 Şubat 1942 tarihinde tam olarak neler yaşandığı birebir canlandırma yolu ile gösterilmektedir. Kullanılan görsel-işitsel efektlerle ve balmumundan yapılmış insan figürleriyle masa başında, Japon İşgali karşısında yenildiklerine dair belgeleri imzalayan İngiliz komutanları canlandırılmıştır.

6. Eski Ford Fabrikasındaki Anılar

Ülkenin yaşadığı en karanlık dönem olarak bilinen İkinci Dünya Savaşı'nı anlatan bir müze olarak, eski Ford Motor Fabrikası'nda kurulmuştur. Fabrika'nın savaş öncesi yapılmış olması ve İşgal süresince tüm tarihe tanıklık etmesi, müze için bu binanın seçilmesi fikrinde etkindir. Ulusal Kültür Miras Kurulu'nun bir enstitüsü olan Singapur Ulusal Arşivleri tarafından restore edilen ve ulusal anıt olarak kabul edilen bina, 16 Şubat 2006 yılında açılmıştır. Müzenin sahip olduğu kalıcı sergi "Syonan (Japonlar'ın Singapur'a verdikleri isim) Yılları: Singapur Japon Yönetimi altında, 1942-1945" ismini taşımaktadır. Singapur Ulusal Arşivleri, ilk kez o yıllara dair çekilmiş fotoğrafları, belgeleri, sözlü yapılan röportajlarını kısacası arşivini paylaşmaktadır. Aynı zamanda müzenin bahçesinde o dönemde yetiştirilen bitkiler gösterilmektedir. Geçmişte yaşananlara önem veren Singapurlular için bu müze, genç nesillerin tarihi anlamaları ve gelecek için ders almaları amacıyla kurulmuştur.

7. Singapur Pul Müzesi

Singapur Pul Müzesi, önceleri Anglo Çin Okulu'nun bir parçası olarak kullanılan binada, 19 Ağustos 1995 tarihinde açılmıştır (Şekil 4.3.5.2). Singapur Telekomünikasyon Üst Kurulu'nun bir projesi olarak açılan müze, 1 Nisan 2000 tarihinde Ulusal Miras Kurulu (NHB)'nin bünyesine girmiştir.

Müzedede hem Singapur koleksiyonuna ait pullar, pul malzemeleri, pul basım aletleri ve "Boğaz Yerleşmeleri- Koloni Dönemi" ne ait posta tarihini anlatan eserler, hem de özel koleksiyoncuların nadir eserleri sergilenmektedir. Müze, hem okullar hem aileler hem de genel halk için, eğitici etkinlikler ve halka yönelik programlar düzenlemektedir. Singapur Pul Müzesi'nin amacı, pul koleksiyonculuğuna karşı ilgi oluşturmaktır. Ayrıca, pul basımında kullanılan malzemeleri eğitim amaçlı kullanarak, ulusal tarihin ve mirasın öğrenilmesini desteklemektedir.

İlk olarak 1960'lı yıllarda Singapur Posta Ofisi'nin pul toplamasıyla başlayan koleksiyon, günümüzde gerek yeni basılan ülke pulları gerekse uluslararası pulların toplanmasıyla genişlemektedir (Lenzi, 2004).

8. Spor Müzesi

1983 yılında kurulan Spor Müzesi, Singapur Ulusal Stadyumu'nun batı girişinde bulunmaktadır. Müze, Singapur'un spor alanında sahip olduğu tarihi ve kültürel mirası korumak amacıyla kurulmuştur. Müze, 1984 yılından beri Uluslararası Spor Müzeleri Kurumu (IASMHF)'na bağlıdır. Ayrıca, Singapur Ulusal Kültür Miras Kurulu'nun kurduğu MR'a üyedir. Müzenin hedefleri şunlardır:

- Tarihsel, bilimsel ve estetik açıdan öneme sahip spor nesnelerini korumak.
- Halkı Singapur'un spor tarihi hakkında bilgilendirmek, eğitmek ve eğlendirmek.
- Ülkenin spor alanında sahip olduğu sporcular adına gurur duyulmasını sağlamaktır.

Müzedeki altı galeri bulunmaktadır. İlk olarak koloni dönemindeki spor hayatı ve o dönemde ülkeye göç etmiş insanların yaptıkları sporlar ve oyunlar anlatılmaktadır. Sadece ulusal değil aynı zamanda bölgesel, olimpiik ve geleneksel sporlara da yer verilmiştir.

9. Singapur Görüntüleri

“Singapur Görüntüleri”, tamamı ile Singapur tarihini anlatan bir galeri olup, teknolojinin tüm avantajları kullanılmıştır. Ülkenin sahip olduğu efsaneler, gerçek hikayeler, tarihsel ve kültürel olaylar canlandırma yolu ile izleyiciye ulaştırılmaktadır. Sergide Singapur'da yaşayan farklı kültürlerin bayramları, festivalleri, interaktif sergileme ile ülkenin tarihindeki önemli kişiler ise balmumuyla canlandırma yöntemleri ile sunulmaktadır.

10. Sun Yat Sen Anı Galerisi

Müze 19. yüzyılın sonlarına doğru yapılmış bir villada kurulmuştur. Wan Qing Yuan adı verilen villayı, Teo Eng Hock isimli bir Çinli annesi için almıştır. Teo Eng Hock, ülkeye ilk gelen göçmenlerdendi ve herkes gibi hala kendi ülkesi ile bağları kuvvetliydi. O sıralar Çin'de oluşmaya başlayan devrimci hareketleri desteklemekteydi. Bunun içinde sahip olduğu villayı 1906 yılında, devrimin öncü isimlerinden Dr. Sun Yat Sen'a vermiştir. 1911 yılında başarıyla sonuçlanan Devrim sonrasında ise villa Singapur Çinlileri Sanayii ve Ticaret Odası (SCCCD) olarak kullanılmaya başlanmıştır.

1964 yılında ise, SCCCİ binayı tekrardan düzenlemek, Sun Yat Sen'ı ve devrimci hareketini anmak amacıyla bir proje geliştirmişlerdir. 1965 yılında tamamlanan proje sonrası bina Sun Yat Sen Villası olarak anılmaya başlamıştır. 1994 yılında ise Kültür Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından “ulusal anıt-kültür varlığı” olarak kabul edilen villanın ismi, 1996 yılında Sun Yat Sen Anı Galerisi olarak değiştirilmiştir. Bina, “Sun Yat Sen Nanyang Memorial Hall Co Ltd” tarafından Dr. Sun Yat Sen'in Güneydoğu Asya'daki devrim faaliyetlerini göstermek amacıyla restorasyona alınmıştır. 12 November 2001 yılında ise tekrar hizmete açılmıştır.

4.3.6 Bilim ve İcat Müzeleri

Ülkede beş tane Bilim ve İcat Müzesi bulunmaktadır. Genellikle görsel ve işitsel olarak interaktif sergilemelerle ziyaretçilere ulaşmaktadırlar. Bu sayede hem eğlendirmeyi aynı zamanda da eğitmeyi amaçlamaktadırlar.

1. Raffles Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Merkezi Müzesi- RMBR

Müze'nin temeli, 1849 yılında kurulan Raffles Müzesi'ne dayanmaktadır. Müze koleksiyonun bir parçası olan “doğa tarihi koleksiyonu” günümüzde Singapur Ulusal Üniversitesi Biyolojik Bilimler Bölümü'nün bir bölümü olmuştur. RMBR, 1 Ekim 1998 yılında, birçok üniversite bölümünü ve hayvanlar, bitkiler ve bakteri üzerine yapılan akademik araştırmaları desteklemek amacıyla kurulmuştur. Güneydoğu Asya Bölgesi'nin en büyük zooloji koleksiyonuna sahip müze, Asya faunasından en az 400.000 türe sahiptir. İkinci koleksiyon (The Herbarium) ise 1955'te kurulmuştur. Tamamı ile bitkilerden oluşan koleksiyon 18.730 türden oluşmaktadır. Müzenin üçüncü koleksiyonu ise 2000 türden oluşan kültür koleksiyonudur.

2. Singapur Bilim Merkezi

1969 yılında, devlet Singapur Bilim Kurulu'nun tavsiyesi üzerine, bilimsel ve teknik anlamda eğitimi amaçlayan bir enstitü kurma kararı almıştır. Bu amaçla kurulan Singapur Bilim Merkezi, fizik, fen ve doğa bilimleri, teknoloji ve endüstri alanlarında yapmış olduğu çeşitli sergiler ile bilim ve teknik konusunda halkı bilgilendirmektedir. Merkezi Jurong'da 6 hektar üzerine kurulmuştur. 1977 yılında halka açılmıştır.

3. Singapur Şehir Galerisi

Singapur şehir merkezi çeşitli modeller ve maketler ile kuş bakışı gezilecek şekilde sergilenmiştir. Ülkenin merkezi 11 metreye 11 metrelik bir alanda 3 boyutlu olarak, en küçük ayrıntı bile görülecek şekilde gösterilmektedir. Bunun dışında tüm adanın da harita üzerinde üç boyutlu gösterimi yapılmaktadır. Sergide ayrıca ses ve ışık gösterileri, 34 etkileşimsel yerleşim ve 22 adet dokunmatik ekran ile görsel-işitsel programlar kullanılarak, insanın merakını uyandırıp ve hayal gücünü harekete geçirmektedir.

4. Singapur Keşif Merkezi

Singapur Keşif Merkezi (SDC)'nin kurulma fikri, ilk olarak 1988 yılında "Singapur Silahlı Kuvvetleri (SAF)"nin tarihini göstermek amacıyla ortaya çıkmıştır. Bu fikir daha sonraları Singapur Keşif Merkezi olarak yavaş yavaş geliştirilmiştir. Buna rağmen günümüzde merkezin en önemli amaçlarından birisi SAF'ın önemini vurgulamak, Singapurlular'a gelecekte karşılaşılabilecekleri sorunlar için kendilerini hazırlayıp, yardımlaşmayı öğrenmelerini sağlamaktır. Bu amaçla 1992 yılında Savunma Bakanlığı, Merkez için 70 milyon dolarlık büyük bir bütçe ayırarak, çalışmalarını başlatmıştır. 23 Kasım 1996 tarihinde açılan merkez, Silahlı Kuvvetler Enstitüsü ile aynı yerdedir. 1998 yılında kapsamı açısından gözden geçirilen merkez, 2001 yılında tekrar geliştirilmek üzere geçici olarak durdurulmuştur. 2002 yılında tekrar açılan merkeze sergileme alanları, ziyaretçi merkezleri ve eğitici programlar eklenmiştir. Ayrıca, yapılan geliştirme programında US Soykırımı Müzesi (Washington DC) ve Tayvan Ulusal Bilim ve Teknoloji Müzesi gibi alanında ünlü kurumlar örnek alınmıştır.

Merkez'de, üç boyutlu (3D) olarak gösterilen filmler, gerçek silahların maket modelleriyle oynanan paintball oyunu gibi eğlendirici etkinliklerin dışında, kalıcı sergilerin bulunduğu galeriler bulunmaktadır. Galerilerde genellikle, teknolojinin tüm avantajları kullanarak etkileşimli-interaktif anlatım benimsenmiştir (Dokunmatik ekranlar, sesli ve görüntülü efektler gibi). Singapur metrosunda olabilecek bir patlamaya karşı yapılması gerekenlerin anlatıldığı simülasyon odaları da eğitim amaçlı kullanılmıştır.

5. NEWater Ziyaretçi Merkezi

Singapur'un ülke olarak fazla doğal su kaynaklarının bulunmaması, su konusunda dikkatli olmasını gerektirmektedir. Bu nedenle de, 1998 yılında evre ve Su Kaynakları Bakanlığı tarafından suyun geriye kazanımı ve arıtılması ile ilgili çalışmalar yapmak üzere, Singapur Su Geridnüşümü alışmaları kurulmuştur. NEWater Ziyaretçi Merkezi ise, yapılan çalışmaları halk ile paylaşılmak ve suyun önemini öğretebilmek amacıyla kurulmuştur. Merkezde, ziyaretçilere eşlik eden rehber sanal olup, yine interaktif ve görsel-işitsel araçlar kullanılmıştır. Amaç, gelenleri hem eğlendirmek hem de eğitmektir.

5. MÜZELERİN ULUSAL KİMLİK OLUŞUMUNA KATKISI

Kimlik birey bazında düşünülürse, bir insanın sahip olduğu ve onu diğerlerinden ayıran tüm özelliklerin bütünüdür denilebilir. Toplum açısından ise kimlik, sözkonusu toplumun sahip olduğu ve onu diğer toplumlardan ayıran maddi ve manevi tüm varlıkların toplanmasından oluşan bir bütündür. Bir bireyin geçmişe dair yaşadıkları nasıl onun kimliğini oluşturuyorsa, toplum için de aynı şey geçerlidir. Eğer toplumun ortak bir belleği yok ise, koruyup nesilden nesile aktaracağı sosyal kimliği de varolamaz. Bundan dolayı da zamanın politik liderleri, “ulusal kimlik” ve “ulus olma” hissini oluşturmak için geçmişe dair tüm gerçek anlatımları toplayarak, ulusal tarihi oluştururlar (Chan ve Chuah, 1998: 6, 24). Bir toplumun kimliğini oluşturmak için, sahip olunan belleğin kaydedilmesi ve toplanması en iyi müzeler yoluyla olmaktadır. Gerek somut gerekse somut olmayan miras (canlandırma yoluyla) müzede sergilenebilmektedir. Bellek ve müzeler her zaman beraber düşünülen birbiri içine geçmiş iki yapıdır. Müze, bir toplumun ortak belleğini nesneler yolu ile izleyiciye göstermektedir. Müzeler belleği depolayarak, koruyucusu olmaktadır. Bilinçli olarak toplumun sahip olduğu ortak belleği, doğal erozyandan korumak için fiziksel olarak izleyiciye sunmaktadır (Crane, 2000).

Toplumların yapılanmasında ve edinecekleri kimliklerin tanımlanmasında önemli rol oynayan müzeler, 19. yüzyılda ulusçuluğun yükselmesiyle, bireylerin halk olarak ulusal bir karakterde tanımlanmasına ve ulusal kimliklerinin oluşturulmasına politik bir kaynak olmuşlardır (Maleuvre, 1999). Oluşan ulus-devletler, sahip oldukları halkın tekliğini gösterebilmek için, tarihi ve kültürel miraslarını toplayıp, koruyarak, müzelerde sunmuşlardır. Ulusallaştırılan kültürel miras ile, ortak kimliği müzelerde görselleştirilerek, hem halka hem de diğer ülkelere, bağımsızlığın simgesi olarak göstermişlerdir (Kaplan, 1994). Bu bağlamda, özellikle ulusal müzeler için, kimliğin birer temsilcisidirler denilebilir. Ulusal müzelerin yapılandırılması büyük ölçekte düşünüldüğünde, kolonyalizmin bitişi, emperyalist devletlerin eski gücünü kaybetmesi, küreselleşme ve kültürlerin benzeşmesi ile ulus-devletlerin tehlikeye girmesi gibi parametrelerin gözönüne alınması gerekmektedir. Ulusal açıdan ise, toplumun sahip olduğu çeşitlilik düşünülmelidir. Ulusal müzelerin burada izlediği yol, ulusal yapı içinde, kimliklerin algılanmasını sağlamaktır (McLean, 2005). Günümüzde ise, sadece ulusal değil, bir ülke içindeki tüm müzeler az ya da çok ulus kimliğinin yapılanmasında rol almaktadırlar. Özellikle de küreselleşmeyle birlikte, dünyada

kültürel kimliklerin birbirine benzemeye başlaması, yerel kimliklerin korunması gerekliliğini ortaya koymuştur. Bu konuda da yerel müzeler vazgeçilmez birer kültürel araç olmaktadır.

Singapur'da özellikle 1980'li yıllarda, politik liderler ve eğitimciler arasında "tarih, kültürel miras ve bellek" konusu gitgide önemini kazanırken, hem liderler hem de halk arasında "kimlik" soruları gündemi meşgul etmiştir. Singapur 1965 yılında bağımsızlığına kavuştuğunda, doğal olarak önceden belli bir süreç geçirerek oluşmuş bir ulusal kimliğe sahip değildi. Halkın meydana geliş şekli, ülkenin politik açıdan oluşumunun tarihi, uzun yıllar yaşanmış İngiliz sömürgeciliği gibi etkenler adayı her yönden etkilemişti. Bağımsızlık sonrası şekillenmeye başlayan ülke, halkını oluşturan insanların ve sömürge yönetimin bıraktığı izlerin etkileriyle yavaş yavaş oluşmuştur. Halk bir arada yaşadıkça ortak geçmiş oluşmaya başlamış, zamanla sahip oldukları farklı etnik kimliklerin üzerine "Singapurlu kimliği" oluşturulmuştur. Ancak her zaman halkın sahip olduğu etnik kimlik desteklenerek "ulusal kimlik" inşa edilme yönüne gidilmiştir. Bu da yapılandırılan "ulusal kimliğin" ve "ulus bilincinin" neden ancak 1980'lere gelindiğinde oturduğunu açıklamaktadır. Singapur gibi birden fazla etnik kimlikten oluşan toplumlarda müzeler, kültürel kimliklerin biraraya gelmesine yardımcı olurken, birbirlerini tanımalarına ve saygılı olmalarına yardımcı olmaktadır. Bu konuda ICOM'da, "sosyal uyum ve karşılıklı kültürel anlayışı kuvvetlendirici olarak, entelektüel, kültürel ve sosyal farklılığı ve farklılığa saygıyı"²³ esas olarak almaktadır.

5.1 Singapur'da Müzelerin Toplumsal İletişim Yöntemleri

Geleneksel müzecilikte, müzeler geçmişe önem vermiş, bu nedenle de izledikleri politika, geçmişten kalan eserlere odaklanmalarını gerektirmiştir. Müzelerin bu dönemde en önemli misyonları nesne toplamak, korumak, araştırmak ve sergilemek olmuştur. Bundan dolayı da toplum tarafından çok ziyaret edilen ve ilgi gösterilen kurumlar olamamışlardır. Günümüze baktığımızda ise, artık müzeler ellerindeki koleksiyonları ve bilgileri sadece kendilerine saklamayı değil, toplumla paylaşmayı daha doğru bularak, topluma doğru açılmaya başlamışlardır (Macdonalds ve Alsford, 1991). Böylece müzeler yüzünü topluma döndükçe, insanlara mümkün olduğunca çok ulaşabilmek önemli hale gelmiştir. Toplumun müzelere

²³http://icom.museum/community_involvement.html, (20 Kasım 2006).

sıklıkla gitmesi, yaptığı gezi sonucunda bilgi anlamında kazanımlar elde etmesi müzelerin amaçlarından birisi haline gelmiştir. Ayrıca müzeye gelen insanların, müzede geçirdikleri zaman ve bu sürede kazanacakları tecrübe önem kazanmıştır. Eğitimin önemi düşünüldüğünde müze, sahip olduğu eserlerle ve kadroyla birlikte her zaman dinamik, yenilikçi, insanları sıkmayan, yeni şeyler öğretmeye çalışan, günümüzle bağlantı kurabilen sergiler, kurslar ve eğitim programları hazırlamaya başlamıştır (Atagök, 1999a).

Singapur'da günümüzde toplumla içiçe olan ve her kesime rahatça ulaşabilen müzeler, ilk kurulduğu yıllarda, sadece araştırma ve toplama merkezi gibi çalışmaktaydı. 1920'lerden itibaren ise düzenli bir şekilde belleten yayınlamaya, 1930'lu yıllara geldiğinde ise halka açık seminerler ve üniversite ile birlikte çeşitli programlar yapmaya başlamıştır. Müzeye gelen ziyaretçi sayısı ise 1893 yılında 40-50 arasında iken, 1928 yılında 301.270'ye ulaşmıştır. Ancak bu sayı sinemanın adaya gelmesiyle olumsuz yönde etkilenmiştir. Bunun dışında müzede uzun süre doğa tarihi koleksiyonu en çok ziyaret edilen bölüm olarak kalmıştır. Yapılan seminer ve programlarda "zooloji" konusu her zaman en çok talep edilmiştir (Marianne, 1987).

Bağımsızlık sonrası ise, müzenin üstlendiği en önemli misyon ulusun yapılanmasında rol almak olmuştur. Uzun süre bünyesindeki koleksiyonu misyonu doğrultusunda yönlendirmeye çalışan müze, ancak 1970'lerden sonra topluma yönelebilmıştır. 27 Nisan 1973 yılında Ulusal Müze'de açılan "Gençlerin Galerisi" isimli bölüm, toplumdaki gençlere ulaşabilmeyi hedeflemiştir. Açılıшта konuşan Kültür Bakanı Jek Yeun Thong, bir müzenin sadece sahip olduğu koleksiyonu koruyup, uzman kişilere hitap etmesi durumunda, toplumun büyük bir kısmı tarafından ihmal edileceğini vurgulamıştır. Açılan yeni bölüm anaokulundan lise öğrencilerine kadar gençlerin yaptığı çalışmaları sergilemek amacıyla açılmıştır. Yağlı boyadan, seramiğe, heykelden, mozaik çalışmalarına kadar çok çeşitli eserlere yer veren serginin, her üç ya da altı ayda değiştirilmesi düşünülmüştür. Sadece gençlere değil, aynı zamanda yetişkinlere de hitap edecek sergilerin açılması düşünülerek, toplumun her kesimine ulaşmak hedeflenmiştir (Thong, J. Y., 1973).

Günümüzde ise Singapur'daki müzeler toplumla adeta ^{toplumla bütünleşen} bütünlleşmiştir. Her zaman kendisini toplumun eğitimine adanmış müzeler, sahip oldukları dinamik ve yenilikçi yapılarıyla, çağdaş bir müzecilik anlayışına sahip olmuşlardır. Özellikle 1990'lı yıllardan itibaren kendisi için "Singapur: Sanat Şehri" imajını oturtabilmek için, tüm kültürel etkinlikleri önemsenmektedir. İşte müzelerde bu konuda vazgeçilmez araçlardır. Hem toplumu hemde ülkeye gelen turistleri

müzelere çekebilmek için çeşitli sergiler ve etkinlikler yapılmaktadır. Koleksiyonlarını ve geçici sergilerini teknolojinin avantajlarından yararlanarak sunan müzeler, gelenlerin eğlenerek eğitim almalarını amaçlamaktadırlar. Bunun yanında düzenlenen atölye çalışmaları ve seminerlerle öğrenilenler pekiştirilmektedir. Ayrıca yapılan atölyelerde, seminerlerde ve festival programlarında her yaştan gönüllülerle çalışılması müzeleri topluma daha da yakınlaştırmaktadır. Müzeler, kendi koleksiyonlarını ve yaptıkları kültürel etkinlikleri halka duyurabilmek için şunları yapmaktadır:

ARAÇLAR

- Koleksiyonların, geçici sergilerin ve yapılan etkinliklerin anlatıldığı, düzenli olarak bastırılan broşürler yayınlanmaktadır. Broşürler sadece müzelerde değil aynı zamanda havaalanında, turizm ofislerinde, kütüphanelerde, halk merkezlerinde, çeşitli alışveriş merkezlerindeki danışmalarda, kısacası insanların ulaşabileceği her yerde dağıtılmaktadır.
- Düzenli bastırılan broşürler dışında, Ulusal Kültür Mirası Kurulu'nun ve bazı müzelerin çıkardığı aylık bültenlerde gerek elektronik olarak internette, gerekse normal yazılı olarak yayınlanmaktadır (Ek 1).
- Müzelere üye olan kişilere e-mail yolu ile bülten gönderilmektedir (Ek 2).
- Otobüslerin üstüne ve duraklara yapılan reklam panolarıyla dikkat çekmeye çalışılmaktadırlar (Şekil 5.1.1).
- Yılıçinde düzenlenen geçici sergiler ve festivaller için ise bastırılan broşürler dışında, şehirdeki yollar boyunca asılan reklam panolarıyla herkesin görmesi sağlanmaktadır (Şekil 5.1.2 ve 5.1.3).
- Tüm bunların dışında müzelerin internet sayfaları da yapılan kültürel etkinliklerin duyurulmasında mükemmel araçlardır. Örneğin; Asya Medeniyetleri Müzesi'nin internet sayfasındaki etkinlikler bölümünde bulunan takvim üzerinden istenilen tarih işaretlendiğinde, yapılacak tüm sergilere ve etkinliklere ulaşabilmektedir. Yapılacak arama tarih yerine etkinlik çeşidine göre de yapılabilir (Şekil 5.1.4). Uzun zamandır yenileme çalışmalarından dolayı kapalı olan ve 2006 yılının Aralık ayında tekrar açılan Ulusal Müze de internet sayfasından yaptığı açılış festivalini duyurmaktadır (Şekil 5.1.5). Bunun dışında, herkes müzede yapılan kalıcı ve geçici sergilemelerin bilgilerine ulaşabilmektedir. Ayrıca Ulusal Kültür Miras Kurulu da kendi sayfasında her zaman müzelerin etkinliklerini duyurmaktadır (Şekil 5.1.6).

- Ulusal Kültür Miras Kurulu ve Museum Roundtable da mümkün olduğunca kendi internet sayfalarından müzelerde olanlara yer vermektedirler ( ekil 5.1.7).
- Ayrıca müzelerle ilgili yapılan bloglar, hem müzelerde olup bitenleri duyurmak hemde m zesever insanların fikirlerini, g r   lerini yazıya dökerek birbirleriyle payla malarını sağlamaktadır ( ekil 5.1.8).

5.1.1 Müzelerdeki Sergilemeler

Müzelerin sahip olduğu en etkin iletişim yöntemi kuşkusuz yaptığı sergilemelerdir. Bunu da gerek sahip oldukları koleksiyonları sergileme yolu ile gerekse dönemsel olarak düzenledikleri geçici sergilerle yapmaktadırlar. Müzeler bu şekilde, toplum için bir yandan kültür ortamı oluştururken diğer yandan da toplumsal eğitim görevlerini yerine getirmektedirler. Müzelerde eserler, izleyici açısından görsel olarak algılandığı için öncelikle, eserlerin en iyi şekilde sergilenmesi önem taşımaktadır. Berger’in dediği gibi: “Her imgede bir görme biçimi yatsa da bir imgeyi algılayı ımız ya da değerlendirili imiz aynı zamanda görme biçimimize de bağlıdır.” (Berger, 2002: 10). Eserler, izleyicinin anlayabileceği şekilde sergilenmelidir. Verilmek istenen bilgi ve mesaj topluma doğru şekilde iletilmelidir.

2006 yılında kabul edilen ICOM Etik Kuralları’nda müzelerde yapılan sergiler için, “kalıcı ve geçici sergilemeler -gerek fiziksel gerekse elektronik olsun- müzenin amacına ve politikalarına uygun olmalıdır” demektedir. Ayrıca, “müzeler sergilerde kullandıkları bilgilerin doğruluğundan ve uygunluğundan emin olmalıdır” diyerek, topluma ulaştırılan bilgilerin doğru olmasının önemi vurgulanmaktadır. Sergilemelerde özellikle çokkültürlü bir yapıya sahip toplumlar için önemli olabilecek kural, “Kutsal değeri ve önemi olan kalıt miraslar, nesnenin ait olduğu etnik grubu rencide etmeyecek şekilde saygı çerçevesinde, profesyonel standartlarda sergilenmelidir”²⁴ denilerek açıklanmaktadır.

5.1.1.1 Kalıcı Sergiler

Bir müze sahip olduğu koleksiyon ile varolur ve müze kimliğini kazanır. Koleksiyonunu sergileyen müze bu şekilde toplumla b t nle mektedir. Bu sayede halk ile müzenin bünyesindeki

²⁴<http://icom.museum/ethics.html#section4>, (16 Aralık 2006).

kültür varlıkları biraraya gelmektedir (Atagök, 1999b). Müzenin koleksiyonunun sergilenmesiyle oluşan kalıcı sergilemeler için en az on yıllık bir süre önerilmektedir. (Atasoy, 1999: 176'dan alıntı: Belcher, 1991: 44). Ayrıca, oluşturulan “kalıcı sergiler müzenin tipini ve amacını belirlemektedir.” (Atasoy, 1999: 176).

Singapur'da, müzelerde yapılan kalıcı sergilemeler genellikle, kişilerin hislerinde etki yaratabilmek amacıyla “hissi sergileme” (Atasoy, 1999: 177'dan alıntı: Belcher, 1991: 58) yöntemiyle düzenlenmektedirler. Sergilemelerde sık sık canlandırma kullanılmaktadır. Ülkede tarihi açıdan çok fazla somut kalıtların olmamasından dolayı, bu yöneme başvurulduğu söylenilebilir. Bu tip sergileme için aşağıdaki müzeleri örnek olarak verebiliriz:

- Savaş Kutusu: Singapur'da İkinci Dünya Savaşı'nı konu alan müzelerden birisi olan Savaş Kutusu, savaş dönemi kullanılan sığınaklardan birisinde kurulmuştur. Müze, belirli saatlerde yapılan “rehberli tur” ile gezilebildiği gibi, rehbersiz de gezilebilmektedir. Ziyaretçilere, gezmeye başlamadan önce kısa bir video bantı izletilmektedir. Bantta İkinci Dünya Savaşı'nda Japonlar'ın adaya yaptığı saldırı ve ülkenin düşüşü gösterilmektedir. Gösterilen tüm konuşmalar, görüntüler ve haber bantları gerçektir. Bantta Singapur için savaşan askerler ve ülkenin ordusu hakkında yapılan konuşmalar vatanseverlik duyguları içinde aktarılmaktadır. Bu da gezi için ziyaretçileri duygusal açıdan hazırlamaktadır. İzlenen banttıan sonra ise sergilemenin yapıldığı sığınağa girilmektedir (Şekil 5.1.1.1.1).

Müze, 15 Şubat 1942 tarihini yani İngilizler'in Japonlar karşısında yenildiği günü anlatmaktadır ve ziyaretçileri, sığınaktan içeriye girdiklerinde loş bir ortam beklemektedir. Gezenlere sığınağın kullanıldığı zamanki durumunu gerçekçi bir şekilde gösterebilmek amacıyla, zaman zaman ışıklar yanıp sönmekte, bomba ve siren sesleri duyulmaktadır. Ayrıca, içerideki dar yolların başlarında duran balmumu asker heykelleri tamamı ile ziyaretçiye geçmişı yaşatmaktadır (Şekil 5.1.1.1.2). Gezinin ilk yarısında her ziyaretçiye kulaklık verilmektedir. Müzelerde sergileme ile birlikte kullanılan işitsel araçlara, verilmek istenen etkiyi güçlendirmek için başvurulmaktadır (Atık, 1999). Burada, gezilen odalarda yine balmumundan yapılmış asker heykelleri çalışırken izlenebilmektedir. Örneğın; Sığınağın tüm telefon görüşmelerinin bağlandığı santral odasının canlandırıldığı odada bulunan asker (balmumu heykel), ziyaretçinin kulaklıkta duymaya başladığı konuşmalar eşliğinde hareket

etmeye başlamaktadır. Böylece, sanki o döneme ait gerçek bir sahne izleniyormuş hissi verilmektedir. Bunun dışında, diğer odada bulunan ayaklı dürbünlerden (Şekil 5.1.1.1.3) odanın diğer tarafındaki çalışma masalarına bakıldığında (Şekil 5.1.1.1.4), dürbündeki filmde odanın o bölümünde çalışan askerler video hologram yöntemi ile izlenebilmektedir. Bu sırada yine kulaklıktaki konuşmalar olayı daha etkili yaşamınıza yardımcı olmaktadır.

Müzenin en önemli iki odasında ise adanın kaderini belirleyecek kararların alındığı anları gösteren sergilemeler bulunmaktadır. Bunlardan ilkinde, masadaki harita üzerinde tartışan kumandanlar bulunmaktadır (Şekil 5.1.1.1.5). Bu bölümden itibaren kulaklık yerine ziyaretçilere eşlik eden rehber gerekli bilgileri vermektedir. İkinci ve son bölümde ise 15 Şubat 1942 tarihinde saat 09.00'da toplantı yapmak üzere toplanan kumandanların masa çevresinde oturarak, kararların alındığı an gösterilmektedir (Şekil 5.1.1.1.6). Son bölümde rehber gerekli bilgileri verdikten sonra, odada ziyaretçileri yalnız bırakmaktadır. Ziyaretçiler, küçük bir odada yapılan sergilemede, toplantı masasının yanındaki sıraya oturarak sanki kumandanlarla birlikte oturuyormuş gibi, banttan yayınlanan konuşmaları dinlemektedir. Adanın geçmişinde önemli bir yere sahip tarihi günü, gezenlere olayın içindeymiş gibi yaşatan sergileme yine aynı şekilde dar ve loş yollardan çıkılarak bitirilmektedir.

- Çin Mahallesi Kültür Mirası Merkezi: Merkez, ülkeye yıllar evvel çalışmak amacıyla göçmen olarak gelen ilk Çinliler'in yaşantılarını anlatmaktadır. Onların yaşadıkları zorlukları, mücadelelerini ve acılarını gerçekçi bir dille aktaran merkez, özellikle gençlerin kültürlerini yakından tanımalarını amaçlamaktadır. Merkez, Çin Mahallesi'nde bulunan üç katlı bir dükkan-evde kurulmuştur (Şekil 5.1.1.1.7). İçerisi ise tamamı ile eski dönemlerde kullanıldığı şekliyle düzenlenmiştir. İlk katta hediyelik eşyalarının satıldığı giriş bölümü geçmiş zamanı hatırlatan bakkal dükkanı şeklinde dekore edilmiştir. İkinci ve üçüncü katlarda ise göçmenlerin adaya ilk geldiklerinde kaldıkları odalar gibi canlandırılmıştır. O dönemde, genellikle Çin Mahallesi çevresindeki dükkan-evlerde kalan insanlar, tüm evi değil sadece küçük odacıklardan oluşan bölmeleri kiraliyabiliyordu. Ayrıca, herkes için ortak tuvalet ve banyo bulunmaktaydı.

İnsanların kaldıkları her odacık yaptıkları mesleklere göre farklı özellik göstermektedir. Merkez, farklı mesleklerden insanların yaşamlarını göstererek, bu sayede kültür çeşitliliğini

de ortaya koymaktadır. Örneğin; İnşaatlarda çalışan bir kadının (Samsui woman olarak adlandırılmaktadır.) yaşadığı odacık (Şekil 5.1.1.1.8) ile bir hayat kadınının odası (Şekil 5.1.1.1.9) veya bir terzinin hem ev hemde atölye olarak kullandığı oda (Şekil 5.1.1.1.10) birbirinden çok farklıdır. Bu şekilde merkezi gezen insanlara hem geçmişe bir dönüş yaşatılmakta, hem de meslekler ve kültürler arasındaki fark gösterilmektedir. Ayrıca, tüm sergileme boyunca fotoğraflarla (Şekil 5.1.1.1.11), o dönemi hatırlatacak seslerle ve yer yer konulmuş televizyonlarda gösterilen görüntülerle (Şekil 5.1.1.1.9) serginin etkisi pekiştirilmektedir. Bunun dışında o dönemleri yaşamış ve hala hayatta olan insanlarla yapılan röportajlar, sergileme mekanındaki televizyonlarda izleyen ziyaretçilere duygusal anlar yaşatmaktadır.

- Singapur Ulusal Müzesi: Müze, 2006 yılının Aralık ayında üç yıl boyunca geçirdiği tadilatlar sonucunda yeniden açılmıştır (Şekil 4.3.5.1). Müzenin 1887 yılında yapılan ve koloni dönemini hatırlatılan binasının içi tamamıyla modern bir şekilde yenilenmiştir (Şekil 5.1.1.1.12). Yeni şekliyle dinamik bir müzecilik anlayışı benimseyen müze, bunu sergileme alanlarında da göstermektedir. Müzelere her zaman daha fazla insan çekmek için çalışan Singapur, bu amaçla müzenin açıldığı günden itibaren bir aylık sürecek “açılış festivali” düzenlemektedir. Festival süresince sinema film gösterileri, geçici sergiler, konserler ve kalıcı sergi salonlarının açılışı yapılmaktadır.

Müzenin kalıcı sergi salonları ikiye ayrılmıştır. Birinci bölümde, adanın tarihine ait en eski buluntudan başlayarak, günümüze kadar geçen süre anlatılmaktadır. İkinci bölümde ise ülkenin yemek, sinema ve giyim kültürüne ait nesneler sergilenmektedir. Ayrıca bunların dışında bulunan bir diğer galeri ise, yakın geçmişe ait fotoğrafların sergilendiği galeridir ve gerek arşivlerdeki gerekse halkın bağışladığı fotoğraflarla kurulmuştur. Müze galerilerinde genellikle loş ışık ve diğer müzelerde olduğu gibi, çok fazla görsel ve işitsel cihazlar kullanılmıştır (Şekil 5.1.1.1.13). Ülkenin sahip olduğu somut kültür varlıklarının az olmasından dolayı, zaman zaman gerek fotoğraflardan gerekse sözlü tarih kayıtlarından yola çıkılarak sergileme yapılmıştır.

Galerilerde rehberli tur yerine, müze girişinde verilen kulaklıklarla ziyaretçinin kendi kendisini yönlendirerek gezmesi sağlanmaktadır. Tüm müzeyi kulaklıkla gezen ziyaretçi,

gezdiği salonların zemininde yazan numaralara göre gerekli bilgiyi dinleyebilmektedir. Bunun dışında vitrinlerde bulunan numaralarda kişinin istediği nesneye ait bilgiyi dinlemesini sağlamaktadır (Şekil 5.1.1.1.14). Bu sayede vitrin içinde etiketlerin oluşturacağı kalabalık önlenmekte ve kişi istediği bilgiyi dinleyerek sergiyi kendisi yönlendirmektedir.

Müzeye girdikten sonra ziyaretçiler ilk başta daire şeklindeki yüksek tavanlı bir yerden geçmektedirler. Burada tüm duvarlar dev ekranla kaplıdır ve günümüzdeki Singapur gösterilmektedir. Her ırktan ve dinden insanların yaşantılarını gösteren görüntülerle birlikte, kulaklıktaki kişi Singapur'un oluşumundan ve bundan sonra müzede ziyaretçileri neyin beklediğinden bahseder. Daha sonra loş ve aşağıya doğru meyilli ilerleyen dar tünel sonunda ziyaretçi esas galeriye girmektedir. Buradan da Singapur'un koloni olmadan önceki döneminden başlayarak tarihi anlatılmaktadır. Ülkenin erken dönemlere ait ilk buluntusu (10-14. yüzyıldan kalma) taş üzerine yazılmış eski yazının bulunduğu kırk parçadır. Bunun dışında yine 14.yüzyıldan kalma mücevher parçaları da ülkenin erken dönemlerine ait bir takım bilgiler vermektedir. Ülkenin koloni dönemine ait anlatımlarda ise fotoğraflar (Şekil 5.1.1.1.15, 5.1.1.1.16, 5.1.1.1.17) ve canlandırmalar (Şekil 5.1.1.1.18) kullanılmıştır. Bunların dışında kullanılan bazı dokunmatik ekranlar sayesinde, ziyaretçiler duvarlarda asılı resimlere yakından bakma olanağına sahip olmaktadır (Şekil 5.1.1.1.19).

Müzenin ikinci bölümündeki, yakın geçmişine ait fotoğrafların yer aldığı galeride, ülkeyi oluşturan farklı ırklara ait kişilerin resimleri beraber sergilenmektedir. Bunlar arasında yeni doğmuş bebeklerin, evlilik törenlerinin, çeşitli etkinliklerin gösterildiği farklı farklı fotoğraflar bulunmaktadır. Fotoğrafların büyük bir kısmı halk tarafından bağışlandığı için, kişilerin kendileri veya yaşayan yakınları tarafından ilgi gösterilmektedir (Şekil 5.1.1.1.22). Galerinin tam ortasına konulan masa ve sandalyelerde oturarak albümlere bakabilen ziyaretçiler duygusal anlar yaşayabilmektedir (Şekil 5.1.1.1.20). Aynı his galerideki büyük gardrobun çekmecelerinde bulunan fotoğraflara bakan kişiler içinde geçerli olabilmektedir (Şekil 5.1.1.1.21). Sözlü tarihin önemini çok iyi kavrayan ve her fırsatta müze sergilemelerinde kullanan müzeciler, burada fotoğraflarda bulunan kişilerin eğer hayatta iseler kendileri ile, değilse yakınlarıyla yapılmış röportajları galeri içindeki dokunmatik ekranlarda ziyaretçilerin ulaşımına sunmuşlardır (Şekil 5.1.1.1.23).

Ülkenin sinema ve giyim konusunda geçirdiği gelişimi göstermek amacıyla düzenlenen diğer galerilerde yine teknoloji kullanılmıştır. Sinema galerisinde kurulan dev ekranlarda eski filmler izlenebilmektedir (Şekil 5.1.1.1.24). Giyimin anlatıldığı galeride ise, her döneme ait elbiseler vitrinlerde sergilenirken, birçok kumaş açıkta ziyaretçilerin dokunması için sergilenmektedir. Ayrıca, dokunmatik ekranlar yine galeride ayrıntılı bilgi isteyenler için hazır bulunmaktadır (Şekil 5.1.1.1.25).

Yiyecek kültürünün anlatıldığı son galeride ise, her kültürün kendisine has mutfağı anlatılmaktadır (Malay mutfağı, Hint mutfağı ve Çin Mutfağı v.b...). Gerek duvardaki ekranlarda, gerekse sergileme vitrinlerinin yanındaki ekranlarda verilen yemek tarifleri, ziyaretçilerin hem ilgisini çekmekte hem de eğlenceli vakit geçirmelerini sağlamaktadır (Şekil 5.1.1.1.26). Bunun dışında Asya mutfağının vazgeçilmez malzemesi baharatlar anlatılmaktadır. Herbirinin kavanoz içinde sergilendiği baharatların ilginç esansa sahip olanları, ziyaretçilerin koklayabileceği şekilde sergilenmektedir (Şekil 5.1.1.1.27).

5.1.1.2 Geçici Sergiler

Müzeler iletişimsel rollerinin bir parçası olarak, sergileme yoluyla toplumun barındırdığı tüm kültürleri sunmaktadırlar. Bu sayede hem bireyler kendi kültürlerini tanıyabilmekte hem de toplumun eğitim kalitesinin artması sağlanmaktadır (Paykoç ve Baykal, 2000). Geçici sergilerde ise müze, gerek kendi toplumuna ait gerekse diğer toplumlara ait konuları işleyerek, bireylerin diğer kültürleri anlamasına yardımcı olmaktadır. Singapur'daki müzeler ise halkı müzeye çekebilmek ve müzeyi bir yaşam biçimine dönüştürebilmek için her kesime, mesleğe ve yaşa hitap eden farklı farklı geçici sergiler düzenlemektedirler. Farklı amaç ve kesimlere hitap eden sergilere örnek vermek istersek aşağıdakileri sayabiliriz:

- Ulusal Singapur Üniversite'sinde düzenlenen "Yaratıcılığın Kültürleri-Nobel Ödülleri'nin 100.yıldönümü" isimli sergi üç ay sürmüştür. Nobel Müzesi ve Singapur Üniversitesi'nin ortak bir projesi olan sergi, genellikle akademik kesimden ziyaretçi çekmiştir.
- Ulusal Müze'nin yeniden açılma aşamasında birçok ilgi çekici sergi düzenleyerek başarılı bir açılış yapmıştır. Bunların en önemlileri arasında sayılan "Cartier" sergisi kapsamında

sergilenen mücevherler, saatler ve aksesuarlar halk tarafından ilgiyle karşılanmıştır. Bir diğer önemli sergi de Avusturya'dan "İmparatoriçe Maria Theresia"yı anlatan ihtişamlı sergi olmuştur.

- Asya Medeniyetleri Müzesi'nde yapılmış "Gizli Suratlar-Japon Maske Sanatı" isimli bir aylık geçici sergi, Singapur halkının Japon kültürünü yakından tanıması için yararlı bir sergi olmuştur. Bunun dışında, ülkede yaşayan Japonlar açısından kendi kültürlerini ilgilendiren bir serginin düzenlenmesi ve bununla birlikte pekiştirici atölye çalışmalarının yapılması, kültürlerarası iyi ilişkiler oluşmasına yardımcı olmaktadır.
- Singapur Sanat Müzesi'nde düzenlenen "Kahraman Yıllar: Singapur'da Sanat 1955-1965" isimli sergi, ülkenin kazandığı bağımsızlığın 40.yılı'nın kutlandığı 2005 yılında açılmıştır. 1950'li yıllarda yaşamış yerel artistler, adanın hayatında en kritik yıllar olarak geçen dönemi sanatsal bir dille eserlerine yansıtmışlardır. Böyle bir sergi gerek gençler için gerekse o dönemi yaşamış kişiler açısından büyük bir önem taşımaktadır.
- Yine Singapur Sanat Müzesi'nde düzenlenen ve 2 yıl sürecek olan sergi "Göz Kırpmak" ismini taşımaktadır. Toplumsal açıdan büyük bir öneme sahip sergi, ülkenin bağımsızlığına kavuştuğu 1965 yılından günümüze kadar geçen zamanı anlatmaktadır. Sanatçıların eserlerinde, o yıllarda ülkede oluşturulmaya çalışılan ulus yapısının neden olduğu sosyal ve fiziksel değişimlerine dikkat çekmektedir.
- Singapur Pul Müzesi'nde düzenlenen ve altı ay sürecek olan "Kültür Mirası" sergisinin amacı, ülkenin sahip olduğu çok kültürlü yapıyı pullar, mektuplar, enstrümanlar ve etnik elbiseler ile göstermektir (Şekil 5.1.1.2.1). Sergilemenin yapıldığı odada ziyaretçiler, dolaplarda asılı olan elbiseleri deneyebilmektedir. Ayrıca ziyaretçiler üzerinde, ülkede kutlanan festival ve bayramlara ait resimlerin olduğu dolabın küçük çekmecelerini açarak konu hakkındaki bilgilere yazılı olarak ulaşabilmektedir (Şekil 5.1.1.2.2).
- Yine Singapur Pul Müzesi'nde düzenlenen ve İkinci Dünya Savaşı'nın 60.yıldönümü dolayısıyla açılan serginin adı "Son...Başlangıç"tır. Sergi, savaş yıllarında yazılmış mektuplar, çekilmiş fotoğraflar ve basılmış gazetelerden oluşturulmuştur (Şekil 5.1.1.2.3). Ziyaretçilere savaş döneminde yaşamış askerlerin ve insanların hislerini anlatabilmek için, askerlerin yazdıkları mektupları ve o döneme ait gazeteleri ellerine alarak okuma olanağı verilmiştir (Şekil 5.1.1.2.4).

5.1.2 Müzelerin Düzenlediği Etkinlikler

Son yıllarda birer eğitim kurumları olarak karşımıza çıkan müzeler, her yaştan insanlar için ideal bir öğrenim alanı oluşturmayı amaçlamaktadırlar. Özellikle de hangi yaşta olursa olsun öğrenmeyi destekleyen müzeler, bu amaçla bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda çeşitli etkinlikler düzenlemektedirler (Paykoç ve Baykal, 2000). Bu etkinlikler genellikle halkın farklı kesimlerine hitap etmektedir. Ayrıca yapılan eğitim programları ve atölye çalışmaları, kişilere hayat boyu öğrenmeyi teşvik etmektedir. Müzelerin yazılı yayınları, eğitim programları, kurslar ve atölye çalışmaları, konferans ve seminerler yapılan etkinliklerden bazılarıdır.

Singapur'da müzeleri birer kültür merkezi haline getirebilmek için düzenlenen, birbirinden farklı etkinlikler halkı müzelere çekmeye çalışmaktadır. Ayrıca ülkenin en önemli etkinlik merkezleri olmayı hedefleyen müzeler, her zaman halkı eğlendirici ve eğitici etkinlik dolu programlar hazırlamaktadır. Özellikle de büyük müzelerde organize edilen konserler, sinema ve drama gösterileri ile dans ve yoga kursları bunlara örnek verilebilir. Müzecilik konusunda sınır tanımayan ülke müzeleri, toplumun ilgi odağı olabilmek için, her türlü etkinlikleri yapmaya çalışmaktadırlar. Müzeler günü haftasında ise genelde tüm müzelere ücretsiz otobüs turları düzenlenmektedir. Birçok müze, giriş ücretlerinde indirim yapmakta veya ücret almamaktadır. Ayrıca, müzelerin hediyeelik eşya dükkanlarında çeşitli promosyonlar düzenlenmektedir. Bunların dışında geçen senelerde yapılmış olan etkinliklere şunları örnek verebiliriz;

- Singapur Sanat Müzesi'nde yapılan parti,
- Singapur Havacılık Müzesi'nde yapılan ödüllü, havacılık sanat yarışması,
- Eski Ford Fabrikası'ndaki Anılar ve Chandu Yansımaları müzelerine yapılan gece turu (18.30-01.00 arası),
- Singapur Şehir Galerisi'nde yapılan ödüllü yarışma,
- Singapur Spor Müzesi'nde tarihle ilgili yapılan ödüllü yarışma,
- Asya Medeniyetleri Müzesi'nde oynanan "Antik Asya" ile ilgili fiziksel ve zihinsel çaba gerektiren oyun,
- Müzelerde oynanan hazine avı oyunları,
- Müzede kurulan Moğol çadırında çocukların kamp yapması,
- Çin Mahallesi Kültür Merkezi'nde düzenlenen geleneksel ejderha dansı,

- Asya Medeniyetleri Müzesi'nde yapılan geleneksel Hint dansları,
- Singapur Pul Müzesi'nde yapılan ve ülkedeki farklı kültürlerin çaylarını tanıtan “çay partisi”.

Müzelerin düzenlediği aktiviteler sadece dört duvar içinde kalmayıp zaman zaman düzenlenen kültür turları ile dışarıda yapılmaktadır. Singapur Tarih Müzesi tarafından yapılan ve bunlara verilebilecek örneklerin bazıları şunlardır:

- Arap Geceleri: Düzenlenen kültür turunda adından da anlaşıldığı üzere, şehirdeki Arab Caddesi'ne gidilmiştir. Singapur'da yaşayan müslümanlar için önem taşıyan bölgeye yapılan gezi, rehber Diana Chua eşliğinde farklı kültürleri tanıma olanağına sahip olmuşlardır.
- Victoria'nın Sırları: Bu turda, Victorian stilinde yapılmış bazı kiliseler gezilmiştir. Rehber, Geraldene Lowe, gezi sırasında yapıların tarihçelerini ve o döneme ait yaşananların hikayelerini anlatmıştır. Böylece, katılanlar ülkenin oluşumunda önemli yer taşıyan yapıları yakından tanıyabilme fırsatı elde etmişlerdir.

5.1.2.1 Düzenlenen Kurslar ve Atölye Çalışmaları

Singapur'daki müzelerde yapılan kurslar ve atölyeler, çocuklardan yaşlılara kadar büyük bir özenle düşünülerek hazırlanmaktadır. Yapılan kurslar ve atölye çalışmaları, genellikle düzenlenen geçici sergilerle birlikte yapılmaktadır. Ayrıca, ülkede kutlanan festivallerde ve bayramlarda müzeler düzenledikleri etkinliklerle özellikle yeni nesillere kültürlerinin zenginliğini göstermeye çalışmaktadırlar.

Ay takvimine göre her yıl farklı tarihlerde kutlanan Hindu bayramı Deepavali (01 Kasım) ve Müslümanların bayramı Hari Raya Aidilfitri (03 Kasım), 2005 yılında aynı tarihlerde kutlanmıştır. Ülkede her zaman farklı dinleri, kültürleri birbirlerine saygı çerçevesinde yakınlaştırmayı ve tanıtmayı görev edenen müzelerde çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Bunlardan birisi de Singapur Tarih Müzesi'nde yapılmıştır. “Komşunu Tanı” isimli programda, çeşitli atölye çalışmaları yapılmıştır. Bunlardan bazıları aşağıdakiler gibidir:

- **Ramazan Lambaları:** Bu atölye çalışması, müslümanların bayram öncesinde oruç tuttıkları kutsal ay “Ramazan”ın son onuncu gününde uyguladıkları bir geleneğe dayanmaktadır. İnanışa göre kutsal ayın son onuncu günü (Kadir Gecesi) meleklerin yeryüzüne ineceğine ve kendilerini kutsayacağına inanırlar. Bundan dolayı da yaktıkları lambalarla (kandil) evlerini aydınlatarak melekleri karşılarlar. Günümüzde Singapur’daki bazı müslümanlar tarafından sürdürülen bu gelenek atölye çalışmasında yapılan kağıt lambalarla ve anlatımlarla devam ettirilmeye çalışılmıştır. Ayrıca, çalışmaya katılan farklı kültürden insanlara ve yeni nesillere gelenek tanıtılmaktadır.
- **Kına Sanatı:** Hindu bayramı Deepavali için çok önemli olan kına, bayram zamanı hemen hemen tüm Hindu kadınları tarafından yaptırılır. Hindular, kınanın elde edildiği bitkinin insanları kötülüklerden koruduğuna, sevgi ve iyi şans getirdiğine inanırlar. Yapılan atölye çalışmasında, hem isteyenlere kına yapımı öğretilmiş, hemde isteyenler kına yaptırabilmiştir.
- **Uçurtma Yapımı:** Eskiden, günümüzdeki gibi çeşitli oyuncakların olmadığı zamanlarda, Singapur’da çocuklar arasında uçurtma yapmak ve uçurmak en önemli aktivitelerden birisi olmuştur. Zamanla unutulmaya başlanan bu aktiviteyi tekrar yaşatabilmek amacıyla yapılan atölye çalışmasında, uçurtmanın geçmişteki önemi anlatılmıştır. Ayrıca, küçük bir ücret karşılığında katılımcılara geleneksel uçurma sanatı öğretilerek, kendi uçurtmalarını yapmaları istenmiştir.
- **Rangoli Sanatı:** Deepavali dönemi, Hindular tarafından yapılan bir gelenektir. Geleneğe göre, Deepavali dönemi insanlar evlerinin duvarlarına ve kapı eşiklerine renkli tozlarla çeşitli motifler yapmaktadırlar (Şekil 5.1.2.1.1). Yapılan atölye çalışmasında da kullanılan pirinç, mercimek, çekirdek gibi basit malzemelerle rangoli sanatının yapılışı anlatılmıştır. Yine katılımcılardan alınan cüzi ücret karşılığında, kişiler öğrendiklerini uygulama şansına sahip olmuştur.

Ayrıca, dönem dönem müzelerde düzenlenen yemek pişirme kursları, hem çalışmayan bayanlar için bir etkinlik hemde birbirleriyle kaynaşması açısından yararlı olmaktadır. Bunun dışında katılımcılar farklı kültürlerin mutfaklarını öğrenebilmektedirler. Bir diğer atölye çalışması da yine halkı müzelere çekmek için yapılmıştır. Asya mutfağında ve alternatif tıp alanında önemli bir yere sahip baharatların anlatıldığı atölye çalışmasında bazı basit ilaçların yapımı öğretilmiştir.

- **Ramazan Lambaları:** Bu atölye çalışması, müslümanların bayram öncesinde oruç tuttıkları kutsal ay “Ramazan”ın son onuncu gününde uyguladıkları bir geleneğe dayanmaktadır. İnanışa göre kutsal ayın son onuncu günü (Kadir Gecesi) meleklerin yeryüzüne ineceğine ve kendilerini kutsayacağına inanırlar. Bundan dolayı da yaktıkları lambalarla (kandil) evlerini aydınlatarak melekleri karşılarlar. Günümüzde Singapur’daki bazı müslümanlar tarafından sürdürülen bu gelenek atölye çalışmasında yapılan kağıt lambalarla ve anlatımlarla devam ettirilmeye çalışılmıştır. Ayrıca, çalışmaya katılan farklı kültürden insanlara ve yeni nesillere gelenek tanıtılmaktadır.
- **Kına Sanatı:** Hindu bayramı Deepavali için çok önemli olan kına, bayram zamanı hemen hemen tüm Hindu kadınları tarafından yaptırılır. Hindular, kınanın elde edildiği bitkinin insanları kötülüklerden koruduğuna, sevgi ve iyi şans getirdiğine inanırlar. Yapılan atölye çalışmasında, hem isteyenlere kına yapımı öğretilmiş, hemde isteyenler kına yaptırabilmiştir.
- **Uçurtma Yapımı:** Eskiden, günümüzdeki gibi çeşitli oyuncakların olmadığı zamanlarda, Singapur’da çocuklar arasında uçurtma yapmak ve uçurmak en önemli aktivitelerden birisi olmuştur. Zamanla unutulmaya başlanan bu aktiviteyi tekrar yaşatabilmek amacıyla yapılan atölye çalışmasında, uçurtmanın geçmişteki önemi anlatılmıştır. Ayrıca, küçük bir ücret karşılığında katılımcılara geleneksel uçurma sanatı öğretilerek, kendi uçurtmalarını yapmaları istenmiştir.
- **Rangoli Sanatı:** Deepavali dönemi, Hindular tarafından yapılan bir gelenektir. Geleneğe göre, Deepavali dönemi insanlar evlerinin duvarlarına ve kapı eşiklerine renkli tozlarla çeşitli motifler yapmaktadırlar (Şekil 5.1.2.1.1). Yapılan atölye çalışmasında da kullanılan pirinç, mercimek, çekirdek gibi basit malzemelerle rangoli sanatının yapılışı anlatılmıştır. Yine katılımcılardan alınan cüzi ücret karşılığında, kişiler öğrendiklerini uygulama şansına sahip olmuştur.

Ayrıca, dönem dönem müzelerde düzenlenen yemek pişirme kursları, hem çalışmayan bayanlar için bir etkinlik hemde birbirleriyle kaynaşması açısından yararlı olmaktadır. Bunun dışında katılımcılar farklı kültürlerin mutfaklarını öğrenebilmektedirler. Bir diğer atölye çalışması da yine halkı müzelere çekmek için yapılmıştır. Asya mutfağında ve alternatif tıp alanında önemli bir yere sahip baharatların anlatıldığı atölye çalışmasında bazı basit ilaçların yapımı öğretilmiştir.

5.1.2.2 Konferanslar ve Seminerler

Müzelerde yapılan konferanslar ve seminerler genellikle kültürlerarası anlayışı geliştirmek amacıyla yapılmaktadır.

- “Aç Hayaletler Festivali’nin kültürel gelenekleri” isimli konuşma, yılın 7.ayında Çinli-Singapurlular arasında kutlanan festival hakkındadır. Festivalin olduğu dönemde şehrin her yerinde tütsü yakan ve tanrılarına yiyecek adayan insanlar görülmektedir. Çinli-Singapurlu vatandaşlar açısından gayet normal karşılanan bu tür görüntüler, diğer dinlerden ve kültürlerden gelen vatandaşlar için tuhaf ve merakla karşılanabilmektedir. Yapılan konuşmada bu farklılık konuşulmuştur. Farklı kültürlerden gelen insanların katılımı ile zenginleşen konuşma, insanlara birbirlerinin geleneklerini yakından tanıyabilme olanağı vermiştir.
- Asya Medeniyetleri Müzesi’nde yapılan bir konferansta da tüm dünya dinleri hakkında konuşulmuştur. Singapur gibi çokdinli bir yapıya sahip ülkede yapılan bu tip konferanslar her zaman, karşılıklı anlayışın destekçisi olmaktadır.
- Singapur Tarih Müzesi’ndeki “Singapur Nehri Sergisi” turu yapıldıktan sonra katılımcılarla birlikte sohbet havasında geçen konuşmalar yapılmıştır. Singapur Ulusal Müzesi kendisini yenileme amacıyla kapılarını bir süreliğine ziyaretçilerine kapattığı zaman, koleksiyonun bir kısmı Singapur Tarih Müzesi ismi ile başka bir yere taşınmıştır. Burada da genellikle Singapur Nehri kıyısında kurulan ilk yerleşmeler sergilenmiştir. Organize edilen tur ve konuşmalar da o dönemdeki yerleşmeleri temel alarak yapılmıştır. Yeni yeni göç olarak gelişmeye başlayan ada halkının birbirleriyle ilişkileri tartışılmıştır.
- Singapur Sanat Müzesi’nde yapılan etkinlikte önce Asya’daki göçü anlatan bir video bantı izlenmiştir. Arkasından rehber eşliğinde yapılan turdan sonra, Singapur’u oluşturan göçmenler hakkında konuşmalar yapılmıştır.

Müzelerde düzenlenen seminerler, konferanslar ve sohbetler –yukarıdaki örneklerde de görüldüğü üzere- ülkenin barındırdığı kültürlerin tanınmasına ve bunların birbirine hoşgörü ile bakmasına yardımcı olmaktadır. Bunun dışında özellikle küratörler tarafından yapılan sohbetler, Singapur’un şu andaki kültürel durumu hakkında toplumu bilgilendirmektir. Ülkenin günümüzde geldiği nokta ve sanata bakış açısı, küratörlerle birlikte yapılan sohbetlerle tartışılmaktadır.

5.2 Singapur'daki Müzelerin Toplum İçindeki Yeri ve İşlevleri

Müzeler ilk oluştuğu yıllarda sadece sahip olduğu koleksiyonu koruyup saklamakla görevli iken, zaman içinde geçirdiği evrimlerle farklı amaçlar edinmiştir. Günümüzde, müzeler kendilerini topluma adamaktadırlar. Müzeler için, halkın müzeye giden bir topluma dönüşmesi, eğitim ve öğretim konusunda gelişmesi önem kazanmıştır. Artık müzeler, adeta birer araştırma ve eğitim kurumları haline dönüşmüştür. 20. yüzyılın sonlarına doğru, müze kurumu küçük bir kasabanın koleksiyonundan ulusal müzeye kadar ve eğitim kurumlarından turizme kadar, önemli olmaları ve her an karşımıza çıkmalarından dolayı hayatımızın bir parçası haline gelmiştir. Dolayısıyla müzesiz bir dünya düşünülemez hale gelmiştir (Crane, 2000).

Geçmişten günümüze, genellikle toplumun kültürlü ve okumuş kesimine daha yakın olan müzeler, düşük gelirli ve az okumuş insanların oluşturduğu gruba uzak kalmıştır. Çağdaş müzecilik anlayışı ile halka daha fazla yakınlaşmayı önemseyen müzeler için, toplumun her kesimine ulaşabilmek ve onların müzelere gelmesini sağlamak birincil görev olmuştur. Bunu da birçok ilgi çekici sergi, eğitim programları ve etkinliklerle sağlamaya çalışmaktadırlar. Yapılan programlarda ve geçici sergilerde esas, toplumun eğitilmesi ve aynı zamanda iyi zaman geçirmesidir. Çünkü müzede iyi zaman geçiren, kendisini mutlu ve rahat hisseden kişi müzeye tekrar tekrar gelecektir ki bu da hedeflenen amaçlardan birisidir (Atagök, 1999b: 143). Ayrıca, toplumun sahip olduğu somut ve somut olmayan kültürel mirası koruyan ve topluma sunan bir kurum olarak müze, her zaman halk ile kültürel ilişki içerisinde. Bu nedenle de topluma yakın durmalı ve toplumu cezbetmelidir (Atik, 1999).

Günümüzdeki bilgi toplumlarında ise müzelerin üzerine aldığı bir diğer rol, toplumun kültürel bilincinin oluşumuna yardımcı olmaktır. Bu, özellikle çoğulcu toplumlardaki müzeler için önemlidir. Çünkü, toplumun sahip olduğu kültürel çeşitliliklerin kolay anlaşılmasına yardımcı olmaktadır. Yaptıkları sergiler, programlar ve eğitim programları ile farklı etnik kimliklerin unutulmuş inançlarını ve yaşam biçimlerini hatırlatırlar. Müzelerin sunduğu bu hizmetler, farklı kültürlerin birbirlerini anlamasına, saygı duymasına ve kültürel kimliklerini daha yakından tanımasına olanak vermektedir (Sheppard, 2001). Ayrıca, her sene tüm dünyada kutlanan müzeler gününde seçilen farklı konularla müzelerin toplumdaki önemli rolleri vurgulanmaktadır. 2000 yılındaki müzeler gününde ICOM işlenecek konuyu, "Toplumdaki uyum ve huzur için müzeler"

şeklinde seçmiştir. ICOM tüm müzelerden en iyi şekilde hazırlanmalarını, toplumdaki en önemli görevleri olan kültürlerarası uyumun ve huzurun halka aktarılması için çalışmalarını istemiştir.²⁵

Eğer müzelerin toplum içindeki işlevlerini maddeleştirmek istersek şunları sayabiliriz:

MÜZELERİN TOPLUM İÇİNDEKİ İŞLEVLERİ

- Dünyanın giderek küreselleştiği günümüzde, kültürel kimliklerin yapılanmasına ve korunmasına destek olmak,
- Dağınık halkların kültürel anlamda bir araya gelmesine yardımcı olmak, *Birbirlerinin müzelerine girmek*
- Teknolojiyi kullanarak yeni eğitim formlarının uygulanmasında rol oynamak (Keene, 1997),
- Toplumun sahip olduğu geçmiş değerleri korumak, *değerler*
- Toplumun geçmişten günümüze sahip olduğu değerleri sunarken, gelişimini belgelemek,
- Yeni toplumsal değerlerin oluşmasını sağlamak,
- Toplumun kaliteli zaman geçirmesine ve boş zamanlarını değerlendirmesini sağlamak,
- İnsanların yaşadığı kendi toplumunu tanımaya yardımcı olmak (Atagök, 1999a),
- Çokkırklı ve kültürlü toplumlarda, kültürlerin birbirini anlamasını sağlamaktır (Sheppard, 2001).

Singapur'daki müzeler için de yukarıda sayılmış özellikler geçerlidir. Özellikle de ülkenin çok kimlikli bir yapıya sahip olduğunu düşünürsek, kültürler arasındaki hoşgörünün ve anlayışın oluşmasında katkıları büyüktür diyebiliriz. Müzelerin edindiği bir diğer önemli rol de eğitimidir. Müzeye gelen ziyaretçinin maksimum bilgi ile ayrılabilmesi için, genellikle rehberli tur yapılmayan küçük müzelerde, 20 kişilik gruplar için özel rehber sağlanmaktadır. Diğer müzelerde de belli saatlerde farklı dillerde tur düzenlenmektedir. Okullarla da sıkı bir ilişki içerisinde olan müzeler, gruplar halinde kabul ettiği öğrencilere mümkün olduğunda yararlı olmaya çalışmaktadır. Müzeler, özellikle okulların tatil olduğu dönemde, düzenledikleri etkinliklerle, öğrencilere eğlendirerek öğretmeyi amaçlamaktadırlar. Eğitim Bakanlığı tarafından kurulan "Öğrenim Gezileri" isimli internet sitesinde, gerek öğretmenler gerekse öğrenciler için yapılacak kültürel turlar için bilgiler bulunmaktadır. Bunun yanında, okulların müzelere iştirakını kolaylaştırmak için, site üzerinden rezervasyon (tur için) yapma imkanı da verilmektedir. Ayrıca, internet sitesinde, öğretmenlerin müze turları öncesinde hazırlanabilmeleri için "öğretmen

²⁵ <http://icom.museum/imd2000.html> (04 Aralık 2006).

notları” ve öğrencilerini müzeye hazırlayabilmek için kullanabilecekleri çalışma belgeleri bulunmaktadır (EK 3, 4).

Son yıllarda, dünyadaki müzelerin yavaş yavaş araştırma ve eğitim merkezlerine dönüşmesiyle birlikte, verilen bilginin sunuluş şekli de önem kazanmaya başlamıştır. Özellikle de insanların ilgisini kolayca çeken televizyon ve bilgisayar gibi araçların fazlaca hayatımıza girmeye başlamasıyla, müzeler halka yaklaşımını değiştirmeye başlamıştır. Topluma daha ılımlı yaklaştırmaya başlayan müzeler, insanlara eğlenceli bir mekan sunmaya çalışmaktadırlar. Ayrıca müzelere devlet tarafından yapılan maddi desteğin azaltılması, ister istemez müzelerin ticari bir yöne kaymasına neden olmuştur. 1997 yılında yapılan UNESCO’nun toplantısında da ele alınan kültür turizmi, müzeler ve turizmin hızla büyüyen bir sektöre dönüştüğünü ortaya koymuştur (Van den Bosch, 2004; Henderson, 2005). Böylece bir yandan eğitim ve eğlence, diğer yandan da koruma içgüdüsü ve ticari eğilimler zıt kutuplar oluşturmaya başlamıştır. Sonuçta da bu durum, müzelerin turizm sektöründe boy göstermesine ve insanları sıkmadan, eğlendirerek eğitim verme politikasını benimsemelerine neden olmuştur (Henderson, 2005; Can-Seng, 2005). “Artık müzeler, hem kendi aralarında hem de diğer eğlence sektörleriyle yarışmak zorunda kalmaktadırlar.” (Henderson, 2005: 184’ten alıntı: Caves, 2000).

5.3 Singapur’daki Müzelerin Ulusal Kimlik Oluşumuna Katkısı

Bir toplumun kimliği, sözkonusu toplumun sahip olduğu ve onu diğerlerinden ayıran maddi ve manevi tüm varlıkların toplanmasından oluşan bir bütündür. Bu da toplumun belleğidir. Sahip olunan belleğin kaydedilmesi ve toplanması da en iyi müzeler yoluyla olmaktadır. Çünkü, müzeler, tarih boyunca ait olduğu toplumun belleğini en iyi şekilde koruyan kültürel kurumlar olmuşlardır. Sadece bireysel kimliğin değil aynı zamanda ulus kimliğinin yapılanmasında, korunmasında ve geliştirilmesinde önemli birer kurum olarak karşımıza çıkmaktadırlar (Erkün, 1999; Crane, 2000; Chan ve Chuah, 1998). Özellikle de birden fazla etnik kimlikten oluşan toplumlarda müzeler, kültürel kimliklerin biraraya gelmesine yardımcı olurken, birbirlerini tanımalarına ve saygılı olmalarına yardımcı olmaktadır.

Güneydoğu Asya bölgesindeki ülkelerin geneline bakıldığında zaman da müzelerin bölgedeki farklı doğal ve kültürel mirasın korunmasında, yönetilmesinde ve sürekliliğinin sağlanmasında çok

önemli bir rol oynadığı görülmektedir. Ayrıca müzeler, yaptıkları yorumlamalar ve sergilemelerle, çeşitli etnik kimliklere sahip bölge insanlarına, sahip oldukları yerin ve kimliğin önemini anlamaları için bir araçtır (ASEAN Committee on Culture and Information, 1997).

Singapur'a baktığımızda ise ülkedeki çok kimlikli yapıdan dolayı müzelere büyük görevler düşmektedir. Bu ülkenin politik oluşumuyla da ilişkilendirilebilir. Çünkü, ulus-devletler, oluşumları esnasında, kendilerini oluşturan bireyleri bir ulus olarak bir arada tutmak için, ulusal semboller üretmektedirler. Ülke, üretmiş olduğu ulusal marşı, bayrağı, bağımsızlık günü gibi sembolleri çeşitli geleneklerle, ritüellerle ve bayramlarla sağlamlaştırmaya çalışmaktadır. Kullanılan çeşitli kültürel araçlarla hep ulusun tekliği vurgulanmaya çalışılmaktadır. Bu nokta da müzeler ulusa, sahip olduğu eşsiz kültürleri, büyük bir gururla sunmaktadırlar. Türetilen ulusal semboller ve müzelerde gösterilen kültürel miras hep ülkenin tekliğini, birliğini vurgulamak ve bireylerde manevi ulus duygusunu oluşturabilmek içindir. Singapur'da da aynı şekilde bağımsızlık sonrası ülkenin bir ulus olarak yapılanabilmesi için, ülkenin tekliği vurgulanmaya çalışılarak, bireylere her zaman Singapurlu kimliği aşılanmıştır. "Müzeler toplumun kendi kimliğini görebilmesi ve diğerlerini anlayabilmesi için, tarihin, kültürün ve belleğin tekrar yaratılıp yapılanması konusunda merkezde rol almaktadırlar" (Van den Bosch, 2004: 87). Singapur'da da yapılan tam anlamıyla budur denebilir. Çünkü müzelerin –özellikle de ulusal müzelerin- en büyük görevi ülkedeki etnik kimlikler arasındaki dengeyi sağlamak ve birbirlerine karşı anlayış oluşturmaktır (Henderson, 2005: 189'dan alıntı: Brown, 1994).

Günümüzde de ülkedeki müzelerin hedefi, toplumun sahip olduğu farklı kültürel kimliklere ulaşmaktır. Müzeler, toplumdaki her kültürden, ırktan, dinden ve yaştan insanlara ülkenin sahip olduğu kimliği gösterebilmek, tüm bunların üstünde ülkenin belleğini ve kültürel-tarihi mirasını korumaya çalışmaktadırlar. Çünkü hiçbir ulus geçmişi olmadan varolamaz. En önemlisi geleceğe güvenle bakabilmesi ve modern dünya da yerini alabilmesi için geçmişini bilmesi ve koruması şarttır. (Marianne, 1987).

Son zamanlarda küreselleşme ile oluşan kültür yozlaşması, ülkelerdeki yerel kültür korumacılığını artırmaktadır. Bununla birlikte de sadece somut değil aynı zamanda da somut olmayan kültürel mirasların korunmasıyla ve sergilenmesiyle oluşan "geçmişin sergilenmesi" ilgisi giderek artmaktadır. (Boswell ve Evans, 1999). Artan bu eğilimle, artık ülkeler kendi kültürlerinin tekliğini tüm dünyaya göstermeye çalışmaktadır. Bu da berebarinde kültür turizmini

getirmektedir. Bu konuda Singapur için söylenenler dikkat çekicidir. Çünkü ülkede kurulan ulusal müzelerin, ülkeye turist çekmek için meydana getirildiği düşünülmektedir. Özellikle 1990'lı yıllardan sonra kendisi için "Sanat şehri: Singapur" imajını oluşturmaya çalışan ülke, kurduğu müzelerle, "Asya köklerine ve kimliklerine sahip olan eşsiz bir şehir-devlet" olduğunu göstermeye çalışmaktadır. Ada, sahip olduğu etnik Asya kökenleri sayesinde, oryantalleştirilerek Batılı turistler için çekici hale getirilmektedir (Can-Seng, 2005). Aslında ülke bu şekilde sahip olduğu kimliğin değerini daha iyi anlayarak, sıkıca sarılmaktadır.

Özet olarak Singapur'daki müzelerin **ulusal kimlik oluşumuna katkısı** siyasi ve toplumsal veriler ışığında iki ana aks üzerinde ele alınabilir:

Siyasi Yapılanma: Bağımsızlığını kazandığı günden bu yana aynı aile üyelerinin varolduğu bir siyasi parti, dolayısıyla aynı siyasal yaklaşım içinde ele alınan bir kültür politikası Singapur'da süregelmektedir. Bu bağlamda istikrarlı ve sürdürülebilir bütüncül bir kültür politikasının varlığı, tüm kültürel bileşenler gibi müzeleri de doğrudan etkilemektedir. Müzelere ilişkin politik tutum içinde öne çıkan noktalar:

- Topluma hitap eden siyasi söylemler içinde müzelerin ve diğer kültür kurumlarının olumlu etkilerinden sıklıkla bahsedilmesi,
- Kurumsallaşmaya, birleştirici üst kurum yapılarının oluşumuna (Örneğin; Ulusal Kültür Miras Kurulu gibi) önem verilmesi ve devlet tarafından desteklenmesi,
- Ekonomik gelişime odaklı devlet politikalarının, mali istikrar elde edildikten sonra (1990'ların başı), kültürel yapıya yönelmek amacıyla bilinçlenmesi,
- Bölgesel kültür vurgusuyla, yeni bir kaynak olarak turizmin teşviki şeklinde sunulmasıdır.

Toplum Kültürü ve Yapısı: Bütünde ele alınan etnili yapının bir üst kimlik olarak, "Singapurluluk" mantığında birleştirilebilmesi, daha da önemlisi bunun sembolik bir birleşme ötesinde uyumlulaştırılması düşüncesinden hareketle, müzeler yine tanımlı bazı misyonlarla ortaya çıkarlar. Ulusal kimliğin kültürel olarak vurgulanmasında müzelerin –çeşitli araçlarla (koleksiyon, sergi, etkinlik) birlikte- katkısı:

- Ortak sembolleri (bayrak, milli marş, ulusal günler gibi) topluma benimsetmek amaçlı etkinlikler sunmak ve kullanım alanları tanımlamak,
- Etnik sembolleri (dini günler, etnik kültür festivaller, gibi), farklı kültürlerle tanıtmak, öğretmek ve ortak değerler haline getirmek,
- Bilgi ve gösterime dayalı yaygın eğitimle etnik gruplar arasındaki hoşgörü ve karşılıklı saygıyı pekiştirmek,
- Farklı kültürlerin vurgulanması için yaratılan özgürlük ortamının ve uyumlu paylaşımların genel ülke huzurunu sağlamada araç olarak benimsenmesine katkıda bulunmak,
- Alt kimlik (etnik) bilinçlerinin, bir üst kimlik (Singapurluluk) yaratmada araç olarak kullanımı için herkese açık kamusal mekanlar teşkil etmek,
- Uzun sömürge yılları boyunca empoze edilen Batı kültürü etkisini, yükselen Asyalı kültür değerleriyle değiştirmek için, geçmişin yeniden yorumlanması bilincine destek olmak,
- Siyasi ve ekonomik öncelikler ve uzun dönemler geri planda kalan “taşınabilir ve taşınmaz kültür varlıklarının” sistemli olarak incelenmesini, araştırılmasını ve biraraya getirilmesini sağlamaktır.

Müzelerin tüm bu özetlenen katkıları öncelikli olmakla birlikte tekil değildir. Siyasi yapı altbaşlığı içinde belirtilen “kültür politikası” müzeler özelinden daha kapsayıcıdır. Müzeler diğer kültürel kurumlarla da hem bilimsel işbirliği hem de toplumsal etkinlik planlamaları açısından organik olarak çalışırlar.

Singapur müzeleri, bağımsızlık sonrasında, ulusal kimliğin yapılandırılmasıyla ilgili aldığı zorunlu rolü ilk zamanlarda, kolayca yerine getirememiş olsa da günümüzde durum çok farklıdır. 1980’lerden sonra Batı’nın modernizmi ile kendi Asyalı kökleri arasında bir denge kurmayı başaran ülke, bunu en iyi şekilde müzelerine yansıtmaktadır. Asya’nın dört bir yanından gelen kültürel miraslarının üzerine yapılandırdıkları modern Singapurlu kimliği ile her zaman gurur duyan halk 2006 yılında, beraberliklerinin 41. yılını kutlamışlardır. Toplumun sahip olduğu zengin kültürel mirasların, 41 yıldır birbirleriyle etkileşim içerisinde ve uyumla yaşamakta olmasından çıkan en güzel sonuç, ülkenin müzelerinde sergilenmektedir.

6. SONUÇ

İlk kurulduğu yıllarda sadece geçmişin somut kalıtlarını toplayan ve saklayan kurumlar olarak ortaya çıkan müzeler, zamanla toplumda farklı roller alarak dönüşüm geçirmişlerdir. Günümüzde ise, müzeler için, toplumla bütünleşmiş, birer eğitim ve kültür merkezleri denilebilir. Müzelerin toplum içinde edindiği rollerin, her geçen gün farklı boyuta taşınmasını ve hatta zaman zaman belirsizleşmesini, bir noktada, bulunduğu ülkenin politik ve ekonomik istikrarı ile ilişkilendirebiliriz. Çünkü, gerçek şudur ki, müzeler ilk günden bu yana ait oldukları toplumun tarihsel ve politik olayları karşısında, ekonomik ve sosyal ihtiyacına göre şekil değiştirmektedirler. Her ne kadar tarafsız ve etkilerden uzak bir kurum olduğu düşünülse de, ülkede olan her değişim müzelere de yansımaktadır (Schubert, 2000).

Singapur, 1960-65 yılları arasında bağımsızlığını kazanmaya hazırlanırken, ülkedeki kültür kurumları da politik açıdan yeni oluşuma katılmak durumunda kalmıştır. 1965 yılında Malezya Federasyonu'ndan ayrılan ülke, tek başına yoluna devam etme kararı aldığı anda, adada yaşayan herkesin ulus oluşumuna katılmasını istemiştir. Malezya ve Endonezya gibi kalabalık nüfusa sahip iki ülke arasında, küçük bir coğrafyaya sahip adanın, elindeki tek şey, Asya'nın hatta dünyanın çeşitli yerlerinden gelmiş insanlardan oluşan halkı olmuştur. Uzun yıllar koloni yönetimi tarafından idare edilen, daha sonra da İkinci Dünya Savaşı sırasında Japonlar tarafından işgal edilerek kötü bir yönetime maruz kalan ülke, artık kendi insanları tarafından yönetilmek istenmiştir. Bunu başarabilmek için de, önce bir ulus ve ulusa ait kimlik yaratma yoluna gitmiştir. Ancak, ülkenin bu konudaki en önemli sorunu halkın çok etnili bir yapıya sahip olması, dolayısıyla da herkesin dil, din ve kültür açısından farklılık göstermesiydi. Oluşturulacak Singapurlu kimliği için ön şart, her etnik kimliğin, diğerlerini tanımasını gerektiriyordu. Irklar arasında oluşturulacak birlik, beraberlik ve birbirine saygı, ulusun oluşumu için şarttı. Ülkede yaratılmak istenen ulus kimliği için alınan politikalar doğrultusunda da, tüm kamusal alanlar, sosyalleşmeyi "birlikte uyumlu yaşamak" üzerine kurmaya başlamıştır. Ülkedeki halk merkezleri büyük bir değişim geçirerek, 1960 yılında Ulusal Kütüphane olarak isim değiştiren kütüphane ve 1965 yılında Ulusal Müze olarak isim değiştirerek yeni binasına taşınan müze, edindikleri yeni misyonlarla, ulus oluşumundaki yerlerini almışlardır.

Ulusal Müze, kendisine verilen yeni isimden de anlaşıldığı üzere, ülkedeki ulusallığı vurgulaması beklenen bir kuruma dönüştürülmüştür. Bu dönüşüm sırasında da, o güne kadar Güneydoğu Asya

bölgesinin en geniş ve kapsamlı doğa tarihi koleksiyonuna sahip müzenin koleksiyonu, apar topar değiştirilmeye başlanmıştır. Yeni oluşturulacak bir ulus için, ulusal adını taşıyan müzenin doğa tarihinden ziyade, ulusun geçmişinin ifade edildiği bir mekan olması gerektiği düşünülmüştür. Ayrıca ülke, tek başına bir ulus olacaksa, müzesinde kimliğini göstermeliydi. Bu düşünceden hareketle de, ülkedeki tüm kültürlerin somut mirasları toplanmaya başlanmıştır. Toplumu oluşturan her bireyin ülkeye karşı aidiyet duygusunu hissedebilmesi için, her etnik kimliğin kültürü müzede sergilenmiştir. Ülkede henüz ortak bir Singapur kültürünün gelişmemiş olmasından dolayı yaratılacak kültüre temel, ülke insanların öz kültürleri olarak görülmüştür. Müzede, somut olarak hem kendi, hem de diğer etnik kimliklerin kültürlerini görecektir bireyin, bu sayede ulusunu daha iyi tanıması hedeflenmiştir. Burada müze, bireye geçmişini ve geldiği yeri göstermekle kalmayarak, kültürler arası köprü görevi görmekte, arada uyumun ve anlayışın oluşmasını sağlamaktadır.

Önceden de vurgulandığı gibi Singapur, tamamı ile ticarete dayalı bir ekonomiye sahip ülkedir. Malezya Federasyonu'na bağlı kaldığı iki sene boyunca, ticaret konusunda federasyonla anlaşamayan ülke bağımsızlığına kavuştuğu ilk yıllarda, sadece sosyal ve kültürel açıdan değil aynı zamanda da ekonomi konusunda büyük bir kaos içerisindeydi. Bundan dolayı da ülkenin refaha kavuşması için, ekonomi konusunda uygulanacak politikalar fazlasıyla önemsenmiştir. İlk yapılan da ekonomik kaygılarla ülkenin batı sermayesine açılması olmuştur. Ülkedeki refah düzeyi yükselişe geçerken, 1970'lerden sonra başlayan şehir geliştirme projeleri, adada yepyeni bir dönüşümü başlatmıştır. Modernleşmenin getirdiği heyecanla, gelişmiş ülkelerin seviyesine ulaşabilme yarışında, geçmişe verilen önem azalmaya başlamıştır. Adadaki kültür varlıklarının önemsenmemesi, tüm yapıların modern ve tek tipe dönüşmesi buna verilecek örneklerdir. 1980'lere gelindiğinde, küreselleşmenin etkisiyle batı kültürü ile etkileşime giren ülke kültüründe yozlaşmalar görülmeye başlamıştır. Yeni neslin ülke dışında eğitim almayı tercih etmesi, genç yeteneklerin batı ülkelerine doğru kayması, tamamıyla batı kültürünün etkileridir. Bunun yanında "Singapurlu kimliği"ni halka aşılatabilmek için, izlenen politikalar, insanların etnik kimliklerine (Çinli, Malay, Hintli v.b...) olan bağlılığı azaltmaya başlamıştır. Sonuçta, halkın sahip olduğu Asya kültürünü pasifleştirmeye başlamıştır. 1980'lilerde ise, oluşturulan modern Singapurlu kimliğinin, aslında kültürel açıdan zayıf olduğu farkedilmiştir. Uzun yıllar koloni bağımlısı olarak yaşayan ve şimdi de varlık amaçlarını ekonomik faaliyetlere dayandıran ülke, oluşturmaya çalıştığı modern kimlikle, özünü kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. İlk Başbakan

yardımcısı Goh Chok Tong'ın 1988 yılında yaptığı konuşma, bu sorunun o yıllarda dahi önemini koruduğu göstermektedir:

Bizler büyük Asya Medeniyetleri'nin birer parçasıyız ve bununla gurur duymalıyız. Biz kesinlikle Batı tarafından asimile edilmiş ve Batı'nın taklidi olan bir toplum haline gelmemeliyiz. Çokırklı ve Asyalı bir ulus olarak sahip olduğumuz geleneksel kültür ve mirasımıza sahip çıkarak gurur duymalıyız. (Yeoh ve Kong, 1996: 54).

1980'li yılların başında ülkede, sadece üç müze bulunmaktaydı. Bunlardan birisi olan Singapur Bilim Merkezi, ülkedeki teknolojik gelişmelerin ve modernleşmenin sembolü olarak kabul edilebilir. Diğerleri ise, savaş zamanı kullanılan Siloso Kalesi ve Ulusal Müze'dir. Buradan, ada da ilk yirmi sene içerisinde müzecilik konusunda pek fazla gelişme olmamıştır. Bunun nedenleri için şunlar söylenebilir;

- Ülkede oluşan ekonomik gelişmelerin ve modernleşmenin etkisiyle, -zaten çok fazla olamayan- kültürel mirasa yeterince önem verilmemişti.
- Myanmar, Endonezya, Kamboçya gibi ülkeler yerli halka ve dolayısıyla zengin somut kültürel mirasa sahipti. Ancak Singapur'da durum farklıydı. Ülkede çok fazla somut kültürel miras yoktu ve müzelerde sergilenebilecek nesnelerin çoğu folklorik ve etnoğrafikti. Ülkenin erken dönemlere ait ilk buluntusu (10-14. yüzyıldan kalma) taş üzerine yazılmış eski yazının bulunduğu kırık bir parça ve yine 14.yüzyıldan kalma mücevher parçalarıydı. Adadaki tüm somut kültürel miras zaten "Ulusal Müze"de sergilenmekteydi. Buradan da ülkenin müzeleştirmeye geçecek çok fazla somut kalıtı yoktur denilebilir. Günümüzde de, bu nedenle açılan birçok müze için, bağış yoluyla, toplumun özel kültürel miraslarından yararlanılmaktadır.
- Ülkedeki insanların oluşturduğu ulus henüz çok gençti ve ortak belleğin oluşması için zamana ihtiyaç vardı. Toplumun ortak belleğindeki en önemli olay olan İkinci Dünya Savaşı'na ait zaten bir müze açılmıştı. Günümüzde ise adadaki beş müze, sadece İkinci Dünya Savaşı'nı anlatmaktadır. O dönemde ülkede çekilen zorluklar ve sıkıntılar, topluma her zaman ders olmuş, hiçbir zaman unutulmak istenmemiştir. İngilizler'in savaşı kolayca kaybetmesi ve adayı Japonlar'a bırakması, belki de insanların hayatlarında ilk defa gerçek bir halk olarak bütünleşmesine vesile olmuştur. Bu nedenle, gelecek nesillerin birlik ve bütünlüğün önemini kavramaları açısından, açılan müzelerin katkısı büyüktür.
- Adada açılan Ulusal Müze, Bilim Merkezi ve Siloso Kalesi, o dönem için toplumun ihtiyacını karşılayan kurumlar olarak görülüyordu. Yavaş yavaş refaha kavuşan Singapur için, ulusunun

bağımsızlığını sembolize eden “Ulusal Müze”, modernliğini ifade eden “Bilim Merkezi” ve unutmak istemeyerek acılarını anlattıkları “Siloso Kalesi”, 1980’lerdeki Singapur için yeterliydi denilebilir.

- Adada oluşan ekonomik gelişmelerin verdiği heyecan, sanat ve kültürel açıdan zayıf bir gelişime neden olmuştur. Nitekim, özellikle 1990’lı yıllardan itibaren ülke, kendisi için “Singapur: Sanat Şehri” imajı oluşturmaya çalışarak, bu yöndeki eksikliğini kapatmaya çalışmıştır. “Ulusal Müze” ise, 1993 yılından sonra üç farklı müze olarak ayrılmıştır. Bunlardan birisi olan “Singapur Sanat Müzesi” belkide sanatın önemini vurgulamak ve ülkenin bir sanat müzesi olması gerekliliğinden çıkılan düşünceyle oluşturulmuştur.

1980’li yılların ortalarından sonra Singapur, sahip olduğu Asyalı değerlerin önemini farkederek, ülkedeki etnik kimlikleri kendi müzelerini açmaları için desteklemiştir. Bir yandan da ülkenin birliğini ve bütünlüğünü gösteren müzeler açılmaya başlanmıştır. Burada, Singapur’un bir yandan kendi öz kimliklerini kaybetmemek için, etnik kimliklerin müzelerini, bir yandan da oluşturulan ulusal kimliği sağlamlaştırabilmek için, ülkenin birliğine dair açılan müzeleri desteklediğini söyleyebiliriz. Genellikle kendi kimliği ile uğraşan ve bu yönde tüm kültürel araçları kullanan ülke, sanatsal açıdan gelişimin gecikmesine neden olmuştur. Nitekim 1980’lere kadar bölgede, ada için “sanat çölü” denilmekteydi (Kawasaki, 2004). Ayrıca, sadece etnik kimliklerin devamlılığı ve ulusal kimliğin oluşumuna odaklanan müzeler, bölgenin en büyük doğa tarihi koleksiyonunu dahi gözden çıkarmıştır. Sir Raffles Thomas döneminde oluşturulmaya başlanan doğa tarihi koleksiyonunun bir kısmı Singapur Ulusal Üniversitesi’ne bağışlansa da, yine önemli bir bölümü günümüzdeki Malezya müzelerinde sergilenmektedir. Bu bağlamda, oluşturulan müzecilik anlayışının, dünya müzeciliğine göre daha farklı olduğunu söyleyebiliriz. Singapur, Amerika veya Avrupa müzeleri gibi, gelişimini doğal olarak yaşamadığı için, ülkedeki müze oluşumları yapay olarak algılanabilmektedir. 1990’lıların ortalarına kadar ekonomik ve politik olayların gölgesinde kalan müzeler, toplum içindeki gerçek yerlerini daha sonraları zamanla edinmişlerdir.

Bugün ülkedeki müzeler, kendi kimliğini iyi tanıyan ve yansıtan kurumlar olarak hizmet vermektedirler. Bununla birlikte, sadece geçmişle günümüz arasında bağlantı kurmamızı sağlayan kurumlar olmanın ötesinde, toplumun ne düşündüğünü, neye ihtiyacı olduğunu araştıran dinamik mekanlara dönüşmüşlerdir. Ülkenin en önemli kültür merkezleri haline gelen müzeler,

gerek koleksiyonlarıyla gerekse yaptıkları etkinliklerle bunu göstermektedirler. Yaşam boyu eğitim ilkesiyle her yaştan insana kapılarını açan müzeler, eğitimini insanları sıkmadan, hoş vakit geçirterek vermeye çalışmaktadır.

Sahip olduğu kültürlerle ve günümüzde ulaştığı noktayla her zaman gurur duyan Singapur, bunu sadece kendi insanlarıyla değil, ülkesine gelen turistlerle de paylaşmaktadır. Ancak, müzelerin zamanla turizm sektörünün önemli bir parçası haline gelmesi, farklı düşüncelerin oluşmasına sebep olmuştur. Her zaman ülkedeki politik, ekonomik ve sosyal olaylardan etkilenen müzelerin, ülke ekonomisine faydalı bir hale getirilmesine çalışıldığı iddia edilmektedir. Kültür turizmi ile ülkesine turist çekmeye çalışan ve bunu da başaran Singapur, bu sayede ekonomik fayda sağlamaktadır. Güney Asya Bölgesi'ndeki turizm pazarında kendisi için bir yer almaya çalışmakta ve bunun için de sadece müzeleri değil tüm kültürel kurumlarını araç olarak kullanmaktadır. Ama bunun yanında gözden kaçırılmaması gereken esas kazanım şudur; Ülke, günümüzde geldiği noktayı tüm dünyaya göstermektedir. 1965 yılında kazandığı bağımsızlık sonrasında geçirdiği zor yılları, kendisine inanan insanlarıyla aşan Singapur, bunu müzeler yoluyla ifade etmektedir.

Sonuç olarak müzeler, toplumun sahip olduğu kimliğin birer yansımasıdır diyebiliriz. Başka hiçbir kültürel kurum yoktur ki, ait olduğu toplumun tarihini, kültürünü kısacası kimliğini somut olarak bir mekanda gösterebilsin. Bu konuda Singapur'daki müzeler bu görevi sonuna kadar yerine getirmektedir. Ülkedeki kültür mirası merkezleri, toplumun ulusal kimliğine temel olmuş etnik kültürleri anlatırken, tarih müzeleri, geçmişten günümüze yaşananları göstermektedir. Kurulan askeriye, sağlık ve spor müzeleriyle zamanla kemikleşen ulusal kimliğini yansıtan ülke, teknoloji alanında da gelişmişliğini bilim ve icat müzeleriyle göstermektedir. Sanat müzeleri ise ülkenin Asyalı köklerini dengeli bir şekilde Batılı değerlerle harmanlayan Singapur'un sanat anlayışını ortaya koymaktadır. Ülkede kurulan her müze hem birbiriyle bağlantılı hem de birbirini tamamlayıcıdır. Verilmek istenen mesaj farklı yollarla da olsa aynıdır; "Singapur'un başarısı, tekliği ve benzersiz kimliğidir".

Şekil 3.1.1 Ramazan boyunca Arab Caddesi'nde kurulan pazarlardan birisi

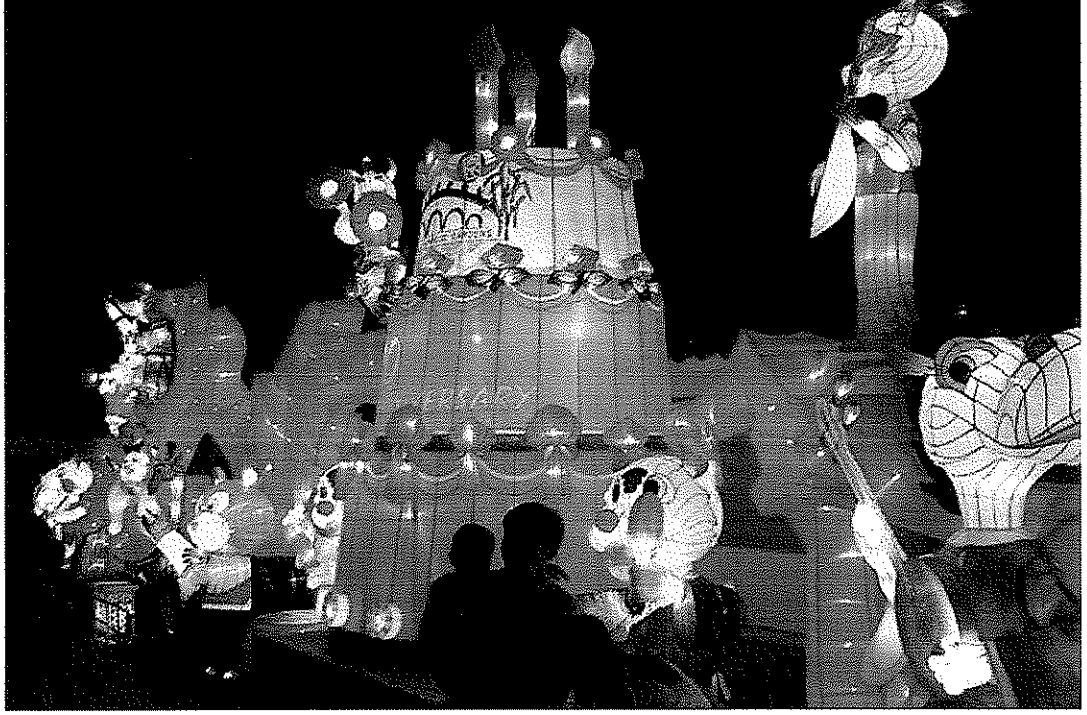
Şekil 3.1.2 Hint Mahallesi, her sene farklı temalarla (festival süresince) süslenmektedir

Şekil 3.1.3 Hint Mahallesi'nde kurulan ve unutulmaya yüz tutmuş eski mesleklerin anlatıldığı bir sergi

Şekil 3.1.4 Mooncake Festivali süresince Çin Mahallesi'nde kurulan pazarlar

Şekil 3.1.5 Mooncake Festivali süresince açılan Çin Bahçesi'ndeki fenerler

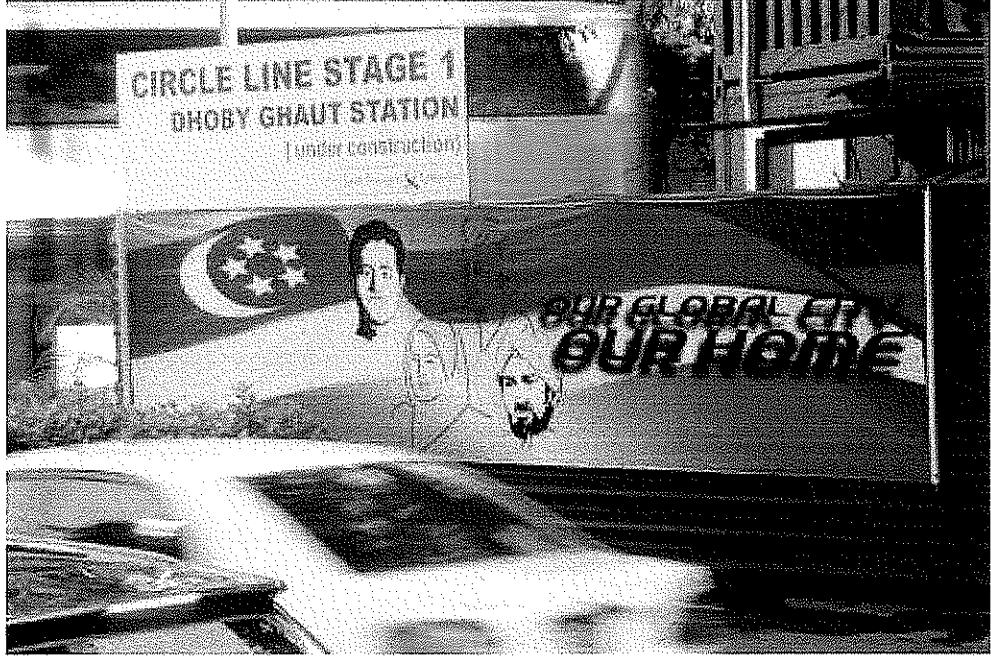
Şekil 3.1.6 Çin Yılbaşı'nda yapılan "Chingay Geçit Töreni"

Şekil 3.1.7 Yılbaşı süresince kurulan sokak sergilerinden birisi

Şekil 3.1.8 Christmas ve Yeni yıl dönemi “Orchard Caddesi”nin süslenmesi

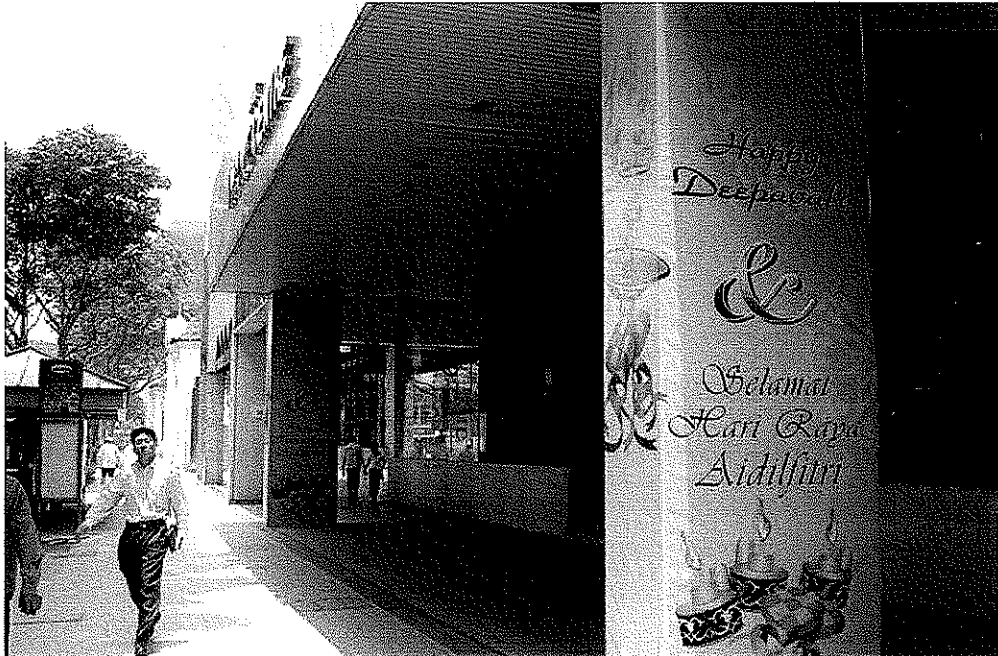
Şekil 3.1.9 Dört ırkı simgeleyen afiş

Şekil 3.1.10 Ulusal Bayram nedeniyle çevreye asılan afişlerden bir örnek

Şekil 3.1.11 Ulusal Bayram nedeniyle bir alışveriş merkezinde açılmış sergi

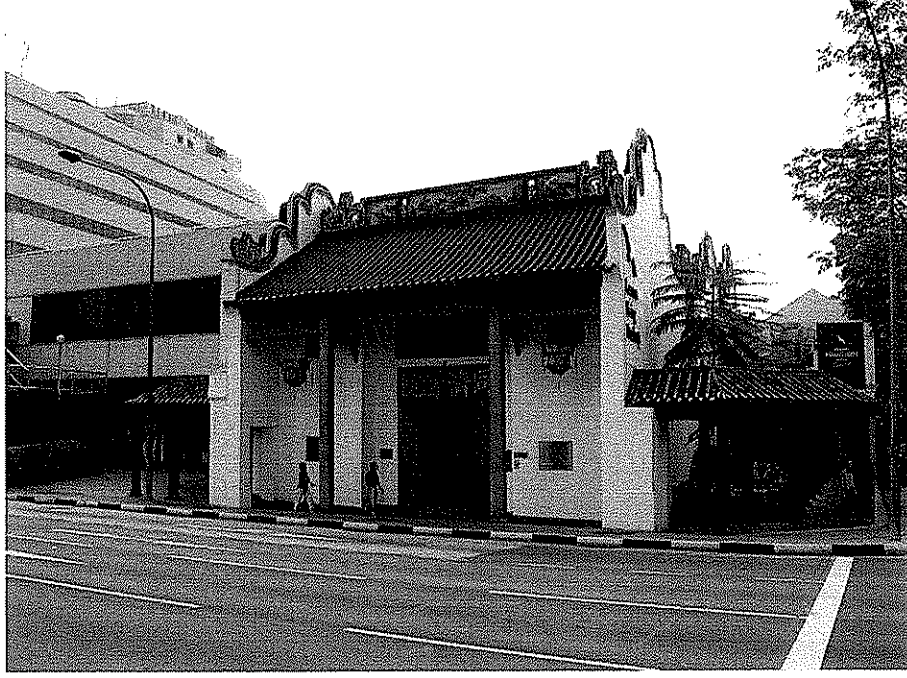
Şekil 3.1.12 2006 yılında Deepavali ve Hari Raya Aidilfitri (Ramazan Bayramı)'nin aynı zamana denk gelmesiyle beraber kutlanması

Şekil 3.1.13 Dans Festivali'nde bir hafta boyunca tanıtılan geleneksel danslardan “Hint Dansı”

Şekil 3.1.14 Singapur Kültür Mirası Festivali süresince bir alışveriş merkezinde düzenlenmiş sergi

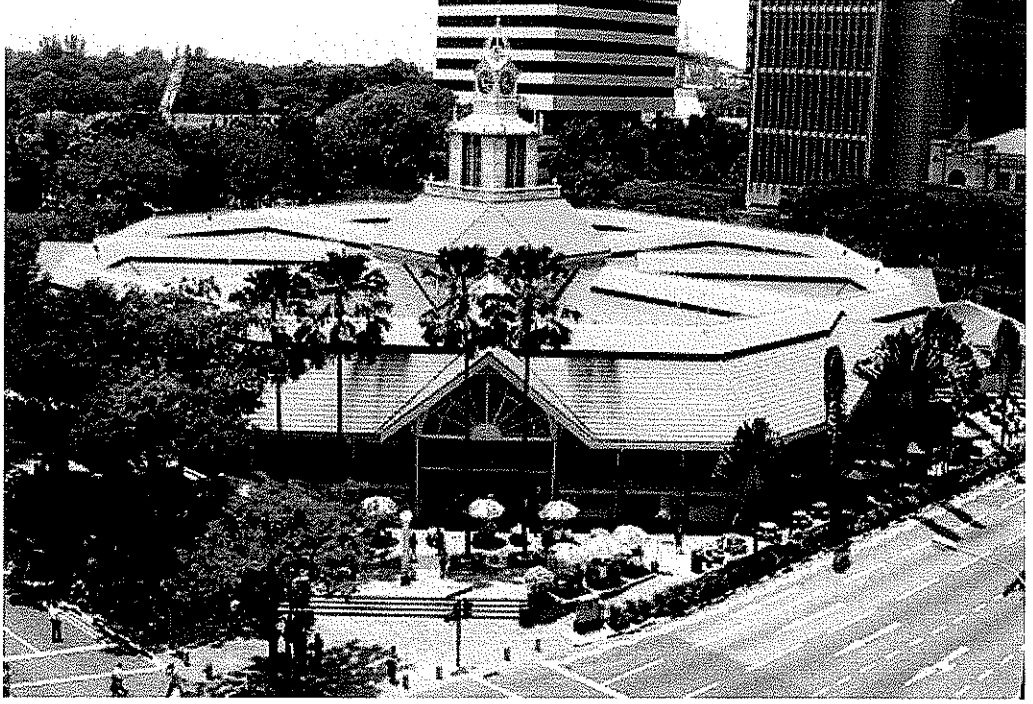

Şekil 3.2.1 Eski Thong Chai Sağlık Enst.¹

Şekil 3.2.2 Aziz Andrew Katedrali

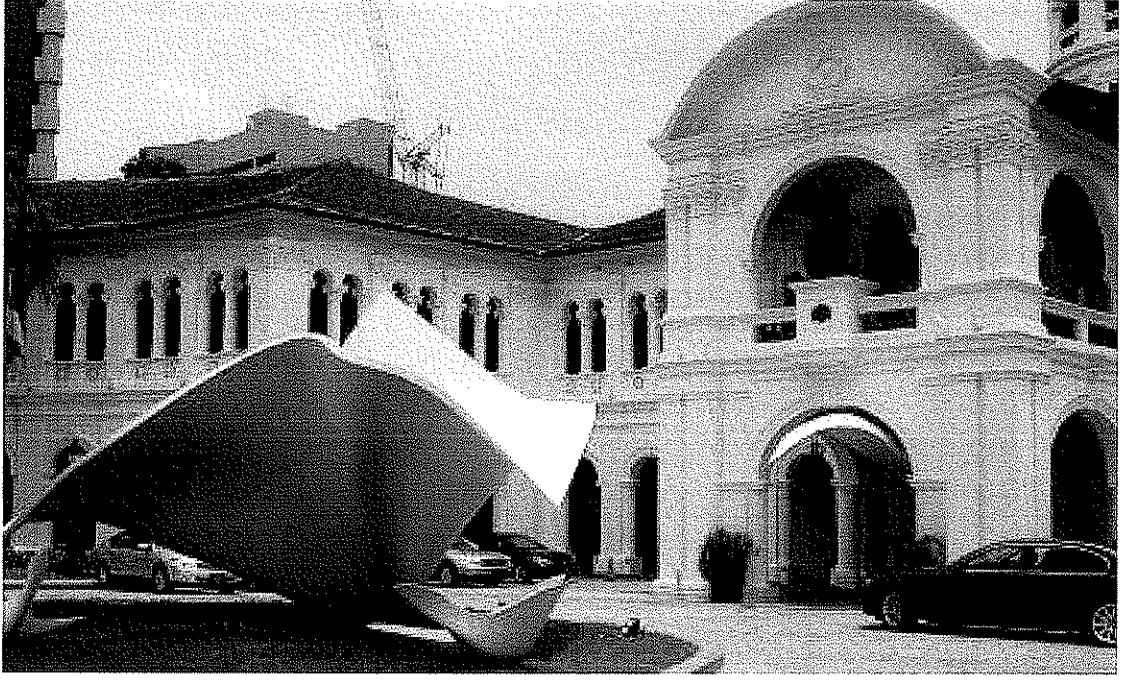
¹http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/6d/Old_Thong_Chai_Medical_Institution%2C_Mar_06.JPG, (02 Kasım 2006).

Şekil 3.2.3 Telok Ayer Pazarı

Şekil 3.2.4 Sri Mariamman Tapınağı

Şekil 3.2.5 Eski Aziz Joseph Enstitüsü

Şekil 3.2.6 Sultan Camii

Şekil 3.2.7 Sivillere Adanmış Savaş Anıtı

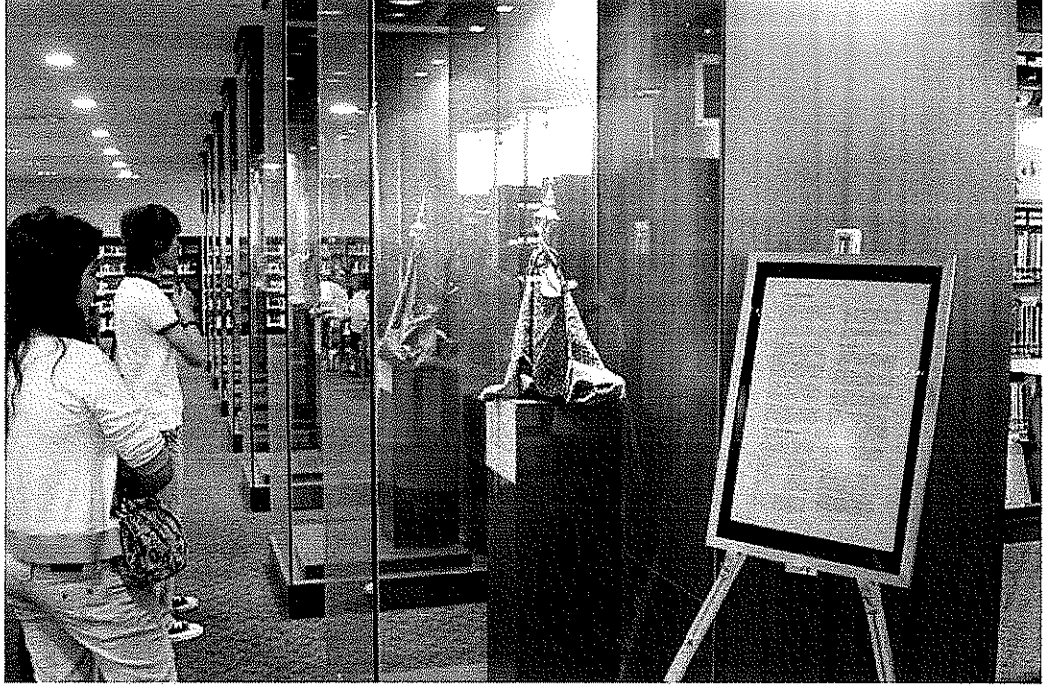
Şekil 3.2.8 Cenotaph

Şekil 3.2.9 Şehrin çeşitli yerlerine konulmuş, Singapur'un eski dönemlerini anlatan bronz heyllerden birisi

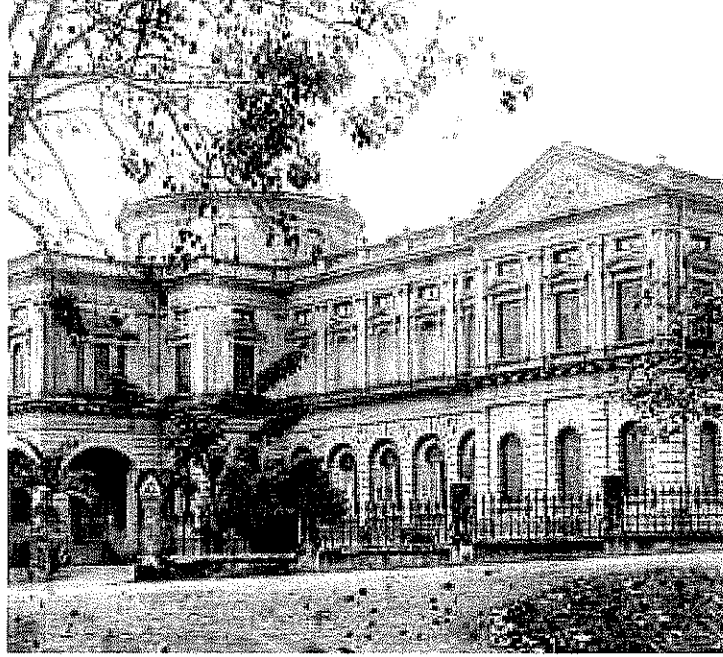
Şekil 3.4.1 Singapur Ulusal Kütüphanesi

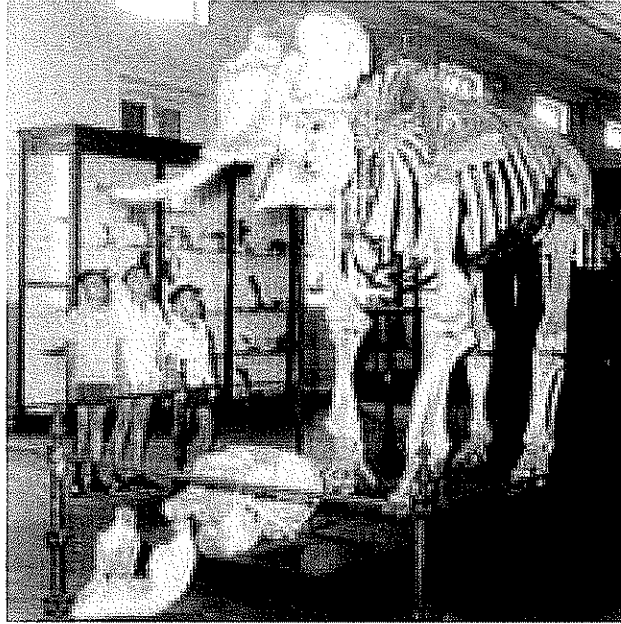
Şekil 3.4.2 “Esplanade Kütüphanesi”nde düzenlenen “Tayland Kültürü” sergisi (Mayıs 2006)

Şekil 3.4.3 “Ulusal Kütüphane”de düzenlenen “Geçmişten Günümüze Hokkien” sergisi (Kasım 2006)

Şekil 4.1.1 1887 yılında açılan Raffles Müzesi (Günümüzde hala aynı bina kullanılmaktadır.)¹

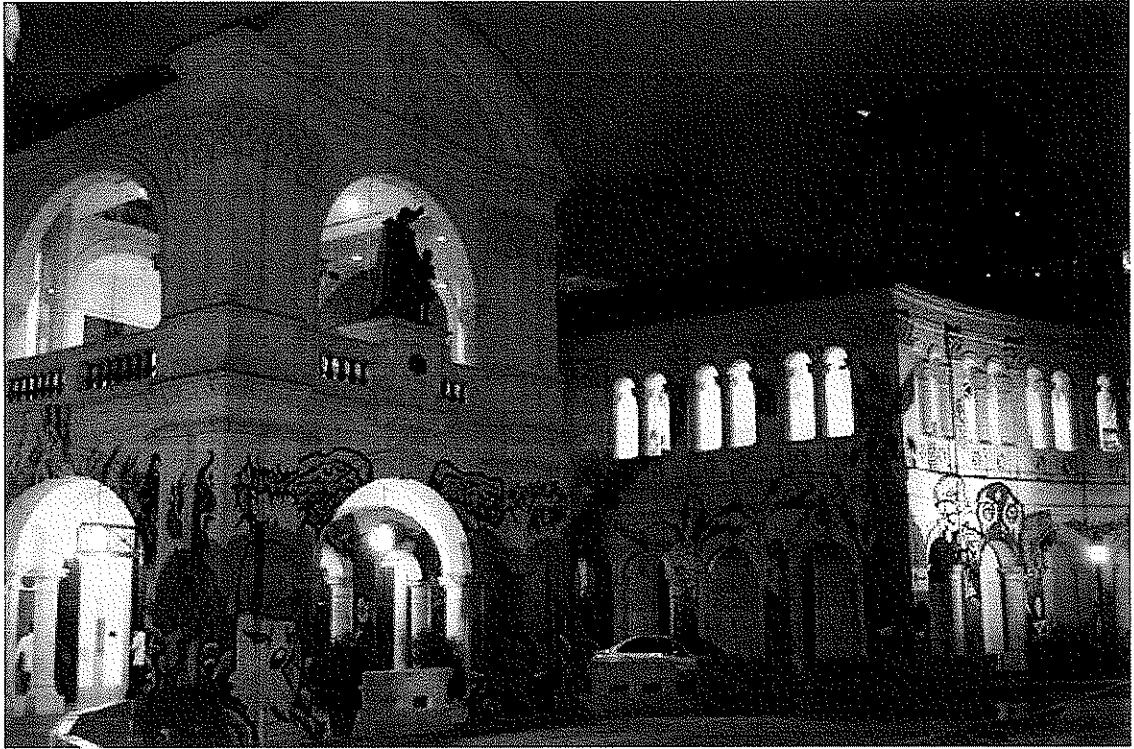
Şekil 4.1.2 Raffles Müzesi'nin sahip olduğu geniş doğa koleksiyonundan bir görüntü²

¹ http://exhibitions.nlb.gov.sg/bookstobytes/_media/zone2_img_ca02.jpg (20 Aralık 2006).

² http://rmbr.nus.edu.sg/history/p-history_9.jpg (20 Aralık 2006).

Şekil 4.3.1.1 Nei Xue Tang- Budist Sanat Müzesi

Şekil 4.3.1.2 Singapur Sanat Müzesi (“Duvarların Üstünde” isimli sergide tüm müzenin dış cephesi de kullanılmıştır)

Şekil 4.3.2.1 Asya Medeniyetleri Müzesi

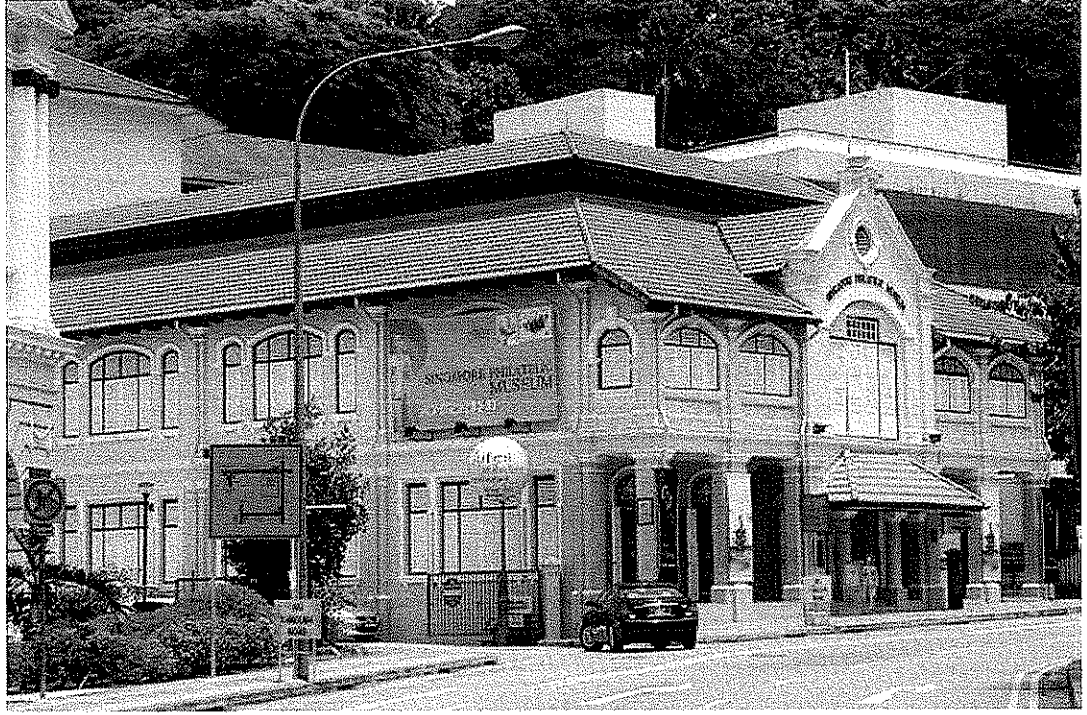
Şekil 4.3.2.2 Malay Kültür Mirası Merkezi (Malay Heritage Centre)

Şekil 4.3.3.1 Sivil Savunma Kültür Mirası Galerisi (Civil Defence Heritage Gallery)

Şekil 4.3.5.1 Singapur Ulusal Müzesi

Şekil 4.3.5.2 Singapur Pul Müzesi (Singapore Philatelic Museum)

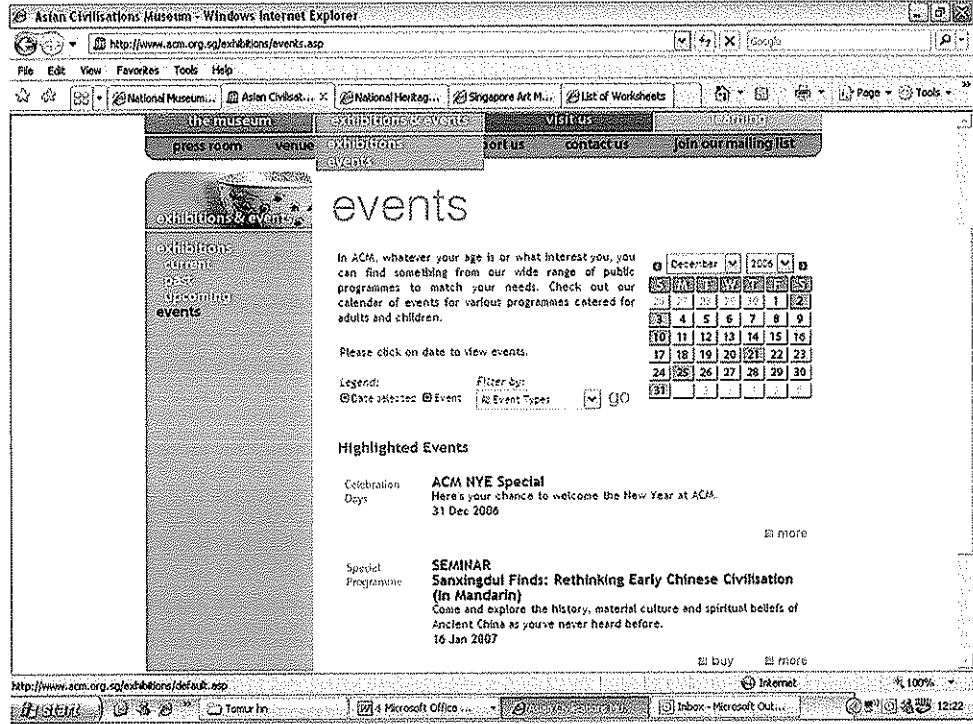
Şekil 5.1.1 Ülkedeki bir otobüs durağında Asya Medeniyetleri Müzesi'nin koleksiyonundan bir parçanın gösterildiği reklam panosu

**Şekil 5.1.2 2006 yılında düzenlenen Singapur Bienali'ne ait duyuru panolarından bir örnek
(Alt tarafta dekorasyon amacıyla kullanılmış yeşillikler ve çiçekler de reklamın bir parçasıdır.)**

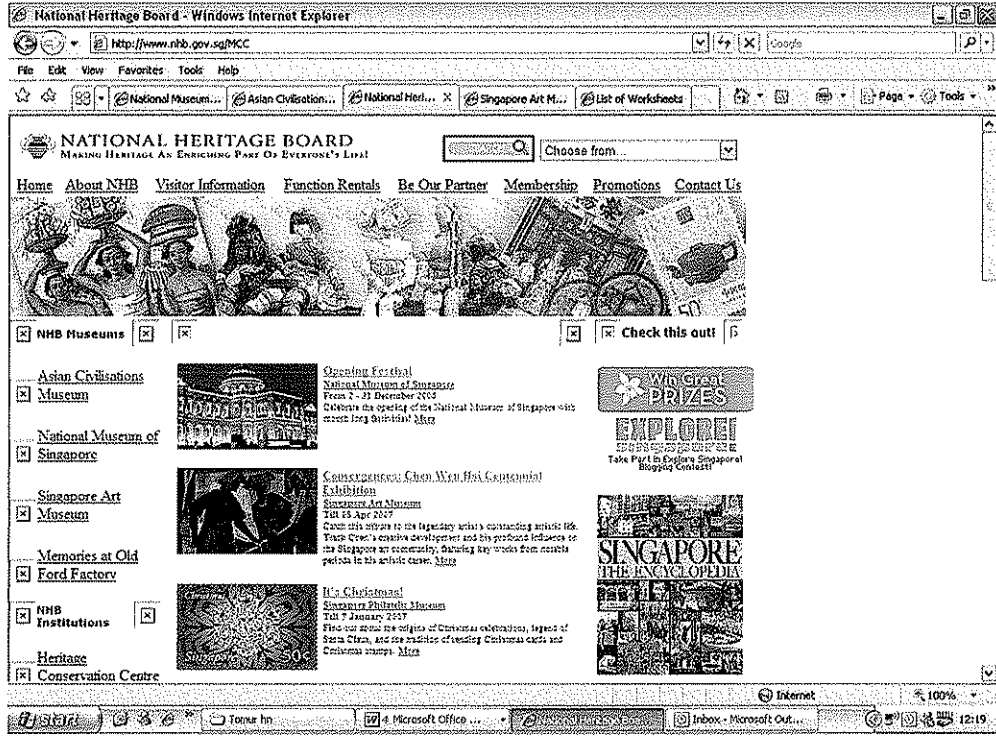
Şekil 5.1.3 Ülkede yapılan festivaller ve sergiler için kullanılan vazgeçilmez reklam panoları

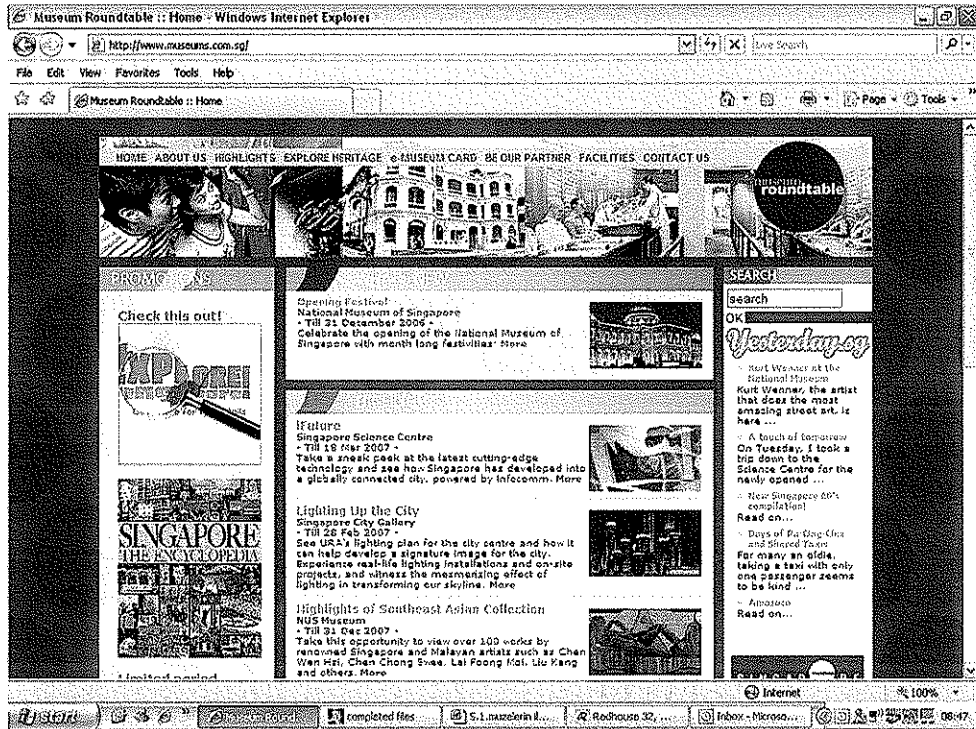
Şekil 5.1.4 Asya Medeniyetleri Müzesi'nin internet sayfası

Şekil 5.1.5 Ulusal Müze'nin internet sayfası

Şekil 5.1.6 Ulusal Kültür Miras Kurulu'nun internet sayfası

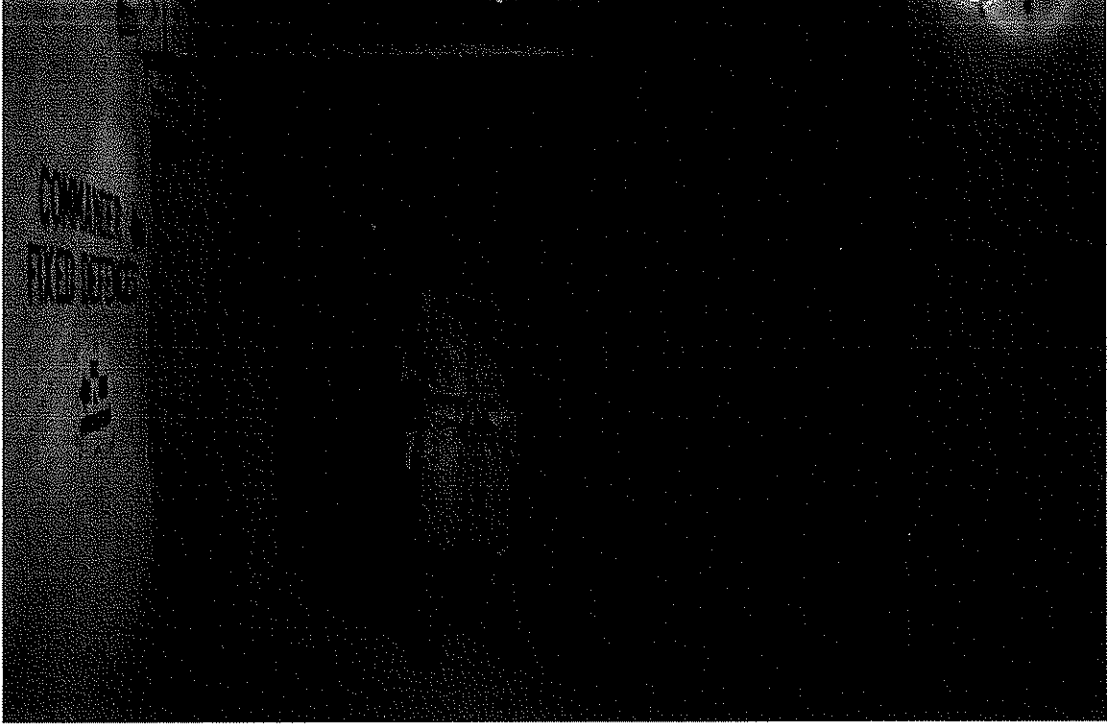
Şekil 5.1.7 Museum Roundtable'in internet sayfası

Şekil 5.1.8 Müzeseverlerin müzeler hakkında yazdığı yazıların bulunduğu ve etkinliklerin duyurulduğu “blog”

Şekil 5.1.1.1.1 Savaş Kutusu’nun sergileme yapılan kısmına giriş

Şekil 5.1.1.1.2 Savaş Kutusu'nun içinde loş ışıktaki karşılaşılacak askerler

Şekil 5.1.1.1.3 Odanın diğer tarafına bakılan dürbünler (holographic display)

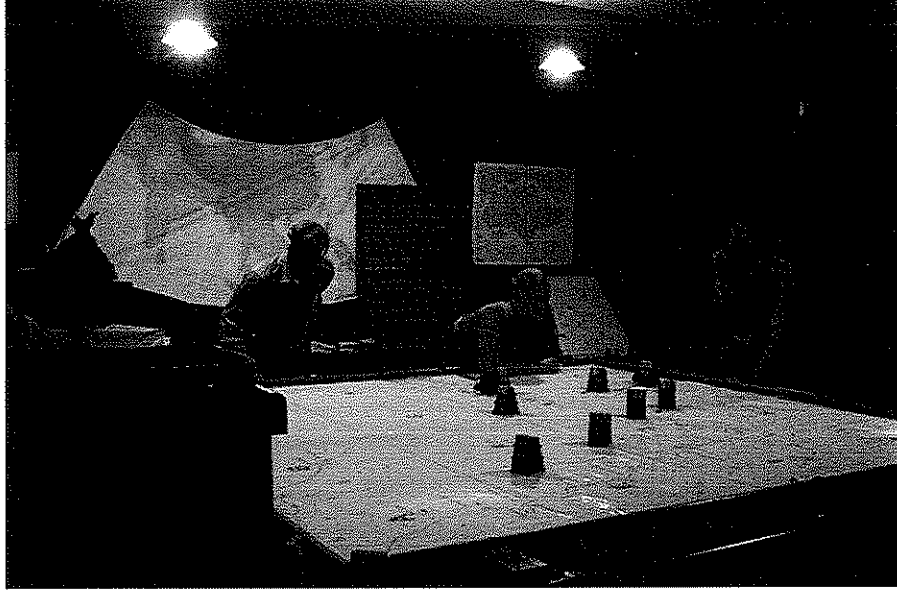

Şekil 5.1.1.1.4 Odada askerlerin çalıştığı masalar

Şekil 5.1.1.1.5 15 Şubat 1942 tarihinde önemli kararların alındığı toplantı³

³ http://yesterday.sg/detail/british_singapores_last_hours/ (16 Aralık 2006).

Şekil 5.1.1.1.6 15 Şubat 1942 tarihinde harita başında alınan kararların canlandırılması

Şekil 5.1.1.1.7 Çin Mahallesi Kültür Merkezi'nin dıştan görünümü⁴

⁴Çin Mahallesi Kültür Merkezi ile ilgili olan tüm resimler (5.1.1.1.7 haricinde), mekan içinde fotoğraf çekiminin yasak olmasından dolayı, merkezin internet sayfasından temin edilmiştir (www.chinatownheritage.com.sg, 17 Aralık 2006).

Şekil 5.1.1.1.8 İnşaat işçisi olarak çalışan bir kadına ait oda

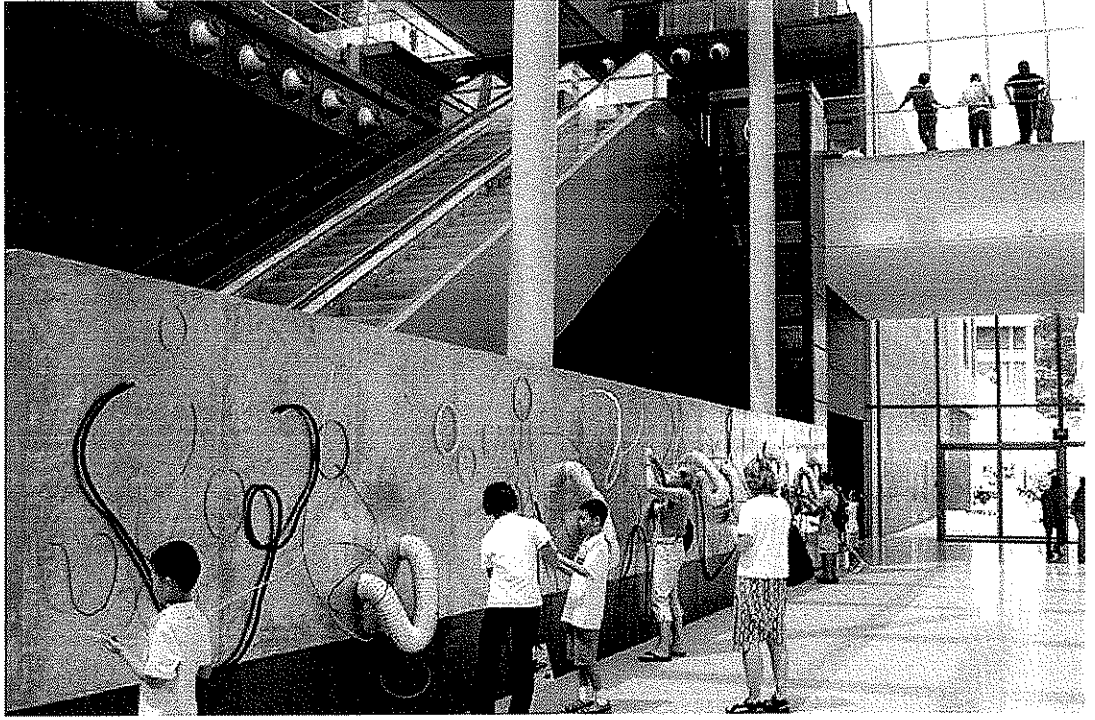
Şekil 5.1.1.1.9 Hayat kadını olarak çalışan bir kadın ait oda

Şekil 5.1.1.1.10 Hem ev hem de atölye olarak kullanılan oda

Şekil 5.1.1.1.11 Sergilemede kullanılan ve o dönemde işçilerin en büyük zaaflarından birisi olan uyuşturucu içen iki adamın görüntülendiği bir fotoğraf

Şekil 5.1.1.1.12 Dış görünümü ile tezat oluşturan müzenin iç cepheden görünümü

Şekil 5.1.1.1.13 Müzenin ilk galerisi

Şekil 5.1.1.1.14 Sergileme vitrinlerinde etiket yerine kullanılan numaralar

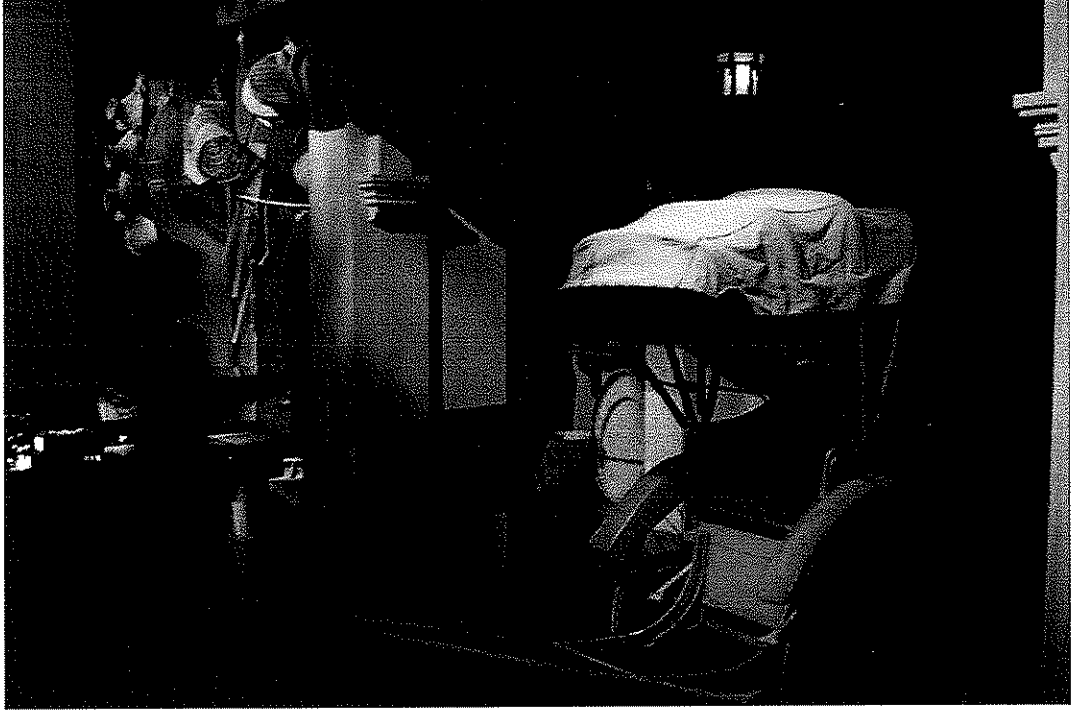
Şekil 5.1.1.1.15 Ülkenin koloni olduğu dönemde, kendi aralarında yaşayan kapalı gruplar halinde yaşayan İngilizler

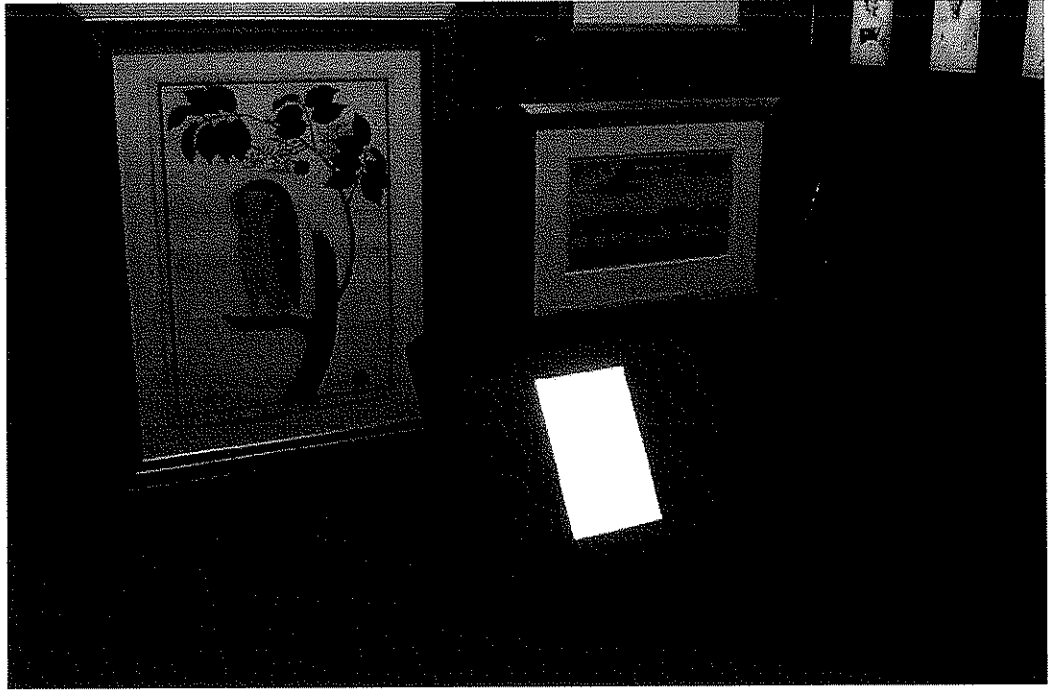
Şekil 5.1.1.1.16 Adadaki ilk yerleşimlerden birisine ait bir fotoğraf

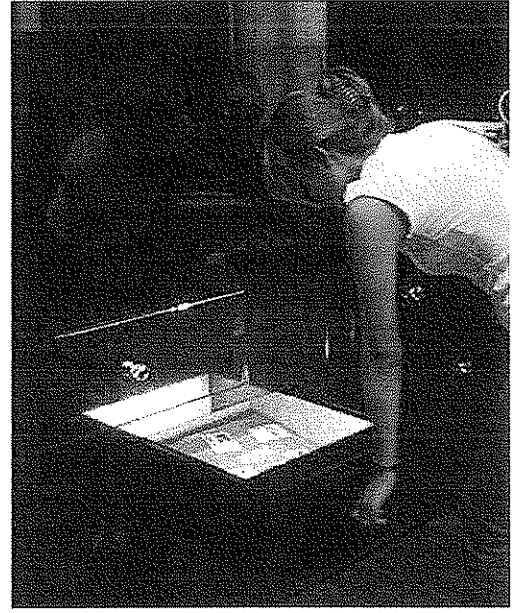
Şekil 5.1.1.1.17 Geleneksel elbisesiyle, Singapur'a gelen ilk Hintli göçmenlerden birisi

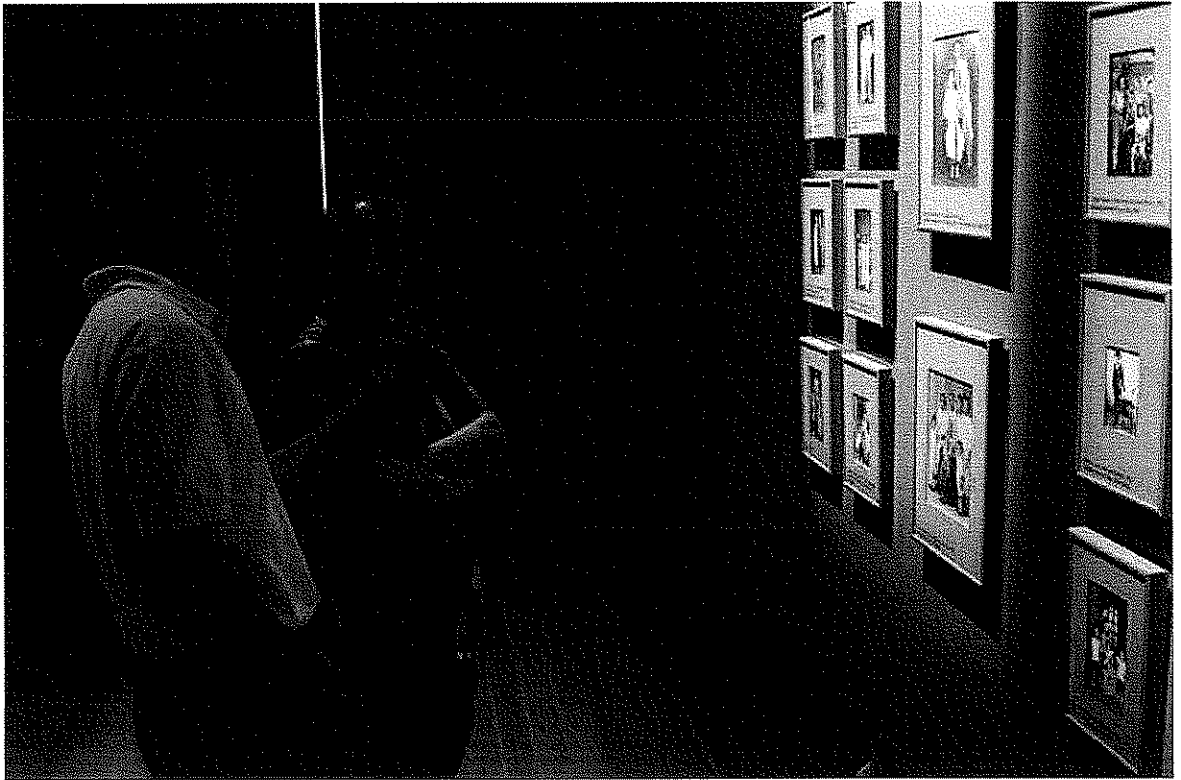
Şekil 5.1.1.1.18 Eski dönemlere ait kullanılan eşyalara örnekler

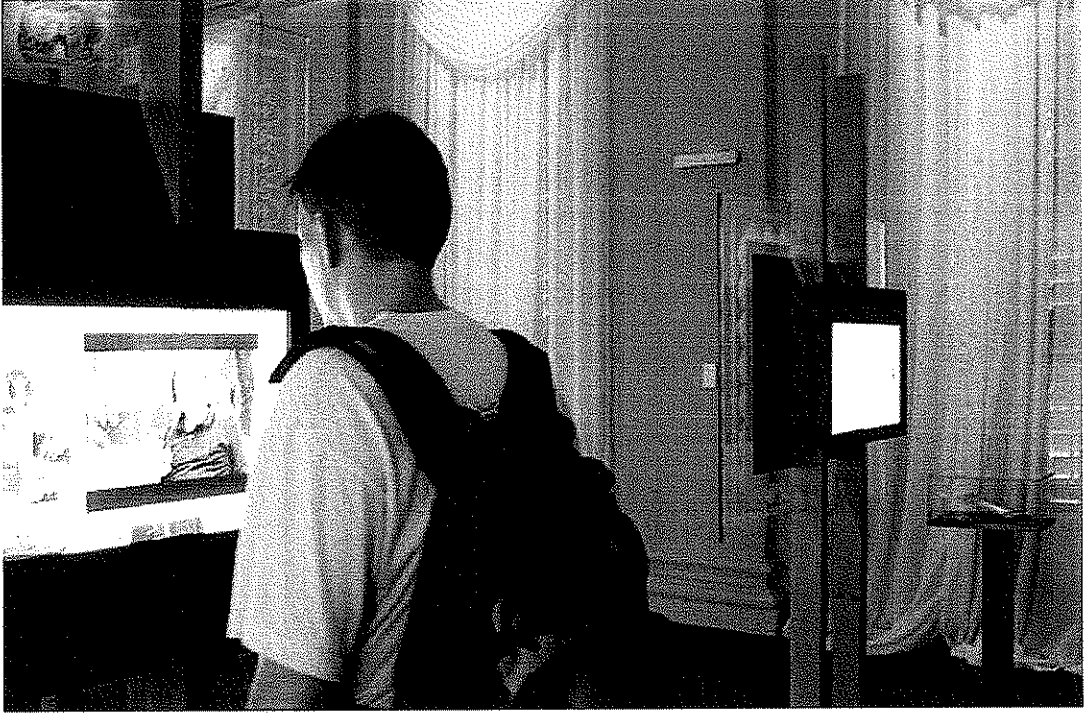
Şekil 5.1.1.1.19 Tavana kadar asılmış pek çok resmin bulunduğu odadaki dokunmatik ekran sayesinde ziyaretçiler resimleri yakından görebilmektedir

Şekil 5.1.1.1.20 ve Şekil 5.1.1.1.21 Yakın geçmişe ait aile albümlerinin ve fotoğrafların sergilendiği galeri

Şekil 5.1.1.1.22 Fotoğraflar hakkında hararetle konuşan iki ziyaretçi

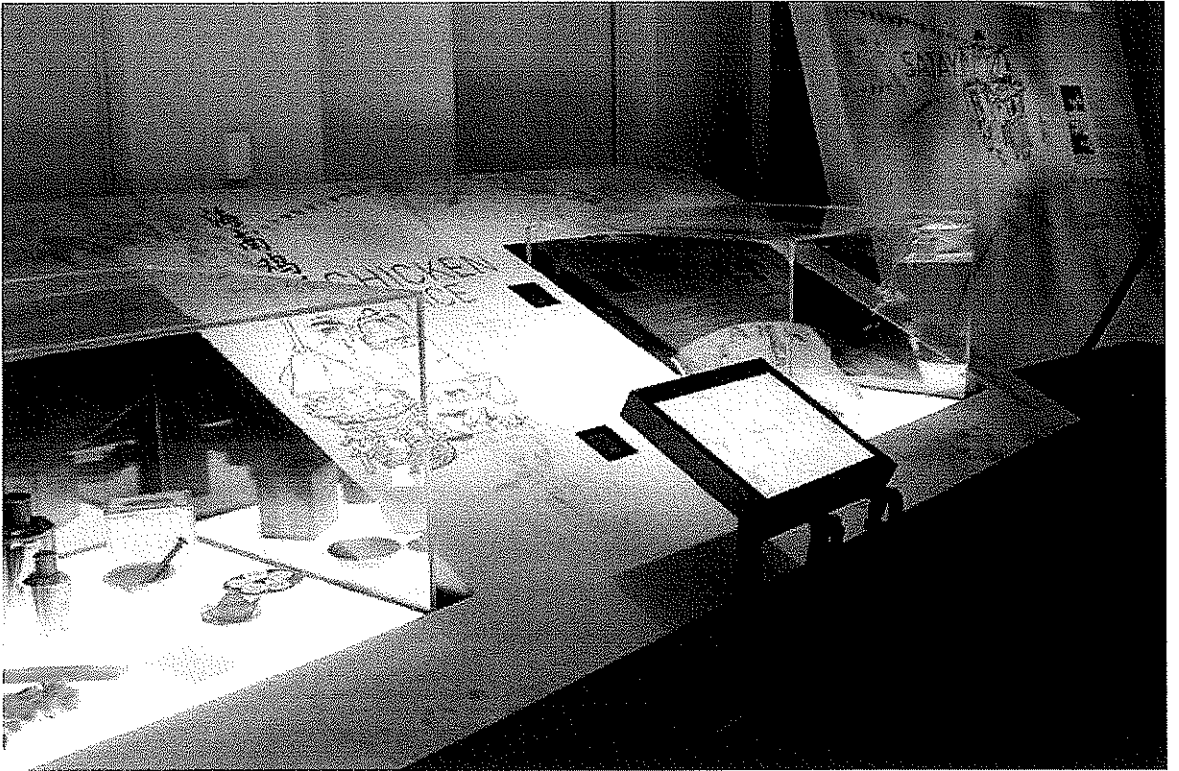
Şekil 5.1.1.1.23 Yapılan röportajların izlendiği dokunmatik ekranlar

Şekil 5.1.1.1.24 Sinema galerisindeki dev film ekranları

Şekil 5.1.1.1.25 Sergilenen elbiseler hakkında bilgi alınması için konulmuş dokunmatik ekranlar

Şekil 5.1.1.1.26 Asya mutfak kültürünün anlatıldığı galeri

Şekil 5.1.1.1.27 Resimde görülen aparatlar sayesinde ziyaretçi kavanoz içindeki baharatı koklayabilmektedir

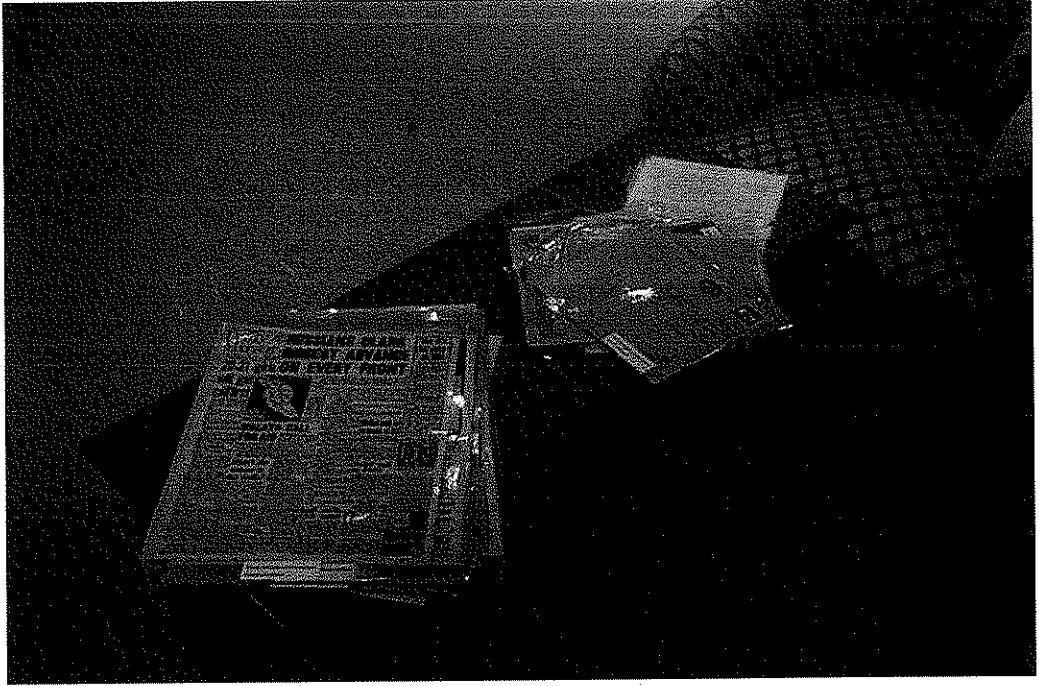
Şekil 5.1.1.2.1 Kültür Mirası sergisi kapsamında sergilenen nesneler

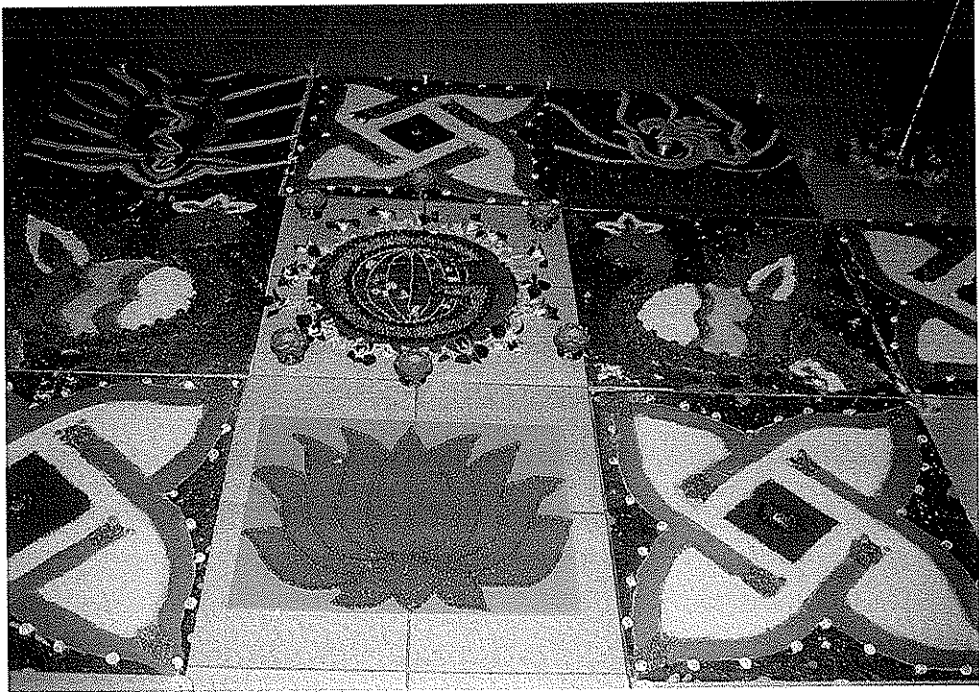
Şekil 5.1.1.2.2 Festivaller ve bayramlar hakkında bilgi verilmek için kurgulanmış dolap

Şekil 5.1.1.2.3 İkinci Dünya Savaşı'nın 60.yıldönümü dolayısıyla düzenlenmiş bir sergi

Şekil 5.1.1.2.4 İkinci Dünya Savaşı'nın 60.yıldönümü dolayısıyla düzenlenmiş bir sergide ziyaretçilerin okuduğu gazete ve mektuplar

Şekil 5.1.2.1.1 Yere yapılmış bir Rangoli sanatı örneği⁵

⁵ <http://www.varnamela.com/html/gallery2.htm> (12Aralık 2006).

KAYNAKÇA

- A Future With a Past: Saving Our Heritage.** (1991). Singapore : Urban Redevelopment Authority.
- Anderson, B. (1995). **Hayali Cemaatler Milliyetçiliğin Kökenleri ve Yayılması.** (Çev. İ. Savaşır). İstanbul: Metis Yayınları. (orjinal baskı tarihi 1983).
- Ah Eng, Lai. (1995). **Meanings of multiethnicity : a case study of ethnicity and ethnic relations in Singapore.** Kuala Lumpur: New York : Oxford University Press.
- Ah Eng, Lai. (der.). (2004). **Beyond Rituals and Riots : Ethnic Pluralism and Social Cohesion in Singapore.** Singapore : Eastern Universities Press.
- Atagök, T. (1999a). Çağdaş Müzeciliğin Anlamı; Müze ve İlişkileri. T. Atagök (der.). **Yeniden Müzeciliği Düşünmek** (ss.131-142). İstanbul: YTU Basım Yayın.
- Atagök, T. (1999b). Müze- Toplum İlişkisinde Müze. T. Atagök (der.). **Yeniden Müzeciliği Düşünmek** (ss.143-146). İstanbul: YTU Basım Yayın.
- Atık, Ş. (1999). Müzelerimizin Yeniden Yapılanması Kapsamında Müze-Toplum İlişkisi, Müze-Toplum İlişkisi Bağlamında Müze Tanıtımı ve İletişim. T. Atagök (der.). **Yeniden Müzeciliği Düşünmek** (ss.155-172). İstanbul: YTU Basım Yayın.
- Atasoy, S. (1999). Müzelerde Sergileme. T. Atagök (der.). **Yeniden Müzeciliği Düşünmek** (ss.175-179). İstanbul: YTU Basım Yayın.
- ASEAN Committee on Culture and Information. (1997). **Comparative museology and museography in ASEAN.** Singapore: ASEAN Committee on Culture and Information.
- Assmann, J. (2001). **Kültürel Bellek, Eski Yüksek Kültürlerde Yazı, Hatırlama ve Politik Kimlik.** (Çev. A. Tekin). İstanbul: Ayrıntı Yayınları. (orjinal baskı tarihi 1997).
- Berger, John. **Görme biçimleri,** İstanbul: Metis Yayınevi, 2002.
- Braga-Blake, M. (der.). (1992). **Singapore Euroasians: Memories and Hopes.** Singapore: Times Editions.
- Boswell, D. ve J. Evans. (der.). (1999). **Representing The Nation : A Reader : Histories, Heritage and Museums.** London and New York : Routledge.
- Bun, Chan Kwok ve T. C. Kiong. (der.). (2003). **Past Times A Social History of Singapore.** Singapore: Times Editions.
- Byrne A. (2004). LIASA Seventh Annual Conference Libraries and Democracy: the vital Link, 27 September - 1 October 2004, Polokwane, Limpopo Province, South Africa ,**Exile and return: libraries and national identity.**

- Curriculum Planning & Development Division, Ministry of Education. (1997). **The Museum Precinct and Its Vicinity : Teacher's Notes**. Singapore : Curriculum Planning & Development Division, Ministry of Education.
- Chua Beng, H. (1995). **Culture, Multiracialism and National Identity in Singapore**. Singapore : Faculty of Arts & Social Sciences, Dept. of Sociology, National University of Singapore.
- Chua Beng, H. ve E. C. Y. Kuo. (der.). (1991). **The making of a new nation : cultural construction and national identity in Singapore**. Singapore : Faculty of Arts & Social Sciences, Dept. of Sociology, National University of Singapore.
- Can-Seng, O. (2005). **Orientalist Imaginations and Touristification of Museums : Experiences from Singapore**. Copenhagen : Copenhagen Business School Press.
- Chelliah, D.D. (1960). **A Short History of Educational Policy of the Straits Settlements 1800 to 1925**. Kuala Lumpur : Reprinted at G.H. Kiat.
- Chan, D. ve M. Chuah. (der.). (1998). **Memory and Identity**. Singapore: Ministry of Education.
- Chew, E. ve E. Lee. (1991). **A History of Singapore**. Singapore: Oxford University Press.
- Chee, C. H. ve H. Dieter Evers. (1972). **National Identity and Nation Building in Southeast Asia**. Singapore : Dept. of Sociology, University of Singapore.
- Chong, T. (2006). The Great Identity Conundrum. **Asia Views**. <http://www.asiaviews.org/?content=25889s1dddt33gf&colcom=2006081000322>. (15 Ağustos 2006).
- Crane, S. A. (2000). **Museums and Memory**. Stanford ve California : Stanford University Press.
- Çoban, S. (2005). **Küreselleşme, Ulus-devlet, Azınlıklar ve Dil**. İstanbul: Su Yayınları.
- Emerson, R. (1960). **From Empire to Nation : The Rise to Self-Assertion of Asian and African Peoples**. Cambridge, Mass. : Harvard University Press.
- Erkün, Z. (1999). Müze Sergilemesinde Dil ve Etkileşim. T. Atagök (der.). **Yeniden Müzeciliği Düşünmek** (ss.181-188). İstanbul: YTU Basım Yayın.
- Fairweather, I. (2004). Anthropology, Postcolonialism and the Museum. **Social Analysis**, 48(1), 1-4.
- From Books to Bytes: The Story of The National Library**. The National Library Board. <http://exhibitions.nlb.gov.sg/bookstobytes/home/index.html> (02 Aralık 2006).
- Gugler, J. (der.). (2004). **World Cities Beyond the West : Globalization, Development, and Inequality**. New York : Cambridge University Press.

- Gungwu, W. (der.). (2005). **Nation-building : Five Southeast Asian Histories**. Singapore : Institute of Southeast Asian Studies.
- Henderson, J. C. (2005). Exhibiting Cultures: Singapore's Asian Civilisations Museum. **International Journal of Heritage Studies**, 11(3), 183-195.
- Hoi, C. (1982). **National Monuments of Singapore**. Singapore: National Museum of Singapore. ICOM International Council of Museums. (2003). Diversity and Cultural Tolerance. Icofom Study Series.
- Infopedia- Singapur Ulusal Kütüphanesi'nin Internet Sayfası.**
<http://infopedia.nlb.gov.sg/index.html> (08 Kasım 2006).
- International Council of Museums (ICOM) Internet Sayfası.** <http://icom.museum> (20 Kasım 2006).
- Jones, R. ve B. J. Shaw. (2006). Palimpsests of Progress: Erasing the Past and Rewriting the Future in Developing Societies—Case Studies of Singapore and Jakarta. **International Journal of Heritage Studies**, 12(2), 122-138.
- Kahn, J. S. (der.). (1998). **Southeast Asian Identities : Culture and the Politics of Representation in Indonesia, Malaysia, Singapore and Thailand**. Singapore : Institute of Southeast Asian Studies.
- Kadir, S. (2005). The Role of Education in Ethnic/Religious Conflict Management: The Singapore Case. **ICIP Journal**, 2, (1), 1-18.
- Kawasaki, K. (2004). Cultural Hegemony of Singapore Among ASEAN Countries: Globalization and Cultural Policy. **International Journal of Japanese Society**, 13, 22-35.
- Kiong, T. C. ve L. K. Fee. (2002). **The Making of Singapore Sociology : Society and State**. Singapore : Brill Academic Publishers ; Times Academic Press.
- Kaplan, F. E. S. (der.). (1994). **Museums and the Making of "Ourselves" : The Role of Objects in National Identity**. New York : Leicester University Press.
- Kelly, K. (2000). **The Extraordinary Museums of Southeast Asia**. Newyork: Harry N. Abrahams.
- Keene, S. (1997). Museums and The Information Society. **Proceedings of the Conference: Building The Global Information Society For the 21st Century**, Brussels, 1-3 October 1997. Erişim: <http://www.suzannekeene.info/articles/infosoc.htm> (9 Kasım 2005).
- Kongar, E. (1997). **Küreselleşme ve Kültürel Farklılıklar Çerçevesinde Ulusal Kültür**. http://www.kongar.org/makaleler/mak_ku.php (01 Eylül 2006).

- Kong, L. ve B. S. A. Yeoh. (2003). **The Politics of Landscapes in Singapore : Constructions of "Nation"**. Syracuse, N.Y. : Syracuse University Press.
- Kong, L. ve B. S. A. Yeoh. (1997). The Construction of National Identity Through The Production of Ritual and Spectacle. **Political Geography**, 16(3), 213-239.
- Kummer, P. (2003). **Singapore Enchantment of the World**. Singapore: Scholastic Inc.
- LePoer, B. L. (2000). **Singapore : A Country Study**. Washington, D.C. : International Business Publications.
- Lee, E. (1982). **Historic Buildings of Singapore**. Singapore: Preservation of Monuments Board.
- Lenzi, I. (2004). **Museum of Southeast Asia**. Singapore: Archipelago Press.
- MacDonald, G.F. ve S. Alsford. (1991). Museums as Information Utility. **Museum Management and Curatorship**, 10, ss.305-311.
- Mace, Y. **Ulus-devlet**. <http://freehost02.websamba.com/bilgiguctur/ulusdevlet.htm> (05 Eylül 2006).
- Madran, B. (1999). Müze Türleri. T. Atagök (der.). **Yeniden Müzeciliği Düşünmek** (ss.3-19). İstanbul: YTU Basım Yayın.
- Mahizhnan, A. (2004). **Heritage and Contemporary Values**. Singapore : Institute of Policy Studies : Eastern Universities Press.
- Maleuvre, D. (1999). **Museum Memories : History, Technology, Art**. Stanford, California : Stanford University Press.
- Marianne, T. M. (1987). **Singapore National Museum : History and Future**. University of London, 1987.
- Mclean, F. (2004). Museums and National Identity. **Museum and Society**, 3(1), 1-4.
- Milliner, K. (1991). **Historical Dictionary of Singapore**. Metuchen, N.J. : Scarecrow Press.
- Müze Yuvarlak Masa (MR)'nın Internet Sayfası**.<http://www.museums.com.sg/aboutus.asp> (04 Aralık 2006)
- Nation's History**. <http://www.sg/explore/history.htm>, (10 Nisan 2006).
- National Archives of Singapore. (1985). **The Japanese Occupation: Singapore 1942-1945**. Singapore: Singapore News and Publications Limited.
- Ooi, G. L. (2005). The Role of the Developmental State and Interethnic Relations in Singapore. **Asian Ethnicity**, 6 (2) , 109-120.

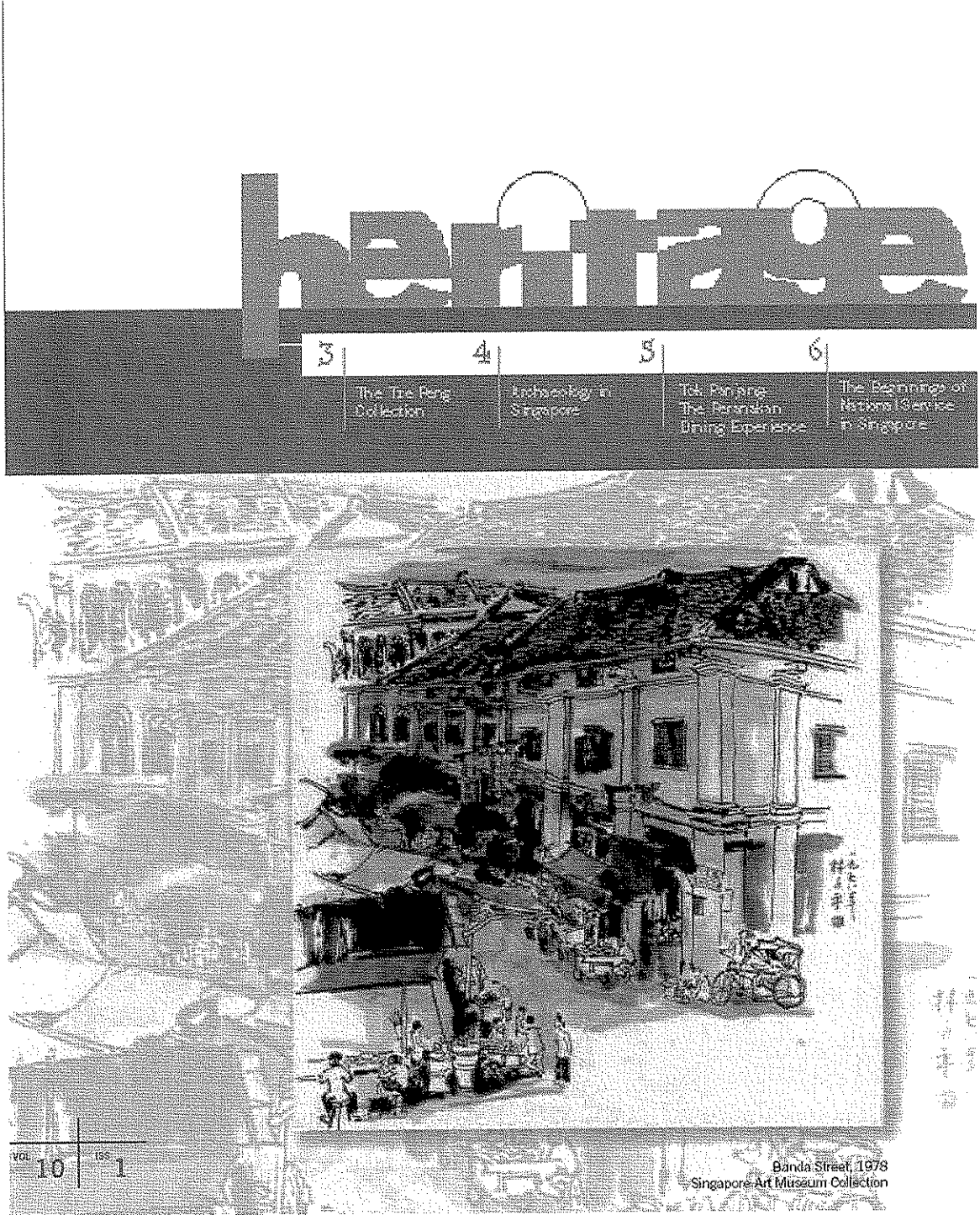
- Quah, Jon S.T. (1990). **In Search of Singapore's National Values**. Singapore : Institute of Policy Studies : Times Academic Press.
- Paykoç, F. ve S. Baykal. (2000). Müze Pedagojisi: Kültür, İletişim ve Aktif Öğrenme Ortamı Olarak Müzelerin Etkinliğine İlişkin Bir Çalışma. Z. A. Kızılyaprak (der.). **Müzecilikte Yeni Yaklaşımlar Küreselleşme ve Yerelleşme** (ss. 102-114). İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı.
- Peers, L. ve A. K. Brown. (2003). **Museums and Source Communities**. New York : Routledge.
- Powell, R. (1994). **Living Legacy : Singapore's Architectural Heritage Renewed**. Singapore : Singapore Heritage Society.
- Purushotam, N. (1995). **Disciplining Differences : "Race in Singapore"**. Singapore : Department of Sociology, National University of Singapore.
- Ramachandran, R. (2003). **Information Resources in Southeast Asia - Access and Availability**. Secretary General Congress of Southeast Asian Librarians.
- Roll of Honour- Overseas. **Lim Bo Seng Memorial, Singapore**. www.roll-of-honour.com/Overseas/limboseng.html, (08. Kasım. 2006).
- Ryan, N. J. (1969). **The Making of Modern Malaysia and Singapore : A History From Earliest Times to 1966**. Kuala Lumpur: Oxford University Press.
- Rukancı, F. ve H. Anameriç. **Bilgi Toplumu ve Toplumun Bilgilenmesinde Kütüphanelerin Rolü**. www.bilgibelge.humanity.ankara.edu.tr/ogrelfiles/ha/blg-topve-tpi-blg.doc (11 Kasım 2006).
- Red Dot Online: Museums. **Red Dot Design Museums**. <http://en.red-dot.org/2031.html> (01 Aralık 2006).
- Sandell, R. (der.). (2002). **Museums, Society, Inequality**. London and NewYork: Taylor & Francis Inc., Routledge.
- Seah, C. M. (1973). **Community Centres in Singapore : Their Political Involvement**. Singapore : Singapore University Press.
- Schubert, K. (2001). **Küratörün Yumurtası**. (Çev. Rana Smith). İstanbul: İstanbul Sanat Müzesi Vakfı.
- Sheppard, B. (2001). "Museums, Libraries, The 21st Century Learner". **The 21st Century Learner:Conference**, Nov 7-9, 2001, Washington.
- Seminar on National Values of Singapore**. (1974). Singapore : Ministry of Education.
- Sheares, C. (1977). **National Museum**. A bi-annual Publication of the National Museum, Republic of Singapore, Heritage. 2, 59-68.

- Singapore 21 Together, We Make the Difference.** (1999). Singapore: Singapore 21 Committee c/o Prime Minister's Office.
- Singapore year book 1976.** (1977). Singapore: Publicity Division, Ministry of Culture.
- Singapore year book 1978.** (1979). Singapore: Publicity Division, Ministry of Culture.
- Singapur Halk Derneği'nin Internet Sayfası.** www.pa.gov.sg (15 Kasım 2006).
- Singapur Ulusal Kütüphanesi'nin Internet Sayfası.** www.nlb.gov.sg (01 Kasım 2006).
- Singapur Ulusal Müzesi'nin Internet Sayfası.** <http://www.nationalmuseum.sg> (02 Aralık 2006).
- Singapur Ulusal Kültür Mirası Kurulu'nun Internet Sayfası.** www.nhb.gov.sg (08 Kasım 2006).
- Singapore Art Gallery Guide.** http://www.sagg.com.sg/scripte/past_junjul06.html (04 Aralık 2006).
- Singapore Status Online. National Heritage Board Act.** <http://agcvldb4.agc.gov.sg/> (04 Aralık 2006).
- Smith, A. D. (1991). **National Identity.** Harmondsworth, Middlesex : Penguin Books.
- Singh, D. ve V.T. Arasu. (1984). **Singapore: An Illustrated History, 1941-1984.** Singapore : Information Division, Ministry of Culture.
- Suryadinata, L. (2000). **Nationalism and Globalization : East and West.** Singapore : Institute of Southeast Asian Studies.
- Straits times newspaper** (23 Mayıs 1985), s.7-13.
- Şen, Y. F. (2004). **Globalleşme Sürecinde Milliyetçilik Trendleri ve Ulus-devlet.** İstanbul: Yargı Yayınevi.
- Thanh, P. D. (2003). **Traditional Festivals of ASEAN.** Hanoi: ASEAN Committee on Culture and Information.
- Turnbull, C. M. (1989). **A History of Singapore 1819-1988.** Singapore: Oxford University Press, 1989.
- The Role of Community Centres in The 1980s / Third Conference of Community Centre Management Committees.** (1979). Singapore : People's Association.
- The People's Association 1960-1990 : 30 years with the people.** (1990). Singapore : The Association.

- Thong, J. Y. (1973). **Ulusal Müze'deki "Genç Halkın Galerisi"ni açış konuşması**. Singapur: 27 Nisan 1973.
- Wilson, D. **East Meets West: Singapore**. Singapore: Times Printers. 1975.
- Vatandaş, C. (2002). **Çok kültürlülük**. İstanbul: Değişim Yayınları.
- Van den Bosch, A. (2005). Museums Constructing a Public Culture in the Global Age. **Routledge Taylor & Francis Group**, 19(1), 81-89.
- Yang, L. B. (2005). **Sanat Sığınağı Müzesi'ndeki "Lee Man Fong Sergisi" ni açış konuşması**. Singapur: 09 Nisan 2005.
- Yeoh, B. S. A. ve L. Kong. (1995). **Portraits of Places : History, Community and Identity in Singapore**. Singapore : Times Editions.
- Yeoh, B. S. A. ve L. Kong. (1996). The Notion of Place in the Construction of History, Nostalgia and Heritage in Singapore. **Singapore Journal of Tropical Geography**, 17 (1), 52-65.
- Yeoh, B. S. A. ve L. Y. Ho. (1997). Popular Cognition of National Monuments in Singapore. **Environmental Monitoring and Assessment** , 44, 21-31.
- 25 years with the people 1960-1985 : People's Association 25th anniversary publication**. (1985). Singapore : The Association.

EKLER

a quarterly Newsletter of National Heritage Board January - March 2004

Ek 1 Ulusal Kültür Miras Kurulu'nun düzenli olarak yayınladığı bülten

From the Editor's Desk

185 years ago on 28th January 1819, a young Englishman by the name of Stamford Raffles landed on an island called Singapore. He was on a mission to establish a trading post for the British East India Company (EIC). On 6th February 1819, the island became a trading post of the EIC through a treaty signed between the Temenggong, the Sultan and the British. The rest, as they say is history.

On 21st July 1964, 40 years ago, a series of racial riots rocked the stability of Singapore. To remind Singaporeans to be vigilant against other such incidents and to stress the importance of racial harmony, we now commemorate 21st July as Racial Harmony Day. And this year, Total Defence will celebrate its 20th anniversary.

The importance of marking such events and dates is to remind us of past incidents that we have learnt from and to reduce the chances, if not avoid such events from happening again. These are also times when we take stock of the good memories and learn from the bad experiences. It is only then that we can grow as a community, progress as a nation and leap forward to reach new heights.

As it is the beginning of a New Year, why not make two resolutions this year? Firstly, find out more about other significant events in Singapore's history that helped shape her destiny. And whilst you are busy with this, take the opportunity to also learn more about the lesser-known festivals of Singapore. This quarter alone, the Hindus will be celebrating their Harvest Festival, the Chinese, the Lunar New Year and the Muslims, Hari Raya Haji. And finally, take the challenge to become a local tourist and visit cultural places and participate in cultural and artistic activities.

Your first stop should be to our museums and institutions to learn more about what makes us uniquely Singaporean and why Singapore is a great place to live, work and play! :)

Calendar of Events (Jan - Mar 2004)

SHM

Singapore History Museum
RiverSide Point
50 Merbau Road
#05-00/17
(S) 058242
T 6332 3662

PERMANENT EXHIBITIONS

- RiverSide Exhibition
- Children's Discovery Gallery
- SCREENINGS
- The Old Man & The River, directed by Royson Tan (New 12-minutes short film)
- The Singapore Story: Overcoming the Odds (3D Show)
- MediaCorp News Heritage Documentaries

TEMPORARY EXHIBITIONS

- From 19 Jan 2004 - 11 April 2004
- Made in Heaven: An Exhibition on Costumes in Chinese Opera Love Stories

SAM

Singapore Art Museum
71 Bras Basah Road
(S) 488555
T 6332 3222

TEMPORARY EXHIBITIONS

- Till 22 Feb 2004
- Tze Ping (Zi Ping)
- Till 29 Feb 2004
- Highlights from the Singapore Art Museum Permanent Collection
- Till 29 Feb 2004
- swedemade design Astories
- Till 25 April 2004
- Interrupt
- Till Sept 2004
- Convergences of Science, Art and Technology (C.A.S.T.)
- From Jan - May 2004
- Inspired by Nature by SAM
- Second exhibition in a series of Museum@Woodlands exhibitions
- Woodlands Regional Library
- From 18 March 2004 - 6 June 2004
- Encounters with Modernism, Highlights from the Stedelijk Museum, Amsterdam

ACM

Asian Civilisations Museum
Empress Place
1 Empress Place
(S) 179555
T 6332 7788

PERMANENT EXHIBITIONS

- Singapore River Interpretive Gallery
- Southeast Asia Galleries
- Kwek Hong Fing China Gallery
- West Asia/Islamic Galleries
- South Asia Galleries

PERMANENT EXHIBITION

- The Peranakan Legacy

TEMPORARY EXHIBITIONS

- From 16 Jan - 31 Dec 2004
- The Gilded Age
- Photos of Peranakans from the early 20th Century
- Till 31 Dec 2004
- Tok Panjang - The Peranakan Dining Experience
- Till Jun 2004
- Craving for Carvings: Rhinoceros Horns from the Chow Collection
- Till April 2004
- Masterworks from the Fragrant Snow Villa - Chinese Paintings, Calligraphy and Ceramics from the Tan Tze Chor Family Donation

NAS

National Archives of Singapore
1 Cannon Road
(S) 174888
T 6332 7811

FOYER EXHIBITION

- Till 30 Sept 2004
- Orchardscape: From Spice Gardens to Shoppers' Paradise

TRAVELLING EXHIBITIONS

- Family • Five Footway Traders • From Cradle to Grave: Indian Rites and Rituals • From The Picture Press: The SPH Collection 1950-1955 • Guardians of Heritage • Heritage in Photos 1950s-2000 • Helping Hands: Singapore's Social Service Past, Present, Future • Kampung Days • Living History: Tracing Our Customs and Traditions • Pictorial History of Nee Soon • Singapore National Monuments: Religious Buildings • Singapore National Monuments: Civic and Commercial Buildings • World War 2 • Singapore River • Youth of Yesteryears

Oral History School Seminar 2004

Learning By Doing - Oral History in the Classroom

Learn how to incorporate the technique of Oral History Methodology in your school and project work.

- Dates: 12 Mar 2004 (for primary school teachers)
- 26 Mar 2004 (for secondary school, JC and CI teachers)
- Venue: Singapore Art Museum
- Contact: Patricia Yu Tai: 6332 3236, Email: Pat_Yu@nhb.gov.sg
- Kelvin Kwak Tel: 6332 7923 Email: kelvin_kwak@nhb.gov.sg

MAKING HERITAGE AN ENCHANTING PART OF EVERYONE'S LIFE
140 Hill Street #03-02 MTA Building Singapore 179369
Website: www.nhb.gov.sg

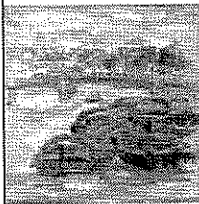
Free Admission to Singapore History Museum, Singapore Art Museum and Asian Civilisations Museum on Open House Days.
All information is correct at the time of printing. The National Heritage Board reserves the right to make changes without prior notice.

Editorial Committee: EDITOR Thangamma Karthigean - MEMBERS Jean Wee, Soo Hui Wah, Stephanie Ho, Tan Huiem, Cheryl Seah, Wendy Chan, Tan Shin Min - DESIGNER Matchbox Design Pte Ltd

The Tze Peng Collection

Bridge/ Tracy Tan, Curator/ Singapore Art Museum

"It is vital for us to integrate our cultural heritage with the popular culture." - Lim Tze Peng, Singaporean artist.¹

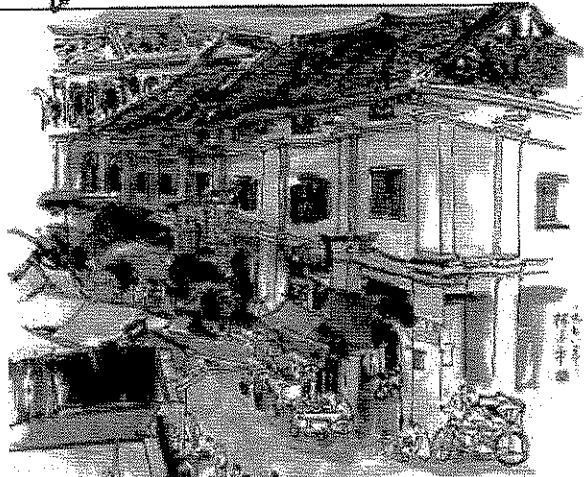

Singapore River 1983
Singapore Art Museum
Collection

In September 2003, Lim Tze Peng was awarded the Cultural Medallion for his contributions to the arts and culture of Singapore. His career as a painter has documented Singapore's heritage and cultural landscape, as well as provided insights into foreign places during his sojourns abroad in search of inspiration.

The Singapore Art Museum's Permanent Collection will soon be enriched by the donation of 231 works by the artist and his patron. They not only chart the artist's career, but create some context within which the artist has grown up, developed, been inspired and evolved.

Lim Tze Peng is a Singapore-born artist of the first generation. He retired early from an illustrious teaching and leading career to concentrate on painting. As a painter, he had taken up the brush in the 1950s, but only returned to it with much vigour in the 1970s. Lim practised with other key figures such as Cheong Soo Pieng, Yeh Chi Wei and Chen Chong Swee. Although a prolific artist who practised and excelled in different genres, Lim is best known for his scenes of old Singapore. The ubiquitous street or river scene has become synonymous with the art of Lim Tze Peng. Characterised by avid brushstrokes and elementary compositions, Lim Tze Peng's paintings often appeal with familiarity.

Brands Street, 1978
Singapore Art Museum Collection

At work in Chinatown, 1983

In the 1980s, Lim Tze Peng spent a great deal of time documenting old Singapore, following the rolling out of the URA's Redevelopment plans, particularly Chinatown and the surrounding areas. Two plans came to mind, that for the historic districts of Chinatown and Telok Ayer, and the Singapore River.² These were places where Lim had spent many moments, sharing conversations with friends and family. The thought that redevelopment would transform the physical landscape, the character and the nostalgia of these places, was enough to inspire over 400 paintings.

Not surprisingly, many of Lim Tze Peng's mid-career work correspond to this development. Beyond painting as a form of record, Lim's pursuit of preserving heritage and ambience in his work has compelled him to continue documenting places outside of these areas, into the heartlands as well as abroad.

The exhibition assembles a selection of 65 important works in Lim Tze Peng's career. Tze Peng: An Exhibition will be on at Singapore Art Museum till 22 February 2004.

Lim Tze Peng @ your School!

Nothing can compare with the actual experience of viewing Lim Tze Peng's lifeworks at the Singapore Art Museum. There will be a travelling programme which will enable schools to enjoy Lim Tze Peng's works within their own school compound. This school assembly talk will feature this outstanding local pioneer, where students can get to know more about the artist, his life and his works in a truly educational experience. Other pioneers to look forward to in this series will include Lui Kang and Georgetta Chan. ¹

Chinatown, c. 1950s. Photo taken by Lim Tze Peng

Brands Street, Chinatown, c. 1980s. Photo taken by Lim Tze Peng

Artist's statement in *Southeast Asian Art: A New Spirit* - editor: Koh Buck Sang, Art and Artist Speak, 1997.

Three Urban Redevelopment Authority publications, *Conserving Our Remarkable Past: Our Heritage is in Our Hands*, *A Future with a Past*, outline the plans for conservation and restoration. They define 6 main areas of development: Chinatown, Kampong Glam, Unique Street Blocks, Singapore River, Heritage Link and Little India. It might be considered to point out that where the Singapore Art Museum stands today is the area earmarked as Heritage Link.

e-MuseumNEWS

Brought to you by the National Heritage Board

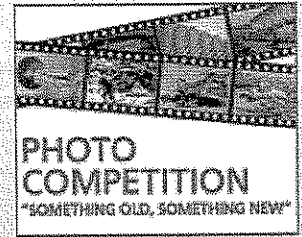
Issue 36

Dear Readers,

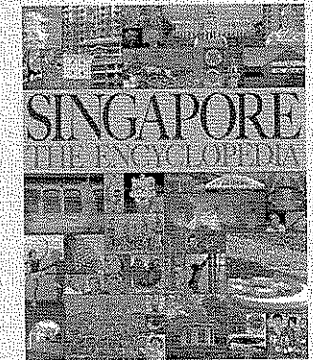
Be enthralled by the exquisite art of Cartier for a limited time only at the National Museum of Singapore, take part in an exciting photo competition by the Museum Shop, pick up the finer points of photography at Singapore Art Museum and experience Japanese culture at the Asian Civilisations Museum.

Editor, e-Museum News

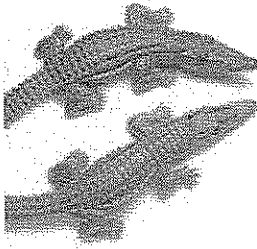
Check this out!

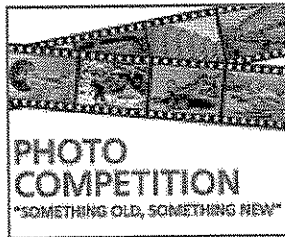
Enjoy 10% discount storewide when you shop at any Museum Shop outlet, and receive a complimentary gift with a nett purchase of \$20 and above.

HIGHLIGHTS

The Art of Cartier
National Museum of Singapore
Till 17 October 2006
Marvel at this prestigious exhibition of over 100 pieces from the Cartier Collection and trace the progression of Cartier's artistry over time. More

Something Old, Something New'
Photo Competition
Presented by Museum Shop by Banyan Tree
Till 31 October 2006
Exercise your creativity and stand to win stays at Banyan Tree's luxurious resorts and Sony digital SLR cameras! More

Smell of Rain

(2006, PG, directed by Gloria Chee)

National Museum of Singapore

11 October 2006

This coming-of-age film explores the bittersweet, heartbreaking, yet tender moments of a young man alone and lost, trapped forever in time. [More](#)

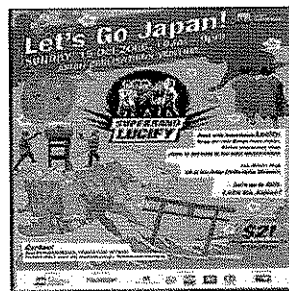

Art in Photography

Singapore Art Museum

14 October 2006

Learn from an award-winning photographer who bestows his artistry on nature photography. [More](#)

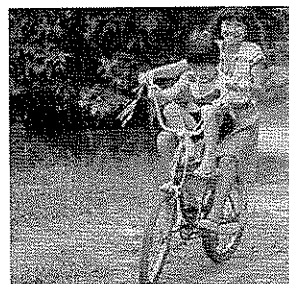

Let's Go Japan!

Asian Civilisations Museum

15 October 2006

Celebrate traditional Japanese culture and pop culture. From Ikebana, Taiko drumming, kimono tying, paper-making to anime and shopping at our bazaar. Don't miss the chance to rock with Superband finalists **LUCIFY** at our J-Rock concert! [More](#)

Diminishing Memories

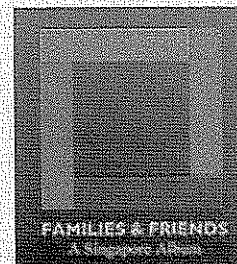
(2005, PG, directed by Eng Yee Peng)

National Museum of Singapore

18 October 2006

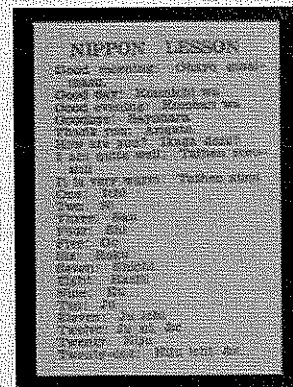
Be touched by the filmmaker's heartfelt narrative of her childhood memories of living in Lim Chu Kang, a village that has already died, and its spirit dispersed. [More](#)

Museum Roundtable Members

**Download exclusive
Cha Zhi Lin eCoupon!**

***Order your copy
NOW and enjoy
20% off and FREE
Memories at Old
Ford Factory
postcards!**

Contact Us

Your feedback is important to us. Feel free to contact us regarding what you like or dislike about this newsletter, and what we can improve on.

Selat Heritage Centre

200 Turf Club Road, #04-131 Turf City, Singapore 287994

Be awed by this 22-year collection of personal items which vividly display the richness of Singapore's diverse cultures and bittersweet memories dating back to the early 20th century. [More](#)

NHGP Gallery of Memories

Bukit Batok Polyclinic, 50 Bukit Batok West Avenue 3, Singapore 659164

Understand and appreciate the struggles of extraordinary men and women who overcame health problems from malnutrition and smallpox to help develop today's generation of healthy Singaporeans. [More](#)

For a more comprehensive listing of our events and exhibitions, visit our [e-Calendar](#).

Manage Your Subscription

To join our e-Museum Card membership, please click

Disclaimer - The National Heritage Board (NHB) has sought to ensure that the information featured in the newsletter is accurate at the time of transmission. NHB reserves its rights to make changes and modifications to the programmes/exhibitions without prior notice to the public. NHB does not accept responsibility for any damage, loss, injury or inconvenience arising in connection with the contents of its newsletter.

Malay Heritage Centre (MHC)

Notes for Teachers

Lower Secondary

The Learning Site

The Malay Heritage Centre (MHC) showcases the historical and socio-cultural growth of the Malay community as well as the contributions of the Singapore Malays towards the development of Singapore as a nation. It serves as a point of reference for all, especially for the younger generation to identify themselves within the context of multi-racial Singapore.

The MHC collaborates with external agencies, for example the National Heritage Board (NHB), to draw similarities and differences among the different ethnic groups in Singapore. This enhances mutual understanding of the various cultural practices and promotes religious harmony among the races in Singapore. Lastly, MHC aims to revive the golden era of the Kampong Gelam area.

Objectives

At the end of the visit, pupils should be able to:

- appreciate the role that the MHC plays in preserving the Malay cultural heritage in Singapore
- explain the contributions made by the Malays to the development of Singapore
- explain the importance of preserving the Malay heritage in a multi-racial society like Singapore

Suggested Activities

Section A: Pre-visit Activity

- Get pupils to read the background information on the MHC before the visit.
- Ask pupils to complete the graphic organiser in Section A.
- Go through the answers with the class before embarking on the trip. Ask pupils what they expect to see on the trip itself, e.g. artefacts etc.

Ek 3 Öğretmenlerin müze turları öncesinde hazırlanabilmeleri için kullandıkları “öğretmen notları”

Sections B to E: Activities during the Visit

The visit will be conducted by the Education Officer from the MHC. The officer will take pupils on a tour of the significant places and landmarks in the Kampong Gelam area. The places are as follow:

- Sultan Mosque
- *Pondok Jawa*
- *Gedung Kuning*
- *Istana Kampong Gelam* and its grounds

As pupils tour these areas, they are to complete Sections B and C of the worksheet. Pupils will also have a hand in digging for artefacts at the designated excavation areas. This will help bring the historical aspects of the Malay royal family to life for pupils. In addition, pupils will enjoy a story or two by the story-teller (Tok Selampit) who will be stationed within the grounds of the Istana.

The pupils will then attend a 45-minutes cultural performance at the theatre. The programme features dance and music items, snippets of the Malay customs and celebrations, as well as interactive mini workshops. Pupils are to fill in Section D as they watch the cultural performance.

Following this, pupils will be taken to the Malay Heritage Museum. Here, they will view the exhibits on display. The exhibits chart the contributions of the Malays to Singapore's development through time. Pupils will visit 8 galleries which will address the following topics:

- Malay World View
- Johor-Riau-Lingga Sultanate
- Colonial Period
- Malays in Kampung Gelam
- Malays in the 20th Century
- Pre-independence Days
- Post-independence Days
- Vision, Aspiration, Excellence of the Malays

As pupils move from one gallery to another, they will answer the questions in Section E of the worksheet about the artefacts on display.

Section F: Post-visit Activity

Pupils are to do either one of the following activities:

A. Reflection – My Journal

- Get pupils into groups of four.
- Encourage pupils to share their answers to **Sections B, C, D and E** of the worksheet in their groups.
- Choose a representative from each group to share their answers with the class.
- Give pupils some time to pen their reflections from the trip in the journal.
- Select a few pupils to explain the highlight of their visit to the MHC.

B. Draw a Malay Kampong

- Get pupils into pairs to draw a layout of a Malay Kampong. This should be based on the information that they have learnt during the trip.
- Select a few pairs to share their designs with the class, highlighting the different features of a Malay Kampong.

Suggested Answers

Section A: Pre-visit Activity

- Set up in 28 July 1999
- Idea suggested by the then Prime Minister, Mr Goh Chok Tong
- Aims:
 1. To encourage the Malay community in Singapore to establish their own cultural heritage
 2. To showcase Malay heritage, culture and history so as to preserve the ethnic identities and values of the Malay community
 3. To promote a better understanding of the Malays among foreigners and people of other races

Section B: The Tour

1. Accept any plausible answer. Pupils could describe either the interior or exterior of the mosque.
2. Muslims gather, especially on Friday afternoons, for prayers. Religious lessons are also conducted for the Muslims in the mosque.
3. It became a prosperous area as many people frequent *Pondok Jawa* to eat the famous *satay* and *mee rebus* as well as gathered together to watch the *wayang kulit* and *ketoprak* performances (These were epic dramas usually performed for Javanese royalty. The performances could either feature human actors or puppets).
4. 1st Owner: Royal Family under Tengku Mahmud
2nd Owner: An Indian chettiar / A Chinese businessman
3rd Owner: Wealthy Malay man, Haji Yusuf

Ek 3. Devam

5. It now houses a restaurant called *Tepak Sireh* as well as an exhibition centre. Visitors to *Tepak Sireh* could learn more about Malay cultural heritage through the food served by the restaurant and the exhibits on display.
6. It is to promote understanding that preserving our past is like preserving our identity. In addition, it is to allow the younger generation to understand Malay culture and how the Malays have contributed to the development of Singapore's culture.
7. They have been compensated and relocated to nearby HDB flats.
8. The Bugis were well-known for their skills in navigation and sailing. Many served as the military support for Malay kings. They were also people who held onto their identity, e.g. their heirlooms.

Section C: The Excavation

9. Dos	10. Don'ts
1. I must excavate in my assigned site at all times. 2. I must place the artifact in the bag given to me. 3. I must be careful with the artefact as it is fragile.	1. I must not play at the assigned excavation site. 2. I must not be discouraged when I cannot find anything. 3. I must not misplace the artefact.

11. Accept any plausible answer.

Section D: Tradition at its Best!

12. *Kompang* – Wedding processions
13. *Jidur* – Ceremonial processions, e.g. festival or happy events
14. *Kentongan* – Communication tool to broadcast news, e.g. 2 rapid beats signals the arrival of honoured guests or good news
15. Yes – The *kompang* and the *jidur* are still used when celebrating happy events as well as weddings.
No – The *kentongan* is obsolete as people in Singapore do not live in villages anymore. There are better and faster means of communication, e.g. telephone.

Section E: The Museum Walk

16. A tin flask

- A tin flask used by Muslim pilgrims on their long journey by ship to Mecca.

17. A typical Haj bag

- A typical haj bag, containing religious books, clothes and other items needed by the pilgrims on their long sea journey to Mecca.

18. Zubir Said's bronze bust

- It was given to Zubir Said in honour of him being the man who composed the Singapore national anthem. It was donated by the Sun Yat Sen Memorial Hall and the Lee Foundation. It is a good example of multi-racial cooperation in the promotion of national goals.

19. A metal seal

- A metal seal of Encik Bujal, private Secretary of Sultan Ali (Sultan Hussein's son). Encik Bujal was the Private Secretary to Sultan Ali Iskandar Shah of Singapore. He was one of the witnesses to the document recognising Sultan Ali as the Sultan of Singapore. He had also acted as an agent and representative to various Malay Sultans who regarded him as their confidant.

20. A Uri pot

- A Malay earthenware pot that might have been used for the storage of placenta or other items.

21. Encik Yusof Ishak's medal

- A medal belonging to the late Encik Yusof Ishak, Singapore's first President. This was given in honour of his services to the country. It was donated by the late president's family to the MHC.

22. Accept any plausible answer.

Additional Notes

The Sultan Mosque

The mosque was completed in 1826 and funded with a \$3000 contribution from the East India Company. It was believed to have been a proposal by Sultan Hussein Shah himself, hence the name "Sultan Mosque". When it was completed, its location was within the grounds of the royal estate. The Sultan Mosque had a unique 3-tiered roof (an original photo of this building will be replicated in the museum). This original building now forms one of the annexes of the mosque.

In 1879, Sultan Hussein's grandson, Sultan Alauddin Shah, handed over the administration of the mosque to a Board of Trustees consisting of 5 Muslims.

In 1924, 100 years after it was first built, the Sultan Mosque underwent massive rebuilding. This was done because of the rapid growth of the Muslim population in Singapore and the old building was deteriorating. Construction was done in phases so as to avoid disrupting prayers. The new building costing \$200, 000 was completed in 1928.

The Sultan Mosque was declared a preserved historical building by the Preservation of Monuments Board.

Pondok Jawa

Designed to be a communal centre for activities for the Javanese immigrants in Kampong Gelam, *Pondok Jawa* was believed to be dated to the early 20th Century. There is no information as to who built it but a communal effort should not be ruled out.

Pondok Jawa had some interesting architectural and design features. However, the structure was demolished as it was deemed unsafe.

In its heyday, *Pondok Jawa* was famous for its *satay* and *mee rebus* peddlers and the *wayang kulit* and *ketoprak*, epic dramas usually performed for Javanese royalty. The performances could either feature human actors or puppets.

Gedung Kuning

A grand building painted a brilliant yellow, *Gedung Kuning* or Yellow Mansion, was built for Tengku Mahmoud (Sultan Hussein's grandson). The mansion was painted yellow to signify its connection to the royal palace. Tengku Mahmoud was born in 1866. That means the building of *Gedung Kuning* was carried out in the second half of the 19th Century.

When Tengku Mahmoud died, the royal family was reported to have sold the house to a chettiar. In 1907, the house was bought by a wealthy Malay man called Haji Yusuf Haji Mohd Noor. Haji Yusuf was well-known for his songkok and the green fabric belt used by Muslims performing the Haj.

Gedung Kuning was rented out to several people after 1907. Among the tenants was the Raja of Riau who lived at *Gedung Kuning* when he was exiled by the Dutch. The house was later bought by a Chinese merchant who stayed there for only 3 years before he died. The merchant's family then sold the house back to Haji Yusuf's family.

Haji Yusuf filled his home with ornaments brought from his numerous travels overseas. These include stained glass, furniture and intricate carvings. The pillars, doorway arches, tiles and design on the front wrought iron gate reflected the sophisticated taste of a man who travelled as far as Europe.

The furnishing reflected a very traditional Malay lifestyle. A big wooden platform served as a place where Haji Yusuf's wife taught the reading of the Quran to children. The daughters in the family had their rooms on the upper floor, away from the more public area of the first floor rooms.

A small cement structure in front of the house served as a bird house. Later, it was converted into a small office for a clerk who worked for the family.

Haji Yusof died in 1950 but his family continued to live in the house. In 1999, the house and land were gazetted for conservation so *Gedung Kuning*, together with *Istana Kampong Gelam*, were acquired by the government and given to the Malay Heritage Foundation to be restored and developed into the Malay Heritage Centre.

Istana Kampong Gelam

Istana Kampong Gelam can be said to be where the history of our country began. In 1824, after signing the treaty that ceded Singapore to the British, Sultan Hussein Shah was given around 23 hectares of land.

The first *Istana* (palace) was believed to be a completely wooden structure, built on stilt, as were Malay houses in those days. It was believed to have been built around 1829.

The concrete structure that was restored and now forms part of the MHC, was commissioned by Sultan Hussein's son, Sultan Ali, in 1835. The palace was designed in the Palladian style which was very popular in Europe at that time.

Sultan Ali's son, Tengku Allum, lived in the palace until his death in 1891. He was buried in the royal grave at the Sultan Mosque.

According to a map of the early 20th Century, the palace grounds extended all the way to Beach Road and Victoria Street. This means that the royal grounds came right up to the beach. This helps to explain the discovery of original coastal sands in MHC.

Istana Kampong Gelam had witnessed many significant events. The first meeting of the political group, *Kesatuan Melayu* in 1946, was held at the palace. During the war, the palace was also said to have provided refuge for soldiers fighting the Japanese as two World War II rifles were found when excavation work was carried out in 2000.

In 1957, *Istana Kampong Gelam* also hosted a meeting for sepak takraw players and officials. This historic meeting saw the adoption of the rules of sepak takraw which became an international sport that year.

Gelam Tree

Kampong Gelam derives its name from the gelam tree (*malaleuca leucadendron*). In the olden days, much of Kampong Gelam was swampy. These conditions were ideal for the gelam tree.

The species of the gelam tree found in Kampong Gelam can also be found in areas like Kuala Trengganu and Malacca. Other species of the *malaleuca* tree can be found in Australia and Indonesia.

The indigenous Malays, including the Bugis, made their living from the sea. The gelam tree was used extensively by these people. The bark of the gelam tree is very spongy and fibrous. It was an ideal material for caulking boats and making them water-tight.

The leaf of the gelam tree exudes a distinctive smell, similar to the smell of eucalyptus, when rubbed. The famous *cajeput* oil or *kayu putih* oil found in much pain-relieving ointment is derived from the gelam tree. Traditionally, the oil is used to treat muscular ache and pain as well as respiratory problems.

The tree can live up to 100 years old and can grow to 30 metres high. There are about 7 trees at the MHC.

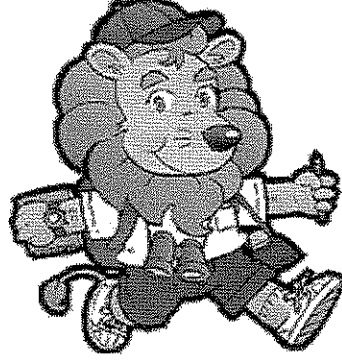
Bugis prahu

The Bugis prahu shows that the Bugis had traded at main ports like Singapore. Bugis prahus like the palari, pinisi, padewakang, patorani and baggo, had been sailing the seas of the Malay-Indonesian Archipelago since the 18th Century. Some of them had even sailed to the coasts of Australia collecting trepang in the early 18th Century.

Bugis prahu design had evolved and adapted to changes in regional trade for the past two hundred years. However, most prahu designs are variations and additions to the traditional pajala which is the basic hull design for Bugis fishing boats and trading ships for centuries.

In the initial Bugis Diaspora, most Bugis sailed on boats with limited variations from the pajala hull, usually the patorani. By the late 19th Century, when tramp steamers had taken over most of the long-distance trade, Bugis traders sailed on smaller and faster prahus, first the palari and later, the pinisi. Today, a Bugis prahu is usually a pinisi.

The pinisi is derived from the basic pajala hull by a series of steps which evolved over 200 years. Its design has been partly a copy of a European schooner of the mid 19th Century. The pinisi can have a capacity of up to 200 tons. Its size can increase depending again on the trade volume. Today, a number of these pinisi have been motorised.

Malay Heritage Centre Lower Secondary Level Worksheet

Name : _____ Date : _____

Class : _____

School : _____

Ek 4 Öğretmenlerin, öğrencilerini müzeye hazırlayabilmek için kullanabilecekleri çalışma belgelerine örnek

MALAY HERITAGE CENTRE (MHC)

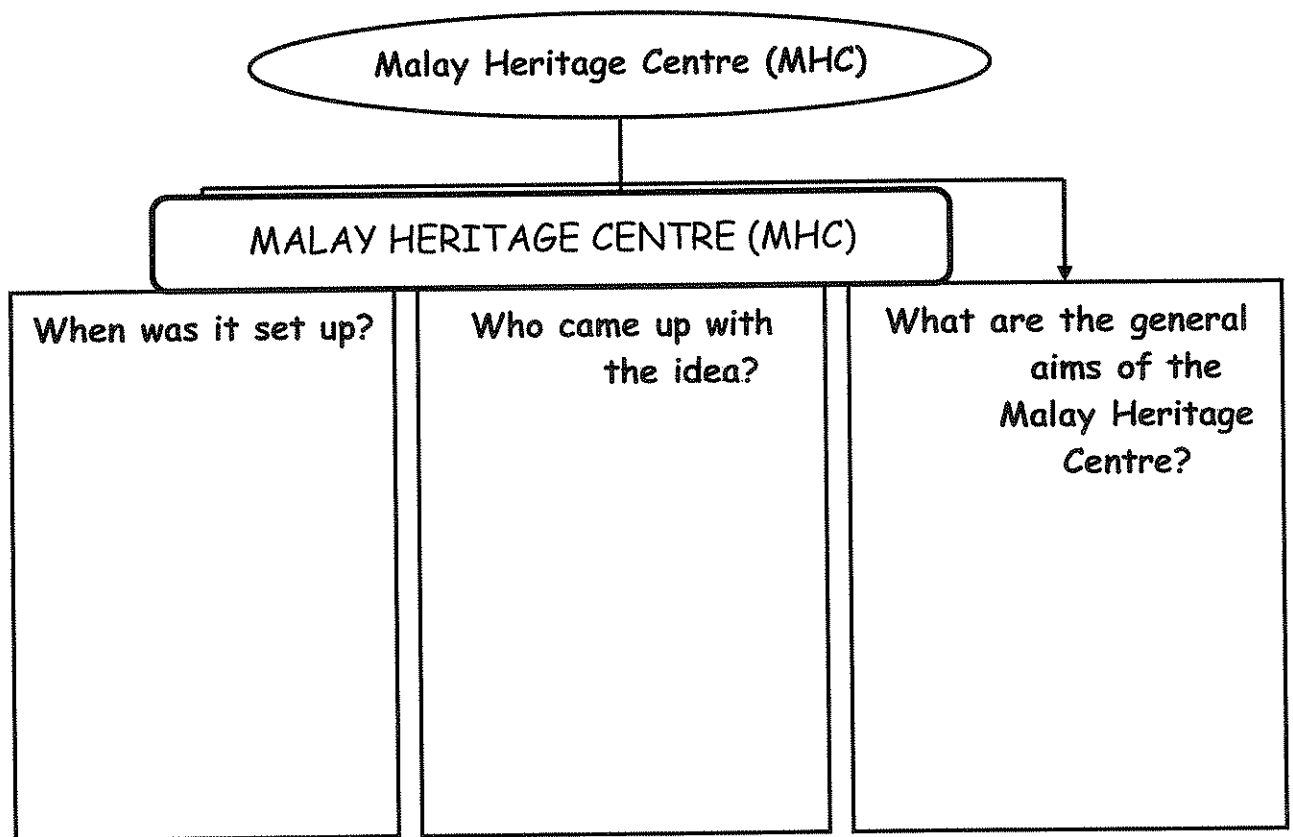
Section A: Pre-visit Activity

Read the background information on the Malay Heritage Centre and use it to complete the graphic organiser below.

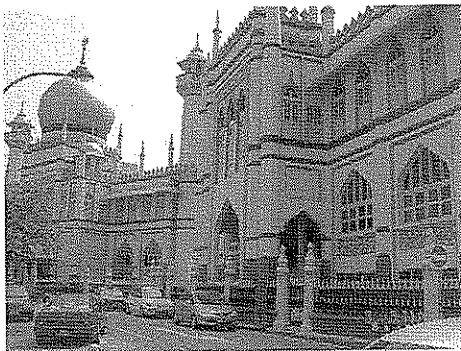
On 28 July 1999, the Malay Heritage Foundation (*Yayasan Warisan Melayu*) was formed to take on the task of developing a heritage centre for the Malay community. This idea was suggested in early 1999 by the then Prime Minister, Goh Chok Tong.

The Malay Heritage Centre in Singapore is set up to showcase Malay heritage, culture and history. This helps to preserve the ethnic identity and values of the Malay community. The MHC also seeks to promote a better understanding of the Malays among foreigners and people of other races.

Singapore is facing many challenges such as globalisation and rapid changes in technology. With these challenges, Singaporeans must develop a sense of belonging to the nation. We must make a conscious effort to appreciate

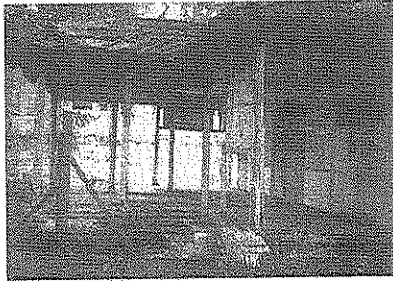
Section B: The Tour

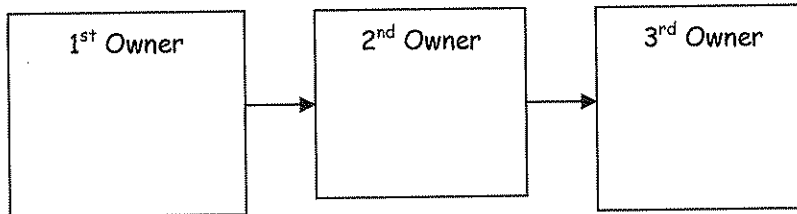
1. Describe Sultan Mosque.

2. What is the role of Sultan Mosque?

3. How did the activities that took place at *Pondok Jawa*, contribute to the development of Kampong Gelam?

4. Who were the owners of the *Gedung Kuning*?

5. What role does *Gedung Kuning* play today in helping visitors appreciate the culture and heritage of the Malay Community?

Look at the two photographs below.

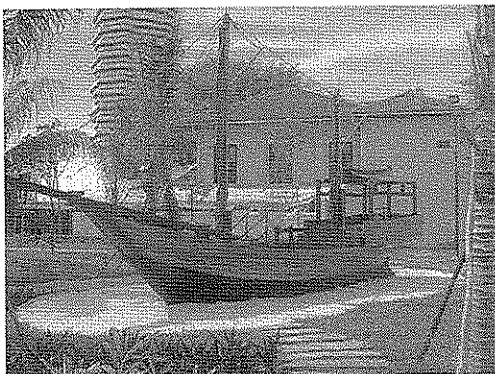

Ek 4. Devam

6. Why do you think there is a need to preserve *Istana Kampong Gelam*?

7. The area of *Istana Kampong Gelam* was announced as a historical monument in 1999. What happened to the descendants of the Sultan who were living there then?

8. A group of immigrants came to Singapore in this vessel. What was this group of immigrants well-known for?

Section C: The Excavation

Imagine that you are an archaeologist. You have been assigned to excavate artefacts from the Istana Kampong Gelam site to understand the kind of lifestyle the royalty had in the past. As you excavate the pits assigned to you, bear in mind the 'Dos' and 'Don'ts'. List some of these down in the boxes below before you start.

DOS

9.

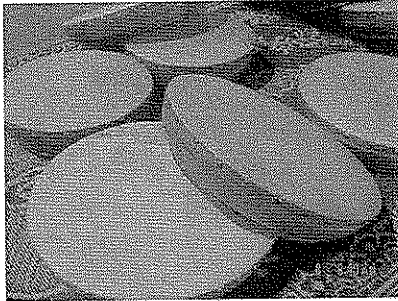
DON'Ts

10.

11. Draw the artefact that you had successfully excavated.
What do you think it was used for in the past? Would this item be relevant to us today? Why?

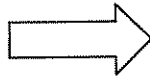
Section D: Tradition at its Best!

As you watch the traditional performance, you will realise that the Malays in the olden days used different types of percussion instruments to signify various occasions. Take note of the names of the different percussion instruments and when they are used.

12.

Name of percussion instrument:

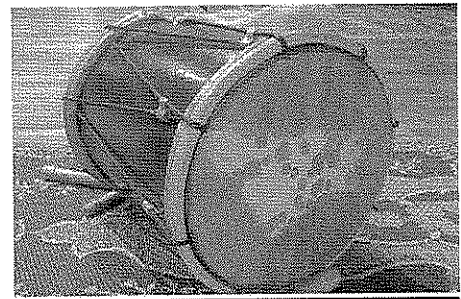
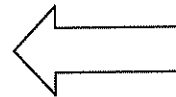

Occasion:

13.

Name of percussion instrument:

Occasion:

14.

Name of percussion instrument:

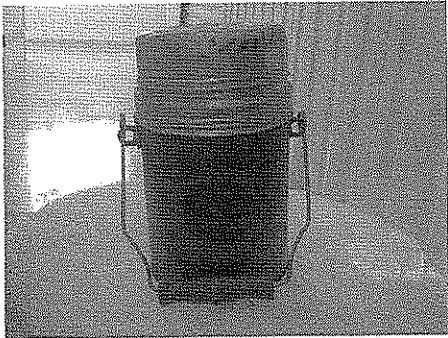
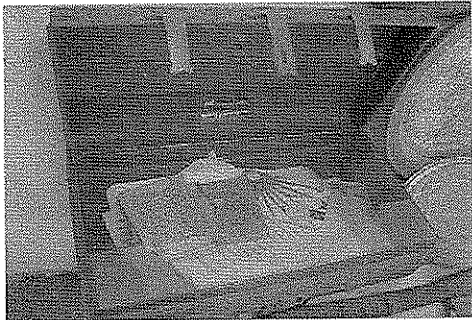
Occasion:

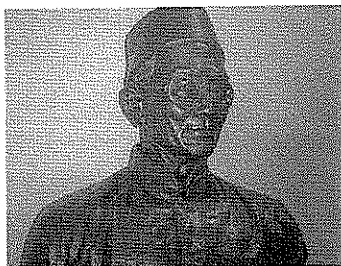
15. Are these percussion instruments still used today? If yes, do they serve the same function? If not, why are they not in use anymore?

Section E: The Museum Walk

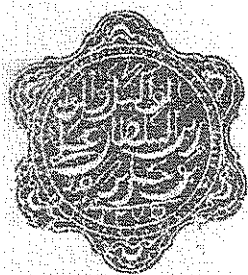
As you walk around the galleries in the museum, take note of the various artefacts on display and their uses and significance. Look at the artefacts shown below. Record how each artefact was used by the Malays and state its significance.

Artefact	Use(s) & Significance
16. A tin flask 	
17. A typical Haj bag 	

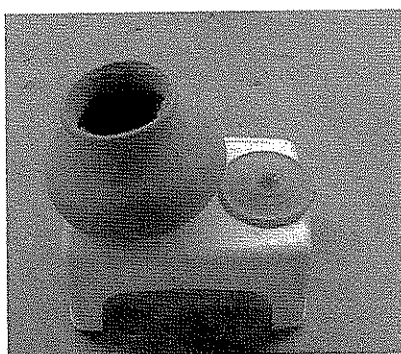
18. Zubir Said's bronze bust

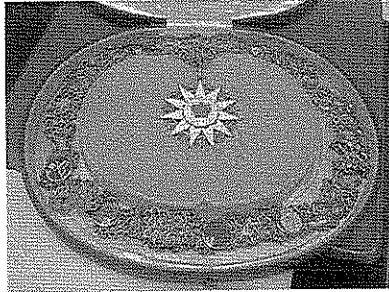
19. A metal seal

20. A Uri pot

21. Encik Yusof Ishak's medal

22. Which is your favourite artefact? Why?

MALAY HERITAGE CENTRE (MHC)

Ek 4. Devam

Section F: Post-visit Activity

Pen down your thoughts about the trip to MHC in your journal. You may include the things seen during the visit and the lessons that you can draw from them.

MY JOURNAL

Date: _____

Dear Journal,

[illegible]

ÖZGEÇMİŞ

Doğum Tarihi

29.04.1975

Doğum Yeri

Aydın

Lise

1985- 1992

Lisans

1992- 1996

İnşaat Mühendisliği

Dokuzeylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi

Aydın Efeler Lisesi

Çalıştığı Kurumlar

1996- 2001

Özbosan Boru-Profil Ltd.Şti.